

53,-90

Oplag

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

115308003850

+RGX

Utopia
Dante's Inferno

A. C. Greene et al. (eds.)

Backgrounds to Dante's Inferno

Volume I: The Divine Comedy and its Contexts

Edited by Michael Amari and Christopher Innes

London · New York

Longman · Cheshire · Hong Kong · New Delhi · New York · Oxford · Paris · Sydney · Tokyo · Toronto

The Divine Comedy and its Contexts · Volume I

Edited by Michael Amari and Christopher Innes

Longman · Cheshire · Hong Kong · New Delhi · New York · Oxford · Paris · Sydney · Tokyo · Toronto

ESTATE OF JAMES GIBLIO JR.

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

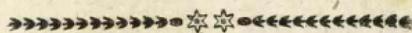
1888

1888

1888

1888

Udvalgte
Danske Viser
fra
Middelalderen;
efter
A. S. Vedels og P. Gyvs
trykte Udgaver
og efter-
haandskrevne Samlinger
udgivne paa ny
af
Abrahamson, Nyerup, og Rahbek.

Iste Del.

Kjøbenhavn. 1812.

Trykt og forlagt af Directeur J. F. Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Deres Kongelige Majestæt

Maria Sophia Frederica,

Dronning til Danmark og Norge, o. s. v.

Allernaadigste Dronning!

Det er nu omrent to hundrede og tyve
Aar siden, Danmarks lærde Historiograph
Anders Sørensen Bedel, efter Unmodning
fra een af Deres Majestæts moderlige For-
gjængerinder, Frederik den Andens Dron-
ning Sophia, højlovlig Thukommelse,
samlede det første Hundrede af disse gamle
danske Viser, hvilke denne Danmarks
uforglemelige Dronning lod sig
formærke, at have synderlig Byst

og Behagelighed at læse, hvor-
for han da og tilskrev hende denne Sam-
ling: at alle de, som danske Mands
Navn velunde, kunne vide hende
stor Lov og Tak, at de nu saa
letteligen have bekommet denne
Bog at læse.

Hundrede Aar efter udgav den be-
romte Sproggrandster Peder Syv
denne Samling paa my forøget med

det andet hundrede Viser, og tilskrev Danmarks døverende Dronning Charlotta Amalia, højlovlig Thukommelse, samme, sluttende med det efter hans Vis i gammeldags Sprog udtrykte Ønske: Dronningen, som er yndet og venneselig, vorde fremdeles en heldbringende Dannebod.

Begge disse vore Forgjængeres Fods-
spor have altsaa betegnet nærværende Ud-

givere den Besj, de allerunderdanigst driste
dem at betræde, i det de efter den Førstes
Exempel i dybeste Underdanighed hellige
denne ny og forøgede Udgave til sjette
Frederiks kongelige Mage, der efter sin
medfødte og nedarvede Kjærlighed for Alt,
hvad paa nogen Maade kan henregnes til
Fædrelandets Held eller Hæder, ikke uden
Lyft og Behagelighed vil løse de Sange,
der indenlands og udenlands sættes saa

højt mellem vor litterariske Nationalrig-
dom, og som flere af Europas stolteste
Folkeslag kappes om at misunde vor Lit-
teratur; og i det de efter deres anden
Forgjengers Exempel slutte denne deres
allerunderdanigste Tilegnelse med hans
Ønske, saaledes udtrykt, som det dagli-
gen høres fra Enhver, der mener Kong
Frederik og Fædrelandet det vel: "Gud
give Deres Majestæt Lykke og Åar,

som han har skænket Dem Fortrin og

Dyder!"

Allerunderdanigst

Udgivene.

F o r t a l e.

Det navnkundige Forraad af hine vaeldige og
Gemyttet hentivende lyriske Digte, som i fjerne
Aarhundreder lod her i Norden i Kongeborgene
og Ridderhalene, og indtil i senere Tider vedli-
geholdt sig i Borgestuer og under Bondens lave
Tag, traeder herved tredie Gang frem for Lyset.

Det var Aar 1591 da den kongelige Histo-
riograph Anders Sørensen Vedel første Gang
lod denne uwunderlige Skat af Nationalsange,
hundrede i Tallet, udgaae fra sin Presse i Ribe.

Aar 1695 udgav den kongelige Philolog
Peder Syb denne Vedelske Samling paa ny,

og fordobblede Antallet, saa der nu blev 200,
nagtet han deriblandt ingen indførte af de saare
sjeldne, under Titel af Tragica, Mar 1657 ud-
givne herlige Elskovsviser, dem han efter al
Sandsynlighed ikke har vidst af at sige.

Bed vor nærværende Udgave er foretaget
som en Slags Revisio Actorum. Vore For-
gjængeres Arbejde har vi forbedret og forøget;
aabenvare Skriv- eller Trykfejl ere blevne rette-
de; stundum ere Stropher omflyttede; Ortho-
graphien er indrettet efter bedste Skjøn; mang-
foldige Steder er der bødet paa Meningen enten
ved Hjelp af Codices eller af kritiske Grunde.
Endelig har vi tilføjet Sange, baade tilforn før-
stilt trykte, saa og nogle hentede fra haand-
skrevne Bisebøger.

Bed at overstue alle vore Collectanea, troede vi, at Sangene bequemlest lode sig henbringe under følgende 4 Rubriker :

a) Kjæmpelivet eller det mythiske Tidsrum.

b) Det Overnaturlige og Vidunderlige.

c) Skandinavisk Historie.

d) Romantser og Ballader.

Nærværende 1ste Tome indeholder de tvende første Afdelinger. Den 2den Tome, der blot kommer til at indeholde den historiske Klasse, er der allerede trykt saa meget af, at den kan ventes udgivet til Føraaret. Naar Romantserne og Balladerne derefter ere blevne leverte, vil følge en Anhangstome. Deri skal de øldre Udgaver blive beskrevne, fuldstændig Unders-

retning meddelt om de Haandskrifter af gamle Vi-
ser, som endnu ere i Behold i Bibliothekerne, og en-
delig Regnskab aflagt for hver en Vise hos Syv
som af os er udeladt.

Naar alt Det er færdigt, da først sættes
Kronen paa Værket, eller, med andre Ord,
saa erholder Publicum til Slutning omtrent hun-
drede øgte gamle Visemelodier, som Vedel i
sin Fortale ikke uden Føje giver det Lov, at de
ere "subtilige og føde", og som Underne af
dette vort Foretagende har meddelt os med rund
Haand.

Kjøbenhavn, den 28de Januar 1812.

Sundholdsliste

over

denne Del.

Iste Afdeling.

Kjæmpeviser.

Side

De berniske Heltes Bedrifter	3-34. 55-82.
Kong Diderik og Olger Danske	35.
Kong Dideriks og Lovens Kamp med Lindormen .	41.
Olger Danske og Butmand	49.
Svend Bonved	83.
Sivard Skarensvend	96.
Mimmering Tand	100.
Grimmer og Kämper	104.
Viserne om Fru Grimild	109-138.
Alf i Odderskjær	139.
Ribolts Kamp med Dragen	144.
Svend Felding	150-66.
Den stridbare Munk	167.

2 den Afdeling.

Viser om Trytteri, Omstabelse,
Gjengangere.

Sige	sdj
Eline af Villenskov	175.
Dalby Bjørn	182.
Germand Gladensvend og Verner Navn . .	186—200.
Fire Gjengangerviser, hvoriblandt Hedebyes Gjenganger, samt Nage og Else . .	201—17.
Nosmer Havmand	218—33.
Elvehøj og Elvepiger	234—40.
6 Viser om Forvandlinger	241—62.
Nunernes Tryllekraft. 7 Viser, hvoriblandt Un- gen Svegder, og Kjæmperne paa Dovres- fjeld i Norge	263—309.
Havmandens Torræderi, samt Agnete og Hav- manden	310—315.
Maribos Kilde	316.
Det uheldige Gistermaal	319.
Harpens Kraft	326.
Fr. Thor og Tomfru Thure	330—352.
 Anmærkninger	353—396.
Glossarium eller Ordforkla- ring	397—444.

Første Afdeling.

Kjæmpewisser.

110. 111

I.

T u r n e r i n g e n.

Iste Vers.

De vare syv og syvindstype,
Der de droge ud fra Hald,
Og der de komme til Brattingsborg,
Der sloge de deres Djald.
Det donner under Ros, de danske Hofmænd
der de udride.

2. Kong Nilaus stander paa højen Lind,
Og seer han ud saa vide:

"Hvi have de Kjæmper deres Liv saa fal,
At dem lyster her at stride?
Det donner under Ros o. s. v.

3. "Hør du, Sivard Snarensvend!

Du havet vanket saa vide,
Du skal friste disse Kjæmpers Vaaben,
Og til dem under Djalden ride.
Det donner under Ros o. s. v.

4. Det var Sivard Snarensvend,
   Han ind under Tjalden tren:
   "Gere min Herre velkommen,
   I Dannerkongens Mænd!"
   Det donner o. s. v.
5. "G lade det Eder ikke fortykke,
   G tage det ikke for Spe;
   Dysten saa ville vi sammen prøve —
   Eders Baaben G lade mig see."
6. Der stander i det første Skjold
   En Løve vel saa stærk
   Med Kronen af det røde Guld;
   Det er Kong Dideriks Mærke.
7. Der Skinner i det andet Skjold
   En Hammer og en Tang;
   Dem fører Vidrik Verlandsøn —
   Han slaaer, og gribet Ingen til Fange.
8. Der Skinner i det tredie Skjold
   En Gam saa rød som Guld;
   Den fører Helled Hogen,
   Han er en Kjæmpe tilfulde.
9. Der Skinner i det fjerde Skjold
   En Drn og han er rød;
   Den fører han Olger Danske;
   Han hugger de Kjæmper tildøde.

10. Der Skinner i det femte Skjold
Siddendes Høg paa Hald;
Den fører Mester Hildebrand,
Han vover med Kjæmper et Falb.
11. Der Skinner i det sjette Skjold
Linden den er grøn;
Den fører unge Hr. Humble,
Dronning Ellines ældste Søn.
12. Der stander i det syvende Skjold
En skjøn forgylde Spore;
Den fører han Hr. Hogen,
Fordi han vil være tilforne.
13. Der Skinner i det ottende Skjold
Tre Vile og de ere hvide;
Dem fører han Vidrik Stagesøn —
Man maa vel paa hannem lide.
14. Der stander i det niende Skjold
Ulven alt saa sterk;
Den fører han unge Ulf van Tern,
Han bruger saa stort Hovverk.
15. Der stander i det tiende Skjold
En Fedel og en Bue;
Dem fører han Folker Spillemand —
Han vilde drikke og ikke sove.

16. Der Skinner i det ellefte Skjold
 En Lindorm end saa led;
 Den fører Drom Ungersvend,
 Han frygter for ingen Mands Brede.
17. Der kom frem det tolvte Skjold,
 Der Skinner paa brændende Brand;
 Det fører han Brand Hr. Bifferlin
 Gjennem Herrers og Førsters Land.
18. Der stander i det trettende Skjold
 En Tavl saa rod af Guld;
 Den fører Harald Griske,
 Han er en Staldbroder huld.
19. Der stander i det fjortende Skjold
 En Kappe og en Kjolve;
 Dem fører den Munk Broder Alsing,
 Han kunde de Kjæmper stille.
20. Der lagdes frem det femtende Skjold,
 Der Skinner tre dragne Sværd;
 Dem fører Esmer Konnings Sonner
 Til deres Herrefærd.
21. Der blev set det sextende Skjold —
 En Navn med Vinger hin brunez
 Den fører rigen Raadengارد,
 Som vel kunde digte og rune.

22. Der Skinner paa det syttende Skjold
En Hest og end saa hvid;
Den fører Greve Hr. Guncelin;
Han beder slae og ikke bide.
23. Der Skinner i det attende Skjold
Et Bildspin og en Mand;
Det fører den Greve af Bjergelide,
Sit Sværd vel røre kan.
24. Der Skinner i det nittende Skjold
En Hund og end saa rask;
Den fører Djisten Kjempe,
Han er en Boyehals.
25. Der Skinner i det tyvende Skjold
En Rose blandt de Ris;
Hvor Hr. Nordmand kommer i Strid,
Der vinder han stor Pris.
26. Der stander i det næste Skjold
En Kjedel, er af Kobber;
Den fører Hr. Mogens Olgersøn,
Han vinder haade Slotte og Borge.
27. Fremkom andetogtyvende Skjold
Med Solens forgylde Mærke;
Det fører han Asbjørn Milde,
Han lører de Kjempers Ryg at verke.

28. Det var det tredie tilthvende Skjold
 En Arm udi en Lænke; —
 Den fører Hr. Alvor Lange,
 Han plejer for Kjæmper at skjække.
29. Der Skinner i det næste Skjold
 Der Skinner i et Sværd;
 Det fører Hr. Humble Tersing,
 Han er det fuld vel værd.
30. Der Skinner i semteogthyvende Skjold
 En Falk og den er graa;
 Den fører Kjæmpen allerbedst,
 Som kaldes Hr. Tver Blaa.
31. Der Skinner i sjetteogthyvende Skjold
 Der Skinner i et Spyd;
 Det fører han lille Mimring Tan,
 For Ingen vil han flye.
32. Slig' Kjæmper og Mærker være her,
 Hvo kan dem alle fortælle? —
 Det var Givard Snarensvend,
 Han kunde ikke længer dvæle.
33. "Er her nogen af Danner-Kongens Mænd,
 Som Dysten lyster at ride,
 Han töve da ikke for længe,
 Han møde mig paa den Hede!"

34. Hvilken af Eder, I danske Hosmænd!
Som Øysten kan ride bedst,
Med hannem vil jeg stride i Dag
Om begge vore gode Heste."
35. De kjæmper kasted' Terning paa Tavelbord;
Den Terning randt saa vide;
Og det faldt ungen Hr. Humble til,
Han skulde med Sivard stride.
36. Hr. Humble slog det Tavelbord sammen,
Ham lysted' ikke længer at lege;
Det vil jeg forsanden sige,
Hans Kinder blev saa blege.
37. "Hør Du, Vidrik Verlandsøn!
Du est saa fri en Mand,
Du laane mig Skimming din Hest i Dag,
Teg sætter Dig dersor Pant.
38. Otte Borge i Birtings Land
Dem sætter jeg Dig tilfæste,
Dertil min Søster den Lillievand;
Mig tykkes, hun er det bedste.
39. Borge ni og Riddere syv
Dem sætter jeg Dig til Pant;
Fanger Skimming nogen Skade i Dag,
Du tage min yngste Søster paa Haand."

40. "Være nu alle disse Bjerge af Guld,
Og alt dette Vand van Vin,
Det vilde jeg ikke for Skimming have;
Jeg talter Gud, han er min."
41. Sivard er en sterblind Svend,
Seer ikke sit Glavind tilende;
Fanger Skimming nogen Skade i Dag,
Du høder det ikke med alle Dine Frænder."
42. Saa lober Sværdet i Sivards Haand,
Som Kringlen ringler i Spore;
Du vugte Dig, unge Hr. Humble!
Du komme ikke for den Daare."
43. Humble satte sig paa Skimmings Bag,
Saa gladelig monnè han ride;
Skimming tykkes det underligt være,
At han nemt stod Spore i Side."
44. Det første Rid, de sammen red —
De Hellede vare baade saa stærke —
Sonner git Humble's Sadelring,
Hans Skjold saa langt i Marke.
Det donner under Ros, de danske Kjæmper naar
de Dysten ride.
45. "Mig tykkes, du est en favr unger Svend,
Din Hest kan du vel ride;
Stat du af, og gjorde din Hest,
Et Stød vil jeg dig bide."

46. Det andet Rid, de sammen red —
De vare to Kjæmper baade —
Da brast begge deres Sadel i to,
Dg Humble for Sadelhue.
Det donner under Ros, de danske Kjæmper naar
de Dysten ride.
47. "Nu haver jeg Dig af Hesten skudt —
Dg jeg haver vundet Din Hest;
Sig mig, gode ungen Humble!
Hveden Du kommen est.
48. Nu haver jeg vundet af Dig Pris,
Dg Skimming han er min —
Sig mig, ungen yſke Svend!
Al Slægt og Herkomſt din."
49. "Kong Abelon er min Fader,
En Konge over Birtings Land;
Dronning Elline er min Moder;
Det siger jeg Dig forsand.
50. Dronning Elline er min Moder —
En Dronning gjev og fin;
Konning Abelon Haardestaal,
Saa kaldes Fader min.
51. Selv da heder jeg ungen Humble,
En Kjæmpe fra Birtings Land,
Af Kjæmpeslægt saa vidt berømt
Som nogen Mand rejse kan."

52. "Er Kong Abelon Fader Din,
Da est Du min Frende,
Da giver jeg Dig Din Hest igjen,
Jeg Dig ikke førre kjendte."
53. Er Dronning Elline Din Møder bold,
Hun er min fuld gode Ven;
Saa tage Du nu Skimming igjen,
Du est min Søsterson.
54. Tag nu begge Skjolderemmer,
Du binde mig til denne Eg;
Dg rid saa til Kong Diderik,
Du sig, Du vandst den Leg."
55. Indkom ungen Humble
Var klædt i Kjortel grøn:
"Nu haver jeg vundet min Hest igjen
Dg bundet den skjellige Svend."
56. Indkom Humble i Støvle og Spore,
Han fasted sit Sværd paa Bord:
"Sivard staar i Skoven bunden,
Han taler ikke et Ord."
57. Jeg har været mig i den Lund
Dg. fanget den Kjæmpe god;
Dg jeg Sivard Snarensvend,
Bandt hannem ved Egerod."

58. "Hør Du, unge Hr. Humble!
 Og Du farer alt med Tant;
 Det var alt med Billie gjort,
 Om Du Sivard bandt."
59. Det var Bidrik Verlandsøn
 Og han vilde alting vide:
 "Jeg rider mig i Rosens Lund,
 Og seer, hure Sivard mon lide."
60. Bidrik taler til sin Dreng:
 "Læg Sadel paa Ganger graa!
 Jeg vil mig i Marken udrive,
 Og see, hure Sivard maa."
61. Sivard stander i grønnen Lund,
 Og seer han Bidrik ride:
 "Finder mig Bidrik bunden her,
 Han hugger mig Nisben fra Side."
62. Fremad lakked Bidrik Verlandsøn —
 Skimming monne under ham stride.
 Sivard rykker op Egen med Rod,
 Han torde hannem ikke bide.
63. Dronningen staaer i høje Loft,
 Og seer hun ud saa vide:
 "Hisset kommer Sivard Snarensvend
 Med Egen ved sin Side."

64. Det sagde hun Dronning Elline,
Der hun saae Sivard komme:
"Saamænd! Du gjorde det af Nød;
Du togst op twilke Blomme."
65. Kongen stander ved Borgeled
Udi sin Brynie ny:
"Hisset kommer Sivard Snarensvend,
Han fører os Sommer i By."
66. Der gaaer Dands paa Brattingsborg,
Der dandse de stærke Helte;
Der danser Sivard, den sterblinde Svend,
Med Egen under sit Belte.
Det donner under Ros, de danske Hofsænd naar
de Østen ride.

II.

Kong Dideriks Kjæmpers Færd i Bertings Land.

1ste Vers.

Kongen raader for Borg'en
Og saa for alle Land,
Og saa for mangen rasker Helt
Med dragen Sværd i Haand.
Meden Kongen raader for Borg'en.

2. Lad den Bonde raade for sin Bo,
Den Hofmand for sin Hest,
Kongen ud af Dannemark
Han raader for Borg og Fæste.
Meden Kongen raader for Borg'en.

3. Konning Diderik sidder paa Brattingsborg
Og seer han ud saa vide:
"Ingen veed jeg i Verden til,
Der kan være min Eige."
Meden Kongen o. s. v.

4. Svarede ham Brand Hr. Bifferlin,
   Thi han havde vandret saa vide:
   "End vil jeg vise Eder Kjæmpen god,
   Der vel med Eder tør stride."
5. Han heder Isald Konning sin,
   Og bygger paa Berlings Lande,
   Og han haver Den i Følge med sig,
   Som strider mod Ulve gramme.
6. Han haver Den i Følge med sig,
   Som strider mod Bjørnetand;
   Han vil intet Andet æde
   End Kjød af christen Mand.
7. Hver den Dag i Østen dages,
   Da sørsker han sin Mund
   Med Orme, Padder, og anden Ukrud,
   Thi han er kommen af Helvedes Grund."
8. Det var Isald Konning
   Og saa tog han oppaa:
   "J tale nu til min Smaadreng,
   Bede hannem til mig indgaae."
9. "Hør du valker Ungersvend!
   Du skal mit Erende ride
   Til Kongen ud af Brattensborg;
   Teg agter med hannem at stride."

10. Enten bed ham Skatten yde
Eller vare paa Krig og Fejde;
Han maa viiselig vare paa et,
Jeg giver hannem ingen Lejde."
11. Det svared vacker Ungersvend,
Han var saa kræng i Tale:
"Jeg skal føre Eders Budskab frem,
Skulde jeg end lægges i Øvale."
12. Ind saa kom da lidens Smaadreng,
Dg stedes han for Bord:
"Hører I det, Konning Diderik!
Min Herre haver sendt Eder Ord.
13. Enten skulle I den Skat udgive,
Som lovet var ifjor,
Eller I skulle møde min Herre i Mark;
Der bliver saa stort et Mord."
14. "Ikke vil jeg den Skat udgive,
Som jeg var aldrig vaan,
Førre skal jeg til Birtings Land,
Dg drage mit Sværd af Spaan."
15. Svared det Hvitting Helfredson,
Han vorde saa højt at lee:
"Skulle I til Birtings Land i Aar,
Da vil jeg være paa Ned."

16. "Ifjor var Du paa Birtings Land,
Og der misted Du Din Hest.
Saamænd ved Hvitting Helfredson!
Du sidder her hjemme bedst."
17. "Bliver jeg hjemme paa Brattingsborg,
Da miste jeg God og Haand!
Haver jeg ikke Hest at ride paa,
Da løber jeg med af Land."
18. De rede ud af Brattingsborg
Saa mange Helte trøste,
Der maatte Stenene revne ved
Og Jordens under dem brisse.
19. Der red ud Konning Diderik
Med Løven i sit Mærke,
Derhos skinte den gyldne Krone
Saavidt over alle Marker.
20. Der red Bidrik Verlandsøn,
Han fører Hammer og Tang,
Der rede Esmer Konnings Sønner,
De ware baade stærke og lange.
21. Det var rigen Raadengaard,
Han var en Kjæmpe saa sterk,
Det var Konning Hr. Sigfred,
Og han førte Kongens Mærke.

22. Efter fulgte Sivard Snarensvend
Med Pile de vare hvide;
Saa kom Brand Hr. Bifferlin,
For Ingen vilde han vige.
23. Dernæst red Helled Haagen,
Han var en Rosensblomme.
Der red Folker Spillemand
Med dragen Sværd i Haande.
24. Der red ungen Ulf van Tern,
Og hannem bar Hest saa skøn.
Ester red ungen Hr. Humble,
Og saa Hr. Sigfreds Søn,
25. Der red Gynther og Gernot
Med Pilen paa spændter Bue.
Der red Sonne Folkerson,
Han var saa modig i Hue.
26. Der red liden Grimmer
Med sin forgylde Brynje;
Der red Sejer hin rafse,
Han vilde for Ingen rommer.
27. Saa kom Mester Hildebrand,
Han sad saa fast paa Hest;
Efter fulgte Munk Broder Afsing,
Han tjente disse Kjæmper næst.

28. Der red Drm unger Svend,
Han var saa modig i Sinde.
Alle da vare de glade og trost,
De agted den Sejer at vinde.
29. De rede ud af Brattingsborg
Som de kunde allerbedst.
Efter løb Hvitting Helfredson,
Thi han havde ingen Hest.
30. Og det var haarden Angelsyr,
Han taler til Guncelin:
"Hvo som ikke anden Hest kan faae,
Den løbe paa bare Ben!"
31. Saalænge løb han Hvitting
Han blev i Huen saa vred;
Han slog en Kjæmpe fra Hesten ned,
Og satte sig op og red.
32. Det var Hr. Konning Diderik
Han sig tilbage faae;
"Nu seer jeg den Hofmand ride,
Som førre var vaan at gaae."
33. Hør Du, Hvitting Helfredson!
Du giv mine Ord vel gjem:
Du skal drage til Birtings Land
Og føre os Skatten hjem.

34. Jeg faaer Dig Bidrik Verlandsøn,
Og dertil Diderik van Bern;
Disse ere de bedste Drøgsmænd,
Som stridte med Kjæmper saa gjerne."
35. De satte dem paa deres Heste,
De red saa langt ad Led.
Det vil jeg forsanden sige,
De vare i Hu saa vred.
36. Kuren stander paa Verne
Og seer han ud saa vise:
"Hisset seer jeg de Kjæmper tre,
Mig tykkes de ere saa vrede.
37. Den ene er Hvitting Helfredson,
Han misted ifjor sin Hest;
Det maa I troe, om I ville,
Han bliver os en haarder Gjæst.
38. Den anden er Bidrik Verlandsøn,
Bær Hammer og Tang i Mærke.
Den tredie er Diderik van Bern.
Gre alle Kjæmper stærke."
39. De satte deres Heste i Borgegaard;
Paa Slottet ginge de ind.
Det maatte hver Mand paa dennem see,
De vare saa vrede i Sind.

40. Gaa toge de den Portener,
Hugged hannem i Stykker smaa;
Saa ginge de i Stuen ind,
For Kongen monne de staae.
41. Svared det Isald Konning,
Og talede han et Ord:
"Hveden ere de Tabesvenne
Som staae her for mit Bord?"
42. Meldte det Kongens Skjænker,
Som skjænkte baade Mjod og Vin:
"Tage vi til vore hvæsse Spjude,
Vi drive dem tilbage igjen!"
43. Det var Hvitting Helfredson,
Han tog den Skjænker i Skæg,
Han slog ham under Dret,
Saa Hjernen stank paa Væg.
44. Det var Hvitting Helfredson,
Han gjorde deraf en Leg;
Han fasted det døde Lig paa Bord:
"Hvo plukker mig denne Steg?"
45. Og frem tren Diderik van Bern
Tog Sværdet ved forgylde Navle;
Han hug paa Isald Konning,
Saa Odden stod i hans Navle.

46. Frem tren Vidrik Verlandsøn
Og han hug sig en Ring;
Han hug syret syre Kjømper ihjel,
Og selv løb han omkring.
47. Indkom Kongens Moder
Gammel og graa, hun græd.
Det vil jeg forsanden fuge,
Der yppedes fuld ond en Leg.
48. Det var Hvitting Helfredson,
Han hende med Sværdet høgte;
Kjøs hun sonder hans gode Sværd,
Det brast i femten Stykker.
49. Kjøs hun sonder hans gode Sværd,
At det i Hjaltet brast.
Han tog hende om begge Ben,
Han slog hende i saa fast.
50. Hun stakte sig i Trane Ligne,
Hun sloj saa højt i Sky;
Hvitting udi Fjædreham
Han lader fast efter flyv.
51. De sloj udi Dage de sloj udi tre,
Og hverken da singe de No;
Saa sik han Tranen om baade sine Ben,
Rev hende i Stykker smaa.

52. De rede ud af Birtings Land
 Med dragne Sværd i Hænde,
 Alle da ligge de Kjæmper døde.
 Saa sik den Leg en Ende.
 Meden Kongen raader for Borg'en.

III.

Diderik Berlandsøns Kamp med Langben Rise.

1ste Vers.

Konning Diderik sidder udi Bern,
Han roser af sin Velde;
Saa mange haver han tvungen
Baade Kjæmper og rafse Helte.
Der stander en Borg heder Bern, og der boer
i Konning Diderik.

2. Kong Diderik stander paa Borgen,
Og seer han ud saa vide:
"Gud give jeg vidste de Hellede saa stærke,
Mig torde i Marken bide!"
Der stander en Borg heder Bern, og der boer
i Konning Diderik.

3. Det svarede Mester Hildebrand,
For han havde været saa vide:
"Der ligger en Kjæmpe paa Birtingsborg,
Tør Du hannem vække og bide?"
Der stander o. s. v.

4. "Hør Du Mester Hildebrand!
 Du est en Kjæmpe saa stærk,
 Du skal ride fremmerst i Skoven i Dag,
 Og føre vort Kongemærke."

G. Dertil svared Mester Hildebrand
 Han var en Kjæmpe saa vis:
 "Herre! jeg fører ikke Eders Kongemærke i Dag,
 Thi mig sommer ikke den Pris."

6. Det svared Bidrik Verlandsøn,
 Han talte af fuld god Hu:
 "Jeg vil være den første i Hoben i Dag,
 Igjennem de Birtings Skove."

7. Det meldte han Bidrik Verlandsøn,
 Han svarede det af Vrede:
 "De Smedesvenne mit Sværd saa smedte,
 Det bider saa vel paa Staal som Klæde."

8. De vare vel tre Hundrede Kjæmper
 Der droge til Birtings Land;
 De ledte efter Langben Rise,
 De hannem paa Skoven fandt.

9. Det svarede Bidrik Verlandsøn:
 "Vi vil prøve et underligt Spil —
 S lade mig ride i Skoven først,
 Om S tro mig dertil."

10. Det da svared Konning Diderik,
Han svared det saa for sig:
"Finder Du Langben Rise,
Du dølg det ikke for mig."
11. Det var Bidrik Verlandsøn,
Han rider i Skoven frem,
Der fandt han saa lidens en Sti,
Som neder til Risen rand.
12. Det var Bidrik Verlandsøn
Han kom paa Birtings Hede,
Der fandt han Langben Rise,
Han laa baade sort og led.
13. Det var Bidrik Verlandsøn
Han støder paa Risen med Skast:
"Du vogne op, Langben Rise!
Mig tykkes, du sover vel fast."
14. "Her haver jeg ligget i mange Aar,
Og hviltes paa vildene Hede,
Her kom aldrig den Kjæmpe frem,
Der mig torde vække og bide."
15. "Her holder jeg Bidrik Verlandsøn
Med Sværd saa godt ved Side,
Teg skal Dig af Sovnen vække,
Saa saare da skal Du svide."

16. Det var Langben Rise,
Han vinked op med sit Øje:
"Hveden kommer os denne Svend,
Der saadanne Ord lader lyde?"
17. Hør Du favren Ungersvend!
Jeg vil ikke med Dig live,
Uden Du est kommen af Ridderst Et;
Giv mig Din Vaabenprøve."
18. "Verland heder han Fader min,
En Smied var han saa skjøn;
Bodild hedte min Moder,
En Kongedatter ven.
19. Skrepping heder mit fuld gode Skjold,
Der er udi mangen Pil skudt;
Blank saa faldes min stolte Hjelm,
Saa mangt et Sværd haver brudt.
20. Skimming heder min ædle Hest,
Er født paa vilden Stod.
Mimring falder man mit Sverd,
Er hærdet i Kjæmpeblod.
21. Selv heder jeg Vidrik Verlandsøn,
Udi Tern saa er jeg klædt;
Staaer Du ikke op paa Dine lange Ben,
Jeg gjør Dig visselig vred.

22. Hør Du Langben Rise!
Jeg vil ikke for Dig lyve:
Kongen han holder her udenfor Skoven,
Du skal hannem Skatten give."
23. "Alt det Guld som jeg ejer,
Det gjemmer jeg med stor Gre,
Det vinder ikke en Stalddreng af mig,
Det skal ingen Mand spørge."
24. "Saa ung og lidet som jeg er,
Skal Du mig her nu finde;
Dit Hoved vil jeg hugge Dig fra,
Og saa Dit meget Guld vinde."
25. Det var Langben Rise,
Hannem lyster alt længer at sove:
"Ride fra mig, Du unge Helt!
Om Dig lyster længer at leve."
26. Skimming sprang op med begge sine Ben,
Op midt paa Risens Side,
Sønder da ginge hans Risben syv,
Og saa begyndte de at stride.
27. Det var Langben Rise,
Greb sin Staalstang i Hænde,
Han slog et Slag efter Biderik,
At Stangen i Bjerget vendte,

28. Det var Langben Ríse,
 Han agted at slaae saa vist,
 Hesten løb hannem Rammet af,
 Det første Slag han misted.
29. Det var Langben Ríse,
 Og han tog til at jamre:
 "Nu ligger min Stang i Bjerget fast,
 Som den var slaget med Hamre."
30. Bidrik lod sig ikke forsomme,
 Han var saa modig i Hu:
 "Vel op Skimming! vend dig om!
 Og monne Du, Mimring! noget due?"
31. Han tog Mimring i baade sine Hænder,
 Til Langben Ríse han rendte,
 Han hug saa dybt udi hans Bryst,
 At Odden i Tarmene vendte.
32. Da sik Langben Ríse Saar,
 Og vogned nu først af Sovne,
 Saar gjerne havde han det vedergjort,
 Kunde han have faaet den Evne.
33. "Forbandet være Du Biderik!
 Og saa Dit Sværd ved Din Side!
 Du haver gjort mig Saar i Bryst,
 Deraf saa oppes min Quide."

34. "Jeg skal hugge Dig, Rise! saa smaa
Som Løv blæser blandt Stov,
Uden Du viser mig Dit Liggendesæ,
Som Du haver i denne Skov."
35. "Du lade det, Bidrik Verlandsøn!
Du hug mig ikke tildøde;
Jeg skal vise Dig til det Hus,
Er takt med Guld hin røde."
36. Bidrik red og Risen frøb
Saa vidt ind ad de Skove,
De funde det Hus med røde Guld takt,
Det skinde som brændende Rue.
37. "Her er inde meget mere Guld
End i dette Land kan være;
Du tag herfra den store Sten!
Du løft af Hængsel de Dørre!"
38. Bidrik tog den med baade Hænder,
Han kunde den ikke kny;
Risen tog den med Fingre to,
Han løfted den højt i Sky.
39. "Hør Du farven Ungersvend!
Du kan Din Hest vel vende;
Jeg løfter mere med Fingre to,
End Du med begge dine Hænder!"

40. Det svared Bidrik Verlandsøn,
Han frygtede for dette Gilde:
"Der plejer ingen vis Mand
Sin Styrke paa Stene at spilde."
41. "Her er inde meget mere Guld
End femten Konger formage,
Hør Du, Bidrik Verlandsøn!
Du skal her først indgaae."
42. Det svared Bidrik Verlandsøn,
Han kendte saa vel hans Sned:
"Du skal selv her først indgaae,
Thi det er Kjæmpesæd."
43. Det var Langben Rise
Han ind ad Dørren kro,
Det var Bidrik Verlandsøn
Han hannem Hovedet klo.
44. Saa tog han den døde Krop
Og rejste den til en Eg,
Saa red han tilbage igjen,
Sagde af denne underlige Leg.
45. Saa tog han det Mandeblood
Smurde sig og saa sin Hest,
Saa red han hen til Kong Diderik,
Sagde sig være stammelig læst.

46. "Her holde I alle mine Staldbrodre gode
Alt under den grønne Eide;
Langben Rise haver mig slaget i Dag,
Det er min største Øvide."
47. "Haver Du faaet baade Hug og Slag
Af Risen, da er det ilde,
Vi ville ride til Bern igjen,
Og ingen Mand her mere spilde."
48. "Du vend Dig, Konning Diderik!
Du vend Dig snart med mig!
Alt det Guld, som Risen havde,
Det vil jeg vise Dig."
49. "Haver Du slagen Risen ihjel,
Det spørges over Lande saa vide,
Den Kjæmpe fødes ikke i Verden til,
Du maa jo vel med stride."
50. Det var Konning Dideriks Mænd
Der de monne Risen see,
Saa lode de ad Skoven staae;
Man maatte vel ad dennem lee.
51. De mente, Risen skulde forvist
Sine lange Ben efter dem strække.
Ingen af dennem torde ham bie,
Og Ingen saa vilde hannem vække.

52. Det var Bidrik Verlandsøn
Han gjorde veraf stor Spe:
"Hure fulde I hannem levendes bie,
I tør ham ikke døder see?"
53. Bidrik stodte paa Kroppen med Skast,
Saa Hovedet drev i Mark;
Det maa jeg forsanden sige,
Risen var en Kjæmpe saa stærk,
54. Saa toge de hans røde Guld,
De byttede det der paastand;
Bidrik hørte den beste Part til,
Han hverved det med sin Haand.
55. Ikke var hannem saa meget om Bytte,
Den Sejr laae hannem isinde,
At det kunde spørges til Danmark,
Han Langben Nise mon overvinde..
56. Saa glade rede de til Bern igjen,
Kong Diderik glædes allermest;
Tog han til sig Bidrik Verlandsøn,
Maatte følge ham allernæst.
Det stander en Borg for Bern, og der boer paa
Konning Diderik.

IV.

Diderik og Olger Danſſe,

Iſte Vers.

Stærk Diderik boer ſig udi Bern
Med atten Brødre gjæve,
Hver af dem haver Sønner tolv,
Stor Manddom de bedrive.

Nu ſtander Striden norden under Gutland.

2. Systre ſaa haver han femten,
Og hver haver Sønner tolv;
Den yngste hun haver tretten,
De ræddes ikke for deres Liv.

Nu ſtander Striden norden under Gutland.

3. De ginge frem for Berner at ſtaae
Saa mange Kjæmpekroppe;
Det vil jeg forsanden ſige,
De syntes over Bøgetoppe.

Nu ſtander Striden norden under Gutland.

4. "Nu have vi stridet i mange Aar
 Mod Kjæmper og Riddere stærke,
 Saa meget høre Vi om Olger Danse,
 Han boer i Dannemark."
5. Det have vi hørt om Olger Danse,
 Han boer i Nør-Jutland;
 Han lader sig frøgne med røde Guld;
 Han vil ikke gaae os til Haand."
6. Sværtning sit op saa stor en Staalstang,
 Begyndte dermed at true:
 "Vel Hundrede af Kong Olgers Mænd
 Agter jeg ikke ved en Flue."
7. "Hør du, Sværtning! du sorte Svend!
 Du agte dem ikke saa ringe;
 Jeg figer dig, Kong Olgers Mænd
 De ere saa rafte Drenge."
8. De frygte ikke for Glavind eller Sværd,
 Gi heller for hvassen Pil,
 At stride er deres mestे Idræt,
 De agte det Børnespil."
9. Det meldte højen Bermer Ris',
 Han tog det Ord til Gjemme:
 "Vi ride os til Dannemark,
 Og see, om Olger findes hjemme."

10. De droge ud af Berners Land.

De vare atten Tusinde i Skare;
Kong Olger vilde de gjæste,
Og alle til Dannemark fare.

11. Kong Diderik sender Kong Olger Bud,

Og lød hannem saa tilbyde:
"Hvad heller vil du stride med os,
Eller vil du Skatten yde?"

12. Kong Olger blev saa vred i Hu,

Slig Spot kunde han ei lide.
"Du bede hannem møde paa sletten Hede,
Vi ville der med hannem stride."

13. Skatten veed danske Mand intet af,

Han plejer den selv at tage;
Men ville I jo Skatten hente,
I skulle den ilde behage."

14. Kong Olger taler til Kjæmper sine,

Han gav dem Nymær tilkjende:
"Kong Diderik haver sendt os Bud,
At Skatten vil han hente."

15. Enten vil han Skatten have,

Eller og Striden saa haard —
Ikke bliver han den første Konge,
Der Danmark vinder i Aar."

16. Det da svared den Kjæmpe god,

Alt til Kong Dideriks Bud:

"Komme de Berner til Danmark,

De komme ikke alle herud."

17. Saa lystig var han Ulf van Tern

Der de den Tidende finge;

Saa lo han Helled Haagen:

"De tøve nu alt for længe!"

18. Det var Bidrik Verlandsøn,

Han blev saa glad i Mod;

Det sagde Orm Ungersvend:

"Vi ride den Berner imod."

19. "Den første i Spidsen vil jeg være,"

Det sagde Hr. Iver Blaa.

"Den sidste Mand skal jeg ikke blive,"

Det svared Hr. Kulden Graa.

20. Kong Olger og Konning Diderik

De mødtes paa den Hede;

De sloges af Magt foruden Skjent,

De vare i Hu saa vrede.

21. De sloges i Dage, de sloges i tre,

Ingen vilde hinanden vige;

De Danske stridde saa mandelig,

Deres Herre vilde de ikke svige.

22. Blodet rinder saa stride som Strom
Under Hjerge og dybe Dale,
Den Skat, som førre var krævet,
Den maatte de Berner betale.
23. Røgen drev saa højt i Sky,
Og Solen gjordes saa rød.
Det var stor Unk at see derpaa,
Der blev saa mangen Helt død.
24. Der laae Hest og hisset laae Mand;
Der skiltes gode Benner ad.
De lo ikke Alle til Gildet kom,
Der stod saa hædt et Bad.
25. Det var højen Berner Nis,
Han blev da saa tilsinde:
"Her leve ikke uden Hundrede af vore Mænd!
Hure skulle vi Striden vinde?"
26. Da tog Diderik til sine Ben,
Han saae ikke meget tilbage,
Sverting glemte at sige Godnat;
Til Bern lode de drage.
27. Diderik vendte sig om igjen,
Og raabte saa højt i Sky:
"Mig tykkes, Bern skal være os bedst,
Vi saae her hverken Læ eller Ly."

28. Det meldte Vidrik Verlandsøn,
Han holdt under grønnen Eide:
"Guld lidet skulle I rose deraf,
I være i Danmark at stride."
29. Den Tid de droge af Bern ud,
Vel atten Tusind de vare,
Gem og halvtrediesindstyve Mand
Kom hjem, saa føje en Skare.
Nu stander Striden norden under Gutland.

V.

Kong Dideriks og Løvens Kamp med Lindormen.

1ste Vers.

Det var Mester Kong Diderik,
Han skulde fra Bern udride,
Der fandt han den Løve og lede Lindorm;
Saa ynklig monne de stride.
Den Lindorm han tog En af.

2. De stridde i Dage, de stridde i to,
Den tredie Dag til Qwelde,
Det da var den lede Lindorm,
Den Løve i Græsset føldte.
Den Lindorm han tog En af.

3. Det da raabte den Løve af Nød,
Der han saae Kongen ride:
"Du hjelp mig, Hr. Kong Diderik!
Dg skil mig ved denne Qvide.
Den Lindorm han tog En af.

4. Du fri mig, Mester Kong Diderik!

Alt for den Øverstes Bold;

Du fri mig for den forgylde Løve,
Som Du fører i Dit Skjold.

5. Kom mig til Træst, Du Konning god!

Du hjelp mig for Dit Navn,

At jeg staaer malet i Dit Skjold
Saa brændende som en Brand."

6. Længe stod han Konning Diderik,

Og tænkte han herpaa:

Teg skal hjelpe denne arme Løve
Thvorlunde det monne gaae.

7. Det var Mester Kong Diderik,

Og han sit Sværd uddrog,

Han fegted med den lede Lindorm,
Hans Sværd stod alt i Blod.

8. Den gode Herre lod sig ikke sørme,

Og han hug i saa fast,

Indtil saa længe hans gode Sværd
Det midt i Hjaltet brast.

9. Den Lindorm tog hannem paa sin Bag,

Og Hesten under sin Tunge,

Saa lakked han ad Bjerget ind,
Alt til sine elleve Unger.

10. Hesten fasted han for sine Unger,
    Og Manden i en Braa:
"Eder I nu denne lille Brad!
    Teg vil at sove gaae.

11. Ede I nu dette soje Bytte!
    Teg maa at hvile gange;
Naar jeg vaagner af Sovne igjen,
    Da skulle I Manden fange."

12. Det var Mester Kong Diderik,
    Han ledte i Bjerget omkring,
Der fandt han det gode Sværd,
    Som man kalder Adeiring.

13. Han fandt der saa hvast et Sværd
    Og to forgylde Knive:
"Gud naade Din Sjæl, Konning Sigfred!
    Her haver Du ladet Dit Liv.

14. Teg har været med Dig i mange Slag,
    Dertil i Herrefærd,
Aldrig jeg nogentid vidste for,
    At Du var bleven her."

15. Det var Mester Kong Diderik
    Vilde prove, om Sværdet kunde due,
Han hug i den haarde Hald,
    At Bjerget stod alt i Rue.

16. Det da var den unge Lindorm
Saae Bjerget staae i Lue;
"Hvo gjør Bonden her Usred
Udi sin egen Stue?"
17. Og den gjorde sig saa meget vred,
Dertil saa meget krus;
"Hvo gjør Bonden saa Usred
Udi sit eget Hus?"
18. Meldte det de andre Smaa
I Braaen som de laae:
"Bækker Du vor Moder af Sovne,
Saa ilde vil det Dig gaae."
19. Svareb det Mester Kong Diderik,
Han var i Huen saa gram:
"Jeg skal vække Din Moder af Sovn,
Alt ved saa hold en Drøm."
20. Din Moder vog Konning Sigfred
En saa velbyrdig Mand,
Det skal jeg paa eder alle hævne
Med denne min højre Haand."
21. Op da vogned den gamle Lindorm,
Hun blev derved saa bange:
"Hvo gjør mig denne Uro?
Hvad er denne for en Klang?"

22. "Det er jeg Konning Diderik,
Mig hyster med Dig at tale;
Igaar var Du mig i Bjerget ind,
Alt under Din krogede Hale."
23. "Du hug mig ikke, Konning Diderik!
Her er mit røde Guld!
Det er fast bedre ladt end gjort —
Vi blive hinanden huld."
24. "Jeg troer ikke paa Dine falske Fund,
Du vil mig visselig daare:
Du haver vejet saa mangen Helt,
Det sommer Dig ikke flere."
25. "Hør Du Mester Kong Diderik!
Du hug mig ikke ihjel!
Jeg viser Dig Din Fæstemø,
Hun er i Bjerget skjult."
26. "Foroven ved mit Hoved
Der ligge de Nøgler smaa,
Forneden ved mine Fodder
Der kan Du til hende gaae."
27. "Foroven ved Dit Hoved
Der skal jeg tage paa,
Forneden ved Dine Fodder,
Der skal jeg lade af."

28. Først vog han den lede Lindorm,
Og saa hendes elleve Unger;
Dog kunde han ikke af Bjerget komme
For Edder og Ormetunger.
29. Saa grov han saa dyb en Hule
Alt for sin venstre Hod,
At han der ikke skulde omkomme
I Edder og Ormeblod.
30. Da banded først Konning Diderik,
Han blev paa Løven saa gram:
"Forbandet skal være den Løve,
Og faae baade Lust og Skam!
31. Det voldte mig den snedige Løve;
Gud give hannem Men!
Havde han ikke været malet i mit Skjold,
Min Hest havde baaret mig end."
32. Det da hørde den Løve saa prude,
At Kongen klager sig saa;
"Du stat selv fast, Konning Diderik!
Jeg graver med stærken Klo."
33. Løven grov, og Konning Diderik hug;
Bjerget stod alt i Glød;
Havde den Løve ikke faaet ham ud,
Den havde sig sørget tildøde.

34. Der han havde vejet den lede Lindorm,
Dgsaa hendes elleve Unger,
Saa gaaer han af Bjerget ud
Med Brynie og Skjold hin tunge.
35. Der han nu kom af Bjerget ud,
Han sørged for sin Hest;
Paa hannem torde han vel lide,
De havde hinanden frist'.
36. "Hør Du, Mester Kong Diderik!
Du skal Dig ikke saa græmme,
Du sæt Dig paa min brede Bag!
Saa listelig bærer jeg Dig frem."
37. Han red over de dybe Dale,
Og over de grønne Enge;
Saa frit med hannem den gode Løve
Løb gjennem Skoven trange.
38. Løven og Mester Kong Diderik
De blev tilsammen baade;
Den ene havde den anden frelst
Af Kummer og megen Vaade.
39. Thvor Konning Diderik i Marken red,
Den Løve hos hannem løb,
Og naar han atter stille sad,
Lagde han sit Hoved i hans Skjød.

40. Derfor de kaldte hannem Lovens Ridder,
Det Navn bar han med Ere;
Alle de Dage dem Livet undtes,
De havde hinanden saa kjære.
Den Lindorm han tog En af.

VI.

Olger Danske og Burmand.

1ste Vers.

Burmand holder i Feldten ud,

Han lader sit Skjold vel skinne,

Sender han Bud til Iselands Konge,

Før han have Datter hin venne.

Olger Danske han vandt Sejer af Burmand.

2. "Hør du Iselands Konning god!

Du hør, hvad jeg siger Dig:

Du skal give mig Datter din,

Og skifte dine Lande med mig.

Olger Danske han vandt Sejer af Burmand.

3. "Du skal enten give mig Datter din

Og skifte med mig dine Lande,

Eller du skal skaffe den Kjempe god,

Som mig i Strid kan bestande."

Olger Danske han vandt Sejer af Burmand.

1ste Del.

D

4. "Jeg haver mig ikke Datter uden en,
Jomfru Gloriant de hende kalde;
Jeg haver hende Kong Karvel trolovet,
Jeg troer hannem vel med alle."

5. Jeg haver hende en Konge bortgiven,
Kong Karvel saa er hans Navn;
Kan han hende ikke for Dig værge,
Da ganger hun Dig tilgavn."

6. Det var Iselands Konning,
Han ganger i Buret ind,
Det var Jomfru Gloriant,
Hun stander hannem op igjen.

7. "Hør du allerkjæreste Datter min!
Og her er Tidende af ny:
Burmand holder i Feldten ud,
Han monne alt efter Dig bie."

8. Burmand er saa haard en Helled,
Og han farer ikke med Tant;
Han vil endelig have dig,
Uden Nogen vil hannem bestande."

9. Det var Jomfru Gloriant
Hun vilde ikke længer tie:
"Her er en Fange i Taarnet inde,
Jeg tænker, han skal hannem bie."

10. Det var Tomfru Gloriant
Lager over sig Kaaben blaa,
Saa gaaer hun til det Fængetaarn,
Som alle de Fanger laa.
11. Det var Tomfru Gloriant,
Hun raaber over alle de Fanger:
"Hør Du goden Olger Danske!
Dg est Du før at gange?"
12. Est du levende Olger Danske?
Teg figer dig paaminsand,
Her er en Trold, begjærer mig,
Dg det er sorten Burmand.
13. Ekke vil jeg den fulle Gæst,
Teg lover mig en christen Mænd,
Kan du ham i Kamp overvinde,
Saa ganger jeg dig tilhaand."
14. "Her haver jeg ligget i femten Aar
I Baand og haardt en Fange;
Vel vorde Eder, Tomfru Gloriant!
At T vilde til mig gange."
15. Her haver Teg ligget i femten Aar
Dg lidt baade Hunger og Tørst,
Saa liben er min Formue nu
At stride mod Trolden først."

16. "Hør I, goden Olger Danske!
I hjelpe mig af denne Nød!
Førre jeg tager den lehe Trod,
Langt heller da var jeg død."
17. Manden er grum og Hesten er gram,
Det figer jeg Eder forsand,
Teg haver det hørt og spurt forvist,
Han bider med Ulvetand."
18. Og hverken ville de andet æde
En Kjod af christen Mand;
Ikke da ville de andet driske
End Blod med Edder blandt."
19. "Eders Fader gav Eder saa sin en Mand,
Kong Karvel saa er hans Navn;
Kan han Eder ikke for Trolden værge,
Saa ganger I mig tilhaand."
20. Vel Eder, Somfry Gloriant!
At I vilde til mig gange.
I give mig Spise og Drif saa god,
Teg bryder med Burmand en Stang."
21. Kunde I flye mig min Hest igjen
Dertil min Brynje og Sværd,
Teg gjorde det for Eders skyld,
Teg red med hannem en Færd."

22. Kong Karvel han er min Stalbroder tro,
Han skal det visselig spørge;
Førre skal jeg lade mit Liv,
For Burmand skal Eder hjemføre."
23. "Jeg vil skaffe Dig Kosten god,
Den bedste Dig hylster at æde,
Saa giver jeg Dig din Hest igjen
Som Dig hylster helst at ride.
24. Jeg vil give Dig Sværd saa stærk,
Som Dig hylster at binde ved Side;
Dertil fanger Du Glavind saa fast,
Som Du maa vel paa lide."
25. Hun tog Olger af det Taarn,
De lode hannem Klæder skjære,
De satte hannem overst til Bord,
Dg lode da Maden indbære.
26. Burmand kom der ridendes i Gaard,
Han agted den Tomfru bortføre;
Olger Danske han mod hannem red,
Han sik hannem andet at gjøre.
27. De fægteb i Dage de fægteb i to
Den tredie Dag til Øvelde;
Saa satte de dennem paa en Sten,
Der vilde de Kjæmper hvile,

28. Det var goden Burmand Kamp
Han taler til Olger Danske:
"Wil Du troe paa Mahomed,
Da tager jeg Dig til Fange."
29. Det da svared Olger Danske
Han gad det ikke lidt:
"Naar Du kommer til Helled hen,
Sig, at Olger sendte Dig did."
30. Tilsammen rede de Hellede paany,
De vare begge saa stærke,
Sønder da gik deres gode Hjelm,
Og Glavindet sloj langt i Marke.
31. De stridde saalænge de stridde saa haardt,
De vare baade trætte og møde;
Slagen blev han Burmand Kamp,
Han faldt til Jorden død.
32. Olger red til den skjonne Tomfru:
"I tage Eders Fæstemand;
Jeg haver dræbt med mit gode Sværd
Den fulle forgiftige Aand."
Olger Danske han vandt Sejer af Burmand.

VII.

Berner Nise og Orm Ungersvend.

1ste Vise.

1ste Vers.

Det var højen Berner Nise
Han vorte over alle Mure,
Han var galen og aldrig vis,
Ingen Mand funde hannem styre.
Men Skoven stander al udi Blomster.

2. Han var galen og aldrig vis,
Og ingen Mand funde hannem raade;
Men havde han lœnge i Danmark blevet,
Da havde det været stor Skade.
Men Skoven stander al udi Blomster.

3. Det var højen Berner Nise
Han binder sit Sværd ved Side,
Saa rider han til Kongens Gaard,
Som Kjæmper monne slaae og stride.
Men Skoven stander al udi Blomster.

4. Det var højen Berner Rise
 Han gaaer for Kongen at stande:
 "Du skal give mig Datter din
 Og Brev paa halve dins Lande."
5. Hil sidde I Danner-Konning
 Alt over Eders brede Bord!
 I skal mig Eders Datter give
 Og skifte med mig Eders Jord.
6. Enten skulle I mig Eders Datter give
 Og dele med mig Eders Land,
 Eller I skal flye mig af Eders Kjæmper,
 Som mig tor i Kredsen bestande."
7. "Ikke fanger Du Datter min
 Ikke Brev paa Hælften mit Land,
 Vel skal Du faae den Kjæmpe god
 Med Dig tor segte for Haand."
8. Det var Danner-Konning
 Han svøber sit Hoved i Skind,
 Saa gaaer han i Højelost
 For alle sine Kjæmper ind.
9. Det var Danner-Konning
 Han ganger ad Borgstuen frem:
 "Hvilken af Eder, i danske Hofmænd!
 Vil vinde denne Tomfru saa ven."

10. Her sidde I alle mine Kjæmper,
Saa mange som jeg giver Brød;
Hvo vil mig paa Berner hævne
Og taale for mig den Nod?

11. Hannem vil jeg give Kjær Datter min,
Og han skal bære den Pris,
Hvo tør vove den haarde Gang
I Kredsen med Berner Ris.

12. Alle da sadde de Kjæmper stille
Og ingen torde svare et Ord,
Foruden Orm hin Ungersvend,
Han sad allernederst til Bord.

13. Foruden Orm hin Ungersvend,
Han sprang over breden Bord;
Det vil jeg forsanden sige,
Han talte et Manddoms-Ord.

14. "Wil I mig Eders Datter give
Og skifte med mig Eders Lande,
Da vil jeg den Kjæmpe være,
I Kredsen den Helled bestande.

15. Vel vil jeg Eders Datter vinde,
Og ene forhverve den Pris
Jeg tør vove den haarde Gang
I Kredsen med Berner Ris."

16. Det var hosjen Berner Nise
     Han sig over Axel saae:
     "Øveden er os denne Mysseling
         Disse bose Ord komme fra?"
17. "Jeg er ingen Mysseling,
     Dog Du monne mig saa kalde,
     Min Fader heder Kong Sigmund,
         Han boer i Bjerget med alle."
18. "Er Kong Sigmund Din Fader
     Du er hannem ikke ulig,
     Du est vel snarlig voren
         Ikke mere end paa femten Aars Tid."
19. Det var sildig om Aftenen
     Der Solen ganger til Hvile,
     Da lyster hannem Orm Ungersvend
         Alt til sin Fader at ride.
20. Det var sildig om Aftens Tid,
     De Svenne ride Heste til Bælle,
     Da lyster hannem Orm Ungersvend
         Sin Fader af Sovne at vække.
21. Det var Orm hin Ungersvend
     Han klapper paa Bjerget saa hardt,
     Det var meget stort Under,
         At Bjerget ikke faldt med Fart.

22. Det var Orm hin Ungersvend

Han støder paa Bjerget med Liste,
Der revned ved Mure og Malmerstene,
Det nederst i Bjerget rysted.

23. Det meldte Orm Ungersvends Fader,

I Bjerget som han laae:
"Maa jeg ikke med Freden være
Udi den mørke Braa?"

24. Hvo vækker mig saa aarle,

Og gjør mig saadan Men?
Kan jeg ikke med Freden være
Alt under haarden Sten?"

25. Hvo djerdes paa mit Bjerg at bryde

Og hvo gjør mig denne Møde?
Det vil jeg forsanden sige
Han skal for Birting døe."

26. "Seg er Orm Ungersvend,

Kjær Fader! din yngste Søn,
Seg kommer til Dig udi min Nød,
Du vide mig gjerne min Bon!"

27. "Est Du Orm Ungersvend

En Kjæmpe rask og snild,
Efjor gav jeg Dig Guld og Salv,
Saa meget du have vilde."

28. "Ifjor gav Du mig Guld og Sølv,
Jeg agter det ikke ved Pennings Værd;
I Aar vil jeg have Birting,
Det er saa godt et Sværd."
29. "Du fanger ikke af Birting,
At vinde saa ven en Mø,
Før Du haver været paa Irland,
Og hævnet Din Faders Død."
30. "Du skyd mig Sværdet Birting op,
Bed mig hannem fuld vel nyde,
Eller jeg skal Bjerget over Dig
I tusind Stykker bryde."
31. "Da ræk her ned din højre Haand
Tag Birting ved min Side;
Men bryder Du Bjerget over mig,
Du fanger baade Angest og Qvide."
32. Saa skjod han hannem Birting op,
At Odden af Jorden stod:
"Nyder Du ikke god Lykke,
Jeg bier det aldrig Bod."
33. Han rakte hannem Birting af Bjerget ud,
Han bød hannem Hjaltet imod:
"Bliv Du holdig og haandestærk,
At Kjæmper falde for din God!"

34. Det var Orm hin Ungersvend
    Tog Birting paa sin Bag,
Saa listed han ad Kongens Gaard
    Udi saa fuld god Mag.
35. Det var højen Berner Rise
    Han blev derved saa harm:
"Det sommer ikke nogen Kjæmpe
    At fægtes med et Barn."
36. "Endog at jeg er lidten,
    Dog er jeg alligevel fast.
Det skeer saa tidt, en lidten Tue
    Den vælter saa stort et Eæs."
37. De fægted i Dage de fægted i to
    Og tredie Dag til Ende.
Det meldte højen Berner Rise:
    "Monne Krigen aldrig faae Ende?"
38. Det var Orm Ungersvend
    Og han sit Sværd uddrog,
Det var højen Berner Rise
    Han af i Knæene hug.
39. Saa højt raabte højen Berner Rise
    Og han tog til at gjælde:
"Det var aldrig nogen Kjæmpesæd
    Hinanden saa nederlig at fælde!"

40. "Jeg var lav og Du var høj,
Vi vare baade Kjæmper stærke;
Jeg hug dig af udi Knæene
Jeg kunde ikke længer række."
41. Det var Orm Ungersvend
Tager Birting paa sin Bag,
Saa gaaer han til Strandet
Udi saa fuld god Mag.
42. Det var Orm Ungersvend
Han ganger paa hviden Sand;
Det var Tord af Valland
Han kommer der seglende for Land.
43. Det meldte Tord af Valland
Stod fremmerst i den Stavn:
"Hvo er os denne lidens Mand
Som gaaer paa hviden Sand?"
44. "Jeg er Orm hin Ungersvend
En Kjæmpe bold og fin;
Jeg vog højen Berner Ris',
Han var kjær Morbroder din."
45. "Vog Du højen Berner Ris'
Allerkjæreste Morbroder min,
Da vog jeg Irlands Konning,
Han var kjær Fader din."

46. Det var Tord af Balland
Han spratted op Muld med Sværd:
"Du fanger aldrig for Din Faders Død
Enten Pending eller Pending's Værd."
47. Det var Orm Ungersvend
Tog Birting i sin Haand:
"Da skal jeg have for min Faders Død
En saa velbyrdig Mand."
48. Det var Orm Ungersvend
Han sit Sværd uddrog,
Og det var Tord af Balland
Han Hovedet afhug.
49. Først vog han Tord af Balland
Og saa hans mange Svenne;
Saa gaeer han til Kongens Gaard
Alt til den Jomfru saa venne.
50. Det var Orm Ungersvend
Han tog den Edling i Arm:
"Nu er I min, skjonne Jomfru!
Teg lidte for Eder den Harm."
51. Det springer nu saa vide
Saa vide om Hjelmer Ø,
At Orm haver sit Bryllup gjort,
Og hævnet sin Faders Død.
Men Skoven stander al udi Blomster.

VIII.

Berner Rise og Orm Ungersvend.

2den Visen 100. 14

1ste Vers. 100. 14

Det var højen Berner Rise

Han var saa stort et Uhyre,

Han var grum og dertil led,

Ingen Mand kunde hannem styre.

Men Skoven staær al i Blomster.

2. Det var højen Berner Rise

Han lader de Breve skrive,

Og sender han dennem Danner-Konning,

Og lader ham saa tilbyde:

Men Skoven staær al i Blomster.

3. "Jeg siger Dig, Dannerkonning!

Alt om jeg er en Mand,

Du skal give mig Datter din,

Og Du vil eje dit Land."

Men Skoven staær al i Blomster.

4. Det da meldte Dan-Konning,
Svarede han saa dertil:
"Seg giver hannem aldrig min Datter,
Det gaae h' re Herre Gud vil."

5. Det var Dannerkonning
Han sad over breden Bord,
Han klaged sin Vaande saa haardelig
Alt for sine Kjæmper god'.

6. "Er her nogen af mine Mænd,
Mig vil over Berner hævne,
Da giver jeg hannem Datter min,
Dertil halv mine Lande."

7. Alle da sadde de Kongens Mænd,
De talede ikke et Ord,
Foruden Orm Ungersvend
Han fuldvel svare torde.

8. "Wil I give mig den Tomfri sin,
Og dertil Rige og Land,
Da vil jeg vove mit unge Liv,
Alt for den Lilievaand."

9. Det var højen Berner Rise,
Han sig over Arel saae:
"Hvo er os denne Mysseling,
Denne Kamp vil tage sig paa?"

10. "Jeg er ingen Mysseling,
Endog Du monne mig saa falde;
Kong Sigfred hedte min Fader,
Den lede Lindorm hannem følte."

11. "Var Kong Sigfred Din Fader,
Hvor finder man Kjæmper sleg?
Alt est du bradelig voren,
Du seer hannem ikke ulig?"

12. Det var sildig om Aftenen,
Der Natten den drev paa,
Da hysted Orm Ungersvend
Ud til Bjerget at gaae.

13. Han klapped saa paa Bjerget,
Det revned i haarden Hald,
Det hørte han, inde i Bjerget laae,
Saa højt det i Bjerget gjaldt.

14. "Hvo klapper her paa Bjerget,
Vækker mig af Søvn saa haard?
Kan jeg ikke med Freden ligge
Under den sorte Jord?"

15. "Det er jeg Orm Ungersvend,
Allerkjæreste Sønnen din;
Saa gjerne bedes jeg Hjelp af dig,
Allerkjæreste Fader min."

16. Leg haver viſſet mig en Kamp
Med Berner Riise hin ſtærke;
Du dele med mig det bæſte Sværd,
Som er udi Dannemark!
17. Ikke vil jeg dit hvide Sølv,
Ikke heller dit Guld ſaa rød;
Teg beder ſaa gjerne om Birting,
At vinde ſaa ven en Mø."
18. "Du fanger ikke mit gode Sværd —
Er lagt i Guld ſaa rød,
Uden Du hævner Din Faders Død,
Blev dræbt paa Gramer Ø."
19. "Gjerne jeg hævner min Faders Død,
Bidste jeg hvo hannem flog;
Eller jeg vil vove mit Liv derpaa,
Og aldrig mere til Eder gaae."
20. Men kan jeg ikke af Birting ſaae,
Og maa dette Sværd ej nyde,
Da ſkal jeg ſlaae den haarde Stenhalde,
Og Bjerget over Dig bryde."
21. Han ſjød hannem Kloden og Hjaltet frem,
Og ynſkte hannem Lykke i Haand:
"Bliv Du heldig og hændestærk,
Og værge Dig ſom en Mand."

22. Der han havde faet det gode Sværd,
 Var han i Hjertet fro:
 Nu hjelpe mig Gud i Himmerig,
 Jeg Sejren vinde maa!
23. Saa glad var Orm hin Ungersvend,
 Der han sikk Birting i Haende;
 Han hug tre Alne i haarden Sten,
 Det ikke i Birting kjendte.
24. Det var Orm Ungersvend
 Gaaer sig i Borgerstuen ind:
 "Hvor er nu de gode Hofmænd,
 I Aftes vare saa bøse i Sind?"
25. Alle da sadde de Kjæmper stille
 Og ingen torde svare et Ord,
 Foruden hojen Berner Rise —
 Han sprang over breden Bord.
26. De skreve Kredsen paa den Jord,
 Som de skulde baade i gaae:
 "Er det ikke andet for en Mand
 Mod mig i Striden skal gaae?"
27. Hør du Orm, du lidens Mand,
 Alt hvad jeg siger Dig:
 Ved Du Noget af Birting,
 Du delge det ikke for mig!"

28. "Hvad skal jeg af Birting vide?"
Min Fader er i Bjerget død.
Havde jeg ellers Birting,
Han kunde vel hjelpe i Nød."
29. "Men Du haver ikke Din Faders Sværd,
Da agter jeg lidet Din Komme;
Gak af Kredsen Du uselige Dreng! um
Det ganger Dig lidet til fromme."
30. Ikke passer jeg paa Birting selv,
Du kan til mig ikke række;
Jeg vil følde Dig det første Slag,
Din Hals i to skal knække."
31. Det svared Orm Ungersvend,
Han var saa fri udi Hu:
"Da skal jeg hugge Dig i Dine Knæ,
Om jeg ikke højere kan naae."
32. Det var Orm Ungersvend,
Han kasted Sværdet om med alle,
Han hug Berner af i Knæ,
At han iil Torden mon falde.
33. "Nu haver jeg været i atten Strid,
I flere og ikke i færre;
Aldrig var det Kjæmpesæd,
Saa nederlig Kjæmper at saare."

34. "Du Berner! lad nu Dine store Ord;
 Og nu er Du min Fange.
 Jeg holder for Dig den Tomfru sjen,
 Uden Du kunde bedre gange?"
35. Der ham havde vejet den lede Tette;
 Da længtes hannem hjem til Lande;
 Der modter hannem baade Gjord og Alf,
 Alt paa den hvide Sande.
36. "Velkommen favre unge Svend
 Udaf de østre Lande!
 Haver Du intet om Orm spurgt,
 Om han er vorden Mand?"
37. "Ikke er det længe jeg hannem saae,
 Alt til den Ridderestevne;
 Da sovor han om i den øverste Gud,
 Han skulde sin Faders Død hevne."
38. Det var ungen Hr. Alf,
 Han stodte op Muld med Sværd:
 "Aldrig fanger Orm før Fader sin god
 Enten Guld eller Pending's Værd!"
39. "End undte ham Gud den Sejr af vinde
 Af Berner Rise den lange;
 End maa han hevne sin Faders Død,
 Baade Guld og Pending sat fange!"

40. Det da meldte Gjord og Alf:

"Siger Du det forvist,

At Orm haver Berner slagen;

Vi vilde hannem ikke miste."

41. "Eft Du Gjord og est Du Alf,

I dølge ikke Eders Navne;

I haver slaget min Fader ihjel,

Hans Død saa vil jeg haevne."

42. De droge ud deres hvæsse Sværde,

Kjæmper saa vare de gode;

De fægtede vel i Dage tre,

Saa vidt da randt deres Blod.

43. Det da svared den Havfru

Hun talde saa godt et Ord:

"Hør Du Orm Ungersvend!

Dit Sværd det er forgjord.

44. Du fast Dit Sværd tre Gange omkring,

Du stik det siden i Jord."

Avedt kasted han Sværdet omkring,

Han lydte det Qvinde-Ord.

45. Den fjerde Dag ad Qvelde,

Der Klokk'en var ved fem,

Da slog Orm de Kjæmper to,

Drog saa til sit Land hjem.

46. Det var den Orm Ungersvend,
 Kom ind i Dannerkongens Gaard,
 De toge mod hannem med Hæder og Ere,
 Baade Kongen og alt hans Raad.

47. Der var Glæde over al den Gaard,
 Saa favrt at lyde derpaa;
 Dannerkonning gav sin Datter bort,
 Orm Ungersvend hende tog.
 Men Skoven staer al i Blomster.

IX.

Bidrik Berlandsøn og Ulf van Tern.

1ste Vers.

Det var ungen Ulf van Tern

Han ganger for Kongen at stande:

"Ville I laane mig af Eders Mænd,

Min Faders Død at hævne?"

Det klager den Svend som fangen ligger på
Heden.

2. "Jeg vil laane Dig af mine Mænd,

Som selv ville med Dig følge;

Beder Du Bidrik Berlandsøn,

Saa fremmer Du din Billie."

Det klager den Svend som fangen ligger på

Heden.

3. "Jeg vil laane Dig af mine Kjæmper

Og helst udaf de bedste,

Bidrik, og stærken Diderik,

De kunne vel Kjæmper friste.

Det klager den Svend som fangen ligger på

Heden.

4. De ere to Helte stærke og bolde,
 Som Striden have vundet førre,
 Der ræddes for dem i alle Land,
 Hvo deres Navn monne høre.

5. Ind kom Dannerkongen
 Han skinte som brændende Lue:
 "Hvo af Eder, I Dannesvenne!
 Vil følge min Frænde til Hove?"

6. Kongen ganger paa Gulvet frem
 Med Sølvkar i hviden Hænde:
 "Hvilke af mine gode Hofmænd
 Vil følge af Land min Frænde?"

7. Alle da skjøde de Hætte for Mund,
 Og Ingen torde Kongen svare,
 Foruden Bidrik Verlandsøn,
 Han gjorde deraf en Pare.

8. Det var Bidrik Verlandsøn
 Han gjorde deraf en Gammen.
 "Det var som vi drukke Mjød af Skaale,
 Kunde vi ellers komme sammen."

9. Didrik blev saa syrig i Sind,
 Han tvredes ved det Ord,
 Han hug Hovedet fra Kjæmper to,
 Kasted dem for Kongens Hod.

10. Det svared Vidrik Verlandsøn,
Han tænkte paa Hæder og Ere:
"Skifte vil frem vort Sendebud, end end
Vi komme ustjaalne dere!"
11. Det var ungen Hammer Graa
Og han løb vredna af By,
Hvert det Menneske, hannem saa,
De sældte baade Lov og Lyd.
12. Det var ungen Hammer Graa
Og hannem skinte Guld paa Bryste,
Og der kunde hverken Høj eller Hund
Folge den Svend til Gjæste.
13. Hannem skinte Perle paa Bryste,
Hver Mand der undrede ved;
Ingen Fugl var under Solen saa snar,
Der ham kunde følge til Bed.
14. Ind kom ungen Hammer hin Graa
Og stedes han for Bord,
Han var snild i Tunge
Han kunde vel føje sine Ord.
15. "Hil sidde I! Kongen af Brattens Vendel!
De andre vil jeg ikke nævne;
Smorgen kommer Ulf van Zern
Han vil sin Faders Død hævne."

16. "Langt heller maatte han hjemme være,
Og vogte det Fœ under Lide,
End han tør sende mig saadant Bud
Smorgen med mig at stride."
17. Bedre var det ham hjemme at være,
Og krybe en Drm under Hald,
End han skulde synge den Hadingskv
Der, som hans Fader faldt.
18. Bedre var han nem hjemme at tøve,
Og krybe under Torne saa stinde;
Hans Fader stod mig ej Hug uden et,
Han slager mig selv halv mindre."
19. "Hør I, Konge af Brattens Vendel!
I holde Land for Lunge;
Op da vorer den unge Rakke
Med hvasse Tænder i Mundet."
20. "Der er ingen Kjæmper i Verden til,
Der for jeg ræddes tør,
Foruden Vidrik Verlandsøn,
Og han er ikke der."
21. Dertil svared det Sendebud,
Hans Ord gjorde Kongen Vaande:
"Det er Vidrik Verlandsøn,
Som Striden skal forestande."

22. Det var en af Kongens Kjæmper
Han svarede: "Jeg vel veed,
Hvo han er Vidrik Verlandsøn,
Hans Fader var en Smed.

23. "En Sinde var jeg paa Birtingsborg
Som Kjæmper de drukke inde,
Der hæpped han saa underlig et Spil,
Det ganger mig aldrig af Sinde.

24. Femten Kjæmper slog han til Jord—
Han agted det for en Leg;
Teg stod saa nær, jeg saae derpaa,
Mine Kinder gjordes mig bleg!'

25. "Hør Du goden Hammer Graa!
Saa gjerne beder jeg Dig,
Budst Du Noget om Vidrik Verlandsøn,
Du dølge det ikke for mig."

26. "Laas end Vidrik i Højelost syg,
Dg kunde sin Hest ej ride,
Dog finde I vel de Dannesvenne,
Eder skulle i Marken bide."

27. Det svareb Kongen af Brattens Bendel
Han svarede som en Mand:
"Teg møder imorgen i Høsdings-Storm,
Om Hesten mig bære kan."

28. Opstod en af Kongens Kjæmper
 Og saa tog han oppaa:
 "Bidrik er en Kulbrænders Søn,
 Vi ville hannem vel bestaae."
29. Det fortrod hannem Hammer Graa,
 Han vredes ved de Ord,
 Saal slog han den Kjæmpe,
 Han faldt der død til Jord.
30. Det meldte Kongen af Brattens Vendel
 Han blev saa vred i Mod:
 "Hvi sloss Du min gieveste Kjæmpe
 Tildøde for min God?"
31. Dertil svared Hammer hin Graa;
 "Jeg dolger det ikke for Dig;
 Endnu kunde jeg det aldrig lide,
 At Nogen spotter Vidrik eller mig."
32. Bort løb ungen Hammer Graa,
 Han stiltes for Vidrik hin Fromme:
 "J hvæsse Eders Spyd, J skærpe Eders Sværd
 Imorgen vil Kongen komme?"
33. De rede al den mørke Nat
 Alt over den sorte Hede,
 Der skinte Lys som det var Dag
 Alt udaf Vaaben deres.

34. De rede frem over Birtings Mark,
I gjennem Birtings Myre,
Syv Hundrede vare de Kjæmper sterke,
Vare læste i Brynie dyre.
35. De rede frem for Birting
De rede igjennem Birtings By,
Der sloge de deres Folk i Ring,
Gjorde Vidrik til Hovedsmand paany.
36. Paa Birtings Hede slog de deres Fane,
En Løve saae man deri flyve;
Der var saa mangen uskyldig Mand,
Som der maatte miste sit Liv.
37. De hugged med Sværd, de stjøde med Bue,
Hver som han mest kunde volde;
Ud saa gif den røde Sved,
Dg Ilden af deres Skjolde.
38. Det var Kongen af Brattens Vendel
Gjennem gyldne Hjelm han saae:
"Hvem er fremmerst i Hoben i Dag,
Mit Folk saa ilde monne gaae?"
39. Dertil svared den lidet Smaadreng
Der Kongen red allernæst:
"Det er Vidrik Verlandsøn,
Sidder paa sin sterke Hest."

40. Det svared en af Kongens Kjæmper
 Thi han vel Bidrik kjendte:
 "Det er Bidrik Verlandsøn,
 Han rører Mimring i Hænde."

41. Dertil svarede Kongen igjen,
 Han saae gjennem Hjelmen hin trange;
 "Teg strider ilde imod det Skjold
 Der Skinner i Hammer og Tange.

42. Uselig strider jeg imod det Skjold
 Der Skinner i Hammer og Tange,
 Visselig bliver jeg slagen i Dag
 Thi Bidrik tager Ingen til Fange.

43. Blandt Hedning og blandt Christen
 Der lysted mig at gjæste,
 Foruden hos Bidrik Verlandsøn;
 Det bliver ikke for mit Bedste."

44. Det var Kongen af Brattens Vendel
 Han tog sin Hest med Spore,
 Han red til Bidrik Verlandsøn,
 Han vilde ham følde til Jord.

45. Det var Kongen af Brattens Vendel
 Og han hug i saa fast,
 Ikke kunde Bidrik andet gjøre,
 End bøde for hans Kast.

Vid. Verlandsøn og Ulf van Tern 81

---

46. "Nu haver jeg standet Dig atten Hug
Bel flere og ikke færre,
Du stat mig et for alle dem
Alt for din kongelig Ere."

47. "Haver Du staet mig atten Hug
Hvad de ere flere eller færre,
Teg staer Dig lige saa mange igjen,
Dg bliver ikke Konge des værre."

48. Saa tog han en Silketraad
Bandt om sin Hjelm saa rød:
"Det spørg' ikke min Fæstemø,
En Smedesvend hugger mig tildøde!"

49. Vidrik taler til Mimmering:
"Mimmering! monne Du noget due?
Det var ikke i femten Aar
Teg hug af vredere Hu."

50. Saa fast holdt han om gyldne Haandsang,
At Blod sprang af Neglerod;
Han hug paa Kongens forgylde Hjelm,
At Odden i Sadelen stod.

51. Det var Vidrik Verlandsøn
Han holder under grønnen Lide:
"Er her nogen af Kongens Kjæmper
Som lyster her mere at stride?"
Iste Del. 5

52. Nu ligger Kongen af Brattens-Bendel,
 Og hannem rinder Blod hin rode,
 Saa glad var ungen Ulf van Tern,
 Han hævnte sin Faders Død.
53. Det var ungen Hammer Graa
 Han blikker op med sine Øyne:
 "De ligge nu alle og tie hvær
 Som Mus i første Søgne."
54. Saa glade ride alle Dannerkongens Mænd
 Med Ulf van Tern fra Stevne;
 Takled han Vidrik Verlandsøn,
 Hans Faders Død han hævnte.
 Det klager den Svend som fangen ligger paa
 Heden.

X.

Svend Bonved.

Iste Vers.

Svend Bonved sidder i Bure,
Han slaaer Guldharpen prude,
Han slaaer Guldharpen under Skind,
Hans Moder kom der gangendes ind.
See Dig ud, Svend Bonved!

2. Ind kom hans Moder Adelin,
Hun maatte vel være Dronning sin:
"Du skal Dig, Svend Bonved! udride,
Med andre Kjæmper at stride.
See Dig ud, Svend Bonved!

3. Og du skal hævne Din Faders Bane;
En anden maa Du Din Harpe laane
Den Stund Du rider af Landet hen.
Det er mit Raad, min ejere Søn!"
See Dig ud o. s. v.

4. Svend Bonved binder sit Sværd ved Side
 Med rige Kjæmper at stride.
 "Maar maa jeg lade blænde Vin?
 Maar maa jeg vente Komme Din?"
5. "Maar Stenene tage til at flyde,
 Og Ravne begynde at vorde hvide.
 Da maa I vente Svend Bonved hjem.
 Alle mine Dage kommer jeg ikke igjen."
6. Fru Adelin blev i Sind saa vred:
 "Jeg hør, min Søn! at Du est ræd.
 I hvor Du rider ad Vejen fram
 Da faae Du baade Lust og Skam!"
7. Og han klapped hende ved hviden Kind:
 "Stiller Eder nu, kjære Moder min!
 I ønske mig ingen Usejr at faae!
 I vide ikke, hvor min Rejse kan gaae."
8. "Da skal jeg Dig galbre i Dag,
 Aldrig skal Dig nogen Mand ståd:
 Sejer udi Din høje Hest!
 Sejer i Dig selv allermest!"
9. Sejr i Haand og Sejer i God!
 Og Sejer i alle dine Ledemod!
 Signe Dig Gud Sante Drotten dyre,
 Han skal Dig bøde vogte og styre!"

10. Han skal Dig vogte og bevar,
Saa visselig skal Du ej ilde fare.
Her haver Du det haarde Sværd
Der lid ikkun paa i Herrefærd!?"
11. Svend Bonved tog til Orde igjen:
"Nu hævner jeg Faders Bane min;
Herre og Svend jeg slaaer ihjel
Saa sanger jeg for min Fader Skjel."
12. Svend Bonved bandt sit Sværd ved Side,
Hannem lysted med Kjæmper at stride.
Saa saare underlig var hans Forde,
Ingen Mand hannem møde torde.
13. Hans Hjelm den var blinkend,
Hans Spore den var klinkend,
Hans Hest den var springend,
Selv var den Herre saa swingende.
14. Han red i Dage han red i tre,
Ingen By saa kunde han see.
"Eja!" sagde den unge Mand:
"Er her ingen By i dette Land?"
15. Han red sig ad Vejen fram,
Der mæder hannem Hr. Thule Wang,
Herr Thule med sine Sønner tolv;
De vare alle Riddere bold'.

16. Svend Bonved rykte sit Sværd fra Side,
 Da lysted ham med Kjæmper at stride.
 Først da vog han Herr Thule selv,
 Og siden alle hans Sønner tolv.
17. Svend Bonved binder sit Sværd ved Side,
 Hannem lyster frem bedre at ride;
 Han red sig frem under Lide,
 Der saae han Dyre Karl bide.
18. Bassen havde han paa sin Bag,
 Og Bjørnen var i Armen lagt;
 Hver den Finger han havde paa sin Haand,
 Der spiller paa baade Harer og Hind.
19. "Hør Du, Dyre Karl! del med mig,
 Eller med Magt jeg tager fra Dig.
 Hvad heller vil Du Dyrene skifte,
 Eller med mig om Livet fegte?"
20. "Langt heller vil jeg slaaes med Dig,
 End Du skal faae mit Bytte fra mig.
 Det aldrig blev mig budet det Bud,
 Siden jeg Esmer Konning vog."
21. "Vog Du Esmer Konning sin,
 Da vogst Du kjære Fader min;
 Jeg tager for ham ingen anden Bod,
 Du bøde for hannem med Dit Blod."

22. De skreve Kredsen i sorten Tord,

De Helte varé begge saa haarde;

Det vil jeg forsanden sige,

De vilde hinanden ej vige.

23. De sægtede i Dage de sægtede i to,

Den tredie gjorde de ligesaa;

Men førend fjerde Dag kom til Qvelde,

Da monne han Dyre Karl følde.

24. Svend Bonved binder sit Sværd ved Side,

Hannem lyster da videre at ride.

Han red frem for de store Høje,

Han saae, hvor Hyrden Gæet mon drive.

25. "Og hør Du Hyrde! sig Du mig,

Hvis er det Fæ, Du driver for Dig?

Hvad er trindere end et Hjul?

Og hvor da drikkes den fejreste Gul?

26. Hvor da staer der Fisk i Flode?

Hvor er Fogel røde?

Hvor blander man den beste Vin?

Hvor drikker Bidrik med Kjæmper sin?"

27. Alt sad Hyrden og tagde saa stil,

Han kunde slet Intet svare dertil;

Svend gav ham Slag saa tunge,

Der slap ud Lever og Lunge.

28. Saa kom han til den anden Hob,
 Der sad en Hyrde ved en Grob:
 "Hør Du goden Hyrde! Du sige mig,
 Hvis er det Fæ, Du driver for Dig?"
29. "Hisset det ligge baade Borge og Fæste,
 Og der pleje Kjæmper altid at gjæste.
 Der boer en Mand heder Tyge Nold,
 Og han haver Sønner de ere tolv."
30. "Hør Du kjæreste Hyrde god!
 Du bed Tyge Nold at komme herud."
 Han tog en Guldring af sin Barm,
 Den satte han paa den Hyrdes Arm.
31. Svend Bonved kom der nærmere frem,
 Da skiftede de deres Bytte blandt dem;
 Nogle vilde have hans gode Sværd,
 Og nogle hans Harnisk og Hest saa bort.
32. Svend Bonved undte sig selv allerbedst,
 Selv vilde han have sin gode Hest,
 Sin Brynie og Glavind vilde han ikke miste,
 For vilde han Kampen med dem friste.
33. "Havde Du end tolv Sønner til de tolv,
 Og stod imellem dem alle selv,
 For skulde Du vrude Vand af Staal,
 For Du skulde qviste mig til det Maal."

34. Saa tog Svend Bonved sin Hest med Spore,
Han sprang baade over Morte og Mure;
Og saa vog han Her Tyge Nold
Dertil hans unge Sonner tolv.
35. Saa fasted han sin Hest omkring,
Svend Bonved den unge Edeling;
Og han red frem ad Bjerge og Dale,
Ingen Mand funde han komme til Dale.
36. Saa kom han til den tredie Flok,
Der sad en Hyrde med gule Lof.
"Hør Du goden Hyrde! med dine Faar;
Du give mig nogle visse Svar!"
37. Hvad er trindere end et Hjul?
Og hvor da drifkes den bedste Jul?
Hvor gaaer Solen hen til Sæde?
Og hvor hvile død Mands Fodder?
38. Hvad opfylder alle Dale?
Og hvad klæder bedst i Kongesale?
Hvo raaber højere end en Drane?
Og hvad er hvidere end en Svane?
39. Hvo bærer Skjægget paa sin Bag?
Og hvo bærer Næsen under sin Hag?
Hvad er sortere end et Slaa?
Og hvad er ræktere end en Raa?

40. Hvor er vel Broen bredest?
 Og hvem er Mennesken ledest?
 Og hvor da findes den højeste Vej?
 Og hveden kommer den koldeste Drif?"
41. "Solen er trindere end et Hjul;
 I Himlen holdes den favreste Jul;
 For Vesten gaaer Solen til Sæde!
 For Østen hviles den døde Mands Fodder.
42. Sneen sylder alle Dale;
 Og Manden klæder fejrest i Sale;
 Torden raaber højere end en Trane;
 Og Englene er hvidere end en Svane.
43. Biben bærer Skægget i sin Nakke;
 Trolden har Næsen under sin Hage;
 Synden er sortere end et Glaa;
 Og Sindet er raskere end et Raa.
44. ISEN er Broen bredest;
 Og Padden er Mennesket ledest;
 Til Paradis gaaer den højeste Vej;
 Horneden driver den koldeste Drif."
45. "Nu haver Du raadt mig vise Svar,
 Alt det som jeg gav Dig fore,
 Og nu troer jeg Dig allerbedst,
 At Du vil vise mig Kjæmper flest."

46. "Teg viser Dig til Sønderborg,
 Der drikke de Kjæmper Mjød uden Sorg,
 Der sinder Du Ridbere og Kjæmper flere
 Som sig tør fuld vel værje."
47. Han tog en Guldring af sin Haand,
 Han vejed vel semten Pund,
 Den gav han den gamle Hyrde,
 At han hannede Kjæmper vise torde.
48. Svend Bonved kom der ribende i Gaard,
 Udstaaer han Randulf svæbt i Maard:
 "Hør Du Dig Du Horesøn!
 Hvad vil Du gjøre her i mit Land?"
49. "Teg vil med min ene Haand
 Rykke fra Dig alle dine Land;
 Teg vil med min eneste Taa
 Slaae Dig alle Dine Borge fra."
50. "Du skal ikke med Din Haand
 Tage mig et mit eneste Land,
 Langt mindre skal Du med din Taa
 Tage mig mine ringeste Borge fra.
51. Du skal ikke med nogen Din Finger
 Slaae mig et mit Ledemod sonder;
 Jeg er Dig alt for voren og stærk,
 Det skal Du strax vel af mig mærk'."

52. Svend Bonved drog sit Sværd fra Side,
 Det var hans Lust med Randulf at ride;
 Først da vog han Randulf selv,
 Og siden Strandulfs, med fuld godt Skjel.
53. Saa vog han storen Ege Under,
 Saa vog han Ege Karl hans Broder,
 Saa vog han meden det vandt og randt,
 Han vog da alle sine Fiender paastand.
54. Svend Bonved stak da Sværd i Skede,
 Han agted endda videre at ride.
 Han fandt paa den vildene Mark
 En Kjæmpe, som var jo saa stærk.
55. "Sig mig, ødle Ridder god!
 Hvor da staaer der Fisk i Flod?
 Hvor da skjenkes den bedste Vin?
 Og hvor drikker Vidrik med Kjæmper sin?"
56. "For Østen staaer de Fiske i Flod;
 For Norden drikkes den Vin saa god;
 I Halland finder Du Vidrik hjemme
 Med sin Kjæmper og mange Svenne."
57. Svend Bonved tog Guldringen af sin Barm,
 Han satte den paa den Ridders Arm:
 "Du sig, Du varst den sidste Mand,
 Der Guld udaf Svend Bonved vandt."

58. Svend Bonved red for højen Linde,
Han bad de Vægttere lade sig ind;
Ingen af dem ud til ham ginge,
Saa monne han over Muren springe.
59. Saa bandt han sin Hest ved Tove,
Og gik der ind i Borgestue;
Han satte sig selv der øverst til Borg,
Og talede ikke et eneste Ord.
60. Han drak han aad og sik sig Mad,
Og ikke spurgde han Kongen ad.
"Aldrig var jeg udi den Færd
Hvor saa forbandede Tunger var."
61. Kong Bidrik taler til Kjæmper fem:
"Binde I mig denne galne Svend!
Binde I ikke den fremmede Gjæst,
I tjene mig ikke allerbedst."
62. "Tag Du fem og tag tve vertil,
Du kom og selv udi det Spil!
En Horesøn da bliv Du Dig,
Uden saa er, Du binder mig."
63. Esmer Konning min Ejær Fader
Og stolten Adelin min Moder
De mig det jo saa haardt forbøde,
Jeg skulde mit Guld paa Skalke forøde."

64. "Var Esmer Konning Din Fader,
 Og Fru Adelin Din kjær Moder,
 Svend Bonved est Du, Kjæmpe stjøn,
 Dertil min kjære Søstersøn."
65. Svend Bonved! vil Du hos mig være,
 Dig skal times baade Hæder og Ure,
 Hvor Du vil i Landet fare,
 Mine Riddere skulle paa Dig være.
66. Mit Guld skal være for Dig uspart,
 Naar Du vil gjøre Din Hjemfærd."
 Men dette lysted hannem ej at høre,
 Hjem til sin Moder vilde han fare.
67. Svend Bonved red ad Bejen fram,
 Han var i Huen saa meget gram;
 Han kom der ridende i Gaarde,
 Der stode tolv Troldqvinder fore.
68. De stode for hannem med Rok og Ten,
 De sløge ham over hans Skinneben.
 Svend Bonved kasted sin Hest omkring,
 De Troldqvinder slog han i en Ring.
69. Han slog de Troldqvinder som de stod,
 De finge af hannem saa lidén God:
 Hans Moder nød den samme Lykke,
 Hun blev og huggen i femten Stykker.

70. Saa gik han udi Højeloft ind,
Han aad, og drak den klare Vin;
Saa slog han Guldharpen saa længe,
At sønder ginge alle de Strenge.

71. Saa red han sig op paa Land,
Fæstet sig saa stjøn en Lilievand;
Hendes Fader hed Kong Sigfred,
Hannem vog den Lindorm led.

See Dig ud, Svend Bonved!

XI.

Sivard Snarensvends Endeligt.

1ste Vers.

Sivard han slog sin Stedsader ihjel,

Alt for sin Moders Bedste;

Og nu lyster Sivard til Hove at ride,

Og Lykken saa vil han friste.

Saa listelig render han Graamand under Sivard.

2. Det var Sivard Snarensvend

Gaaer for sin Moder at staae:

"Hvad heller skal jeg fra Eder ride,

Eller skal jeg gaae?"

Saa listelig render han Graamand under Sivard.

3. "Ikke da skal Du fra mig gaae,

Om Hesten Dig bære kan;

Zeg skal give Dig Hesten god,

Som Hosdrenge kalde Graamand.

Saa listelig o. s. v.

4. De ledte Graamand af Stalden ud,
    Forgyldt saa var hans Grime,
    Hans Øjen var lyse som klaren Stjerne,
        Dg Ild sprang af hans Mile.
5. Sivard kasted af sine Handsker smaa,
    Hans Hænder vare mure-hvide;
    Dg selv gjorded' han sin gode Hest,
        Paa Svenden torde han ikke lide.
6. Det var Sivards kjære Moder
    Var klædt i Kjortel rød:
    "Sivard! det er min største Sorg,
        At Hesten skal blive Din Død."
7. Og hun fulgte hannem saa langt ad Leb,
    Hende var i Hjertet saa ve:
    "Du vogte Dig vel for Graamand Din Hest;
        Han kan saa mange Sned."
8. "Hør I det, min kjære Moder!
    Og I tør ikke saa qvide,
    Men I have født saa rast en Søn,
        Saa vel sin Hest kan ride."
9. Graamand han tog ad Porten ud,
    Saavel over Bække som Bro,
    Saa trøst den Svend i Saddelen sad,
        Hans Støvle stod fulde af Blod.

10. Hesten han render ad Heden ud
Frem for de brede Tinge,
Det undrede Folket, paa Tinge stod,
Den Hest han kunde saa springe.
11. Udi semten Nætter og semten Dage
Render han over Bjerge og Dale;
Han kom for saa højt et Hus,
Portene vare i Laas med alle.
12. Dan Konning stander i højen Vern,
Og seer han ud saa vide:
"Hisset seer jeg en drukken Hofmand,
Sin Hest kan han vel ride.
13. Det er enten en drukken Hofmand,
Som kan sin Hest vel ride,
Eller det er Sivard min Søstersøn,
Og han havre været i Stride."
14. Graamand han tog Mile for Land,
Og han sprang over de Linde;
Der frygted baade Fruer og Tomfruer fore,
Saa mange som der vare inde.
15. Der blegned Fruer og skjonne Tomfruer
Under deres Skarlagen Skind.
Dan-Kongen han gaaer saa gladelig
Imod kjære Søstersøn sin.

16. Det var Dannerkonning
Dg saa tog han oppaa:
"I tale mig til de Skytter gode,
De lade den Port opslaae."
17. Det var Sivard Snarensvend
Han ind ad Porten red,
Vel tredive vare de Hadeburs-Dvinder
Der daanede for Hesten i Knæ.
18. Kongen taler til sine Mænd:
"Jeg beder, I gjører Sivard godt;
Det vil jeg forsanden sige,
Han taaler jo ingen Spot."
19. Det var Sivard Snarensvend
Han lod sin Hest der springe
Vel femten Alen over højeste Mur,
Saa sik hans Liv en Ende.
20. Sivard drev for Sadelhue,
Dg Graamands Rng i to.
Alle da græd de i Kongens Gaard,
Dg Ingen var der som lo.
Saa sorgelig rendte han Graamand under
Sivard.

XII.

M i m m e r i n g T a n d.

Iste Vers.

Mimmering var den mindste Mand
Som fodder var i Konning Carls Land.

2. Den mindste Mand,
Som fodder var i Kong Carls Land.
Førend han blev til Verden baaren,
Da var hans Klæder til hannem skaaren.

3. Til Verden baaren,
Da var hans Klæder til hannem skaaren.
Førend han nam at gange,
Da bar han Brynie hin tunge.

4. Nam at gange
Da bar han Brynie hin tunge;
Førend han nam at ride,
Da bandt han Sværd ved Side.

5. Nam at ride,
Da bandt han Sværd ved Side.
Det første han kunde bære sit Sværd,
Da var han en Kjæmpe værd.
6. Bære sit Sværd,
Da var han en Kjæmpe værd.
Saa gik han til Strande,
Som Kjøbmænd laae for Lande.
7. Til Strande,
Som Kjøbmænd laae for Lande,
Han saae sig under Eide,
Hvor en Ridder monne ride.
8. Under Eide,
Hvor en Ridder monne ride.
Han kom rendendes saa hastig fram,
Hans Hest var som en Løve gram.
9. Hastig fram,
Hans Hest var som en Løve gram.
"Hør Du Ridder favr og fin!
Behøver Du ikke en lidet Skjoldbreng?"
10. Favr og fin!
Behøver Du ikke en lidet Skjoldbreng?"
"Mig synes, Du est baade lidet og ung,
Du kanst ikke bære min Brynie tung."

11. Liden og ung,
 Du kanst ikke bære min Brynie tung."
 Mimmering vredes ved det Ord,
 Han slog den Ridder fra Hest til Jord.
12. Ved det Ord,
 Han slog den Ridder fra Hest til Jord.
 End gjorde han hannem mene Men,
 Han slog hans Hoved mod en Sten.
13. Mere Men,
 Han slog hans Hoved mod en Sten.
 Saa satte han sig op at ride,
 Med andre Kjæmper vilde han stride.
14. Op at ride,
 Med andre Kjæmper vilde han stride.
 Der han kom i grønnen Lund,
 Der mødte hannem Bidrik Verlandsøn.
15. I grønnen Lund
 Der møder hannem Bidrik Verlandsøn.
 "Vel mødt her Du Ridder god!
 Vil Du fegte for en skjøn Tomfru?
16. Ridder god
 Vil Du fegte for en skjøn Tomfru?"
 Det svared Bidrik Verlandsøn:
 "Jeg møder Dig, om jeg er Mand.

17. Bidrik Verlandsøn:

„Leg møder Dig, om jeg er Mand.“

De fegted i Dage, de fegted i to,

Ingen af hinanden kunde Sejer faae.

18. De fegted i to;

Ingen af hin anden kunde Sejer faae.

Saa svore de sig i Staldbroddrelag,

Dg det skulde være til Dommedag.

19. I Staldbroddrelag,

Dg det skulde være til Dommedag.

Hvor skulde det være den Tid saa lang?

Det kunde ikke være, til Aften kom.

XIII.

Grimmer og Kæmper.

1ste Vers.

Grimmer han gaaer paa Gulvet,
Han kan vel lege med Sværd:
”J give os Tomfru Ingeborg
Udi Vor Herres Færd!”
Nu segler han Grimmer af Landet.

2. ”Mig tykkes, Du est saa lidens,
Du kan Dig ikke omhugge;
Hvor Du kommer blandt andre Kæmper,
De drive Dig alt tilrygge.”

Nu segler han Grimmer af Landet.

3. ”Ikke er jeg saa lidens,
Leg kan mig jo vel værge;
Maar jeg slaaes med Kæmper,
Mit Sværd kan jeg vel røre.”
Nu segler han o. s. v.

4. "Kamper boer paa Birtings Lande,
Han er en Kjæmpe saa bold;
Kan Du hannem til Jordben følde,
Min Datter maa Du volde."
5. Grimmer ganger ad Dørren ud
Baade med Harm og Sorg.
"Hvad Svar sit Du af Fader min?"
Sagde hun Tomfru Ingeborg.
6. "Kamper boer paa Birtingsland —
Et Kjæmpenavn monne han bære,
Kan jeg hannem tildøde slæae,
Da sanger jeg Eder med Ere."
7. Det meldte hun den unge Mø:
"Min Fader vil mig forraade;
Kamper er Eder alt for stærk,
Han fører Eder i stor Baade."
8. Men jeg skal laane Eder Hjelm saa god,
Som I maa vel paa lide,
Teg faaer Eder Brynien saa haard,
Som Sværd skal ej paa bide.
9. Teg skal give Eder Glavind god,
Og Harnisk som I maa bære,
Det Baaben er ikke i Verden til
Som derudi skal skjære.

10. Jeg skal give Eder Sværdet
 Og gaae Eder det i Haand,
 Det bider saa vel det haarde Jern
 Alt som I hug i Vand."
11. Kamper staar paa Bertingsborg
 Og seer han ud saavide:
 "Hvad er det for et lidet Brag
 Her synes til os fremskride?"
12. Det var liden Hr. Grimmer
 Han styred sin Snekke for Land,
 Det var storen Kamper
 Han rækker hannem hviden Haand.
13. "Du være velkommen, liden Grimmer!
 Her times Dig ingen Vaande;
 Jeg giver Dig min Søsterdatter
 Og Hælvten af mine Lande."
14. "Ikke vilde jeg, Tomfru Ingeborg
 Skulde spørge det hjem til Bande,
 At jeg skulde tage Din Søsterdatter
 Og gaae Dig saa tilhaande.
15. Vi ville gaae os paa Bimmings Høj,
 Og der skal striden staae;
 En af os skal Livet lade,
 Hørre vi af Kredsen gaae."

16. Svarede dertil Kamper

Han havde saa ræsk en Haand:

"Jeg skal have det første Hug,

Det er udi mit Land."

17. Det første Hug der Kamper hug,

Han var saa grammer i Ord,

Da hug han liden Grimmer,

Saa han faldt ned til Jord.

18. Op da stod liden Grimmer,

Han dvælde ikke ret længe:

"Og Du skal stande mig et igjen,

Førend Solen ganger til Senge."

19. Det andet Hug kom Grimmer til,

Han hug med højre Hænde,

Han hug i Kampers forgylde Hjelm,

At Odden i Hjertet vendte.

20. Det meldte Kamper samme Stund

Han faldt der død til Jord:

"Give det Gud i Himmerig,

Det vidste min Broder Raadengaard!"

21. Saa glad var liden Grimmer,

Den Strid havde saaet en Ende.

Han tog der Guld og meget Sølv,

Førte hjem til Tomfrenens Lande.

22. Nu ligger han Kampér slagen,
Og hannem rinder Blod tildøde.
Igjen lever Grimmer Ungersvend,
Tager bort hans Guld det røde.
23. Grimmer han dvældes der ikke længe,
Der han den Sejer havde vundet;
Saa glade seglede alle hans Mænd,
At de det Bytte havde fundet.
24. Tomfruen stander i Højenloft
Og seer hun ud mod Strand'e:
"Hisset seer jeg min Fæstemand,
Han lægger sin Snekke paa Sande."
25. Tak saa have Grimmer hin unge,
Han holdt saavel sin Tro;
Maanedsdag derefter kom
Lod han sit Bryllup bo.
Nu segler han Grimmer af Landet.

XIV.

Grimhilds Havn.

I.

1ste Vers.

Det var stolten Fru Grimhild,

Hun lader Mjøden blande.

Hun byder til sig de rafte Riddere

Af alle fremmede Lande.

2. Hun bad dem komme, og ej dvæle,

Til Orlog og til Krig.

Der var det Helled Haagen

Forslod sit unge Liv.

3. Det var Helled Haagen

Banker ud alt med den Strand,

Fandt han da den Havfrue,

Som hviltes paa hviden Sand.

4. "Held Dig! Held Dig! kjære Havfru,
 Du est en konstig Bir.
 Kommer jeg til Hvenilds Land,
 Kan jeg beholde mit Liv?"
5. "Borge haver Du bolde,
 Og meget Guld det rode;
 Kommer Du til Hvens Land,
 Der bliver Du slagen tildøde."
6. Det var Helled Haagen,
 Saa snart sit Sværd uddrog,
 Det var den usle Havfrue,
 Han hende Hov'det frahug.
7. Saa tog han det blodig' Hoved,
 Kasted' det ud for Sund;
 Skjod han Kroppen efter,
 De samledes baade paa Bund.
8. Det var Helled Haagen
 Han gaaer ud ved den Strand,
 Fandt han da den Færgekarl
 Alt paa den hvide Sand.
9. "Hør Du, goden Færgekarl!
 Du før mig over Sund,
 Jeg giver Dig min gode Guldring,
 Han vejer vel femten Pund."

10. "Teg fører Dig ikke over Sund,
Alt for Dit Guld det røde;
Kommer Du til Hvenilds Land,
Da bliver Du slagen tildøde."
11. Det var Helled Haagen,
Han sit Sværd uddrog.
Det var den usle Færgemand
Han Hovedet afhug.
12. Han strog Guldringen af sin Arm;
Han gav den Færgemands Liv:
"Det skal Du have til Bennegave
For Færgemands unge Liv."
13. Herr Günter og Herr Gernot
De skjøde den Snekke fra Land.
Bred saa var dem Bejret,
Og stærk saa var dem Vand.
14. Bred saa var dem Bejret
Og stærk saa var dem Vand;
Sønder gik goden Tern-Uare
I Helled Haagens Haand.
15. Sønder gik stærken Tern-Uare
I Helled Haagens Haand;
Med to forgylde Skolde
Styred' de Herrer til Land.

16. Der de komme til Lande,
Der skured' de deres Sværd.
Der stod saa stolt en Tomfru
Hun saae alt paa deres Færd.
17. Hun var smal i Midie,
Tilmaade var hun lang,
Kort var hun i Livet,
Hun prøved' en Tomfrugang.
18. De gaae dem til Nørborg,
Som Porten var vant at staae:
"Hvor er nu den Portner,
Som her skulde være paa?"
19. "Her da er den Portner,
Som ligger til Vagt og Bærn,
Bidste jeg, hveden I kommet vare,
Eders Bud bar jeg saa gjerne."
20. "Hid saa ere vi kommet
Af trenende Tylvter Land;
Fra Grimhild er vor Søster;
Nu siger jeg Dig Sandt."
21. Ind da kom den Portner,
Og stæddes han for Bord:
"Her holder to velbyrdige Mænd
Alt udenfor vor Port."

22. "Her holde udenfor vor Port
 To saa velbyrdige Mænd,
 Den ene han fører en Fedel,
 Den anden en forgylt Hjelm."
23. "Han fører ingen Fedel
 For nogen Herres Son;
 Hveden de ere kommet,
 De ere to Hertugebørn."
24. Det var stolten Fru Grimhild,
 Hun svøber sit Hoved i Skind,
 Saa gaaer hun i Borgegaard;
 Hun byder sine Brødre ind.
25. "Ville I gaae i Stuen
 Og drikke Mjød og Vin?
 En Silkeseng, om I vil sove,
 Og twende Tomfruer mine?"
26. Det var stolten Fru Grimhild,
 Svøber sit Hoved i Skind,
 Saa gaaer hun i Stenstuen
 For alle sine Kjæmper ind.
27. "Her sidde I alle mine Mænd,
 Drikke baade Mjød og Vin;
 Hvo vil Helleb Haagen slaae,
 Fast han er Broder min.

28. Hvo den Pris vil forhverve,
 Slaae Helled Haagen tildød,
 Han skal raade for mine Borge
 Og for mit Guld saa rød."

29. Til da svared' en Kjæmpe,
 En Høvding for et Land:
 "Den Pris vil jeg indlægge
 Forvist med denne fri Haand."

30. Den Pris vil jeg forhverve,
 Slaae Helled Haagen tildød,
 Saa skal jeg raade for Dine Borge
 Og for Dit Guld saa rød."

31. Dertil svared Folker Spillemand
 Med sin store Bernsteinang:
 "Alt skal jeg Dig mærke,
 Hørend Du kommer her fram."

32. Han slog af det første Slag
 Geniten Kjæmper, de laae:
 "Haha Folker Spillemand!
 Hvor rører Du Din Gedelbue!"

33. Saa slog han de Kjæmper,
 Han gjørde af dem en Bro,
 Og den var baade bred og lang;
 Han gjørde dem stor Uro.

34. Foroven vare de Hudre
Forneden Erter smaa,
Det voldte. Helled Haagen
Han faldt der først paa.
35. Det var Helled Haagen,
Han vilde igjen opstaae:
"Nej holdt Du nu, min Broder!
Du vedst, hvad Sag der var.
36. Du holde nu, min Broder!
Du holde saa vel Din Tro:
Det første Du monne til Jordens falde,
Du vilde ret aldrig opstaae."
37. Saa træst var Helled Haagen
Han vilde ej rygge sit Ord;
Han stod paa baade sine Knæ
Der han sikk Banesaar.
38. End vog han tre Kjæmper,
De ware ikke af de mindste.
Saa gik han til Hammeren,
Sin Faders Skat at finde.
39. End var Lykken hannem saa blid,
Han sikk den Tomfru skjøn,
Det var stolten Hvenild;
Han avled med hende en Søn.

40. Ranke hedde den Kjæmpe,
Han henved' sin Faders Død.
Grimhild qualtes af Hungers Dvide
Hos Niflungs Skat uden Brød.
41. Saa drog han af Landet ud,
Til Bern i Lombardi,
Der var han hos danske Mænd,
Og lod sin Manddom tee.
42. Hans Moder hun blev hjemme igjen,
Af hende fik Hveen Navn.
Blandt Riddere og blandt Kjæmper
Gaaer der saavidt af Sagn.

XV.

Grimhilds Havn.

II.

Iste Vers.

Det var stolten Fru Grimhild

Hun lader baade brygge og blande,

Der var saa mangen fri Helled

Hun Budet ester sendte.

2. "Du bed dem komme til Ørlog,

Du bed dem komme til Krig.

Der skal saa mangen fri Helled

Her miste sit unge Liv.

3. Det var Helled Haagens Moder,

Hun drømte saa underligt,

At den gode Følde styrted,

Som man skulde hannem udride.

4. "Den Drøm han haver at sæde,
 Min kjære Søn! giv det Gjem.
 Bøgt Dig for Din Søster,
 Hun er saa falsk og stem."
5. Det var Helled Haagen
 Han red frem med den Strand,
 Han fandt der den Mareviv,
 Legte der paa hviden Sand.
6. "Sig mig goden Maremind!
 Du est en Sandfiger vis:
 Skal jeg slaaes paa hvenske Land
 Og veje de Kjæmper med Pris?"
7. "Hør Du, Helled Haagen,
 Du est en Ridder bold,
 Nok saa haver Du Lande selv,
 Dertil stor Ere og Bold.
8. Du haver baade Guld og Sølv,
 Dertil baade Borge og Fæste;
 Kommer Du paa hvenske Land,
 Det bliver ikke for det Bedste.
9. Du haver Gods og Bælde,
 Og dertil Guld det rede;
 Kommer Du til Hveen iaar
 Du bliver der slagen tilbøde."

10. Det var Helled Haagen,
Han vredes ved det Ord,
Han slog den arme Mareviv,
Faldt ned til sorten Jord.
11. "Eigge Du der og hvil,
Du fulle og lede Spaaqvinde!
Guld vel veed jeg at værge mig
Og Sejer af Kjæmper at vinde."
12. De rede udenfor den Port,
To to saa herlige Mænd.
De være vel klædte i Silke;
Deres Heste ginge alt udi Spring.
13. De slogue paa de Porte,
Det gjaldt ind i det Slot:
"Hvor da est Du, Portner?
Hvi lader Du ikke op?"
14. Det da meldte den Portner
Saa listelig under sit Skind:
"Jeg tør ikke for min Frue
Lade nogen Fremmed ind."
15. Han gif til Fru Grimhild,
Og spurgte hende saa bradt:
"Der holde to Riddere for vor Borg,
De beder mig strax oplade."

16. Det da svared' Fru Grimhild:
 "Det er Folker Spillemand,
 Det er Helled Haagen;
 Begge mine Brødre forsandt."
17. Ned da ginge Fruer og Tomfruer
 De sku'de de Ridderes Gang,
 De vare smalle i Midie
 Og vel tilmaade lang'.
18. Det var stolten Fru Grimhild
 Slog over sig Skarlagens Skind,
 Saa gif hun ud i Gaarden,
 Og bad de Hellede ind.
19. "Her er Lov og Borgestue-Ret
 At Ingen Sværd maa drage —
 Mig tykkes det saa ilde være,
 Siden Kong Sigfred blev slagen."
20. "Teg vog da Kong Sigfred
 Alt med min egen Haand,
 Teg vog og Kong Ottelin,
 Han var saa sterk en Mand.
21. Da misted' jeg min Brynie god,
 Dertil min Ganger graa,
 Udi de kolde Vintre
 Der vi for Trojen laae."

22. Hun fulgte hannem paa den Sal
Til hundrede Kjæmper sine,
Alle stode mod de Riddere to
Med dragne Sværd i Hænde.
23. "Er her nogen Kjæmpe iblandt,
Som ødet haver mit Brød,
Der tør slaae min Brøder,
Jeg giver ham Guld saa rød."
24. Det da hørte Folker Spillemand
Saa snart over Bordet sprang;
Hannem gled Sværd af Skede,
De Dørre af Hængsler sank.
25. Der han sikk den store Staalslang
Og da blev han saa glad.
Han slog vel femten Kjæmper
Med Manddoms Styrke og Slag.
26. "Eja," sagde Folker Spillemand,
"Nu gaaer min Fedel ret!"
Og da slog Helled Haagen
Vel tyve i samme Færd.
27. Det var stolten Fru Grimhild
Hun gjorde sig saa vred:
"Langt heller maatte Du hjemme været
End Du til os udred.

28. Her er vel hundred' Enker
     Før Du lader denne Strid." 112
     Det svared' Helled Haagen:
         "Det har Du selv saa slidt."
29. Det var Helled Haagen
     Han løfted' op Hjelmen sin:
     "Geg brænder alt saa saare
         Under haarden Brynie min.
30. Jeg er baade tret og mod
     Af ganske Hjerte min;
     Give det Gud Fader i Himmerig,
         Jeg havde et Horn med Vin!"
31. Han strøg op sit Hjelmenet
     Han drak af Mandeblad:
     "In nomine Domini!"
         Var Helled Haagens Ord.
32. Nu ligge alle Grimhilds Kjæmper
     Slagen døde til Jord.
     Det haver Helled Haagen
         Alt med sin Broder gjort.
33. "Gud naade Dig, Folker Spillemand!
     Som herhos ligger i Dig!
     Du brugte Din gode Staalstang,
         Dg det var uden Svig."

34. Vel Fireogtyve faldt der for Gen,
De kunde ikke for hannem staae,
Dem vog han som er Kjæmpe,
Før han paa Jorden laae.

35. "Af, hjertekjære Broder!
Usselig jeg hid rejste
Saa frank var mig min Skjæbne,
At jeg Dig her skulde miste.

36. Lever jeg enten Dag eller Nat,
Hørend de gaae til Ende;
Min Søster skal det gjelde;
Jeg skal hende slaae eller brænde!"

37. Den franke Skjæbne kom
Og sloges hun dertil:
Kong Haagens Søn lod Grimhild
I Bjerget svelte ihjel.

XVI.

Grimhilds Hevn.

III.

Iste Vers.

Slig' Kjæmper som Helled Haagen
Og hans Broder Folker Spillemand,
Hvor finder man dennem,
Der man nævne kan?

2. Frem da traad hun, Bodild,
Helled Haagens Moder:
"Mig tykkes, det de Folker
De alle vare døde.

3. Drømmen kan jeg fuld vel raade,
Leg haver dertil Førstand:
Kommer I til hvenske Land,
Det skader for mangen Mand."

4. De Herrer monne udride,
Som Strommen den randt strid,
Der fandt de en Maregvinde
Sov under den gronne Lide.
5. "Vogn op, vogn op, Maregvinde!
Du skjonne, dejlig' Liv!
Drager jeg til hvenstre Land,
Mon jeg fordøjer mit Liv?"
6. "Vend Dig, Helled Haagen!
Du est en Knegt saa bold;
Du haver paa Dit eget Land
Saa mangen Borg og Vold.
7. Drag hjem til Dit eget Land
Lad fare den Kjæmpeskiv.
Kommer Du til Din Søster
Det kostet Dit unge Liv.
8. Det var Helled Haagen
Dg han sit Sværd uddrog
Det var den usle Maremind,
Han Hovedet afhug.
9. "Af Dig nu er jeg spaet,
Dg Du er bleven blaa;
End drager jeg til hvenstre Land,
Om jeg kan Børen faae."

10. Frem da rede de Hellede to
 De funde den Færgemands Hus:
 "Stat op, goden Færgemand,
 Og gak herud til os!"

11. Hør Du hvad jeg siger Dig,
 Du mig over Sundet føre;
 Jeg giver Dig min gode Guldring,
 Han vejer vel femten Dre."

12. "Hav Du selv Din Guldring,
 Jeg vil den ikke eje;
 Jeg kommer aldrig paa det Sted
 Jeg bær jo for hannem Nøde."

13. Jeg kommer aldrig paa det Sted
 Jeg lider jo for hannem Nød.
 Jeg fører Dig ikke over i Dag,
 Fru Grimhild mig det forbod?"

14. Og Helleb Haagen blev saa vred,
 Alt baade i Hu og Mod;
 Han hug den Færgemand Hov'det fra,
 Saavidt da stank hans Blod.

15. Saa fasted' han det blodig' Hoved
 Midt udi Dresund,
 Saa fasted' han Kroppen efter,
 Han bad dem findes ved Bund.

16. Herr Günter og Herr Gernot
De styred' det Skib fra Land;
Der de kom paa Midiesund,
Da rejste dem Bejret til Haand.
17. Sønder da ginge de Xarer
I Folker Spillemands Haand;
Helled Haagen styred' med sit Skjold
Det Skib med Nod til Land.
18. Der fasted' de deres Anker
Alt paa den hvide Sand,
Det var Helled Haagen
Han tren der først paa Land.
19. De Andre toved' ej Iænge,
Men Hver som han kunde bedst
Rustede sig saa mandelig,
Og Folker Spillemand mest.
20. Ude da stander den Kuter,
Han trampler paa de Linde:
"Her er' kommet paa vort Land
To saa stolt' Edelinge."
21. Her er' kommet paa vort Land
Kjæmper og saa modige Mænd;
De ere klædte i Tern,
Deres Heste komme springende frem.

22. Den ene fører en Høg,
 Der Skinner Guld i hans Skjold;
 Den anden fører en Fedel;
 En Hertuges Søn saa bold."
23. Ude staaer Fru Grimhild
 Hun kunde vel føje sine Ord:
 "Han fører ingen Fedel
 At tjene for Herrebord."
24. De ere to friske Hellede,
 To ødle Hertugebørn;
 De ere ikke ukjendte,
 Vi ere Søskende tre."
25. Det var Greve Herr Gunselin,
 Han taler til sine Mænd:
 "Her kommer Helled Haagen idag;
 Vi holder med hannem en Rend."
26. Vi ville fegte med dem idag,
 Og slaae dem alle tildøde;
 Gaa maa vi volde hans grønne Skov
 Dertil hans Guld det røde."
27. Det da meldte Helled Haagen
 Forinden ved den Dør:
 "Det vil jeg med Eder vove,
 Om I jo ellers tør!"

28. Ud da ginge de Svende
Saa saare fast de sprunge;
Alle lide de saare ilde,
Den Gamle saavel som den Unge.

29. Sonder gik det gode Sværd
I Folker Spillemands Haand.
Han saae sig oppe over den Dør,
Han ramte en stor Staalstang.

30. Han slog i det første Slag
Vel syv saa række Hofmænd:
”I Drottens eget Navn,” sagde han,
”Nu bliver min Fedel kjendt.”

31. Nu da gaaer min Fedel,
I danse og spinge omkring.
Mig soedes af stort Arbejd
Forinden min Brynie-Ring.”

32. Det var Herr Grev Gunselin,
Han traad til Grimhild frem:
”Hjelp nu mod disse Hellede haarde,
Eller skil os af med dem!”

33. ”I slaa nu, alle mine gode Mænd!
Som jeg giver Brød.
I lade jo ikke af at slaae,
For Folker ligger død.”
1ste Del. F

34. "Hør Du, Søster Grimhild!
 Mig hugges saa dybe Wunder.
 Du varst mig aldrig tro eller god,
 Som jeg det nu besinder."
35. Teg haver nu vaaget
 I Dage og Nætter syv.
 Teg hevner vist min Bane,
 Førend jeg mister mit Liv."
36. Mit dyre Sværd er borte,
 Og gode Jernstang itu.
 Min Sorrig vilde jeg glemme,
 Kunde jeg faae Værje endnu."
37. Det svared' ungen Obbe Jern,
 Han stod hannem alt saa nær:
 "Teg laaner Dig mit gode Sværd,
 Min Broder havde saa kjær."
38. Mig tykkes Du est en Helled from,
 Og dertil meget stærk,
 Det kan jeg foruden Falst
 Alt paa Din Fedelbue mærke."
39. "Teg takker Dig, unge Obbe Jern!
 Du est en Kjæmpe saa rig,
 Teg og alle mine Brødre
 Tjene Dig igjen uden Svig."

40. Saa hug han Folker Spillemand
Det hørtes saa højt i Sky.
Heller vilde han mandelig døe
End skammelig rømme og flye.

XVII.

Brynilds Bise.

Iste Vers.

Sivard han haver en Fole,
Og den er alt saa spag,
Han vandt stolt Brynild af Glarbjerget:
Det skede om lyse Dag.
Kongens Son udaf Danmark.

2. Hende rede til baade Niddere og Svende
Og helst udaf de bedste.

Ingen af dem det Bjerg kunde stige,
Den stolte Tomfro at fæste.
Kongens Son o. s. v.

3. Det Bjerg var baade højt og glat,
Hendes Fader lod hende der sætte;
Den Svend var ikke i Verden til,
Han vilde unde hende til Egte.

4. Kom der Bud til Dankongens Hof
Alt til de Kjæmper stærke,
Om der var Nogen der vove torde
At prøve de gode Hofværke.

5. Den Ene sagde til, den Anderen fra,
Sivard tog Bladet fra Mundet.
Han sagde: jeg prøver min unge Fole,
Om jeg kunde Brynild vinde.
6. Han red bort, den Vej var lang,
Den Sti var meget værre.
Sivard han saae det Glarbjerg kjønt,
Hvor Tomfrenen var indsperrret.
7. Saa tog han bort stolten Brynild
Udi saa lette Mag;
Han gav hende bolde Herr Nielus
I godt Staldbroderlag.
8. Stolten Brynild og stolten Signild
De høviske Tomfuer baade,
De ginge dennem til Strande
Deres Silke de der udtoede.
9. "Hør Du, stolten Brynild!
Og kjæreste Søster min,
Hvor sit Du de Guldringe,
Du bær paa Finger Din?"
10. "Saa sit jeg de Guldringe
Teg bær paa Finger min.
Dem gav mig Sivard Snarensvend
Da han mig fæstet' til Sin."

11. "Og haver Dig Sivard Snarensvend
Dennem givet til Fæstensgave,
Han haver Dig lovet Herr Nielus,
I godt Staldbroderlag at have."

12. Det første Tomfru Brynild
Den Tidende monne faae,
Da gik hun sig i Højelost
Af Harme syg hun laae.

13. Det var stolten Fru Brynild
Sik Sot og syg hun laae;
Det var bolde Herr Nielus,
Han gaaer hende til og fra.

14. "Hør Du, allerkjæreste Brynild!
Saa bange er mit Sind;
Bedst Du ej nogen gode Raad
For Sot og Sygdom Din?"

15. Er der noget i Verden til
Der Du kunde Bod af faae,
Du skal det have, skuld' det end koste
Alt det Guld jeg mon aae."

16. "Jeeg ved i Verden til Sygdom min
Aldeles ingen Raad,
Uden jeg fanger Sivard Snarensvends
Hans rene Hjerteblood.

37. Der er slet Intet i Verden til,
Der lindre kan min Pine,
Uden jeg faaer Sivard Snarensvends
Hans Hoved i Hænderne mine."
18. "Hvor skal jeg Sivard Snarensvends
Hans gode Hjerteblod faae?
Hans Hals er haard som blanken Jern,
Der bider ej Sværd oppaa."
19. "Hør mig, bolde Herr Nielus,
Dg kjære Herre min!
J laaer af ham hans gode Sværd,
Som hedder Adelring."
20. I sige, I trænger saa mangelund
I skulde en Kamp bestaae;
Men naar I bliver det mægtig,
I hugge ham Hovedet fra."
21. Og det var bolde Herr Nielus
Svæber han sig ud i Skind,
Saa gaaer han i højen Loft
For Sivard, sin Staldbroder, ind.
22. "Hør Du, gode Sivard Snarensvend!
Du laane mig Dit Sværd,
Jeg skal mig i Leding ride,
Dg drage i Herrefærd."

23. "Gjerne jeg laaner Dig mit Sværd,
Som heder Adelring;
Du kommer aldrig i den Strid,
At Dig skal nogen Mand tvinge."
24. Mit gode Sværd hedder Adelring,
Og det kanst Du vel saae;
Men vogn Dig for de blodige Taarer
Under Hjaltet monne staae."
25. Du vogns Dig for de blodige Taarer,
Og de ere alle roede;
Rinde de ned ved Fingrene Dine
Da bliver Du slagen tildøde."
26. Opstod bolde Herr Nielus,
Saasnart det Sværd uddrog,
Det var Givard Snarensvend,
Han Hovedet afhug."
27. Saa tog han det blodige Hoved
Under sit Skarlagens Skind;
Saa ganger han i høje Loft
For stolten Fru Brynild ind.
28. "Her haver Du det blodige Hoved
Du monne saa eftertraae.
For Din skyld vogn jeg Staldbroder min,
Det gæeler mit Hjerte saa."

29. "Væg I nu det blodige Hoved
Fra Eders Skarlagen Skind,
I ganger i Seng, kjære Herre min!
Alt under saa hvid en Lin."
30. "Ikke er jeg sadlystig og fro,
Det tør Du ikke tænke om
Du varst mig saa storten Varsag
Min Tro og Ere at krenke."
31. Det var bolde Herr Nielus,
Og han sit Sværd uddrog,
Det var stolten Fru Brynild
Han alt istykker hug."
32. "Nu har jeg vejet min kjære Staldbroder,
Og saa min stolte Frue,
End skal jeg veje den tredie,
Det haver jeg nu i Hue."
33. Saa satte han sit gode Sværd
Alt mod den haarde Sten,
At Odden vendte i Hjerterod
Og gjorde ham Dødsens Men.
34. End var det saameget ilde,
Den Tomfru hun blev nogentid fød,
At slige to ødelige Kongebørn
For hendes skyld bleve forødt.

35. Nu vil jeg raade hver ærlig Mand,
Til Priske sig at besinde.
Vel er Mands Svig og Snig behende,
Øwindeligt haver ingen Ende.
36. Hun leer med Mund, naar hun vil lee,
Og græder, naar hun vil græde,
Hun giver Dig Ord og Snak i Værd,
Naar hun Dit Hjerte vil bede.
37. Hvad hun er frank eller vel tilpas
Du tro hende vel tilmaade.
Herr Nielus gav det ikke i Agt,
Thi ramte ham deraf Skade.
Kongens Søn udaf Danmark.

XVIII.

Alf i Odderskjær.

Iste Vers.

Alf han boer i Odderskjær,
Er rig og bold med alle,
Saa rafte da haver han Sonner to,
De lade sig Kjæmper falde.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand for Norden.

2. Alf han boer i Odderskjær,
Han haver de Sonner saa snilde;
De vilde til Kongens Datter bejle
Alt udaf Opsals Fjelde.
Og nu driver Ulven o. s. v.

3. Det var ungen Helmer Kamp,
Han beder sadle sin Hest:
"Vi ville ride os op paa Land,
Og Kongens Datter sæste."
Og nu driver Ulven o. s. v.

4. Det var ungen Angelsyr,
     Han beder opсадле sin Hest:
     ”Og vi ville ride til Opsal
         Skulde Jorden end under os briste!”
5. Der de kom i den Borgegaard
     Der axlede de deres Skind,
     Saa ginge de udi Højeloft
         For Kongen af Opsal ind.
6. Indkom ungen Helmer Kamp,
     Og stæddes han for Bord:
     ”Herre! vil I mig Eders Datter give?
         I vide mig strax Ansvar.”
7. Indkom ungen Angelsyr,
     Og ham skinned' Guld paa Haand:
     ”Konge! giv mig Datter Din,
         Og romme saa selv af Land.”
8. Meldte det Kongen af Opsal,
     Og svared' saa dertil:
     ”Ikke giver jeg min Datter Mand,
         Uden den, hun have vil.”
9. ”Haver Tak, fjerreste Fader min!
     At I satte Kaaret til mig.
     Jeg lover mig ungen Helmer Kamp,
         Han bliver vel Mand for sig.

10. Ikke vil jeg have Angelfyr,
Han er saa led en Trold;
Saa er Fader, og saa er Moder,
Og saa er Slægt med alle."
11. Det svareb' ungen Angelfyr
Han blev i Huen saa mob:
"Vi gaae os til Borgegaarden,
Vi fegte der om hende baade."
12. Det meldte Kongen af Opsal,
Han svarede saa dertil:
"Sværdene ere skarpe og Drengene rafte,
De maa vel prøve godt Spil."
13. Alf han stander i Odderskjær,
Han lytter over de Hjelde,
Da maatte han høre saa lang en Bei
Sine Sønners Sværd at gjælde.
14. Det hørte Alf af Odderskjær
Saa vidt over grønnen Hede:
"Hvad monne mine Sønner gange ubi Haand,
Hvi monne de være saa vrede?"
15. Han tøvede ej meget længe,
Han sprang til Ganger rød,
End kom han til Opsal
Før hans Sønner laae død'.

16. "Sig mig, ungen Helmer Kamp,
Søn allerkjæreste min!
Hvorfør rinde Dig blodige Strømme
Saa stride fra Kjød og Ben?"
17. Det svared' ungen Helmer Kamp,
Sin Vaande klagede saa:
"Det gjorde Angelfyr, Broder min,
Han kunde ej Tomfruen saae."
18. Teg haver vel femten Ullivs-Saar,
De ere med Edder blanded',
Harde jeg kun eet af alle dem,
Teg kunde ikke leve en Stund."
19. "Hør Du, ungen Angelfyr,
Dg kjæreste Søn min!
Hvorfør sidder Dit gode Sværd
Saa ilde i Haanden Din?"
20. "Derfor sidder mit gode Sværd
Saa ilde i min Haand,
Teg haver vel atten Ullivs-Saar,
Det er min højeste Vaande."
21. Teg haver vel atten Ullivs Saar
De ere mig alle saa onde,
Harde jeg ikkun eet af dem,
Teg levede ikke en Stund."

22. Det var Afs af Odderskjær,
Han vrider op Egen med Rob,
Han slog til ungen Helmer Kamp,
Det han faldt død til Jord.

23. Nu da ligge de Kjæmper to,
De ligge baade i een Grav.
Og Kongen giver vel Datter sin
Den Svend som hun vil hav.

24. Sørger han Afs i Odderskjær,
Hans Sønner ere slagne ihjel.
End raader Kongen af Opsal
For sin kjær Datter selv.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand for Norden.

XIX.

Ribolts Kamp med Dragen og Aller.

1ste Vers.

Jeg seer saa mangt et Orlogsskib
Under deres forgylde Branded;

Der er Aller Kjæmpe, hin stærke,
Han agter sig hid til Lande.

2. Kasted de deres Anker paa den Grund,
De glædes ved den Havn;
Tog han, Aller, Nare i Haand,
Han sprang af fremmer Stavn.

3. Der de kom i den Borgegaard,
Der axlede de deres Skind;
Saa ginge de ubi Højelost
For Kongen af Opsal ind.

4. "Hil sidde I, Konge af Opsal,
En Herre over Eders Bord!
Wil I mig Eders yngste Datter give?
I vider mig god Ansvar."

5. Det var Kongen af Opsal,
Han töved ikke ret længe:
"Vi drage først under Bidriks Bold,
Dg prøve der vore Hofdrenge."

6. Saa snart var Brynie af Bjelken rykt,
Dg Hjelm over Hoved fast';
Saa segled de under Bidriks Bold,
De gave sig ingen Rast.

7. Ribolt tog sin Staalstang paa Bag,
Hannem lysted' at see den Dands.
Han tænkte paa Sejer af Aller at vinde,
Han tænkte paa Wrekrans.

8. De sløge sammen med al deres Magt,
Ingen vilde hinanden vige.
Saa mangen Helt satte Livet til,
Sin Herre vilde ej svige.

9. Aller hug, fast mere han skjød,
Han sprang i Kongens Snække.
Kongen han blegned' som et Lig
Under sit forgylde Tække.

10. Tak have rige Herr Ribolt,
Han var saa stærk i Favn;
Han slog Aller i Havet ud
Over Kongens forgylde Stavn.

11. Aller kom udi saa liden en Baad,
 Saa ræskelig monne han roe;
 De skjøde til hannem med hvassen Straale,
 Hannem kunde dog Ingen naae.
12. Kongen af Opsal vender sig om,
 Og seer ud i den Sø:
 "Hisset seer jeg en ryßgalen Mand,
 Han segler, som Fuglen floj."
13. "Jeg er ingen ryßgalen Mand,
 Men mig trænger haarden Nød,
 Dragen har borte mit meget røde Guld,
 Thi var jeg heller død."
14. "Er det Sandhed, som Du siger af?
 Du dølge det ikke til Skade.
 Du sige os af Dit Fædreneland;
 Den Drage ville vi vel raade."
15. "Hvor kunde I komme til det Land
 Og træde den Drage under Fod?
 Her er imellem saa dybt et Vand
 Og Binden er Eder imod."
16. "Er her imellem den stride Strom
 Vil Børen ej med os staae;
 Da hugge vi ned den store Skov,
 Vi gjøre deraf en Bro.

17. Hør I det, rige Herr Ribolt!
Kunde I Dragen overvinde,
Da giver jeg Eder Kolebrand,
Dg Undet hvad der er inde."
18. De vunde op Segl saa højt udi Raa,
Saa singe de Børen hin blide;
End komme de der som Dragen var,
Før Uller sik det at vide.
19. Herr Ribolt stodte paa Bjerget saa haardt,
Staalstangen maatte han oplette:
"Giv mig Kolebrand, det gode Sværd,
Eller jeg skal med Dig trette."
20. "Ekke fanger Du Kolebrand idag,
Det Sværd er mig saa kjært;
Det kommer aldrig udi Din Haand,
Medens Livet i mig er."
21. De sloges i Dage, de sloges i to,
Den tredie Dag ad Qvelde,
Herr Ribolt stod saa mandelig,
Den Drage monne han følde.
22. Saal tog han det røde Guld
Som han kunde allermest bære.
Der han kom under Bidriks Bold,
Mødte hannem Tidende værre.

23. "Kongen af Opsal er slagen ihjel
 Deraf saa vyses den Øvide,
 Slagne er alle Dine Brødre syv
 Som troligen med hannem stede."
24. Det fortrød hannem rige Herr Ribolt,
 Han blev saa gram i Hue;
 Da gik Kolebrand i hans Haand,
 Som brændende Ild og Rue.
25. De sloges i Dage, de sloges i nem
 Hørend den Kamp sik Ende.
 Herr Ribolt hug paa Allers Brynie,
 At Odden i Hjertet vendte.
26. De Kongens Mænd gaae i Gaarden,
 Og Bolden der de slaae;
 De spottet den nøgne Herr Ribolt,
 Hans Kjortel saa paltug var.
27. "Mine Klæder ere revne, som I see,
 For Tomfruen vil jeg det kjære."
 De sendte til ham den Hampevæv:
 "Den sommer Dig bedst at bære."
28. Det svarede den Tomfrau sin,
 For hun Herr Ribolt kjendte:
 "I spotte ikke den fremmede Mand;
 Langt bedre maa vi hannem hænde."

29. S lægge bort den graa Hampevæv,
Den bør han ej at slide;
Føst bedre da er det, Silketjeld
Paa Jordens under ham brede.
30. Han vog Aller, den Kjæmpe stærk,
Han kunde hænnem ej undvige;
Saa hævnte han min Faders Død,
Og fine syv Brødres tillige.
31. Der lever Ingen i Verden til,
Min Faders Lande skal have,
Tager jeg selv den Kidder bold,
De blive min Morgengave."

XX.

Svend Felding's Kamp med Risen.

1ste Vers.

Svend Felding han sidder paa Helsingborg
Og roser han af sin Færd;
Han var sig baade mild og blid,
Han gjorder sig med sit Sværd.

2. Svend Felding lover sig en Pillemgrimsgang,
Alt indtil Rom at gange.
Og det lover hver danske Pillemgrim,
At han skulde tid hen komme.
3. Og de rede ud af Danmark,
De vare ikke uden to;
Og de gjæsted' dem udi en Stad:
Han hedder Høvdingøs.
4. Og de gjæsted' dem i en Hovedstad,
Han hedder Høvdingøs.
Og de gjæsted' dennem en stolt Tomfru,
Hun var saa væn en Ms.

5. Hun satte Svend Felding øverst tilbords,
Blandt andre Riddere i Skare;

Og da spurgte den stolte Tomfru,
Alt hyeden de kommet vare.

6. "J er ingen fattig Pilgrim,
Og haver iasten gjæstet;
Teg seer det paa Eders Skjorte smaa,
Hun er med rode Guld fæstet.

7. Teg seer det paa Eders Skjorte smaa,
Hun er med rode Guld fæstet,
At J er Kongen af Danmark:
Thi ville J vide vort Bedste."

8. "Ikke er jeg Konning af Danmark,
Og jeg rider ikke saa stærk;
Teg er en fattig Pilgrim,
Født udi Danmark.

9. Hør J det, min stolte Tomfru!
J lader Eder ikke fortylle:
Der fødes end Børn i Danmark,
Og end hver med sin Lykke,"

10. Og nu da sad den stolte Tomfru
Og syede hun Silkesom;
Hver en Ssm alt der hun syede,
Hendes Øjen runde i Strøm.

11. "Og hør I det, min stolte Tomfru!

Hvi sørger I saa saare?

I sige mig Noget af Eders Vænde:

Teg løser Eder af den Fare."

12. "Her er en Rise paa vort Land,

Han vil vort Land forøde.

Han vil ej have anden Kost,

End Fruer og Tomfruer til Føde.

13. Her er en Trold paa vort Land,

Han vil os vort Land frarøve,

Uden vi kunne face den Mand,

Som Øysten tør med ham prøve.

14. Teg haver det alle mine Dage hørt,

De danske Mænd ere saa fromme.

Teg takker nu Gud i Himmerig,

Her maatte En af dem komme."

15. "Og havde jeg Hest, og havde jeg Harnisk,

Min Ryg var vel tilmaade,

Da vilde jeg for Eder, min stolte Tomfru!

Med hannem bryde en Stage."

16. Og de ledte frem trehundrede Heste,

Og de vare alle hvide;

Den første, Svend Felding Sadel paalagde,

Han bugned' til Jorden som en Tige.

17. Og de ledte ud de spanske Drs,
Deres Øjne vare meget lyse.
Svend Felding strog dem sammen over Hov'det,
Saasnart lode de sig kyse.
18. Og det var Herr Svend Felding,
Han klager sig saa saare:
"Og havde jeg en Hest af Danmark,
Havde ædt af Danmarks Foder!
19. Jeg førte mig ud af Danmark
Vel femten gode Guldringe;
Havde jeg en Hest af Gutland,
De skulde alle for ham springe."
20. Og der kom gangedes en Møllermand,
Saa listelig over den Mark:
"Og jeg haver mig en dannebroget Hest,
Er fød udi Danmark.
21. Og jeg har mig en dannebroget Hest,
Er fød i Sæbylund;
Hver den Gang han til Møllen gaaer,
Han bær vel femten Pund."
22. "Hør Du, goden Møller!
Og lad mig Hesten see;
Ere vi begge Danske to,
Vi bestyre vel Valstæ tre."

23. Den Sid den Hest og han kom frem,
     Han var, som Mølleren sagde,
     Med højen Hoft' og breden Bring.
     Svend Fælding sin Sadel paalagde.
24. Han drog af sine Handsker smaa,
     Hans Hænder vare meget hvide.
     Og selv giorded' han sin gode Hest,
     Paa Svenden torde han ej lide.
25. Han giorded sin Hest med Sadelgjord
     Og saa med Sadelgjorde tre;
     Det første Hesten han rakte sig,
     Og sønder ginge alle de.
26. Han gjorded' Hesten saa overmaade fast,
     Og meest alt over det Stykke;
     Hesten faldt for hannem i Knæ,
     Og Gjorden udi ti Stykker.
27. "Og jeg gif mig af Danmark
     Med femten gode Guldringe;
     Havde jeg en Sadelgjord for dem,
     Da vilde jeg lade dem springe."
28. Sende I Bud saa brædelig
     Hen over den grønne Hede,
     I lade den skjonne Tomfru tilføge,
     Hun lader Sadelgjord rede."

29. Femten vare de stolte Tomfruer,
Som flyngede Guld med alle,
Før de kunde faae den Sadelgjord,
Svend Feldings Hest kunde holde.

30. De Fruer af Hummer, de Fruer af Pommer,
Og mange Tomfruer flere,
De flynged' baade Guld og Silketøj,
Som Dannebroge skulde bære.

31. Det var aarle om Morgen'en,
Den Sadelgjord var rede,
Svø Alen lang, og Øvarter tyk,
Som Spand udi sin Brede.

32. Den lid den Hest han var nu gjordet,
Og da var han saa vred,
At ingen af Østerriges Kongens Mænd
De torde til hannem see.

33. "Og hør Du det, min gode Hest!
Og haver Du Mandevid?
Jeg skal Dig en Prikke linne, (Kongen i mæle)
Alt før jeg stiger til Dig.

34. Og hør Du det, min gode Hest!
Du spiller som Bukkelid.
Her maa I see, alle thyske Riddere!
Hvad danskt Mand haver for Sæd.

35. *I* tage nu hen det kroned' Sværd,
*T*eg har det forlovet at føre;
I hente mig hid en Skudemast,
*T*eg mægter hende vel at røre."
36. Det første Red, de sammen rede,
*D*jævelen han var fuld stærk,
*D*eres Heste begge i Knæerne ginge,
*O*g Sperrene dreve i Mark.
37. "Og det er ingen Dyft at ride,
*T*eg vil kun Hesten prøve;
*D*u møde mig i Morgen paa dette Sted,
*O*g skal Dig et Krogstød give."
38. Svend Felding han gaaer sig om Kirkegaard,
*H*an lader sig vel berette;
*O*g saa lod han sin Brynie beslæae,
*B*or Herre lod han isætte.
39. "Og hør *I* det, min stolte Tomfru!
I lader Eder ikke fortykke,
*E*nten skal han Sadelen romme,
*E*ller Halsen udi tre Stykker."
40. Og de fulgte ud af Staden med,
*L*illige baade Mand og Dvinde:
 "Give det Gud Fader i Himmerig,
*S*vend Felding han maatte vinde!"

41. "Jægge nu bort det smalle Sper,
Som Jære vante at føre,
Jætage mig hid min gode Staalstang;
Udi Danmark lod jeg den gjøre."

42. Det andet Ned, de sammen rede,
De Hellede var begge saa vrede,
Troldens Hals brast sonder i to,
Hans Hoved drev langt i Hede.

43. Hans Hoved udi ni, hans Ryg udi fem,
Hans Ben i femten Stykker. —
Saa red han til den stolte Tomstu,
Hannem lysted' da først at drifke.

44. Ud da ginge de Riddere ni,
De toge Svend Felding af Hest:
"Lande og Rige vil vi Eder antvorde,
Tomfren om Jæ vil fæste".

45. "Jeg haver mig en Tombru fæstet,
Udi Østerlands Kongerige;
For syv Tønder af det røde Guld
Jeg vil hende ikke svige.

46. Jælade kun bygge et muret Hus,
Foruden ved Høvdingssø,
Jæspare der ej for dansk Pillegrim
Enten god Vin eller Brød."

47. Der spares ikke for danske Hofmænd
Enten Vin eller fuld godt Brød.
De bede Godt for Svend Feldings Navn;
Han er for langen død.

XXI.

Svend Feldings Trette med Dronning Sudte.

1ste Vers.

Der stunder ind til Danmark
Saa mangen ærlig Mand;
Did komme flere tydße Riddere,
End jeg nu nævne kan.
De stunder ind til Danmark.

2. Det var Dannerkonning,
Han heder paa Svende to:
"I bede Herr Svend Felding
I Salen for mig indgaae."
De stunde ind o. s. v.

3. Ind kom Herr Svend Felding
Og stæddes han for Bord:
"Hvad vil I, Dannerkonning?
Hvorfor har I sendt mig Ord?"
De stunde ind o. s. v.

4. "Hør Du, kjære Svend Felding!

Du skal mit Wrende bortfare;

Du skalt ind til Tydskland,

At hente min Hjertenskjære."

5. "Skal jeg fare til Tydskland

Og hente Eders Hjertenskjære,

Da veed I vel, Dannerkonning!

Jeg kan ikke allene være.

6. Hundrede Riddere, saa vel jernklædte,

Og dem skal I mig faae.

Selv vil jeg min Kjortel og Kaabe

Med Maar og Sabel underflæge." 437

7. Bunde de op deres Silkesegl

Saa højt i forgylde Maan,

Saa segled de ind til Tydskland

I mindre end Maaneder to.

8. Der fasted' de deres Anker

Alt paa den hvide Sand;

Det var Herr Svend Felding,

Han tren der først paa Land.

9. Midt udi den Kongensgaard

Der axlede de deres Skind,

Saa gaae de udi Højelost

Før Konge og Dronning ind.

10. "Hil sidde I, højbaarne Konning,
Alt over Eders brede Bord!

Kongen udaf Danmark,
Han haver sendt Eder Ord."

11. "Tage I disse danske Riddere
Og sætter dem til Bord."

Det skede ej med det Seneste,
Han vider de Herrer Ord.

12. Det svared' Herr Svend Felding,
Det første han Indtelille faae:

"Skam da faae Dine Hænder to,
Som Dine Øjen skulde toe!

13. Skam da faae den Ejendomme,
Som Dig skulde Vandet tilbære!

Det er Sæd i Danmark,
De Frøkener holdes til Tugt og Ere."

14. "Hør Du, Herr Svend Felding!
Du spotte mig ikke af Harme,

Ieg haver det for Sanden spurgt,
Du est et Slegsfredbarn."

15. "Og er jeg end et Slegsfredbarn,
Da haver jeg Frender hin' bedste;

Da maa jeg slide Skarlagen rød,
Og ride med hundrede Heste."

16. "Det er aldrig saa arg en Skalk,
     Har han et Par røde Hosser,
     Hvor han kommer i Tydssland frem,
     Han kalder sig være en Rose."
17. "Det er aldrig saa arg en Svit,
     Haver hun en spranget Hue,
     Hvor hun kommer i Danmark,
     Hun lader sig kalde en Frue."
18. Hvad hjälper os at føve her?
     Tiden den monne fride.
     Min Herre han længes, hvor os monne gaae,
     Det vilde han gjerne vide."
19. Vil I følge, da er det Tid,
     Jeg gjør min Herres Billie —
     Den Gud, som Eder sammenføjer,
     Kan Eder og snart adstille?"
20. Det var Herr Svend Felding
     Tog Sudtelille i sin Arm;
     Satte han hende i Bunken ned,
     Det gjaldt i hver hendes Tarm."
21. De vunde op deres Silkesegl
     Saa højt i forgylde Raa;
     Seglede de ind til Danmark
     I mindre end Uger to.

22. Det var Herr Svend Felding,
Han syrer sin Snekke til Land;
Det var Dannerkonning,
Han render sin Ganger paa Sand.
23. Det var Herr Svend Felding,
Han vifter op med sin Hat:
"Herre, I sprenge ikke Ors idag;
Vi have ikke Fryden sat!"
24. Toge de strax den unge Brud,
Førte hende paa det Land;
Hende timtes baade Hæder og Ære,
Saavel af Dvinde som Mand.
25. De satte hende i den forgylde Karm
Med Edelstene besat;
Den gav hende Dannerkonning,
For han tog hende til Ægte.
26. "Eidet Godt man højt skal sætte,
Og sjeldens see dertil.
Der er saa Mangt i Brudeskebens Færd,
Saa underlig løber det Spil."
27. Det svared' Tomfru Indtelille,
Det første hun Brudehuset saae:
"Skam da faae de Sommermænd,
Som lagde Bind derpaa!"

28. Skam da saae de Sommermænd,
     Som her toge Øl og Mad;
     Saa saae han Herr Svend Felding,
     Som var Høvidsmand derad!"
29. Det meldte Herr Svend Felding,
     Han funde den Spot ej lide:
     "Vende I Eders Vogn omkring,
     Ad Sydsland lade I stride."
30. Stolperne ere af Silie,
     Og Naglerne ere af Eg. —
     Dig burde ikke, Tomfru Sudte lille,
     Hos Dannerkongen at ligge!"
31. Det meldte Herr Peder Kjæmpe,
     Han var en Helled stærk:
     "Idag saa vil jeg dyste med Dig,
     Om Ørs og hundrede Mark."
32. "Nok saa haver jeg Guld og Penge,
     Og dertil Pengesværd;
     Ieg vil dyste med Dig idag
     For alle Tomfruers Prest."
33. Det førstie Red, de sammenrede,
     De Hellede vare både saa stærke,
     Sønder git Svend Feldings Sper,
     Deres Skjold drev langt i Mark.

34. Da loe hum, Tomsen Sæde lille; op
Hun smiler under Skarlagens Skind:
"Saadanne ere alle mine Hofsænd,"
Teg førte i Danmark ind."
35. Det var Herr Svend Felsing,
Han render til det Brudehus;
"Herre, I laaner mig Eders Ørs idag,
Teg er ad Østen fra."
36. Det svared' Dannerkoning, slink
Han var hans egen Byrd:
"Saa gjerne laaner jeg Dig Graaben,"
Mens Du har ikke Bles her."
37. De ledte Graaben af Stalden ud,
Bar haglet som en Orn:
"I faa ham Herr Svend Felsing,
Han er jo ikke et Barn."
38. De ledte ud snaren Graaben,
De lagde Guldsadel paa;
Det er vel mere end Vintere ni;
Siden han sidst Solen saae.
39. Det andet Red de sammenrede,
De Hellede vare saa vrede,
Da knæled' Herr Peders Kjempes Hest,
Hans Hoved drev langt i Hede.

40. Da græd Tomfru Tadtte lille,
Af Harme hun Hænderne slog:
"Usselig jeg hid til Danmark kom
Med stærkeste Hellede to."
41. Da loe han, Dannerfonning,
Han smiled' under Skarlagen rød:
"Saadanne er alle de danske Hofmænd,
Som jeg giver Klæde og Føde."
42. Karle om Morgen'en, det var Dag,
Fru Tadtte kræved' Morgengave:
"J give mig Herr Svend Feldings Hoved,
Dg Andet vil jeg ikke have."
43. "Jeg giver Dig rige Borge og Slotte,
Dertil stor Rigdom at volde;
Du fanger ej af mine Dannesvende,
Som jeg skal Vandet med holde."
44. Det svared' Herr Svend Felding,
Han stod for sig allene:
"Knæler jeg for Tadtte lille idag,
Da briste strax begge mine Bene!"
De stunde ind til Danmark!

10. Den liggede midt i en stor skov
Der vandt sig frem med sin hest og sin hund
Den var en ung mandskab ligget i den grønne
Den var en ung mandskab ligget i den grønne

11. Den liggede midt i en stor skov
Der vandt sig frem med sin hest og sin hund
Den var en ung mandskab ligget i den grønne
Den var en ung mandskab ligget i den grønne

XXII.

Den stridbare Munk.

1ste Vers.

Der ligger et Kloster for oven den Skov,
Det bærer forgylde Fløje,
Der ligge for de Kjæmper tolv,
De vilde det Kloster forode.

2. Der ligge for de Kjæmper tolv,
De vilde det Kloster forode,
De sloge ihjel baade Dren og Kør,
Som de Munke skulde have til Føde.

3. Munken ud af vinduet saa,
Der revned' Bjelker og Mure:
"Gre de Kjæmper ej flere end tolv,
Saa vel vil jeg dennem styre."

4. Og Munken taler til sin Dreng:
 ”Du hente mig ind min Kølve;
 Jeg vil mig i Skoven gaae,
 De Kjæmper vil jeg stille.”
5. Temten vare de, den Kølve inddroge,
 Vel flere og ikke færre.
 Munken løfted' hende med Fingre to;
 Saa lettelig kunde han den bære.
6. Munken tog Kølven paa sin Bag,
 Ad Skoven monne han gange,
 Der mødte hannem de Kjæmper tolv,
 De vilde ham grib og fange.
7. De skreve Kredsen paa den Jord,
 Og quade hver anden en Vise.
 Det vil jeg Eder forsanden sige,
 Det var saa bedst en Lejse.
8. Først vog han fire, saa vog han fem,
 Han vog dem alle tillige.
 Det da var den skallede Munk,
 Han lysted mere at stride.
6. Det da var den skallede Munk
 Han lystede mer at spadsere.
 Saa gik han ad Skoven ud,
 Saa listelig over den Hede.

10. Saa gif han ad Skoven ud,
     Saa listelig over de Fjelde;
 Der mædte hannem en graa Trold,
     Den kaldte man Sivord Gjælde.
11. "Est Du nu den samme Munk
     Som gjorde de Kjæmper Vaande?
 Enten skal Du skammelig flye,
     Eller Du skal mandelig stande!"
12. "Endnu er jeg den samme Munk,
     Som gjorde de Kjæmper Vaande;
 Ikke da vil jeg skammelig flye,
     Men jeg vil mandelig stande."
13. Det første Slag, den Trold han slog,
     Han slog den Munk til Plade,
 Huden mellem hans Hærder sprak,
     Hans Klæder blev' blodig' og vaade.
14. Det første Slag, den Munk han slog
     Han slog den Trold til Jorde:
 "At, Skam saa faae Din skallede Munk!
     Dine Kølvehug ere saa store."
15. Holdt nu op, Du skallede Munk!
     Og slaa Du mig ej mere;
 Jeg vil give Dig Sølv og Guld,
     Og dertil Pending flere."

16. Munken løb og Trolden frøb,
De vare endda lige høje;
Der visste han ham et lidet Hus
Med femten forgylde Fløje.
17. Der visste han ham et lidet Hus
Med femten forgylde Fløje.
Der sikk Munken baade Sølv og Guld,
Til han vilde lade sig nøje.
18. Syv Læs Sølv og syv Læs Guld
Lod han til Klosteret føre.
Han beder dem sende en Anden ud,
Som Kølven kan bedre røre.
19. Det led da fast ab Aften,
Og Solen gik til Hvile;
Endda havde Munken til Klosteret
Bel femten valiske Mile.
20. Det led saa fast ab Aften
Og Solen gik til Borde;
Endda sikk Munken den første Ret,
Som for Abbeden kom paa Borde.
21. Femten Munke hug han til Blod,
For Bellingen var ej rede;
Femten hængte han op i Røg,
For Silden var ikke såden.

22. Det da meldte den lille Dreng,
Der Grynen til Bellingen hented':
"Hvergang Munken til Kloster kommer,
Da maa vi os Saadant vente."
23. Det led fast ad Aftenen,
Dg Folk skulde gaae til Senge,
Da slog han ud Abbeden det ene Øje,
For han vilde sidde saa længe.
24. Abbeden ud til Sengen løb,
Han torde ikke længere bide,
Det vil jeg forsanden sige,
Han havde baade Last og Drude.
25. Harle om Morgenens det var Dag,
De Klokker begyndte at ringe,
Ikke vilde den skallede Munk
Hverken læse eller synde.
26. Endda gik han op i Kor,
Som Munke og Nonner var inde,
Ingen torde for den skallede Munk
Hverken læse eller synde.
27. Saa gjorde de den Abbed saa from
Alt til en Munk med alle;
Saa blev da sat den skallede Munk
Til Abbed over dem alle.

28. Saa holdt han det Kloster ved Magt
I tredive Vintre og flere,
Saa døde da den skællede Munk
En Abbed med stor Gre.

Denne del regnes ikke til de morsdale
Men er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang

Denne del regnes ikke til de morsdale
Men er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang

Denne del regnes ikke til de morsdale
Men er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang

Denne del regnes ikke til de morsdale
Men er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang

Denne del regnes ikke til de morsdale
Men er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang
Denne sang er dog en del af denne sang

Anden Afdeling.

W i s e r

om

Trylseri, Forvandlinger, Gjengangere
og andre selskommne Eventyr.

231132

mo

XXIII.

Eline af Villenskov.

1ste Vers.

Der ligger en Bold i Besterhav,
Der agter en Bonde at bygge,
Han fører did baade Høg og Hund
Dg agter om Vinteren der at ligge.
De vilde Dyr og Dydrene i Skoven.

2. Han tager med sig baade Hund og Hane,

    Han agter der længer' at være;
De vilde Dyr i Skoven er
    De give fast over ham Kjære.
De vilde Dyr o. s. v.

3. Han hugger Eg og han hugger Silie,

    Dg Bøg saa monne han fælde.
Det fortrod den grumme Trold,
    At han skulde have den Bælde.
De vilde Dyr o. s. v.

4. Han hugger Stolper og han hugger Bjælker,
     Og lader sig sagre forhaste.
     Spurgte det de Trolde i Bjerget vare:
         ”Og hvo banker her saa fast?”
5. Det da meldte den minste Trold,
     Han var ikke større end en Myre:
     ”Her er kommet en christen Mand
         Den maa jeg visseligen syre.”
6. Op da stod den mindste Trold
     Og seer han sig omkring:
     ”Vi gaae os til Bondens Gaard
         Og holde med hannem der Ting.
7. Han hugger bort al Skov og Skjul
     Det er os meget til Bræk,
     Han skal give mig Hustru sin.
         Saa faae han Skam og Last!”
8. Alle de Trolde i Bjerget vare,
     De letted sig i en Dands,
     De lakkede sig til Bondens Gaard,
         Saa lange hængte deres Svands.
9. De vare syv og Hundrede Trolde,
     De vare baade grumme og lede;
     De vilde gjøre Bonden et Gjæsterie
         Med hannem baade drikke og æde.

10. Hunden han gjør i Gaarden,
Hyrden tuder i sit Horn,
Hanen gaker, og Drnen skrikker,
Som Bonden haver givet sit Horn.

11. Bonden udaf Villenskov
De Trolde gjennem Windvet saae:
"Hjelp mig nu Jesus, Marie Son!
Disse Trolde de agte mig paa."

12. Han slog Kors i hver den Braa,
Og mest udi hans Stue,
Forsærdedes nogle Trolde derved,
De sloj ad vildene Skove.

13. Somme sloj øster, Somme sloj vestre,
Nogle sloj nord paa,
Nogle sloj ned i dybene Dale,
Teg troer, de ere der endnu.

14. Det da var den mindste Trold,
Han ind ad Døren tren,
Han vilde ikke for Tegnelse flye,
Han agtede Bonden stort Men.

15. Den Hustru fandt det snilde Raab,
Hun satte den Trold til Bord,
Hun satte for hannem baade Ol og Maab,
Gav hannem saa gode Ord.

16. "Hør Du Bonden af Billenskov!
Hvad jeg her siger til Dig:
Hvo haver givet Dig den Forlov,
At Du maatte bygge hos mig?"
17. Vil Du bygge og boe hos mig,
Du skal det have i Minde;
Du give mig kjæreste Hustru Din,
Dg hende saa vil jeg vinde."
18. Det da svared' den usselig' Bonde,
Som Gud gav hannem i Sinde:
"Eline hun er mig saa kjær,
Fra mig tage Du ikke hende."
19. Han svarede Trolden som han forde bedst:
"Lad mig min Hustru beholde!
Tag Du bort baade Gods og Pendinge,
Det giver jeg Dig at volde."
20. "Da skal jeg tage baade Eline og Dig
Dg træde Eder under min Fod;
Saa vil jeg tage Dit Sølv og Guld,
Dg skjule det under min Bod."
21. Bonden og hans ganske Tynde
De ræddedes af stor Nød.
"Langt bedre er hun ene fordærvet,
End vi ere alle forødt."

22. Op da stod den vildraadige Bonde,
Han var saa fuld af Baande,
Gav han Eline, Hustru sin
Den unge Trold udi Haande.
23. Da blev han fro og sprang omkring,
Han tog hende i sin Arm;
Hun blev om Kinderne saa bleg,
Hendes Hjerte var klemt med Harm.
24. Det da meldte den bedrøvede Drinde,
Hun føldte saa modige Taarer:
"Herre Gud maade mig, elendige Viv!
Min Lykke blev mig saa haard!"
25. Jeg aatte mig saa øen en Mand,
Som gange maatte paa Jord;
Skal jeg med den lede Trol
Nu nødes at bedrive Hor!"
26. Han minded' hende første og anden Gang,
Hun gjordes i Hjertet saa vee;
End blev han den ledeste Djævel
Man kunde med Øjen see.
27. Der han vilde minde den tredie Gang,
Hun raabte paa Marice Son;
Da misted' han den lede Trolleham
Og blev en Widder saa skjøn.

28. Det skete under Linden saa grøn,
Den Ridder blev løst af Vaade,
Dem skete hverken Last eller Brast,
De begge varre saa glade.
29. "Hør Du kjæreste Eline!
Og Du skal blive min Bir;
Alt det Guld i Engelland er,
Det vil jeg Dig nu giv."
30. Jeg var mig saa lidet et Barn,
Der mig faldt Moder fra;
Min Stivmoder mig fra sig hensemde,
Jeg blev til Trolden graa.
31. Jeg vil give Din Husbond Gaver,
Guld, og megen stor Ere;
Saa Mænd ved Eline Bondens Hustru!
Du bliver min Hjertens Kjære."
32. "Du ædle Ridder! vi takke nu Gud,
Som os haver frelft af Vaade;
Love Du Dig en Tomfru væn!
Med Glæde leve I haade!"
33. "Kan jeg Dig selv tilægte ikke faae,
Din Datter vil jeg trolove,
For alle Dine Belgjerninger
Du sanger ikke anden Gave.

34. Tak have Du Eline, Du vise Dvinde!

Teg vil Dig prise og ære;
Kan jeg Dig ikke med Vensteb faae,
Da maa Du hjemme være,"

35. Den Bonde han bygger nu paa sin Ø,

Og Ingen gjør hannem Umag;
Hans Datter bær Kronen i Engelland,
Hun haver saa gode Dage.

36. Nu haver Eline, Bondens Hustru,

Förvunden baade Angst og Harm;
Hun er Moder ad en Dronning,
Som sover udi Kongens Arm.

37. Först da fødte Hun Datter sin,

Og saa den unge Konge;
De takkede Gud paa alle Sider,
Det maatte saa vel afgange.

38. Nu sidder Elinelilles Datter,

Hun raader over alt det Rige;
Eline lever med Bondemand sin,
De ere hinandens Æige.
De vilde Dyr og Dyrene udi Skoven.

XXIV.

Dalby Bjørn.

Iste Vers.

Der gaaer en Bjørn paa Dalby Hede,
Han er baade stærk og fed;
Dren og Heste dem lægger han øde.
Men vi bære Fryden i Danmark.

2. Dren og Heste dem lægger han øde.
De Bonder de kjære fast ilde ved,
At dem skal tvinge den Bjørn saa led.
Men vi bære Fryden o.s.v.
3. At dem skal tvinge den Bjørn saa led.
Thi lagde de Alle et nyt Raad paa,
Hure de skulde Bjørnen grib og slaae.
Men vi bære o.s.v.
4. Hure de skulde Bjørnen grib og slaae.
De lode de Svin paa Skoven gaae,
Det hørte den Bjørn paa Brædden laae.
5. Det hørte o.s.v.
Han mælte et Ord som han kunde bedst:
"Hvad haver jeg faaet her for Gjæste?"

6. Hvad haver o. s. v.
Bjørnen ned af Braaden for,
En christen Mand der for hannem staaer.
7. En christen Mand o. s. v.
En lidet Stund de ryktes ved,
Den Bjørn han slog den Mand derned.
8. Den Bjørn han slog o. s. v.
Der kom ridendes den Hofmand fast,
Han hørte, hure Bondens Hjerte det brast.
9. Han hørte hure o. s. v.
Bjørnen taler til hannem med Brede:
"Du tør ikke rende, jeg er tilrede."
10. Du tør ikke rende, o. s. v.
Jeg skal Dig fuld vel møde,
Du maa mig haade true og høde.
11. Du maa mig o. s. v.
Haver Du Spyd og raske Hænder,
Da haver jeg Klær og hvæsse Lænder."
12. Da haver jeg Klær o. s. v.
De baardes i Dage de baardes i to,
Den tredie gjorde de ligesaa.
13. Den tredie gjorde de ligesaa.
Den fjerde Dag ad Nuelde
Da monne Bjørnen den Hofmand følde.

14. Da monne Bjørnen o.s.v.
 "Ikke da vinder Du Sejr af mig,
 Du stolte Ridder! det siger jeg Dig."
15. Da stolte Ridder! o.s.v.
 En Kongeson forsnimen jeg var,
 En Dronning mig til Verden var.
16. En Dronning o.s.v.
 Min Stivmoder haver mig forfæbt,
 Hun vilde, jeg blev evindelig fortæbt.
17. Hun vilde o.s.v.
 Her haver jeg løben paa vildene Skov,
 Gjort Bonden stor Brast og megen Ulov.
18. Gjort Bonden stor Brast o.s.v.
 Baade Winter og i Sommersens Tid
 De nyde for mig ingen Fred.
19. De nyde for mig o.s.v.
 Det kunde min Stivmoder volde,
 Thi hun lod mig fortrylde.
20. Thi hun lod o.s.v.
 Hun bandt dette Ternbaand om min Hals,
 Det gjorde hun af stor Falst.
21. Det gjorde hun o.s.v.
 Kan Du det Tern afbryde,
 Dit Liv saa skal Du nyde."

22. Dit Liv saa skal o.s.v.
"Jeg vil hjelpe Dig af Baade:
Marie Søn, som Alting monne raade —
23. Marie Søn o.s.v.
Han løsne paa Dig dette haarde Baand!
Saa vel det mægter hans højre Haand."
24. Saa vel det mægter o.s.v.
Den Hofmand gjorde over hannem Kors,
Det Baand det brast og han var løs.
25. Det Baand det brast o.s.v.
Han blev til en Ridder saa bold,
Sin Faders Rige sik han at volde.
26. Sin Faders Rige o.s.v.
Den Hofmand sik saa god en Løn,
Han sik den Konges Søster væn.
27. Den Konges Søster saa væn.
De levede tilsammen med Glæde og Ære;
Hans Stivmoder gif det saa meget værre.
28. Hans Stivmoder gif det saa meget værre;
Hun sprang bort i Flintesten,
Saa sik hun baade Last og Men.
Men vi bære Fryden i Danmark.

XXV.

Germund Gladensvend.

Iste Vers.

Kongen og vor unge Dronning
De sidde over breden Bord,
De blevé dem saa mangt at tale
Alt om den salte Fjord.
Saa flyver han over ad Rin.

2. Kongen og vor unge Dronning
De seglede sig over Hav,
Saa ilde var det for dem begge,
At Dronningen ikke hjemme sad.
Saa flyver han over ad Rin.

3. Deres Skib begyndte at stände,
Saa stakked fra Lande lagt;
Der kom flyvendes den vilde Ravn,
Bilde sænke dem ned i Øvag.
Saa flyver o.s.v.

4. "Er her Noget under Bolgen skjult,

Som Skibet holde maa?

Teg giver Eder baade Guld og Sølv,

I lade os Børen faae.

5. Hør Du det, Du vilde Valravn!

Du sænk os ikke tilgrund!

Guld og Sølv saa skal Du faae,

Vel femten Bismer-Pund."

6. "Guld og Sølv det agter jeg ej,

Teg bedes en anden Gave;

Det Du haver under Belte Dit,

Det vil jeg af Dig have.

7. Guld og Sølv det haver jeg selv,

Det Dig ikke hjelpe maa;

Det sidder under Din Linde saa skøn,

Teg monne saa haardt attræe."

8. "Teg haver ikke andet under min Linde

End mine Nøgle smaa,

Sender mig Gud levendes til Land,

Teg lader mig flere slaae."

9. Saal tog hun de Nøgle smaa,

Hun fasted dem ud for Borde;

Bort da sloj den vilde Valravn,

Var glad, han sik det Ord.

10. Dronningen ganger paa hviden Sand,
     Hun sikk saa stor en Harm,
     Mærkte hun Germund Gladensvend,
     At han var qvæg i Barm.
11. Det var ikke derefter
     Foruden Maaneder sem,
     Dronningen ganger i Højeloft,
     Hun føder en Søn saa væn.
12. Fyldt blev han en Aftens Tid,
     De christnede hannem om Nat,
     De kallede ham Germund Gladensvend,
     De dulgte hannem meden de maatte.
13. Fostred de ham i Vintre
     Og vel i Vintre ni;
     Han blev til den gjæveste Dreng
     Man vilde med Djue see.
14. Saa vel han treves, saa vel han vorste,
     Sin Hest kunde han vel ride;
     Saa ofte hans kjære Moder ham saae,
     Saa sorgelig monne hun qvide.
15. "J vide mig det, kjær Moder min!
     J give mig herpaa Svar:
     Hvi græmme J Eder saa jammerlig,
     Naar jeg for Eder fremgaaer?"

16. "Hør Du Germund Gladensvend!
Jeg maa vel for Dig vide;
Du varst Dig saa meget lidet,
Jeg maatte Dig Trolden give."
17. "Hør I det, kjær Moder min!
I lade bortfare Eders Baande.
Hvad Lykke Gud mig give vil,
Det kan mig Ingen forvende."
18. Det var om en Torsdag Morgen
Saa aarle om den Høst,
Aaben stod den Fruerstuedør,
Der kom saa led en Røst.
19. Ind da kom den ledeste Gam,
Hos Dronningen satte han sig:
"Mindes Eder, allernaadigste Dronning!
Hvad I haver givet mig?"
20. Hun svor om Gud, hun svor om Mænd,
Og Alt det hun svørge maatte:
Hun vidste sig hverken Datter eller Son
Den hun i Verden aatte.
21. Bort da sloj den ledeste Gam,
Han gav saa slemt et Skrig:
"Hvor jeg finder Germund Gladensvend,
Da er han given mig."

22. Der Germund var fulde femten Aar,
Hannem lysted' en Tomfru at love,
Kongens Datter af Engelland,
Den allerstjønneste Tomfru.
23. Saa saare da monne hannem længes
Hen til sin Hæstemis:
"Hure skal jeg over Havet komme
Til den omflydte Ø?"
24. Det var Germund Gladensvend
Tog over sig Skarlagenskind,
Saa gaaer han i Højeloft
For sin kjær Møder ind.
25. Indkom Germund Gladensvend,
Var klædt i Skarlagen rød:
"Moder! laaner mig Eders Fjædreham
Alt over den salte Sø."
26. "Min Fjædreham hænger saa højt paa Krog,
Alle de Fjædre hænge ned;
Drager Du bort i fremmede Land,
Jeg seer Dig aldrig mere."
27. De Binger de ere saa brede,
De vorde saa vaade under Sky;
Lever jeg mig til Sommerdag,
Jeg lader mig virke en ny."

28. Han satte sig i den Fjædreham,

Han sloj langt over Sø;

Der mødte ham den vilde Kavn,

Som hviltes der under Ø.

29. Han sloj op og han sloj ned

Han sloj alt saa trost;

Der han kom der midt paa Sund,

Han hørte saa led en Røst.

30. "Vel mødt, German Gladensvend!

Hvor haver Du været saa længe?

Du varst Dig saa lidet og spæd,

Da Moder Din Dig mig skjænkte."

31. "Du lade mig fare, Du lade mig flyve,

At tale med Fæstemøns min;

Naar jeg kommer fra hende tilbage,

Vi sankses her begge igjen."

32. "Da skal jeg Dig mærke,

Hvor som Du flyver frem;

Hvor Du kommer blandt Niddere og Svenne,

Du skal mig ikke forglemme."

33. Han hug ud hans højre Øje,

Drak Hælyten hans Hjerteblod;

End kom han til hans Fæstemøses Bur,

Tor Billien den var god.

34. Han satte sig paa den Tomfrues Bur,
       Saa blodig og saa bleg;
       Alle de Tomfruer i Buret var',
       De tabte baade Skjæmt og Leg.
35. Alle da sadde de Tomfruer stille,
       Gave det saa lidet igjem',
       Foruden stolten Tomfrau Adeluds,
       Hun fasted' baade Sar og Søm.
36. Alle da sadde de Tomfruer stille,
       De tabte baade Lyft og Gammnen,
       Foruden hin stolte Tomfrau Adeluds,
       Hun slog sine Hænder sammen.
37. "Velkommen Germund Gladensvend!
       Hvor havet I været i Leg?
       Hvi ere Eders Klæder saa blodig',
       Hvi er Eders Kind saa bleg?"
38. "Farer vel, kjæreste Tomfrau Adeluds!
       Leg maa fra Eder bortflyve;
       Den skal have mit unge Liv,
       Mit Øje mon af mig rive."
39. Saa tog hun en solvslagen Kam,
       Selv kjæmte hun hans Haar,
       For hvært det Haar hun paa hannem kjæmte,
       Hun føldte saa modige Daar.

40. For hver den Løk hun paa ham redte,
Hun føldte saa modige Taare;
Alt forbandede hun hans Moder,
Hans Kaar havde gjort saa haarde.

41. Det var stollen Adeluds,
Hun tog hannem i sin Arm:
"Forbandet være Din onde Moder,
Som os forvoldte den Harm."

42. "Hør I, kjære Tomfru Adeluds!
I bande ikke Moder min!
Hun kunde intet herudi volde,
Hver skal nyde Skjebnen sin."

43. Han satte sig i Fjædreham,
Han fløj saa højt under Sky;
Hun satte sig i en anden Ham,
Hun lod fast efter knye.

44. "Vender Eder, kjære Tomfru Adeluds!
I vende Eder om igjen!
Eders Højeløsts Dør staaer aaben,
Eders Nøgle ligge paa Sten."

45. "Endog min Loftsdør aaben staaer,
Mine Nøgle ligge paa Sten,
Dog skal jeg Eder følge saa langt,
Som I singe Eders Men."

46. Alle de fugle hun saa og mødte,

Dem klipped hun saa smaa,

Toruden den ledesie vilde Ravn,

Og den kunde hun ikke naae.

47. Det var stolten Tomfru Adeluds,

Hun sloj ned med den Strand,

Hun fandt ikke af German Gladensvend

Toruden hans højre Haand.

48. Saa sloj hun saa vred under Sky,

Den lede Ravn at møde,

Hun sloj vesten og hun sloj øster,

Hun agted' hannem selv at døde.

49. Alle de fugle som kom for hendes Sar,

Dem klipped' hun sonder i tre,

Der hun mødte den vilde Ravn,

Hun klipped' ham sonder i ti.

50. End sloj hun saa længe paa vilden Hede,

Til hun af Sorgen døde;

Det var for German Gladensvend

Hun led den ynfelig' Møde.

Saa flyver han over ad Rin.

Den er en duktning med uG ved
Den er en duktning med uG ved
Den er en duktning med uG ved
Den er en duktning med uG ved

Den er en duktning med uG ved
Den er en duktning med uG ved

XXVI.

Berner Ravn.

1ste Vers.

Ravnen han flyver om Aftenen,
Om Dagen han ikke maa;
Den skal have den kranke Lykke,
Den gode kan ikke faae.
Men Ravnen flyver om Aftenen.

2. Alt flyver vilden Berner Ravn

Saa højt over de Mure,
Der blev han var stolten Tirmindlin
Saa førgendes i hendes Bure.
Men Ravnen o. s. v.

3. Han sloj sonder og han sloj nor

Han sloj saa højt i Sky,
Saae han Tomfru Tirmindlin
Saa førgendes sidde at sye.

4. "Hør Du liden Ermindlin!
 Hvi græder Du saa saare?
 Er det for Fader, Moder eller Broder
 Du følder saa modige Daare?"
5. Det var Tomfru Erminlin
 Hun udaf Windvet saae:
 "Hvo er den mig trøste vil,
 Og høre paa min Uro?"
6. Hør Du, vildene Valravn!
 Og sloj Du hid til mig;
 Al min lønlig' Angest og Serg
 Den vil jeg tælle for Dig.
7. Min Fader gav mig en Kongesson,
 Vi vare hinandens Lige;
 Min Stivmoder hannem forsendte
 Saa langt i østre Rige.
8. Saa gjerne havde vi tilsammen levet,
 Saa vel han mig and;
 Hun vilde give mig sin Søsterson,
 Var liger' en Trold end en Mand.
9. Jeg havde mig en Broder,
 Herr Berner det var hans Navn;
 Min Stivmoder hannem omstakte,
 Sendte hannem i fremmede Land."

10. "Hør I Tomfru Irmidlin!
Og hvad ville I mig give?
Teg fører Eder til Eders Fæstemand,
Om I kunde med mig flyve."
11. "Teg vil give Dig det røde Guld,
Dertil det Sølv saa hvide,
Kan Du føre mig til min Fæstemand,
Og skille mig ved denne Nvide."
12. "Have I selv Eders Sølv og Guld,
Og Eders rige Gave!
Den første Son I med hannem faaer,
Den vil jeg af Eder have."
13. Saa tog hun den Ravnefod
Lagde paa sin hvide Haand,
Hun svor om sin christne Tro,
At han skulde faae den Son.
14. Saa tog han Tomfru Irmidlin,
Satte hende paa sin Bag,
Saa sloj han over det vilde Hav,
Sig selv til megen Umag.
15. Det var vilden Verner Ravn,
Han hviltes paa de Linde:
"Nu sidde vi, Tomfru! paa det Hus,
Som Eders Fæstemand er inde."

16. Ude stod bolde Herr Milaus
     Med Sølvkar paa hviden Haand:
     ”Vær velkommen, Tomfru Irmindlin!
         Hid til disse fremmede Land!”
17. Hvad skal jeg Dig, vilde Ravn! give?
     Du mig min Fæstems forte;
     Siden jeg af Danmark for,
         Bedre Tidende jeg ikke hørte.”
18. Tak have bolde Hr. Milaus,
     Han holdt saa vel sin Tro;
     Maaneds Dag derefter kom,
         Han lod sit Bryllup boe.
19. Saa drukke de deres Bryllup
     Med Glæde og megen Ro.
     Tyrretyve Ugers Dag derefter kom,
         Hun fødte en Son saa fro.
20. Det var vilden Verner Ravn,
     Han satte sig paa de Tinde;
     ”Hvad I mig loved, kære Irmindlin!
         Det drages Eder vel tilminde.”
21. Saa saare hun græd og Hænder hun slog,
     For det var ikke en Mø;
     ”Dig skal have den vilde Valravn,
         Dg det vil koste Din Død.”

22. Der kom flyvende over det Hus
Den Nævn, der var saa led;
Saa saare da græd haade Gruer og Mør,
Saa haardt deres Hænder de vred'.
23. Ud gik til hannem Herr Nilaus,
Og bød hannem Børge saa bolde;
End bød han hannem Hælvten sit Land,
Maatte han sin Søn beholde.
24. "Fanger jeg ikke det lidet Barn,
Da skal Du det fortryde,
Jeg skal slaae Dig selv ihjel,
Og øde skal jeg Dit Rige."
25. Tog hun saa det lidet Barn,
Svøbte det i hviden Lin;
"Farvel allerkjæreste Søn!
Skyld er jeg udi Døden Din"
26. Saa bare de ud det lidet Barn,
Som laae paa Moderen og dieede.
De græd saa mange i Huset var,
Det var stor Jammer og Uvide.
27. Nævnen tog Barnet i sin Klo,
Saa gladelig monne han klukke;
Herr Nilaus stod og saae derpaa,
Saa hjertelig monne han sufke.

28. Saa hug han ud hans højre Øje,
     Draf Hælvten hans Hjerteblood;
     Saa blev han til den skønneste Ridder,
     Der kunde paa Jorden gaae.
29. Han blev til saa dejlig en Ridder
     Man havde med Øjen seet;
     Det var Frimindlins Broder selv,
     Som længe havde været forgjæt.
30. Alle de Folk som der hos stode,
     De fulde paa barene Ben;
     De bade til Gud Fader i Himmerig,
     Det Barn sit Liv igjen.
31. Nu sidder Fru Frimindlin saa glad
     Foruden al Sorrig og Drude,
     Nu harver hun baade Broder og Son,
     Og sover hos Herr Milaus's Side.
     Men Ravnen flyver om Aftenen.

XXVII.

Hedebys Gjenganger.

1ste Gjengangervise.

1ste Vers.

Jeg red mig ad Øvælde,

Jeg lagde min Hest udi Helde.

Saa vide da ganger der Ord af.

2. Ad Øvælde,

Jeg lagde min Hest udi Helde.

Jeg lagde mit Hoved til en Tue,

Saa gjerne da vilde jeg der sove.

Saa vide da ganger der Ord af.

3. Til en Tue,

Saa gjerne da vilde jeg der sove.

Den første Sovn som jeg der sik,

Den døde Mand han til mig git.

Saa vide o. s. v.

4. Der jeg fil,
 Den døde Mand han til mig gif.
 ”Dg est Du en af mit Et,
 Da skal Du føre min Sag i Rette.
5. Udaf min Et,
 Da skal Du føre min Sag i Rette.
 Og Du skal fare til Hedeby,
 Der boe alle mine Frender ti.
6. Til Hedeby,
 Og der boe alle mine Frender ti.
 Der bode ogsaa min Fader og Moer,
 Dertil min Søster og kjære Broer.
7. Fader og Moer,
 Dertil min Søster og kjære Bror.
 Der boer lidet Kirsten min venne Bir,
 Og hun forraadte mit unge Bir.
8. Min venne Bir,
 Og hun forraadte mit unge Bir,
 Baade hun og hendes Kvinder fem
 De qvalde mig ubi en Silkeseng.
9. Kvinder fem
 De qvalde mig ubi en Silkeseng,
 De fjæled mig ubi et Knippe Hø,
 De førte mig ud til vildene Høj.

10. Knippe Hø,

De forte mig ud til vildene Høi,
Den samme Svend, som jeg troede bedst,
Han rider nu min gode Hest.

11. Som jeg troede bedst,

Han rider nu min gode Hest,
Han øder med min sølvbundne Kniv,
Han sover hos mit vænne Liv.

12. Sølvbundne Kniv,

Han sover hos mit vænne Liv,
Han sidder over mit brede Bord,
Og spotter mine Børn med uhøviske Ord.

13. Mit brede Bord,

Han spotter mine Børn med uhøviske Ord.
Han giver dennem saa lidet Brød,
Han spotter dem, for deres Fader er død.

14. Saalidet Brød,

Han spotter dem, for deres Fader er død.
Han rider paa Skoven med mine Hunde,
Han beder de vilde Dyr i Lunde.

15. Med mine Hunde,

Han beder de vilde Dyr i Lunde,
For hver det Dyr han beder i Have,
Da vækker han mig udaf min Grav.

16. Beder i Have,

Da vækker han mig ud af min Grav;

Men skal jeg hjem alt til hennem gaae,

Saa ondt et Mod det skal han faae!"

Saa vide da ganger der Sagn af.

Det er min far, han døde ved en fald.

Da jeg kom til ham, saa jeg nogen uudeligt noget.

Min far døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

17. Til Himmel, viin en omvendelse.

Dø den her, da viin en omvendelse.

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

18. Knæt og Dør,

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

19. Knæt og Dør,

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

20. Knæt og Dør,

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

Det er min far, han døde ved en fald.

Den Dødes Sgjenkomst.

Den Døde kom med døde blod
og døde mænd ved hesten sin.

Den Døde i sanguinum malum gud
og døde epidem dom vreden misser.

Døde dødegud kom med døde døde
og døde mit voldet dødegud.

XXVIII.

Den Dødes Sgjenkomst.

— 2den Gjengangervise.

1ste Vers.

Svend Dyring han rider sig op under Ø;
Bar jeg selver ung.
Der fæstet han sig saa væn en Mo.
Favre Ord fryde saa mangt et Hjerte.

2. Tilsammen vare de udi syv Aar,

Bar jeg o. f. v.

Six Born de tilsammen faaer.

Favre Ord o. f. v.

3. Saal kom der Døden paa det Land,

Der døde den dejlige Lilievaand.

4. Svend da red sig op under Ø,

Han fæstet sig etter en anden Mo.

5. Han fæstet hende Mø og førde hende hjem,
Men hun var bedßer og meget gram.
6. Der ^{sex} kom nu agende i Gaard,
De syv Børn stander med modige Taare.
7. De smaa Børn stode med sorrigfuld Mod,
Hun stodte dem bort alt for sin Fod.
8. Hun gav de smaa Børn ej Øl eller Mad,
Hun sagde: "J skal lide Hunger og Had."
9. Hun tog fra dem de Bulster blaa,
Og sagde: "J skal ligge i bare Straa."
10. Hun tog fra dem de store Vorhjus;
"J skal nu ligge i mørken Hus."
11. Om Aftenen silde der Børnene græd,
Det hørte deres Moder under Mulden ned.
12. Det hørte den Qvinde under Jordens laae;
Forvist maa jeg til mine smaa Børn gaae.
13. Den Qvinde gaaer frem for Vorherre at staar:
"Og maa jeg til mine smaa Børn gaae?"
14. Hun bad ham saa længe,
Saa han lod hende gange.

15. "Og Du skal komme igjen inden Hanegal,
Ej længer Du borte blive skal."
16. Hun skjød op fine modige Ben,
Der revnede Mur og Marmorsten.
17. Der hun gik gjennem den By,
De Hunde de tuded saa højt udi Sky.
18. Da hun kom til Borgeled,
Der stod hendes ældste Datter ved.
19. "Hvi stander Du her, kær Datter min!
Og hvor er det med Smaasødskende din?"
20. "Du est aldrig Moder min,
Thi hun var baade favr og sin.
21. Min Moder var hvid med Kinder rød.
Men Du est bleg og ligner en Død."
22. "Hvor skulde jeg være favr og sin?
Leg har været død, bær blegen Kind.
23. Hvor skulde jeg være hvid og rød?
Saa længe haver jeg været død."
24. Der hun kom i Stuen ind,
De smaa Børn staae med Taare paa Kind.

25. Det ene hun børsted', det andet hun fletted'
    Det tredje hun løfted', det fjerde hun letted'.
26. Det femte hun satte paa sit Skjød,
    Som vilde hun give det Dien sør.
27. Hun sagde til ældste Datter sin:
    "Du bed Svend Dyring gaae til mig ind."
28. Der han kom i Stuen ind,
    Hun talte til ham med vreden Sind:
29. "Jeg levnte efter mig baade Øld og Brod,
    Mine smaa Børn lide Hungers Nød.
30. Jeg levnte efter mig Bulster blaa,
    Mine smaa Børn ligge paa bare Straa.
31. Jeg levnte efter mig de store Vorljus,
    Mine smaa Børn ligge i mørken Hus.
32. Skal jeg tiere hjem til Jer gaae,
    Saa frank en Lykke skal I faae!"
33. Nu galter Hanen den røde,
    Til Jorden skal alle de Døde.
34. Nu galter Hanen den sorte,
    Nu aabnes Himmeriges Porte.

35. Nu galor Hanen den hvide,
Teg kan ej længer bie."
36. Hvergang de hørte de Hunde gjøe,
Saa gave de Børnene Øl og Brød.
37. Det første de hørte den Hundeglæm,
Saa ræddes de for den Dødes Gang.
38. Det første de hørte Hundene tude,
Var jeg selvet ung.
Saa frygted' de for den Døde derude.
Favre Ørd fryde saa mangt et Hjerte.

• Hjælperne til Sjæle

og til trog modilæ tuo tø

o veden gøder nuq

allilæd urjmaZ und 'døføg

— — — — — nuq.

allilæd urjmaZ und 'døføg

cluæ tegum und dom til

ller dom dom tøgøtøg godøtøtøtø

cluæ natto i nuq tuoq

cluæ natto i allilæd urjmaZ tuo tø

cluæ tegum und tuo nuq

og til trog modilæ tuo tø

cluæ natto i godøtøtø

Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.

Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.
Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.
Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.

Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.
Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.

Det var en ridder med en hvid hest og et rødt skjold.

XXIX.

Aage og Else.

3die Gjengangervise.

Det var Ridder Herr Aage
Han red sig under Ø,
Fæstet' han Tomfru Elselille,
Hun var saa væn en Øs.

2. Fæstet' han Tomfru Elselille
Alt med saa meget Guld,
Maanedsdag derefter
Laae han i sorten Muld.

3. Det var Tomfru Elselille,
Hun var saa sorrigfuld;
Det hørte Ridder Herr Aage
Hen under sorten Muld.

4. Opstaer Ridder Herr Lage,
Lager Kisten paa sin Bag;
Saa lækker han til hendes Bur
Sig selv til megen Umag.

5. Han klapped paa Doren med Kiste,
Fordi han havde ej Skind;
"Du stat op, Tomfru Else!
Og luk din Fæstemand ind."

6. Det sværeb Tomfru Else:
"Jeg lukker ej op min Dør,
Før Du kan Jesu Navn nævne
Saa som Du kunde før?"

7. "Du stat op, Tomfru Elselille!
Og luk Du op Din Dør;
Jeg kan Jesu Navn nævne,
Saa som jeg kunde før?"

8. Opstaer folken Elselille
Med Taare paa sin Kind,
Saa lukker hun den døde Mand
Til sig i Buret ind.

9. Saa tog hun den Guldkam
Saa fjærte hun hans Haar,
For hvert et Haar hun redte
Hun sælde modig Taar.

10. "Hør S. Ridder Herr Uage!
Allerkjæreste min!
Hvordan er det i sorten Ford
Udi Graven Din?"
11. "Hver en Gang Du glædes,
Og i Din Hu er glad,
Da er min Grav forinden
Omhaengt med Rosens Blad."
12. Hver Gang Du Dig græmmer,
Og i Din Hu er mod,
Da er min Kiste forinden
Som fuld med levret Blod."
13. Nu galor Hanen den røde,
Og maa jeg da afsted;
Til Jordens skulle alle de Døde,
Thi maa jeg følge med."
14. Nu galor Hanen den sorte,
Til Graven maa jeg ned;
Nu aabnes Himmeriges Porte,
Teg maa jeg da slux afsted."
15. Opstod Ridder Herr Uage,
Tog Kisten paa sin Bag;
Saa lækker han til Kirkegaard
Alt med saa megen Umag."

16. Det gjorde Jomfru Elselille ig. 22
For hendes Hu var modige nu.
Hun fulgte med sin Fæstemand indedens hølle
Igjennem mørken Skov, ind døde.
17. Der hun kom igjennem Skoven
Ind paa den Kirkegaard,
Da falmed Ridder Herr Nage
Sit favre gule Haar.
18. Der han kom af Kirkegaard
Og udi Kirken ind,
Der falmed Ridder Herr Nage
Sin røde Rosens Kind.
19. "Hør Du stolten Elselille!
Ullerkjæreste min!
Du græd nu aldrig mere
For Fæstemand Din.
20. See Dig op til Himlen
Alt til de Stjerner smaa!
Saa faaer Du at vide,
Hvor Natten hun gaaer."
21. Saae hun op til Himmelten
Til de Stjerner smaa,
I Jorden slap den Døde,
Hun ham ej mere faaer.

22. Hjem gik Domfru Else
 Hun var saa sorrigfuld,
 Maanedsdag derefter
 Laae hun i sorten Muld.

menige med mig var vi

og vi kom til en by og

der vi fik et godt overtale

og kom til en by og

kom til en by og

droppet der jeg med mig var

████████████████████████████

og vi kom til en by og

1. In høvding ræmloeg regnur uG rad" +
2. Ræmloeg regnur dom læs pa id uG
3. Dom gildingum regn eG rævol geG
4. Regn regn eG lue geG .

1. In høvding ræmloeg regnur uG rad" .
XXX. . id eG

Herr Morten af Fogelsang.

4de Gjengangervise.

Iste Vers.

Det var Herr Morten af Fogelsang.
Han rider i grønnen Lund,
Og der sik han sin Helsot
Alt om en Morgenstund.
Død rider Herr Morten af Fogelsang.

2. Til Kirken gav han det røde Guldb,
Til Klosteret gav han sin Hest,
De lagde Herr Mortens Lig i Muld
Som de kunde allerbedst.
Død rider Herr Morten af Fogelsang.

3. Det var ungen Folmer Skjotnd
Han rider over Bjerge og Dale,
Efter rider Herr Morten af Fogelsang
Han vilde gjerne med ham tale.

4. "Hør Du ungen Folmer Skjødt!
     Du bi og tal med mig;
     Jeg lover Dig paa min kristelig Tro,
     Jeg vil ikke svige Dig."
5. "Hør Du Herre Morten!
     Og hvi da rider Du slig?
     Det er ikke længer end siden igaar
     Man jorded' Dig for et Lig,"
6. "Jeg rider her ikke for Døle,
     Jeg rider her ikke for Dom;
     Jeg rider her for en lidet Lofte
     Blev svoren til Fogelsang.
7. Jeg rider her ikke for Ecette
     Og ikke for Guld saa rodt,
     Jeg rider her for en lidet Loft,
     Som aatte to faderløse Born.
8. Sig hende, skjonne Fru Mettelille,
     Først Du kommer hjem til min,
     Hun ville give den Loft igien,
     Saa sangen min Sjel god Hvile.
9. Sig hende skjonne Fru Mettelille,
     Om hun Dig ej vil troe,
     Udenfor den Højelofts Dor
     Der stande mine Nattestof.

10. Udenfor den Højelofts Dør
Der stande mine Natteskø,
Det seer end førend Midienat
Da ere de fulde af Blod."
11. "Mid I kun bort, Herre Morten!
I hvile Eders modige Ben;
Seg syær Eder paa min christelig Tro,
Den Loft skal komme igjen."
12. Sorte saa var hans Høje,
Og sort saa var hans Hund,
Og sorte saa var den Herres Folk,
Hannem fulgte gjennem den Lund.
13. Tak have stolten Fru Mettelille,
Hun var sin Herre saa tro,
Hun lagde den Loft tilbage igjen,
Saa sik hans Sjæl god Ro.
Død rider Her Morten af Fogelsang.

XXXI.

Rosmer Havmand.

1ste Vise.

1ste Vers.

Der boer en Fru Denmark
Fru Hellelille lader hun sig falde,
Hun lader bygge en Borg af ny,
Den Skinner over Denmark med alle.
De maa saa vel i Denmark.

2. Hendes Datter blev hende stjalet fra,
Hun ledte efter hende saa vide;
Des længer hun ledte, des mindre hun fandt,
Sig selv til Angest og Qvide.
De maa saa vel i Denmark.

3. Og hun lader bygge et Skib af ny,
Med sine forgylde Brande,
Med Riddere og med rafte Hosmaend
Hun lader det vel bemande.
De maa saa vel o. s. v.

4. Stolt Hellelille fulgte sine Sønner til Strand,
Alt baade med Tugt og med Gre,
Og de seglede vild udi aatte Aar,
Det var hendes højlige Kjære.
5. Og de seglede vild udi aatte Aar,
De Tider gjordes dem saa lange;
Og de seglede for saa højt et Bjerg,
Paa Landet monne de gange.
6. Og det meldte Tomfru Svanelille
I Bierget som hun kunde bedst:
”Hvo ere os disse fremmede Svende,
Os have i Aften gjæst?”
7. Og dertil meldte den yngste Broder
Han var i Valen saa snilder;
”Vi ere en Enkes tre fattige Sønner,
Saa længe da segle vi vilde.
8. Udi Danmark ere vi fødte og baarne
Fru Hellelille heder vor Moder;
Bor Syster blev os stjalet fra,
Vi hende endnu ej have fundet.
9. ”Og est Du født udi Danmark,
Fru Hellelille heder Din Moder,
Da er jeg kjære Søster Din,
Og Du min yngste Broder.”

10. Og hører Du, min yngste Broder!

Hvi blev Du ikke hjemme?

Havde Du hundrede tusinde Liv

Du beholder ikke et af dem?"

11. Hun satte ham udi den mindste Bræt

Hun kunde i Huset see,

Hun bad ham for den øverste Gud,

Han skulde hverken græde eller lee.

12. Rosmer kom af Søen hjem,

Og han tager til at bande:

"Jeg lugter det paa min højre Haand,

At her er kristen Mand inde."

13. "Her sloj en Fugl hen over vort Hus

Med kristen Mands Ben i Mundt,

Han fasted det ind, jeg fasted' det ud

Det snareste det jeg kunde."

14. Hun redte til ham saa godt et Bad,

Hun klapped' paa hannem med Liste:

"Her er kommet min Systersøn

Og hannem kan jeg ikke miste.

15. Her er kommen min Systersøn

Fra begges vores Fædrenelande;

Min Herre! I giver hannem tryggen Tro!

I ville hannem ikke grande!"

221 Rosmer Havmand. 1ste Visse.

16. "Er her kommen Din Søstersøn
Fra begges Eders Fædrenelande,
Teg svær det ved min højeste Ed,
Teg gjører hannem aldrig Vaande."
17. Det var højen Rosmer Konge
Han heder paa Svenne to;
"I bede stolt Svanelilles Søstersøn
For mig i Stuen indgaae."
18. Det var Svanelilles Søstersøn,
Han skulde for Rosmer indgange;
Hans Hjerte rysted', hans Krop den skjål,
Saa ræddelig monne han stande.
19. Saa tog Rosmer hendes Søstersøn,
Satte hannem paa sine Knæ;
Klapped han hannem saa listelig,
Det blev baade gult og blaat.
20. Det da svared' stolt Svanelille:
"I drages, Herr Rosmer! tilminde,
At I have ikke Fingre smaa
At klappe saa lidet et Kind."
21. Der var han paa det femte Aar
Saa længtes han hjem til Lande,
"Hjelp nu, Søster Svanelille!
Teg sættes paa hviden Strand'e."

22. Det var stoltten Fru Svanelille
 Hun ganger for Rosmer at stande:
 "Svenden harer saa længe i Havet været,
 Nu længes hannem hjem til Lande."
23. "Har Svenden saa længe i Havet været,
 Og sunder han hjem til Lande,
 Teg skal give hannem en Kiste med Guld,
 Gaaer hanuem saa vel tilhaande."
24. "Give I hannem en Kiste med Guld,
 Gaaer hannem saa vel tilhaande,
 Høre I det, min ødle Hjertens Kære!
 I bære dem begge til Lande."
25. Det gjorde stoltten Fru Svanelille
 Alt med saa megen Liste,
 Hun tog deraf det røde Guld,
 Hun lagde sig selv i Kiste.
26. Og han tog Manden paa sin Bag,
 Og Kisten i sin Mund,
 Saal gik han den lange Vej
 Alt op fra Havens Grund.
27. "Nu harer jeg Dig i Landet baaret,
 Du seer baade Sol og Maane,
 Teg beder Dig for den øverste Gud,
 Du nævne ikke Tomfru Solane!"

28. Rosmer sprang i Havet ud,
At Vandet stod op i Sky;
Der han kom i Bjerget ind
Stolt Svanelille kunde han ikke see.

29. Der han kom i Bjerget ind,
Da var hans Kjærestie borte,
Han sprang saa vildt i Bjerget om
Dg blev til Flintesten sorte.

30. De var glade i Hellelilles Gaard,
De glæddes saa mangenlund,
Hendes Børn var kommet til Venner hjem,
Som længe havde været af Lande.
De maa saa vel i Danmark.

du læng i gennel vinterdage .
i den i de døde vinterdage til
den dag i mør med vinter
vinterdag i mør med vinter
XXXII.
R o s m e r s. H a v m a n d.

Denne vinterdags sang
om vinteren og vinterdagen.
Iste Vers.
Bukke Ben og Elver Sten,
Dg flere kan jeg ikke nævne,
De lode sig bygge saa haard en Knar,
Til Island monne de stævne.
Teg bryder aldrig min Tro.

2. De skjøde Skibet i Havet ud,
Det brummed' som Bjørnen hin vrede;

Hviden Gaas til Grunden sank,
Det voldte Troliden hin lede.

Teg bryder o. s. v.

3. Det var ungen Noland

Han sogte paa Havens Bund,
Dg der fandt han en lidet grøn Sti,
Som laae til Elinelils Bur.

4. Roland gik ad Bjerget frem,
Han saae de Gnister drive:
"Mig maa vorde af hvad Herre Gud vil,
Teg maa her visselig blive."
5. Og Roland ind ad Bjerget gik,
Sine Hænder kunde han ikke røre:
"Herre Gud naade Dig fattige Mand!
Hvad havde Du her at gjøre?"
6. Meldte det stolten Fru Elinelil:
"Hvi kommer Du Ungersvend here?
Hvad haver Du Brev eller Bud med Dig?
Bedre maatte Du hjemme være."
7. Gak Du Dig i Stuen ind
Saa frossen og saa vaad;
Men kommer han Rosmer Rise hjem,
Han river Dig alt saa smaa.
8. Sidde Du ned Du usselige Mand;
Og varme Du Dine Bene;
Kommer han Ridsler rækkendes ind,
Han steiger Dig paa disse Bene."
9. Hjem kom Rosmer Rækkeben,
Og han blev vred og gram:
"Saa vist da er her kommen ind
Enten christen Qvinde eller Mand!

10. Det var stolten Elinelil fremtraad,

Hun svor alt hvad hun kunde:

"Her sloj en Krage nu over vort Hus

Med døde Mands Ben i Mundet."

11. Rosmer skrikede og sprang omkring:

"Her er vist christen Mand inde;

Siger Du mig ikke Sandhed uden Falst,

Teg vil Dig stege og brænde!"

12. Elinelil tog over sig Kaaben blaag

Hun gik for Rosmer at stande:

"Her er en Svend fra Island kommet

Han er saa nær min Frende,"

13. "Er her en Svend fra Island kommet,

Dg er af Din Byrd tillige,

Teg vil hannem sværge Tryghed og Tro,

Teg vil hannem aldrig svige."

14. Han var der fast to Aar omkring,

Dg længere han ej vilde;

Elinelil blev med Barn ved ham,

Det kom af megen Usnilde.

15. Der stolten Fru Elinelil det fornam,

Hun gif for Rosmer at stande:

"Wille T give denne fremmede Svend

Hjemorlov til sine Lande?"

16. "Bil den Svend til sine Land; igjen,
    Og siger Du det forvist,
Da vil jeg give hannem Sølv og Guld,
    Og lægge ham det i en Kiste."
17. Saa tog han det røde Guld
    Og lagde det i en Kiste;
Stolt Elinelille lagde sig indenfor,
    Saa Nosmer det ikke vidste.
18. Han tog Manden under sin Arm
    Og Kisten paa sin Bag,
Saa gif han under det salte Vand
    Saa listelig i sin Mag.
19. "Nu haver jeg Dig ført til Land,
    Som Du seer Sol og Maane,
Og jeg giver Dig den Kiste med Guld,
    Hun ganger Dig vel tilhaande."
20. "Teg takker Dig, Nosmer gode Mand!
    Du haver mig ført paa Sande,
Teg siger Dig den Eidende ny,
    Stolten Elinelil er med Barn."
21. Da rand Taare paa Nosmers Kind
    Som Duggen driver om Øvelbe:
"Havde jeg ej svoret Dig Tryghed og Tro,
    Da vilde jeg Dig her svælge."

22. Rosmer lod saa fast ad Bjerget staae,
 Som Hinden driver for Hjorte,
 Og der han kom til Bjerget hjem,
 Da var Elinelille borte.

23. Stolt Elinelille tog ungen Roland om Haand,
 De ginge med Gammel og Lise;
 Den ene den anden fortalte sin' Men,
 Han maatte hende Bejen vise.

24. Rosmer han blev i Huen saa gram,
 Han saae ikke Elinelil komme,
 Han blev til en Kampesten graa,
 Og der staer han hin Dumme.

XXXIII.

Rosmer Havmand.

3die Wise.

1ste Vers.

Islands Konning lader bygge et Skib,

Saa nær ved Islands Side;

Og der det gamle Raad var død,

Det gik de Svenne til Nvide.

Der de singe Fred, udi Havet ud da segle de
Normænd.

2. Rosmer løber i Havet ud:

"Og monne min Konst ikke due?"

Alle de Skibe velted' han til Grund,

De vare vel syv finde tyve.

Der de singe Fred o. s. v.

3. Alle da sjunke de ærlige Kongens Mænd, —

Ta hver og en for sig,

Toruden hin unge Aller, Kongens Son,

Han fandt den liden grøn Sti.

5. Han fandt paa saa lidet et Hus
Med sine forgyldene Tenge;
"Det gaae mig ligesom Herre Gud vil
Og her skal jeg indgange."
6. Det var Aller Kongens Son,
Han ind a Døren tren,
Det var stolten Fru Elinelille,
Hun stod hannem op igjen.
6. "Sidde Du neder, Du usselige Dreng!
Og varm Dine Ben saa kolde,
Men kommer han rækendes Rosmer hjem,
Han vil Dig Døden volde.
7. Sidde Du neder, Du usselige Dreng!
Og varme Dine frogne Bene;
Saa Mænd ved Aller — kommer Rosmer ind,
Han steiger Din Krop paa Tene."
8. Sildig om Asten kom Rosmer hjem,
Det var ad Astens Øvelde:
"Hvad haver Du gjort af christen Mand,
Som Du haver havt i Øvelde?"
9. "Her sloj en Fugl alt over vort Hus
Med christen Mands Ben i Mundt.
Jeg vendte mig om, jeg kasted' det ud
Det snareste der jeg kunde."

10. Det var stolten Fru Elinelille
Hun ganger for Rosmer at stande:
"End er her kommet en lidet Dreng
"Er født udi mine Lande."
11. "Er der kommet en lidet unger Dreng,
Er født udi Dit Rige,
Da skal jeg holde hannem tryggeligen Tro,
Teg vil hannem aldrig svige."
12. Han var der vel udi otte Aar,
Han kunde sig ikke styre,
Han avled' med Eline et Barn i Løn,
Saa stille monne de det føre.
13. Det var stolten Fru Elinelille
Hun ganger for Rosmer at bede:
"Svenden haver her saa længe været,
Det er ikke alt af Kjæde."
14. S lade hannem fare, han er min Slægt,
I giver hannem Guld det røde;
Bliver han længer i Bjerget luft,
Da længes hannem vist tildøde."
15. "Haver han her saa længe været,
Og agter nu hjem til Lande,
Teg giver hannem en Kiste med Guld,
Den gaenger hannem vel tilhaande."

16. "Ville I give hannem Kisten med Guld,
     I faa hannem den paa Haande,
     Saa ilde lykkes hannem den Gave,
     Uden I sætte hannem paa Sande."
17. Det var stolten Elinelil,
     Hun farer saavel med Liste,
     Hun gaaer sig i Lønkammer ind,
     Og lægger sig i den Kiste.
18. Han tog Kisten paa sin Ryg
     Og Manden ved sin Haand,
     Saa ginge de sammen den lange Bes
     Tgjennem det salte Vand.
19. "Nu haver jeg Dig til Landet ført,
     Du seer nu Solen hin klare,
     Til Fader og Moder, Syster og Broder
     Saa gladelig maa Du fare."
20. "Haver Du givet mig Gaver stjonne,
     Og mig til Landet baaret;
     Rosmer! Jeg kan det ikke dølge,
     Fru Eline er med Barn."
21. Rosmer blev saa underlig derved
     Og hannem randt Taare paa Kinde,
     Havde jeg ikke svoret Dig Trygheds Ed,
     Jeg skulde Dig sænke til Grunde."

22. Rosmer løber ad Haved ud,
Og han tog til at raabe;
Borte var stolten Fru Elinelil,
Tilbage stod den Taabe.
23. To længer jo mere Rosmer vred
Monne paa Fru Eline falde,
Saa sloj han bort i røden Flint,
Og blev saa borte med alle.
Der de singe Fred, udi Havet ud der segle
de Normænd.

Elvehøj. En døde du vedet varme dig.
Elven har vistet du lidt ved andig.
Elven har vistet du lidt ved andig.
Elven har vistet du lidt ved andig.

Elven har vistet du lidt ved andig.

Hun, din, din, din, din, din, din,

XXXIV.

Elvehøj.

1ste Vers.

Jeg lagde mit hoved til Elvehøj,
Mine øjen de singe en Dvale;
Der kom gangendes to Tomfruer frem,
Som gjerne vilde med mig tale.
Siden jeg hende først saae.

2. Den ene klapped' mig ved hviden kind,
Den anden hvidsked' mig i Øre:
"Du stat op, favren Ungersvend!
Om Du vil Dandsen røre.
Siden jeg hende først saae.

3. Baagn op, favren Ungersvend!
Om Du vil Dandsen røre:
Mine Tomfruer skulle for Dig qvæde,
Det fejerste Dig lyster at høre."
Siden jeg o. s. v.

4. Den ene begyndte en Bise at quæde

Saa farvt over alle Kvinder,

Striden Strom den siltes derved,

Som forre var vant at rinde.

5. Striden Strom den siltes derved,

Som forre var vant at rinde;

Alle smaa Fiske i Floden svam,

De legte med deres Finde.

6. Alle de Fiske i Floden var

De legte med deres Hale,

Alle smaa Fugle i Skoven var

Begyndte at quidre i Dale.

7. "Hør Du, favren Ungersvend!

Og vil Du hos os blive,

Da ville vi kjende Dig ramme Runer,

Dertil at læse og skrive.

8. Teg skal lære Dig Bjørnen at binde,

Og Bassen op til Eg,

Dragen som ligger paa det meget Guld,

Skal romme af Land for Dig."

9. De dansed' ud, de dansed' ind,

Alt i den Elvesærd,

Alt sad favren Ungersvend

Og støtted' sig paa sit Sværd.

10. "Hør Du fabren Ungersvend!

Vil Du ikke med os tale,

Da skal Sværd og hvassen Kniv

Lægge Dit Hjerte i Øvale."

11. Havde Gud ikke gjort min Lykke saa god,

At Hanen havde slaget sine Binger,

Visst var jeg blevet i Elvehøj

Alt hos de Elveqvinder.

12. Thi raader jeg hver dannes Svend,

Som ride vil i Skove,

Han ride sig ikke til Elvehøj,

Og lægge sig der at sove.

Siden jeg hende først saae.

XXXV.

Elvestud.

Iste Vers.

Herr Oluf rider saa vide,
Alt til sit Bryllup at hyde.
Men Dansen den gaaer saa let gjennem Lund'en!

2. Der dandse fire, og der dandse fem,
Elvekongens Datter rækker Haanden frem:
Men Dansen den o. s. v.

3. "Velkommen, Herr Oluf! lad fare Din Fig
Dg træd herind i Dansen med mig."
Men Dansen den o. s. v.

4. "Leg ikke tør, og ikke jeg maa,
Imorgen skal mit Bryllup staae."
Men Dansen den o. s. v.

5. "Hør Du, Herr Oluf! træd Dandsen med mig,
To Bulkeskinds Støvler saa giver jeg Dig."
6. "Jeg ikke tør, og ikke jeg maa,
Smorgen skal mit Bryllup staae."
7. "Hør Du, Herr Oluf! træd Dandsen med mig,
En Silkekjorte giver jeg Dig."
8. En Silkekjorte saa hvid og fin,
Den blegte min Moder ved Maanestkin."
9. "Jeg ikke tør, og ikke jeg maa,
Smorgen skal mit Bryllup staae."
10. "Hør Du, Herr Oluf! træd Dandsen med mig,
Et Hoved af Guld saa giver jeg Dig,"
11. "Et Hoved af Guld kan jeg vel faae,
Men dandse med Dig tør jeg ikke saa,"
12. "Og vil Du ikke dandse med mig,
Sot og Sygdom skal følge Dig!"
13. Hun slog hannem mellem Hærder,
Aldrig var han slagen værre.
14. Hun løfted' Herr Oluf paa Ganger red:
, "Og rid nu hjem til Din Fæstens!"

15. Der han kom til Borgerled,
Der staaer hans Moder og hviler ved.
16. "Hør Du, Herr Oluf! Hjær Sønnen min,
Hvi bær' Du nu saa bleg en Kind?"
17. "Og jeg maa vel bære Kinden bleg,
For jeg haver været i Elvekonens Leg."
18. "Hør Du, Herr Oluf! min Søn saa yrud',
Hvad skal jeg svare Din unge Brud?"
19. "J skal sige, jeg er udi Lunde,
At prøve min Hest og saa mine Hunde."
20. Karle om Morg'en, Dag det var,
Da kom den Brud med Brudeskare.
21. De skjænkte Mjød og de skjænkte Vin:
"Hvor er Herr Oluf, Brudgom min?"
22. "Her Oluf han red sig hen i Lunde,
Han prøved' sin Hest og saa sine Hunde."
23. Hun tog op det Skarlagen rød,
Der laae Herr Oluf og var død.
24. Karle om Morg'en, Dag det var,
Der komme tre Lig af Herr Olufs Gaard.

25. Herr Oluf og hans Fæstems,
Hans Moder blev og af Sorgen død.
Men Dandsen den gaaer saa let gjennem
Lunden.

XXXVI.

Den omstukte Tomfru.

I.

1ste Vers.

Jeg tog Dren paa min Bag,
Jeg vilde det Træ nedfælde;
Der kom den Svend som Skoven aatte,
Han stak sit Skast imellem.
Saa vinder den Svend sin Tomfru.

2. "Hugger Du ned min fædrene Skov,
Dg gjører Du mig den Bold,
Falder det Træ, og hører jeg det,
Saa dyrt skal Du det gjælde."
Saa vinder o. s. v.

3. "Du lad mig hugge det eneste Træ,
Dg gjør mig ingen Møde,
Fanger jeg ikke af vilden Fugl,
Jeg førger mig selv tildøde."
Saa vinder o. s. v.

1ste Del.

Q

4. "Hør Du favren yſke Svend!
 Og vil du lyde mit Raad:
 Du fanger ikke af denne Fugl,
 Uden Du haver tammen Brad."
5. Han flar Braden af sit Bryst,
 Hængte den paa Lindeqviste,
 Brystet svedte og Braden sprak,
 Guld onder var Fuglen at misticke.
6. Trem sloj favren lidens Fugl,
 Med sine Vinger hun rysted',
 Hun lo dertil, som hun forstod,
 Hvad Manden brugde for Liste.
7. Hun hakked' hun pikked' jo saa fast,
 Den Brad saa vel monne smage;
 Jo længer jo mere hun aad deraf,
 Des bedre det monne behage.
8. Ned sloj favren lidens Fugl,
 Satte sig paa hviden Sand,
 Hun blev til den skjønneste Tomfri,
 Hun gik den Ungersvend til Haand.
 Saa vinder den Svend sin Tomfri.

XXXVII.

Den omstukte Tomfru.

II.

Iste Vers.

Min Fader red sig op paa Land,
Han vilde en Tomfru gille,
Fæstet' han sig saa arg en Trold;
Det duer ej Sanden at dølge.
Maatte jeg en med de vænneste fange!

2. Den første Nat de sammensov

Hun var mig Moder saa blid,

Den anden Nat derefter kom,

Hun blev mig Stivmoder strid,

Maatte jeg o. s. v.

3. Jeg sad ved min Faders Bord,

Og legte med Nakke og Mynde,

Min Stivmoder kom mig gangende imod,

Hun gjorde mine Kaar saa tynde.

4. Hun skabte mig til en lidet Hind,

Bad mig ad Skoven drive,

Mine syv Mør i Ulvelige,

Bad hun de skulde mig rive.

5. Mine syv Møer havde mig saa kær,
     De vilde mig ikke rive;
     Det fortrød min Stivmoder paa,
         At Lykken ej værre vilde blive.
6. Hr. Orm han tjener i Kongens Gaard,
     Han er en Ridder saa skøn,
     Han sørger for Tomfruen Dag og Nat,
         Den Sorg bærer han udi Lon.
7. Herr Orm han red af Kongens Gaard,
     Han kunde ikke nyde Freden;
     Red han sig til Rosens Lund,
         Han agted' de Dyr at bede.
8. Herr Orm satte Buen for sit Knæ,
     Han red den Hind saa nær,
     Hinden vilde ikke for Hundene flye,
         For hun havde Ridderen kær.
9. De Hunde traadte den Hind saa nær,
     Saa Hinden maatte da flye;
     Hon skabte sig til en lidet Fugl
         Og flijet saa højt i Sky,
10. Ned da flijet den lidet Fugl
         Satte sig paa Lindegræn.
     Herr Orm han stander der nebenfor,
         Saa saare monne han sig vene.

- II. Ned sloj favren lidet Fugl,
Den Brad monne hendo vel farage,
Som Herr Orm skar udaf sit Bryst,
Den monne saa vel behage.
12. Derefter favren lidet Fugl
Satte sig paa hviden Sand,
Hun blev til saa skøn en Tomfru
Som var udi det Land.
13. Tomfruen staer under Lindegren,
Hun var nu lost af Møde,
Herr Orm han stander saa nær derved,
De fjære hinanden deres Nød.
14. "I have Tak hin rige Herr Orm!
I haver mig lost af Nvide,
I skal aldrig Sovnen sove
Foruden hos min Side."
15. Tak saa have hin rige Herr Orm,
Saa vel holdt han sin Tro,
Maaneds Dag derefter kom
Lod han sit Bryllup bo.
Maatte jeg en med de vænneste fange!

XXXVIII.

Den omstabte Tomfru.

III.

Iste Vers.

Min Fader han red sig op ad Land
Agted' sig en Rose at bede,
Og han fandt paa saa led en Bir;
Dyrt nok maatte jeg det kjoæe.
Maatte jeg en med de vœnneste fange!

2. Den første Nat de sammensov
Bar hun mig Moder hin blide,
Den anden Nat der efter kom,
Bar hun mig Stivmoder stride.
Maatte jeg o. s. v.

3. Jeg sad mig over min Faders Bord,
Jeg legte med Nakke og Mynde,
Der kom gangende min Stivmoder strid,
Min Lykke vilde hun forvende.

4. Det fortrød min Stivmoder strid,
Gud gjorde mine Haar saa blide,
Hun skabte mig til saa skarpt et Sværd,
Hun bad mig fare saa vide.
5. Om Dagen hængte jeg hos Ridderens Side,
Jeg hængte den Herre saa nær,
Om Matten laae jeg under Ridderens Hoved,
For han havde mig saa kær.
6. Det fortrød min Stivmoder strid,
Gud gjorde mine Haar saa blide,
Hun skabte mig til saa lidet en Sar,
Hun bad mig fare saa vide.
7. Om Dagen var jeg i Tomfruens Haand,
Jeg skar de hvide Lin,
Om Mattensov jeg i Tomfruens Bur
Udi hendes forgylde Skrin.
8. Det fortrød min Stivmoder strid,
Gud gjorde mine Haar saa blide,
Hun skabte mig til en lidet Hind,
Hun bad mig fare saa vide.
9. Hun skabte mig til saa lidet en Hind,
Hun bad mig fare saa vide,
Og mine syv Mør til Ulve hin' graa,
Hun bad, de skulde mig slide.

10. Mine syv Mør varer vare mig saa god'
 De vilde mig ikke slide;
 Det fortrød min Stivmoder strid,
 Gud gjorde mine Haar saa blide.
11. Herr Henrik han tjener i Kongens Gaard,
 Han er en Ridder saa skjøn,
 Han sorged for mig baade Dag og Nat,
 Den Sorg bærer han udi Løn.
12. Herr Henrik tager Buen udi sin Haand,
 Af Længsel udi Skoven mon' gange,
 Der kom spillend' saa liden en Hind;
 Gud unde ham den at fange!
13. Der kom spillend' saa liden en Hind
 For Ridderens Sadelbue;
 Hun skjød af sig sin Hindeham,
 Hun blev saa skjøn en Tomfrue.
14. Han tog hende listelig i sin Arm
 Kaldte hende sin Hjertens Kjære:
 Lovet være Gud Fader i Himmerig,
 Jeg haver Eder fundet here!
15. S haver her ingen Terne,
 Og jeg haver ingen Dreng,
 Bryde vi ned de Lindelov,
 Vi rede vor Brudeseng!?"

16. Det da var den skjonne Tomfru
Satte sig i Sengen ned,
Og det var Herre Henrik
Saa sodelig sov derved.

17. Saa saare da græd den skjonne Tomfru,
For han Sovnen sik,
End græd hun halve mere,
Der hun i Hindeham gik.
Maatte jeg en med de vænneste fange!

— — — — —

XXXIX.

Nattergalen,

eller

den omstakte Tomfrue.

IV.

Iste Vers.

Seg veed vel, hvor der stander et Slot,
Det er saa vel beprydet
Med Sølv og med det røde Guld,
Med udhugne Stene opmuret.

2. Forinden det Slot der stander en Lind
Med Blade dejlige og skjonne,
Derudi boer en Nattergal sin,
Som lislig monne røre sin Tunge.
3. Der kom en Ridder ridendes did,
Han hørte den Nattergal sjunge;
Derover han højlig forundrede sig,
Thi det var ved Midnatsstunde.

4. "Dg hør Du, liden Nattergal!
En Vise jeg beder Dig gvoede.
Dine Fjædre lader jeg med Guld beslæde,
Din Hals med Perler beklæde."
5. "Jeg passer ej paa Dine Fjædre af Guld,
Som jeg for Dig skulde bære;
I Verden er jeg en fremmed vild Fugl,
Dg ingen Mand monne mig kjende."
6. "Eft Du i Verden en fremmed vild Fugl
Dg ingen Mand mon Dig kjende,
Dig tvinger vel Hunger Kulde og Sne,
Som falder paa Vejen hin brede."
7. "Mig tvinger ej Hunger, mig tvinger ej Sne,
Som falder paa Vejen hin brede;
Mig tvinger fast mere en lønlig Sorg,
Der gjør mig Angest og Møde.
8. Mellem Bjerg og dyben Dal
Bortrinde de stride Strømme;
Men den, som haver en fuldstro Ven,
Han ganger saa sent ubi Glemme.
9. Jeg havde mig en Kjærrest saa bold,
En Ridder saa mægtig og vældig;
Min Stivmoder fasted' det hastig omkuld,
For hun det ej have vilde.

10. Hun skabte mig til en Nattergal,
     Bad jeg skulde Verden omflyve;
     Min Broder til en Ulv saa graa,
     Bad ham paa Skoven løbe.
11. Strax før han hen i Skoven ind,
     Hun bad, han aldrig skulde faae Bod,
     For han uddrak hendes Hjerteblod
     Syy Var derefter saa skede.
12. En Dag gik hun saa lystelig
     I Rosens Lund at spadsere,
     Min Broder det faae, og snildelig
     Gav noje Agt oppaa hende.
13. Han greb hende ved hendes venstre Fod
     Med Ulvcklo hin lede;
     Røv ud hendes Hjerte og drak hendes Blod:
     Tgjen sit han sin Helbrede.
14. Endnu er jeg saa siden en Fugl,
     Som flyver i vilden Hede;
     Saa kummerfuld monne jeg leve mit Liv,
     Og helst om Vinteraide.
15. Dog takker jeg Gud, mig haver opvakt,
     At jeg min Tunge kan røre,
     Der udi femten Var ej haver talet,
     Som jeg med Eder mon gjøre.

16. Men jeg haver stedse sjunget paa Øvist,
Med sorgelig Nattergals Stemme;
Men aldrig fandt jeg bedre Sted
End i de grønneste Lunde."
17. "Og hør, Du lidens Nattergal!
Hvad jeg Dig monne tilbyde:
I Vinter at sidde i mit Bur,
Til Sommer igjen at udslÿve."
18. "Hav Tak, Kjøn Ridder! for Tilbud Dit,
Det maa dog ikke saa være;
Thi det forbød Stivmoder min,
Saalænge jeg Fjædre mon bære."
19. Den Nattergal stod og tænkte sig om,
Agted' ikke paa Ridderens Snilde;
Thi greb han hende ved Hoden fat:
For Gud det saa have vilde.
20. Han gik med hende ind i sit Bur,
Tillukte Binduer og Dørre;
Saa blev hun til saa mangt underligt Dyr,
Som man kunde høre og spørge.
21. Først skabte hun sig til Løve og Bjørn
Og saa til mange smaa Drme;
Omsider til en Lindorm led,
Lod, som hun Ridderen vilde myrde.

22. Han skar hende med en liden Kniv,
 Saa Blod derefter monne komme;
 Paa Gulvet strax for haunem stod
 En Tomfrau saa klar som en Blomme.

23. "Nu haver jeg frelst Dig af Din Nød,
 Og af Din lønlige Qvide;
 Thi sig mig nu Din Herkomst god
 Paa fæder' og møderne Side."

24. Egypti Lands Konge min Fader var,
 Min Moder hans Dronning saa bold;
 Min Broder var før en Ulv saa graa,
 Som gik paa den grønne Bold."

25. "Er Egypti Lands Konge次要 Fader Din,
 Hans Dronning Din Moder med Ere,
 Forvist er Du da Søsterdatter min,
 Som før Nattergal monne være."

26. Der blev stor Glæde over al den Gaard
 Sa over alle de Lande;
 Den Ridder haver fanget den Nattergal,
 Som i Linden haver bygget saa længe.

XL.

Den omstukte Ridder.

Iste Vers.

Signelil sidder i Bure,
Hun slaaer Guldharpen prude.
Og de legte over Volden.

2. Hun slaaer Guldharpen under Skarlagen Skind,
Og der kom Lindormen stridende ind.
Og de legte over Volden.
3. "Stolt Signelille! lover Du mig,
Det Guld saa rodt det giver jeg Dig."
4. "Og det forbyde den øverste Gud,
At jeg skulde være den Lindorms Brud."
5. "Men jeg kan ikke af Eder faae,
Saa mind mig, og da lad mig gaae."

6. Og hun lagte Lin imellem,
Saa mindte hun Lindormen snilde.
7. Og han slog op med Ormesinde,
Det Blod det randt ned af Skarlagen Skind.
8. Lindormen ned af Loftet skreb,
Ester gik Signelil, sine Hænder hun vred.
9. Og her hun kom paa Højelofts Svale,
Der mødte hun sine syv Brødre i Skare.
10. "Velkommen stolten Signelil Søster vor!
Er Du nu kommen i Lindorms Skare?"
11. "Fordi er jeg kommen i Lindorms Skare,
For min Lykke ikke mig bedre var."
12. Lindormen ind ad Bjerget skred,
Ester gik Signelil og Hænderne vred.
13. Hun faldt paa Knæ og gjorde sin Bon:
"O hjelp mig nu, Marice Søn!"
14. Da han var kommet i Bjerget ind,
Da kasted' han sin Ormesind.
15. Og der kasted' han sin Ormeham,
En Ridders Skikkelse han paa sig nam.

16. "Jeg takker Eder, stolten Signelil! for
Eders Møde,
Hos Eder saa vil jeg leve og døe."

17. Nu haver stolt Signelil forbunden sin Harm,
Hun sover hver Nat udi en Kongesøns Arm,

rof til højt nivå ved at gøre
vedegele endnu

"Jeg ga ved øst lig med ved høg

med mædner. Høst med mæd
will ærtegnos nu i den høst vedt and
XLE.
Ridderen i Hjorteham,

eller

List over List.

1ste Vers.

Det var Herre Peder,

Han boer sig ude ved Aa;

Han vil ej andet gjøre,

End baade segle og roe.

Dømt haver Svenden om Tomfruen al Nat.

2. Han vil ej andet gjøre,

End baade segle og roe;

Han lokker saa mangen stolt Tomfrue,

Han giver dem løsen Tro.

Dømt haver Svenden o. s. v.

3. Det var Herre Peder

Han taler til Svenne to:

"J skulle Tomfru Usalille

Med favren Tale faae."

4. Bort da rede de Dannesvenne
Til Tomfru Uusalilles Gaard,
De sendte deres Bud til hende,
Om de maatte til hende gæste.
5. Ind da kom de Dannesvenne
Og stedes de for Bord; v. m. g.
De vare snilde i Tunge, und und gotosse
De kunde vel føje deres Ord.
6. "Eders syv Brødre af Slaane" s. m.
De have nu sendt Eder Bud, v. m.
Og bad, I skulde dem finde v. m. to m. g.
Forinden deres Skibsbord." s. m.
7. "Ville de ved mig tale, d. m. m. m. m.
Og være med mig tilords, v. m. g.
Her skulle de mig finde, v. m. m. m. m.
Alt over mit eget Bord." v. m. m. m.
8. Der plejer ingen skjøn Tomfru
At gange forinden Skibsbord, m. m.
Uden hende folger Væst og Men, v. m. m. m.
Saa mangt et Hædingsord." v. m. m. m.
9. Bort da rede de Dannesvenne s. m. m.
Og lagde da deres Ord saa; m. m.
De kunde ikke Tomfru Uusalille regne v. m. m.
Med favnen Tale faae.

10. "Kan jeg ikke Tomfru Uusalille
 Med favren Tale faae,
 Da skal jeg hende svige,
 Om Runen mig hjelpe maa."
11. Han drog i sin Troje
 Og den var sat med Guld,
 Overdrog han den Hjorteham,
 Og den var svigefuld.
12. At da spilled' den vilde Hjort
 For Tomfru Uusalilles Gaard,
 Hvort et Haar paa hannem var,
 Det skinte som røden Guld.
13. Rabent da stod det Borgeled,
 Den Hjort han løb derind,
 Alle da spilled' de Rakker smaa
 Under Tomfru Uusalilles Skind.
14. Han spilled' op, han spilled' ned,
 Han spilled ud med Skove;
 Efter ganger Tomfru Usalille
 Med sine Rakker i Tove.
15. Han spilled op, han spilled ned
 Han spilled ud med de Enge,
 Efter ganger Tomfru Usalille
 Hun lokker med hviden Haand.

16. Efter ganger Tomfru Uusalille —

Hun lokker med hviden Haand;

"Give det Gud Fader i Himmerig,

At Hjorten den var tam!"

17. Give det Gud i Himmerig,

At Hjorten han var min!

Han skulde aldrig drikke

Foruden klaren Vin.

18. Han skulde aldrig drikke

Foruden klaren Vin,

Han skulde aldrig sove

Foruden i Armen min."

19. Det var Herre Peder

Han fasted' sin Hjorteham;

"Saamænd ved Tomfru Uusalille!

Og nu er Hjorten tam."

20. Længe stod Tomfru Uusalille

Og tænkte hun ved sig:

"Gud sende mig nu snelle Raad

Og skille mig snart ved Dig!"

21. Havde jeg det førre vidst,

Det jeg mon vide nu,

De Børn skulde aldrig fattig' blevet,

Bi skulde tilsammen faae."

22. "Teg var mig saa lidet et Barn
Hjemme i min Fader's Gaard,
Den Lid de grove det Guld i Jord,
Guld vel veed jeg hvor det staader.
23. De grove det ned ved Strandens udi
Alt under saa bred en Sten,"
Did straxen git Herr Neder
At hente det Guld saa rent.
24. De grove op den haarde Hald,
Det revned' i Jorden ved.
Man skal aldrig Guld opgrave
Hvor intet er kommet ned.
25. Man skal aldrig Guld opgrave
Hvor intet er kommet ned;
Den Svend og saa den Skjonne Tomfru
De sandtes ret aldrig mer.
- Dromt haver den Svend om Tomfruen al Nat.
.....
- .....
- .....

ecor maner girdle ligg uG
Jare segnat næs girdle gG
mæsse annat nu ful vandt uG vG
XLI.

U n g e n S v e g d e r,

R u n e r n e s M a g t

I.

1ste Vers.

Det var ungen Svegder,

Han skulde Bolden lege,

Bolden drev i Tomfrenens Skjod,

Dg gjorde Kinderne blegelitte

Du taler Dine Ord vel.

2. Bolden drev i Tomfrenens Bur,

Dg Svegder efter gik,

Før han ud af Buret kom,

Stor Sorg i Hjertet han fik,

Du taler o. s. v.

3. "Du først ikke faste med Bold,"

Dg fast den ikke efter mig,

Der sidder en Tomfren i fremmede Land,

Hun lider fast efter Dig.

4. Du skal aldrig Søvnen sove
 Og aldrig Noen fange,
 Før Du faaer løst den skjonne Tomfru,
 Som ligger for Dig udi Drang."
5. Det var ungen Svegder
 Han svøber sit Hoved i Skind,
 Saa gaar han i Højelost
 Før sine Hofmænd ind.
6. "Hil sidde I, alle mine gode Mænd!
 I drikke Mjød af Skaale!
 Mens jeg ganger i Bjerget ind
 Alt med de Døde at tale.
7. Hil sidde I, alle mine gode Mænd!
 I drikke Mjød og Vin!
 Mens jeg ganger i Bjerget ind,
 Og taler med Moder min."
8. Det var ungen Svegder
 Han tager til at falde,
 Der revnes Mur og Marmorsten,
 Og Bjerget tager til at falde.
9. "Hvo er det, mig vækker,
 Gjør mig saa stor Uro?
 Maa jeg ikke med Freden ligge
 Her under sorten Jord?"

- I. "Det er ungen Svegder
Dg kjære Sonnen Din,
Han vilde gjerne have gode Raad
Af kjære Moder sin."
- II. "Leg haver fanget Stivmoder,
Hun er mig saa haard,
Og hun haver fast mig Runer paa
For den jeg aldrig saae."
- III. "Leg skal give Dig Tolen god,
Han skal bære Dig frem,
Saa vel han løbe kan paa Hav
Som paa den grønne Eng."
- IV. "Leg skal give Dig Dugen,
Han er af Ageruld,
Al den Mad Du ønsker Dig,
Skal staae for Dig paa Bord."
- V. "Leg skal give Dig Dyrehorn,
De er belagte med Guld,
Al den Dril Du ønsker Dig,
Den skal staae for Dig fuld."
- VI. "Leg skal give Dig Sværdet,
Er hærdet i Drageblod,
I hvor Du drager gjennem Skov,
Det lyser som et Baal."

16. Jeg skal give Dig Snelken,
Som skal være Dig god.
Hun løber saavel paa grønnen Jord
Som paa hin vilden Flod."
17. De vunde op deres Silke-Segl
Saa højt i forgylten Raa,
Saa seglede de hen til det Land,
Som den Jomfru var paa
18. Saa kasted' de deres Anker
Alt paa den hvide Sand,
Det var ungen Svegder
Han tren der først paa Land.
19. Det var ungen Svegder
Han styred' sin Snekke for Land,
Det første der dennem mægte,
Det var en gammel Mand.
20. Det da var den gamle Mand,
Og han lod spørge først;
Hvad da heder den unge Svend,
I Hjertet er saa trost?
21. "Han heder ungen Svegder,
Saa vide gaaer Sagn deraf,
Han er lagt i lang Attraa
For den han aldrig saa."

22. "Her er en Tomfru paa dette Land
Hun ligger i langen Uttraa
For en Svend heder Svegder,
Hun hanner aldrig sae."
23. "Længes hun ester en unger Svend
Som hun haver aldrig seet,
Heder han ungen Svegder,
Da er han nu kommen hid."
24. Hør Du det, du gamle Mand!
Er det som Du siger mig,
Bliver jeg Konge paa dette Land,
Til Greve saa gjør jeg Dig."
25. "Midt udi den grønne Lund
Der stander min Tomfrues Gaard,
Huset er af graa Marmorsten,
Og Gaarden er lagt med Staal.
26. Huset er af graa Marmorsten,
Og Gaarden er lagt med Staal,
Porten er af det røde Guld,
Tolv Bjørne stände dersor.
27. Midt udi den Tomfrues Gaard
Der stander en Lind saa grøn,
Est Du den rette Svegder,
Du gaf saa dristelig frem."

28. Bort red ungen Svegder,
     Og ind ad Porten saae,
     Alle de Laase der haengde for,
     De ginge ledige fra.
29. Der salmed Lov, der salmed Lind,
     Og Græsset under Linderod,
     De Lover og de Bjørne
     De fulde den Herre tilfod.
30. Der han kom i Borgergaard
     Der axled' han sit Skind,
     Saa ganger han i Højeloft
     For hedenste Konge ind.
31. "Hil sidde I hedenste Konge,
     Alt over Eders breden Bord!
     Bil I mig Eders Datter give?
     I vide mig Ansvar god!"
32. "Jeg haver ikke Datter
     Og Datter foruden een,
     Hun ligger lagt i langen Attraa
     Alt for en unger Svend.
33. Hun ligger lagt i langen Attraa
     For den hun aldrig saae,
     Svenden han heder Svegder,
     Saa vide ganger Sagn dersfra."

34. Ind da kom den lidet Smaadreng

Var klædt i Kjortelen hvid:

"Længes Eder nu efter Svegder,

Da er han kommen hid."

35. Ind da kom den skjonne Tomfru

Var klædt i Silke hvid:

"Vær velkommen, ungen Svegder!

Hjerteallerkjæreste min!"

36. "Wil I lade Eder døbe,

Dg tage ved christelig Tro,

Dg følge mig til Dannemark

Hos ungen Svegder at boe?"

37. "Gjerne vil jeg lade mig døbe,

Tage ved den christelig Tro,

Dg følge Eder saa til Dannemark,

Hos Eder, ungen Svegder! at boe."

38. Om Løverdag lod hun sig døbe,

Tog ved den christelige Tro,

Om Søndagen drukke de Bryllup,

De levede tilsammen med Ro.

39. De drukke Bryllup i Dage,

Dg vel i Dage ni,

Alt da sad den gamle Mand

Dg sorged' i alle de.

40. Tak have ungen Svegder, af og ong
Saa vel holdt han sit Ord; i ong.
Han gjorde hantem til Ridder, og egned
Og satte ham overst til Bord.

41. Nu havde ungen Svegder nu ad dag
Forvunden al sin Mod, idet vel
Han blev Konge paa det Land, altsaa intet
Hun Dronning, efter Faderens Død.
Du taler Dine Ord vel.

XLIII.

Den onde Svigermoder,
eller

Ruernes Magt

II.

Iste Vers.

Herr Dve har ej Datter uden een.

Op under saa gron en Lide.

Han giver hende til Elling hen.

De ride saa varlig gjennem Lundien.

2. Han gav hende en Ridder saa væn.

Op under saa o. f. v.

Her Stig Kob saa hedder han.

De ride saa varlig o. f. v.

3. Det lakked' fast hen mod et Kar,

Op under saa o. f. v.

Med Sonner to da Thorelil var,

De ride saa varlig o. f. v.

4. De fulgte hende hid, de fulgte hende her,
     Op under saa grøn en Eide.
     Alt blev det dog jo længer jo værre.
     De ride saa varlig gjennem Lund'en.
5. Her Stig han svøber sit Hoved i Skind,
     Op under saa o. s. v.
     Saa gaaer han i Loftet for sin Moder ind.
     De ride saa varlig o. s. v.
6. "Hør mig, kjær' Moder, giver mig Raad,
     Op under saa o. s. v.
     Hvor det skal med Thorelil gaae."
     De ride saa varlig o. s. v.
7. "I fyretvye Uger og et Aar
     Op under saa o. s. v.
     Saa længe Thore med Barnet gaaer."
     De ride saa varlig o. s. v.
8. "O nej kjære Moder! det er ej vist;
     Op under saa o. s. v.
     Fyretvye Uger gif' Maria med Krist."
     De ride saa varlig o. s. v.
9. "Imedens jeg kan ikke bedre faae,
     Op under saa o. s. v.
     Da fører mig din, hvor jeg kom fra."
     De ride saa varlig o. s. v.

10. "Hestene ere i Enge,
Op under saa gron en Lide!
Kjøresvendene ere i Senge."
De ride saa varlig gjennem Lund'en!

11. "Kan jeg ej Karm og Kjøresvend faae,
Op under saa o. s. v.
Da skal jeg paa min bare Hod gaae."
De ride saa varlig o. s. v.

12. Det var ej saa snart udsagt,
Op under saa o. s. v.
Hestene vare for Karmen lagt.
De ride saa varlig o. s. v.

13. Herr Stig tog hende listelig i sin Arm,
Op under saa o. s. v.
Dg lofted' hende i forgylde Karm.
De ride saa varlig o. s. v.

14. Han satte hende paa Bolster blaas,
Op under saa o. s. v.
Dg selv da kjorte han derfra.
De ride saa varlig o. s. v.

15. Der de kom i Rosens Lund,
Op under saa o. s. v.
Der brast hendes Karm i samme Stund.
De ride saa varlig o. s. v.

16. "En underlig Qvinde maa jeg være,
Op under saa o. s. v.

Mens min egen Vogn kan mig ej bære."
De ride saa varlig o. s. v.

17. "J skal dersor ej sørge eller quide,
Op under saa o. s. v.

Jeg vil gaae og J skal ride."
De ride saa varlig o. s. v.

18. Der de komme til Borgeled,
Op under saa o. s. v.

Der staer hans Søster og hviler ved.
De ride saa varlig o. s. v.

19. "O, kjære Søster! gib mig Raad,
Op under saa o. s. v.

Hvor det skal med hende tilgaae."
De ride saa o. s. v.

20. Stolt Mettelil gaaer til Ørke,
Op under saa o. s. v.

Saa snart to Voxbørn mon virke.
De ride saa varlig o. s. v.

21. Saa svøber hun sit Hoved i Skind,
Op under saa o. s. v.

Og gaaer i Loftet for sin Moder ind.
De ride saa varlig o. s. v.

22. "O min kjær' Moder, forlad Eders Harm,
Op under saa o. s. v.
Dg tag Eders Sonnebørn i Eders Arm."
De ride saa varlig o. s. v.
23. "Jeg tænkte med min Nøglering,
Op under saa o. s. v.
Saa vist at fast' alting omkring.
De ride saa varlig o. s. v.
24. Jeg meente, Alting var slet forgjort,
Op under saa o. s. v.
Uden der som Thorelils Brudekiste staaer."
De ride saa varlig o. s. v.
25. Den Kiste af Stedet blev flyttet saa bradt,
Op under saa o. s. v.
Dg Thorelil blev derpaa sat.
De ride saa varlig o. s. v.
26. Saasnart var hun ej kommet vid,
Op under saa o. s. v.
At hun jo sik to Sonner blid.
De ride saa varlig o. s. v.
27. "O Gud, lad mig saa længe leve,
Op under saa o. s. v.
Mens jeg udbytter Sjælegave!
De ride saa varlig o. s. v.

28. Stigs Moder giver jeg min Silkeserk,
Op under saa o. s. v.

Gid hun den slider med Hjertens Verk!
De ride saa varlig o. s. v.

29. Hans Søster giver jeg de solvspende Sko,
Op under saa o. s. v.

Gid hun dem slider med Glæde og Ro!
De ride saa varlig o. s. v.

30. Herr Stig giver jeg en Rosensblomme,
Op under saa o. s. v.

Gud give ham snart hende at bekomme!
De ride saa varlig o. s. v.

XLIV.

Den onde Svigermoder No. 2,

eller

Runernes Magt

III.

Iste Vers.

Herr Peder han red sig op under Ø.

Øp under saa grøn en Lind,

Han fæstet stolt Mettelille saa ven en Mø,

I rider saa varlig igjennem Lund'en med
hende!

2. Han gav hende Guldbratser brede,
Derfor saa blev hans Moder vred.
3. "Fæster Du, mig imod, en Mø,
Da skal hun med sit første Barn dø."
4. Han fæstet hende og han førte hende hjem,
Ikke vilde hans Moder gaae hende igjen.

5. De var' ikke sammen uden et Aar,
Stolt Mettelille maatte med Barnet gaa.
6. De fulgte hende ud, de fulgte hende ind,
Saa nær mon Døden til hende trænge.
7. "Men jeg kan hverken leve eller døe,
J føre mig dib, som J toge mig Mo!"
8. Dertil svared' Hr. Peders Moder,
For hun var hende slet intet god:
9. "Hestene ere i Enge,
Og Kjøresvendene ere i Senge."
10. Hr. Peder han stod noget derfra,
Han hørte stolt Mette klage sig saa.
11. Saa snarlig var Karmen i Gaarden vendt,
Og snart var Hestene derfor spændt.
12. Der de kom paa grønnen Hede,
Da gik hendes Karm i Stykker tre.
13. "Alt maa jeg være en syndefuld Kvinde,
Men Karmen kan ikke under mig rinde."
14. Herr Peder han holdt ikke langt derfra,
Han var saa nær, han saae derpaa.

15. "Dg vi ville finde paa bedre Raad,
I skal ride, og jeg vil gaae."
16. "Det kan hver Danneqvinde tænke ved sig,
Hvor vel jeg kan i Saddelen sidde."
17. Stolt Mettelille kom i sin Faders Gaard,
Hendes Fader han ude for hende staaer.
18. "Welkommen Mettelille Datter min!
Hvor lidet Dig med Fosteret Din."
19. "Saa mig lidet, saa er mig tilmode,
Teg finder ikke No paa denne Jord."
20. Liden Kirsten hun var en Tomfri saa fin,
Hun elskete saa meget sin Broders Qvinde.
21. Liden Kirsten hun var sin Broder saa tro,
Saa snart hun de Born af hviden Vor
mon snoe.
22. Saa svøbte hun dem i hviden Lin,
Hun tog dem saa listelig under sit Skind.
23. Hun tog dem saa listelig under sit Skind,
Og bar dem i Loftet for Moderen ind.
24. "Min kjære Moder! lader fare Eders Harm,
I tage Eders Sonnebørn i Eders Arm."

25. "Haver Mettelille faaet de Sønner smaa,
Da kunde de ramme Nuner ikke bide paa.
26. Jeg haver forgjort baade Himmel og Jord,
Foruden det Sted min Kiste stod paa.
27. Jeg haver forgjort saa vide;
Som hun baade skulde gaae og ride.
28. Jeg haver forgjort baade Skov og Jord,
Foruden det Sted hvor min Kiste stod."
29. Det aldrig var Ordene før udsagt,
Før stolt Mettelille var jo paa samme
Sted lagt.
30. Der hun kom paa det Sted hvor Kisten stod,
Da fødte hun de Sønner to.
31. Det gjorde Her Peders Moder stor Nød,
Saa snart blev hun af Harme død.

XLV.

Herr Tonne, eller Runernes Magt IV.

Iste Vers.

Herr Tonne han rider ud af Alsø,
Han fører sit Glavind ryft.
Enten det er tillands eller vands,
Er han en Helt saa trøst.
Raader I vel de Runer!

2. Herr Tonne rider i Rosens Lund,
At bede den vilde Hare;
Der mødte han Overgens Datter
Med andre Jomfruer i Skare.
Raader I vel o. s. v.

3. Herr Tonne rider i Rosens Lund,
At bede den vilde Hind;
Der mødte han Overgens Datter,
Hun hviler sig under en Lind.
Raader I vel o. s. v.

4. Hun hviler sig under en Lind saa grøn,

Guldharpen hun havde i Hænde:

"Og hisset seer jeg Herr Tonne ride,

Og han skal hid til os vende.

5. I sidde nu ned, mine Mører saa smaa,

Dertil min lidet Smaadreng,

Den Stund jeg leger mine Runer saa,

At blomstres skal Mark' og Eng."

6. Saa slog hun de Runeslag,

At Harpen saa vel maatte klinge;

Den vilde Fugl, paa Øviste sad,

Forglemte sin Sang at synge.

7. Den vilde Fugl paa Øviste sad,

Forglemte sin Sang at synge;

Den vilde Hjort i Skoven gaaer,

Forglemte sit Spring at springe.

8. Der blomstredes Mark, der løvedes Ris,

Det kunde de Runer saa vende.

Herr Tonne sin Ganger med Spore tvang,

Han kunde dog ikke undrende.

9. Det var Ridder Herr Tonne,

Han springer fra sin Hest;

Han ganger til Overgens Datter,

Han sidder hende allernæst.

I0. "Hil sidde I, Dvergens Datter!

Vil I være min Kjære?

Alle de Dage jeg leve maa,

Jeg vil Eder elsker og ære.

I1. Hil sidde I, Dvergens Datter!

En Rose for alle de Lilier;

Eder saae aldrig nogen Verdens Mand,

Han Eder jo lysted' at gille."

I2. "Hør Du, Ridder Herr Tonne!

Lad fare det Elstovens Værk;

Jeg haver mig en Fæstemand,

En Konge for alle de Dverge.

I3. Min Fader sidder i Bjerget,

Han byder ud alle sine Mænd;

Det skeer inden Maanedsdag,

Min Fæstemand fører mig hjem.

I4. Min Moder sidder i Bjerget,

Hun leger med Guld paa Skjød;

Men jeg stjal mig af Bjerget ud,

At slaae Guldharpen rød."

I5. "Før Dvergekongen skulde Eder saae,

Og han skulde nyde den Lykke,

Før skulde jeg vove mit unge Liv,

Og bryde mit Glavind istykker."

16. Svared' det Overgens Datter,
     Hun svared' saa for sig:
     ”Du faaer vel vaennere Fæstemø,
     Net aldrig vindes Du mig.”

17. Du synede Dig, Ridder Herr Tonne!
     Du vogte vel Din Gang;
     Min Fader og min Fæstemand
     De töve nu ikke længe.”

18. Det var hendes kjær' Moder,
     Hun ud af Bjerget saae,
     Da blev hun var Herr Tonne
     Under grønnen Lind at staae.

19. Ud kom hendes kjær' Moder,
     Og hun var vred og gram:
     ”Hør Du, Ulfhild, Datter min!
     Saa lidet falder her Din Gang.”

20. Du maatte fast bedre i Bjerget sidde,
     Og somme Dit hvide Lin,
     End Du gaaer her udi Rosens Lund,
     Og rører Guldharpen Din.

21. Overkekongen haver Dig fæstet,
     Med Ere haver han Dig vundet;
     Du torde ikke Herr Tonne
     Med Runeslag have bundet.”

22. Det var Øvergens Datter,
Hun monne ad Bjerget gaae:
Efter gaaer Ridder Herr Tønne,
Han hverken hørte eller saae.
23. Det var Øvergens Frue,
Lader brede med Silke en Stol,
Udi Øvale sad den Herre deri,
Alt indtil Hanen gos.
24. Det var Øvergens Frue,
Lader hente Bogen frem;
Hun løste den Herre af Runestag,
Hendes Datter havde bundet dem.
25. "Nu haver jeg Dig af Runen løst,
De kan Dig nu aldrig meer binde;
Det haver jeg gjort for Wrens Skyld,
Min Datter skal Dig ej vinde.
26. End mere vil jeg for Wre gjøre,
For Elskov og goden Billie:
Teg flyer Dig en Fæstemsø,
En Rose for alle de Lilier.
27. Teg er fød af Kristensfolk
Og tagen i Bjerget ind;
Teg haver mig en Søster,
Hun hedder Fru Ermelin.

28. Udi Island bærer hun Kronen
Og dertil Dronninge-Navn.
Hendes Datter blev hende stjalet fra,
Saa vide ganger deraf Sagn.
29. Hendes Datter blev hende stjalet fra,
Hun ligger udi stærken Bare;
Hun maa aldrig til Dansen gaa,
Ej heller til Kirken fare.
30. Hun maa ej ud af Binduet see,
Foruden hende vogte de Nvinder;
Hun maa ikke Tavl med Kongen drage,
Uden Dronningen selv er inde.
31. Hende saae aldrig nogen Torderigs Mand,
Foruden den gamle Konning;
Hun ligger hver Nat under Laase_læst,
Og Dørren lukker selv den Dronning.
32. Den Tomfru hun sidder i Upsal,
Hun hedder stoltten Ermelin.
Staalstang lukker hendes Buredør,
Og dertil Ternring.
33. Kongen haver en Brodersøn,
Allevod er hans Navn
Han skal have den skjonne Tomfru,
Naar Riget er kommet ham til Haand.

34. Jeg vil give Dig Sadel og Hest,

Dg gyldne Sporer ny;

Du rider aldrig saa vild en Sti,

Du skal jo finde til By.

35. Og jeg skal give Dig Klæder

Med røde Guld lagt i Somme;

Jeg skal give Dig det røde Skjold,

Er lagt med Wedstene.

36. Jeg skal give Dig gode Guldbaand,

Deri ligge Roser drevne.

Hvert det Ord Du taler

Skal falde som de vare strevne."

37. Fremgik Ulfhild, Dvergens Datter,

Hun undte den Ridder saa vel;

"Jeg giver Dig det gode Sværd,

Dg Glavind blank dertil.

38. Du skal aldrig ride den Sti,

Du skal jo Bejen finde;

Du skal aldrig stride den Strid,

Du skal jo Sejren vinde.

39. Du skal aldrig segle den Sø,

Du kommer jo vel til Land;

Du skal aldrig saaret blive

Af nogen Verdens Mand."

40. Det var stolten Fru Thore lille,
 Hun skjenked' ham klaren Vin:
 "Du skynder Dig snarlig af Bjerget ud,
 Før hjem kommer Herre min."
41. Herr Tonne han rider i Rosens Lund,
 Hans Glavind Skinner saa vide;
 Da mødte hannem Overgen selv,
 Til Bjerget vilde han ride.
42. "Vel mødt, Ridder Herr Tonne!
 Din Hest kan vel med Gang.
 Hvort saa vil Du ride?
 Og haver Du Vejen lang?"
43. "At gille vil jeg ride,
 Og sæste en Rosens Blomme.
 Et Glavind tør jeg bryde,
 Og friste baade Skade og Fromme."
44. "Du ride bort, Ridder Herr Tonne!
 For mig Du Freden skal nyde.
 Der er en Svend i Upsal,
 Han lyster vel Glavind at bryde."
45. Herr Tonne rider udi Sverrig,
 Sin Lykke vil han der friste;
 Der fandt han de Riddere ni,
 Holdt væbnede under de Kviste.

46. Hjelm havde de om Hov'det knytt;
Og Skjoldet havde de for Bryst;
Bud Siden hængte deres forgylde Sværd,
Deres Glavind hængte alt i Ryst.
47. "Her holde I, svenske Riddere ni,
Og vil I stride for Ere?
Eller vil I stride for det røde Guld?
Eller for Eders Hjertenskjære?"
48. Svared' det Allevod, Kongens Frende,
Han var saa stolt isinde.
"Nok haver jeg Ere og røden Guld,
Teg før det ikke vinde."
49. Der er en Tomfru udi Upsal,
Hun hedder stolten Ermelin,
For hendes skyld bryde vi et Sper,
Da enten hun bliver min eller din."
50. Det første Ned, de sammen rede,
De Helte var begge saa stærke,
Sønder da gik deres gode Skjold,
Deres Glavind drev langt i Marke.
51. Det andet Ned, de sammen rede,
Det var og ikke af Falske,
Herr Allevod drev for Sadelhue,
Og sønder gik hans Hals.

52. Det fortrod de svenske Riddere, 34
 De vilde den Skade vretke; 34
 Men Lykken var dem tvertimod, 34
 Han slog dem alle tilrygge. 34
53. Det varé de svenske Riddere, 34
 De arle deres Kaabel blaa, 34
 Saa gaae de i Højelost 34
 For svenske Konning at staae. 34
54. "Her er en Jydske kommet i Land, 34
 Han er baade broget og stribet, 34
 Otte Riddere han lemleste, 34
 Saa ilde han for dem har pebet. 34
55. Otto Riddere han lemlested" 34
 De ere baade halte og lamme, 34
 Saa vog han Allevod, Eders Broderson: 34
 "Saa faae han, Jydsken, Skam!" 34
56. Svared' det den gamle Konge, 34
 Alt med sit lange graa Haar: 34
 "Henvner mig over den stribede Jydske; 34
 Jeg giver Eder Sabel og Maard!" 34
57. Ud red' alle de svenske Hofmænd, 34
 Og de vilde vinde Pris, 34
 Den Latter han dem snart fordrev, 34
 De bleve af Skaden vis. 34

58. De kunde ej fortjene Sabel eller Maard,
Thi maatte de slide Kalvskind,
Dertil udi det Vadmel graa
De maatte svøbe sig ind.
59. Det fortrød de svenske Hofmænd,
Og de begyndte at sıuttle:
"Her nysser Ingen i Verden op
Alt for den stribede Gudte!"
60. Herr Tonne rider i Upsal,
Ham fulgte baade Tugt og Sømme.
De svenske Hofmænd de bruge deres Bent,
Takke Gud, de fra ham komme.
61. Han bryder den store Staalstang,
Han vejer de Bjørne hvide;
Han tog derud den skjonne Tomfrut,
Som længe havde ligget i Dyide.
62. De svenske Hofmænd de tie saa over,
Deres Mund de ikke oplukke.
Der kom en Lyde fra Sønderjylland,
Han slog dem alle tilrygge.
63. Der han havde vejet de svenske Ridders
Dertil baade Løve og Bjørn,
Saa gaaer han i Højeloft,
Alt til den udvalgte Skjonne.

64. "Vær velkommen, Ridder Herr Sonne,
Til disse fremmede Lande!
Det vil jeg før Sanden sige;
Jeg haver efter Eder lønget."
65. Jeg var mig saa lidet et Barn,
Dg da blev mig spaet, en Ridder
Af fremmed Land skulde veje Allevod.
Dg føre mig hjem med sig."
66. Jeg beder Dig, Ridder Herr Sonne!
At Du forlader aldrig mig;
Der er Ingen udi Verden til
Jeg heller tropper, end Dig!"
67. Det svared' Ridder Herr Sonne,
Tog Tomfruen i sin Favn:
"Jeg vil Dig aldrig forlade;
Det sværger jeg ved Drottens Navn!"
68. Saa tog han den skjonne Tomfru
Alt med hendes røde Guld;
Saa førte han hende til Danmark,
De bleve hinanden huld'.
69. Han førte hende til sin egen Gaard,
Hun var en Rosens Blomme.
Alle de Folk paa Arss vare
De fanned' saavel deres Komme.

70. Det var Ridder Herr Tonne,
Han holdt saavel sin Tro;
Maanedsdag derefter
Lod han sit Bryllup bo.
71. Det spurgtes saa til Island,
At funden var Kongens Datter.
Den Konning og den Venne Dronning
For Sorg sit Fryd og Latter.
72. Den Konning sendte Herr Tonne Bud,
Og onsked ham til Lykke;
Han skulde til hannem komme,
Han hannem Landet oplade vilde.
73. Det var Ridder Herr Tonne,
Bandt Segl i forgylde Raa,
Saa segled' de til Island
I mindre end Maaneder to.
74. Det var Ridder Herr Tonne,
Han styrer sin Snekke for Land;
Den gamle Konning og Dronning
De gange paa hviden Sand.
75. "Vær velkommen, Ridder Herr Tonne,
Til disse fremmede Lande!
Alt det Kongerige Island
Det ganger Eder tilhaande.

76. Den gamle Konge affstod Riget,
Lod krone den frejdige Mand;
Alt det gandste Kongerige var godbedannede
Det gif hannem vel tilhaande.
77. Nu haver Riddet Heerr Tonnes
Forvundet al sin Harm,
Nu raader han for Island,
Sover hver Nat i Ermelins Arm.
78. Nu er han en vældig Konge,
Og raader for Borg og Fæste.
Aldrig begjere de svenske Riddere
At han skal blive deres Gjæst.

XLVI.

Ridder Stig og Findal.

eller;

Runerenes Magt

V.

1ste Vers.

Ridder Stig og Findal var Brodre haade
Erig to Ridder fødtes aldrig før til Jord.
Somfruer! I giver os Orlov.

2. Ridder Stig tjener i Kongens Gaard,
Fruer og Somfruer de børste hans Haar.
Somfruer! I giver os Orlov.

3. Ridder Stig stod for Kongens Bord,
Liden Kirsten var hennem haardt i Hu.
Somfruer ic.

4. "Det er syv Aar siden jeg Runer nam,
I Aften skal jeg prøve, om de due kan."

5. Med højre Haand skjænker han Mjød og Vin,
Med venstre Haand kaster han Runer sin'.

6. Han agted at kaste dem paa liden Kirstin,
Dg de drev under Rigitse hendes Skind.
7. Ridder Stig han sortner som en Jord,
Rigitse hun rødes som et Blod.
8. Ridder Stig han svøber sit Hoved i Skind,
Han ganger i Loft for sin Fostermoder ind.
9. "Fostermoder! Fostermoder! Ikjender mig Raad,
Hvor kommer jeg levendes af Kongens Gaard?
10. Jeg agted at kaste Nuner paa liden Kirstin,
Dg de drev under Tomfru Rigitse hendes Skind.
11. Jeg vil sætte mig paa min Ganger hvid,
Dg jeg vil ride saa langt af Led."
12. Hun sagde: "vil Du søge al Fyns Land omkring,
Da søger Tomfru Rigitse i Nat til Din Seng.
13. Det Du vilde ride til Verdens Ende,
I Aften hun kommer dog for Din Seng.
14. Ridder Stig! Du tage Dig til en god Hu,
Du gange hjem til Din Seng at sove.
15. Tomfruen klapper paa Loftsdør med Skind,
Du tie over, Ridder Sti! lad hende ikke ind.

16. Lidel da haver hun Fingre smaa,
Selv vilker hun de Nagler fra.
17. Hun sætter sig paa den Sengestok
Hun leger fast med Din gule Løk.
18. Hun klapper Dig paa Din hvide Kind,
Du lig saa stille som Du var stind.
19. Hun kysser Dig for Din Mund saa rød,
Du lig saa stille som Du var død."
20. Ridder Stig han fulgte sin Fostermoders Raab,
Saa monne han til Senge gaae.
21. Sildig om Aftenen Rosgen faldt paa,
Tomfru Rigisse tager over sig Kaaben blaau.
22. Tomfruen tager over sig Kaaben blaau,
Til Ridder Stigs Loft saa monne hun gaae.
23. Hun klapped paa Loftsdør med sit Skind,
"Du stat op Ridder Stig! og lad mig ind."
24. "Ingen saa haver jeg Stevne sat,
Dg Ingen lader jeg i Loft om Nat."
25. Saa lidet havde hun Fingre smaa,
Saa pilked hun selv de Nagler fra.

26. Femten Nagler og end en Schraa,
Saa monne Tomfru Rigisse i Lovstet gaae.
27. Hun satte sig paa Ridder Stigs Sengestok,
Hun legte fast med hans gule Lok.
28. Hun minded ham for sin Mund saa red,
Alt laae han stille som han var død.
29. Hun tog ham saa listelig udi sin Arm,
Han laae saa stille og lidde den Harm.
30. Ridder Stig han vogned og op han saae:
"Hvem er det her larmer saa?"
31. Kan jeg ikke i Freden for Eder være,
Da skal jeg det for Eders Broder kjære."
32. "I kjære hvad I kjære maa —
Alt er I den, min Hu_ligger paa".
33. Karle om Morgenens det var Dag,
Ridder Stig ganger for Kongen at flag.
34. "Kjære Herre! jeg häver for Eder at kjære,
Teg kan ikke om Natten for eders Søster være."
35. Kongen han taler til liden Smaadreng:
"Du bed' min Søster at gaae herind".

36. Indkom Tomfru Nigisse hun stedes for Bord:
"Hvad vil I, kær Broder! I sende mig Ord?"
37. "Her stander en Ridder giver over dig Kjære,
Han kan ikke om Natten for Dig være."
38. "Alt var det Guds Sande, jeg til hannem gif,
Dog ingen Varme jeg af hannem sit."
39. Gloendes Staal vil jeg paa mine Hænder bære,
Dg Ridder Stig Hvide's Aarsag gjøre."
40. Længe stod Dannerkonning og tænkte derpaa:
Teg kan ikke min Søster bedre gifte end saa.
41. Der var Glæde i Dannerkongens Gaard,
Kongen han gav sin vænne Søster bort.
42. Der var Glæde og halv større No,
Ridder Stig hende med Wre tog.
43. Ridder Stig lader brygge og blande Vin,
Han byder Dannerkonning hjem til sin.
44. Han byder Kongen og alle hans Mænd,
Dg danske Dronning skulde følge dem hjem.
45. Det meldte Dronningen som hun red:
"Mon dette ikke være Her Ridder Stigs Gaard?"

46. Det da svared hent lidet Smaadreng:
Ridder Stigs Gaard den er vel kjendt.
47. Den er forinden med røde Guld rendt,
Foruden er den med hvide Sølv hængt.
48. Der de kom for Ridder Stigs Port,
Sem hvide Bjørne stod bunden derhos.
49. Der de kom i Ridder Stigs Gaard,
Der spillede inde baade Hjorte og Raar.
50. Midt i Gaarden der stander et Hio,
Der her omkring med Fugle og Djur.
51. Foroven er hun med Sillietræ og Lind,
Forneden spille baade Hjorte og Hind.
52. Der de kom i Stuen ind,
Hun var med høviske Kvinder.
53. Gulvet det var af det røde Rav,
Loftet var skrevet i forgylde Bogstav.
54. Bordet det var af det røde Guld,
Dugen var af Ageruld.
55. Væggene vare af Marmorsten,
Stolperne var af det hvide Hvalsben.

56. Midt paa Gulvet der ganger en Dands,
For ganger Ridder Stig smal som en Vand.
57. For ganger Ridder Stig smal som en Vand.
Han haver to Sølvkar paa hver sin Haand.
58. Ridder Stig drifffer sin Kjøreste til,
Skov og Mark de blomstres derved.
59. Der blomstres Skov der loves Nis,
For alle Tomfuer bært hun Preis.
60. Sildeg om Afteten Nogen faldt paa,
Ridder Stig med sin Brud til Senge mon gaae.
61. Nu haver Ridder Stig Hvide forbunden
sin Harem,
- Han sover hver Nat i Kongens Søsters Arm.
62. Nu haver Tomfuu Rigtslille forbunden
sin Qvide,
Hon sover hver Nat ved Ridder Stig Hvides
Side.
- Tomfuer! G giver os Orlov.

XLVII.

Kunernes Magt

6te Wise.

1. **I**ste Vers.

Herre Gud løse vel min Angst
Og Sorgen af mit Bryst!
Thi den som haver en lønlig Sorg,
Hans Hjerte er jammerlig kryst.
Herre Gud løse vel vor Angest!

2. **H**err Peder han bad om Mettelille
I fulde Vintre fem,

Aldrig lunde hannem den Glæde hændes.
Hun vilde ham svare i dem.

Herre Gud løse vel vor Angest!

3. "Hør I sjonne Mettelille!
Og vil I være min Kjære,

Alle de Dage, I leve maa,
Teg vil Eder elste og ære."

4. "Min Broder han tjener i Kongens Gaard,
Han er en Ridder saa fin,
Wil I spørge hannem tilraad,
Desmindre er Sorgen min."

5. "Teg vil ej spørge Din Broder ad, ¹⁰
For jeg havex ikke Stunder; ¹¹
Wil Du gjøre som jeg beder, ¹² ~~nu~~ givende
Da mød mig i grønnen Lunde." ¹³
6. "Wil I ej spørge min Broder ad, ¹⁴
Og give Eder dertil Stunder ¹⁵
Det aldrig lever I saa god en Dag, ¹⁶
Teg møder i grønnen Lunde." ¹⁷
7. "Ville I ej gjøre som jeg beder, ¹⁸
Det er ikke med Eders Villie, ¹⁹
Da skal jeg skrive de ramme Runer, ²⁰
Og saa Eders Ere forspilde." ²¹
8. "Kaster Du paa mig de ramme Runer,
Og spilder saa min Ere, ²² ~~et nu~~
Alle de Dage jeg leve maa, ²³ ~~om no~~
For Gud skal jeg det kjære," ²⁴
9. Saa skrev han de ramme Runer,
Kasted dem under Mettelills Skind;
Blodet sprang af Neglerod ²⁵ ~~de drenge~~
Og Zaarer paa hviden Kind. ²⁶
10. Der han havde skrevet de Runer,
Og kast dem Mettelille til Haand,
Saa steg han paa sin Snække, ²⁷ ~~ognog~~
Og seglede strax fra Land. ²⁸

11. Det stod da saa længe hen
 Og vel i Vintre tre,
 Aldrig Nogen hende glæder saae,
 Saamonne hun længes i de.
12. Det var stolten Mettelille
 Hun svøber sig i Skind,
 Saamonne hun i Højeloft gaae
 For Fruer og Domfruer ind.
13. "Hil sidde i alle Fruer
 Og Domfruer allersørst!
 Hvo vil af Eder med mig stande
 Og lide baade Nød og Lyft?"
14. Det svarede liden Kirsten
 Hun svarede Mettelille først:
 "Jeg vil med Eder stande
 Og lide baade Nød og Lyft."
15. Hun gik af sin Faders Gaard,
 Hende gik saa Meget til Men,
 Uabenhoved og båsfodet
 I Silkeserk allene.
16. Hun gik sig til Strandet
 Og havde saa megen Uro;
 Selv ganger hun at styre,
 Liden Kirsten til Karen at roe.

17. Saa segled de den salte Sø
Med Kummer og megen Vaade,
Indtil de komme til det Land,
Som Hr. Peder over raadte.
18. Kuren stander paa højen Vern,
Og seer han ud saa vide,
Seer han stolten Mettelil
Og Snækk'en under hende skride.
19. Det da var den Vægter
Tog over sig Kaaben blaa,
Saa gaaer han til det samme Loft,
Hvor Hr. Peder han laae.
20. "Her er kommen paa vort Land
To saa høviske Kvinder,
Aabenhoved og barfoded,
I Silkeserk allene."
21. "Er her kommen paa vort Land
To saa høviske Kvinder,
Da er det skjonne Fru Mettelille
Du lad hende snarlig ind."
22. Det var Hr. Peder
Han svøber sig i Skind,
Saa gaaer han i Højelost
For sin kjær Moder ind.

23. "Hil sidde I kjære Moder!

I er vel foobt i Skind;

I hilser vel stolten Mettelille,

Hun er allerkjæreste min."

24. Hr. Peder ganger i Gaarde,

Han rækker hende hoiden Haand,

"I være velkommen, stolt Mettelille!

I dette fremmede Land!"

25. "Hør I det, Hr. Peder!

Hvi vil I mig saa ilde?

I lokked mig af min Faders Gaard,

Vil saa min Ere spilde!"

26. "Hør I det, stolte Fra Mettelille!

I skal hverken sørge eller qvide;

I skal slide Skarlagen rod

Og ligge hos min Side."

27. "End det jeg slider Skarlagen skjon

Og dertil Guld hin rod,

Skal jeg være Eders Slegfred,

Den Sorg twinger mig til død."

28. "Hør I stolten Mettelille!

I skal det ikke kjære;

I skal slide Skarlagen rod,

Vi leve tilsammen med Ere!"

29. Han tog hende ved sin Haand,
Klapped hende ved hviden Kind,
Saa ginge de i Højelost
For hans kjær Moder ind.

30. Det var Hr. Peders Moder
Klapped hende ved hviden Kind:
"Velkommen hid stolten Mettelille
Kjær Sonnehustru min!"

31. Hør I stolten Mettelille!
I skal slet intet kjære,
Alle de Dage jeg leve maa,
Jeg vil Eder Moder være."

32. Hr. Peder talte hende venlig til
Og tog hende i sin Gavn:
"Alt det Gods jeg ejer
Det gaaer os Begge til Gavn."

33. Tak have Herre Peder,
Saa vel holdt han sin Tro,
Maanedsdag der efter kom,
Lod han sit Bryllup bo.
Herre Gud løse vel vor Angest!

XLVIII.

Kjæmperne paa Dovrefjeld, og
Runernes Magt,

VII.

1ste Vers.

Paa Dovrefjeld i Norrig
Laae de Kjæmper uden Sorrig.
Men hvo skal føre vore Runer, men vi ej selv
maa?

2. Der var saa mangen Kjæmpe bold,
Dronning Ingeborgs Brødre alle tolv.
Men hvo skal føre v. s. v.
3. Den første kunde vende Bejret med sin Haand;
Den anden kunde stille det rindende Vand.
Men hvo skal føre o. s. v.
4. Den tredie fører under Vandet som en Fisk;
Den fjerde flettes aldrig Mad paa Disk.
5. Den femte kunde Guldharp'en slaae,
At Alle dandsede, der hørte paa.

6. Den sjette blæste i forgylde Kur,
Saa Alle de det hørte, maatte grue dersor.
7. Den syvende kunde under Jorden gaae;
Den ottende kunde dandse paa Bølgen blaa.
8. Den niende bandt alle Dyr i Skove;
Den tiende kunde aldrig Sønnen sove.
9. Den ellepte bandt Lindormen, i Græsset laae,
Ta alt det han vilde have, det kunde han taae.
10. Den tolvte var saa vis en Mand,
Han vidste hvad skete i fremmede Land'.
11. Det siger jeg for vist og sandt:
Deres Lige findes ikke i Norrigs Land.
12. Jeg vil Eder sige med et Ord:
Deres Lige findes ikke paa denne Jord.
Men hvo skal føre vore Runer, men vi ej selv
maa?

XLIX.

Den forræderske Havmand.

1ste Vers.

"Kjære Moder! I strax kjende mig Raad —
Mig tykkes det er tungt!
Hvorledes jeg Marstigs Datter kan saae.
Mig tykkes det er tungt at udride!

2. Saa gjorde hun Hest af klarest Vand,
Mig tykkes o. s. v.
Og Bidsel og Sadel af hvideste Sand.

Mig tykkes det er o. s. v.

3. Saa skabte hun ham til en Ridder saa favr,
Mig tykkes o. s. v.

Saa red han til Marie Kirkegaard.
Mig tykkes det er o. s. v.

4. Han bandt sin Hest til Kirkekam
Mig tykkes o. s. v.

Saa gik han tøsset Kirken avet om

5. Den Havmand gaaer ad Kirledoren ind,
Mig tykkes o. s. v.
Alle smaa Billeder vendtes omkring.
6. Det meldte Præsten for Alteret stod:
Mig tykkes o. s. v.
"Hvad er det for en Ridder god?"
7. Marstigs Datter smiler under Skind:
Mig tykkes o. s. v.
Gud give, den Ridder han var min!
8. Han traad over Stole, end og to:
Mig tykkes o. s. v.
"O Marstigs Datter! G give mig Tro!"
9. Han traad over Stole fire og fem:
Mig tykkes o. s. v.
"O Marstigs Datter! G følge mig hjem!"
10. Marstigs Datter rækker Haanden fra sig:
Mig tykkes o. s. v.
"Jeg giver Dig Tro, og følger Dig!"
11. De ginge af Kirken en Bryllupsstare,
Mig tykkes o. s. v.
Og dansede gladelig uden al Fare.
21. De dansede dem ad Stranden ned,
Mig tykkes o. s. v.
Men sidst da var der Ingen med.

13. "O Marstigs Datter I holde min Hest,
Mig tykkes o. s. v.

Medens jeg bygger Skib, som jeg kan bedst."

14. Der de komme til hviden Sand,
Mig tykkes o. s. v.

Da vendtes alle smaa Baade til Land.

15. Der de komme midt ud paa Sund,
Mig tykkes o. s. v.

Marstigs Datter sank ned til Bund.

16. De hørte det saa langt op paa Land,
Mig tykkes o. s. v.

At Marstigs Datter streg i det Vand.

17. Jeg raader alle og hver Tomfru god,
Mig tykkes det er tungt!

Gaa ikke i Dands med stor Hovmod.

Mig tykkes det er tungt at udride!

L.

Agnete og Havmanden.

1ste Vers.

Agnete stander paa Højelofts Bro,
Strax kom der en Havmand fra Bunden op.
Haa, haa, haa!
Strax kom der en Havmand fra Bunden op.

2. Og hør Du, Agnete! hvad jeg siger Dig:
"Vil Du være Allerkjøreste min?"
Haa, haa, haa!
Vil du være o. s. v.

3. "O ja saamænd det vil jeg saa,
Naar Du tager mig med paa Havsens Bund."
Haa, haa, haa!
Naar Du tager mig o. s. v.

4. Han stopped' hendes Øren, han stopped'
hendes Mund,
Saa førte han hende paa Havsens Bund.
5. De vare tilsammen i otte Aar,
Syv Sønner de tilsammen monne faae.
6. Agnete hun sad ved Buggen og sang,
Da hørte hun Englands Klokker klang.
7. Agnete hun ganger for Havmand at staae:
"Og maa jeg mig udi Kirken gaae?"
8. "Ja gjerne maa Du til Kirken gaae,
Naar Du kommer igjen til Børnene smaa."
9. Han stopped' hendes Øren, han stopped'
hendes Mund,
Saa førte han hende paa Englands Grund.
10. Agnete hun ind ad Kirkedøren tren,
Hendes Moder bagefter og var ej seen.
11. "Og hør Du, Agnete! hvad jeg figer Dig:
Hvor har du været i otte Aars Tid?"
12. "Og jeg havde været paa Havsens Bund,
Syv Sønner jeg med Havmanden sik."

13. "Og hvad sik Du for Gren Din,
Da han Dig fæstet til Bruden sin?"
14. "O han gav mig et prægtigt Guldbaand,
Det findes ej bedre om Dronningens Haand."
15. Og Havmanden ind ad Kirkedøren tren,
Alle de smaa Billeder vendte sig omkring.
16. Hans Haar vare som det pureste Guld;
Hans Øjen de vare saa frydefuld.
17. "Og hør Du, Agnete! hvad jeg siger Dig:
Dine smaa Børn længes efter Dig."
18. "Lad dem længes, mens de længes vil,
Net aldrig kommer jeg mere dertil!"
19. "O tænk paa de store, og tænk paa de
smaa,
Og tænk paa det lille, som i Buggen laae."
20. "Net aldrig tænker jeg paa store eller smaa,
Langt mindre paa det lille som i Buggen laae."
Haa, haa, haa!
Bedrøgt mindre paa det lille som i Buggen laae."

LI.

Maribos Kilde.

eller:

Dronningen og Algreven.

1ste Vers.

Algreven blæsser i sin Eur,

Den langeste Nat.

Det hørte Dronningen i sit Bur.

Mig tvinger Elskoven.

2. Dronningen heder paa liden Smaadreng,

Den langeste Nat.

"Du bed Algreven ind for mig gaae".

Mig tvinger Elskoven.

3. Indkom Algreven og stedes for Bord:

"Hvad vil I, min Dronning! men I siger
mig Ord?"

4. "Dersom jeg lever min Herres Død,

Da skal Du raade for mit Guld saa rød."

5. "Holder op stjøn Dronning! I siger ikke saa,
I veed ikke, hvo der lytter paa."
6. Hun vidste ikke andet end de var ene To,
Da stod Dan Konning og lytted derpaa.
7. Konningen heder paa Svenne to:
"I beder Dronningen ind for mig gaae."
8. "Hør I min Dronning favr og sin!
Hvad talte I igaar med Greven min?"
9. "Jeg talte ikke andet med Greven Din,
End jeg sagde, Du var dannes dydig og sin."
10. Kongen han heder paa Svenne to;
"I beder Greven ind for mig gaae."
11. "Hør Du min Greve! hvad jeg siger Dig,
Hvad talte Du igaar med Dronningen om mig?",
12. "Jeg talte ikke andet med Dronningen igaar,
End at I dannes og dydefuld var."
13. Kongen han heder paa liden Smaadreng,
"Bed de Kokke gaae til mig frem."
14. "Hugger I Greven istykker efter mit Ord,
Og bærer ham ind paa Dronningens Bord."

15. Længe sad Dronningen og saae derpaa:
"Og ikke er dette af nogen Raas."
16. Men det er Algreven i Kongens Gaard."
Hun sankede op de Stykker smaa.
17. Hun svobte dem i det hvide Hermelin,
Hun lagde dem i det forgylde Skrin.
18. Hun sanked op Stykker baade store og
smaa,
Til Maribo Kilde monne hun gaae.
19. Hun dypped dem i det klareste Vand:
"Stat op, stat op, Du christen Mand!"
20. Den Mand stod op, og takkede Gud;
Den længste Nat.
Gaa drog han siden af Landet ud.
Mig tringer Elskoven.

LII.

Det uheldige Giftermaal.

1ste Vers.

Hildebrand han sin Søster bortgav,
Under Lide.

Hende til mangen modig Dag.

Teg veed vel, hvor den Tomfro er der mig
tør bide.

2. Hun blev bortgiven og ilde gift,
Under Lide.

Bed al sin Glæde saa blev hun skilt.

Teg veed vel, hvor den Tomfro er der mig
tør bide.

3. Om Søndagen var hun saa høvist en Brud,
Om Mandagen blev hun sat udi Bur.

4. "Min Herre! hvad lader I vide mig?"
"Du sorte ej Guld nok i Gaarde med Dig."

5. Det haver jeg ikke vide Dig,
Du følte ej Sølv nok i Gaarde til mig."
6. "Jeg følte i Eders Buire
Bel otte Kister fulde.
7. De to være fulde af hviden Sølv,
De to være fulde af røden Guld.
8. De to være fulde af Sabel og Maard
De to være fulde af Dyrehaar.
9. Jeg gav Eders Fader saa
Forgylde Sadel og Ganger graa.
10. Jeg gav Eders Moder
Skarlagen rød til Foder.
11. Jeg gav Eders Broder rød
Snekklen udaf Floden.
12. Jeg gav Eders Søster
Røde Guld af Brystet.
13. Jeg gav Eders gode Hofmænd
Skjorter smaa, være hvide som Ben.
14. J havde aldrig saa lidten en Maar
Jeg gav hende jo Silke til hendes Haar.

15. Min Herre! hvad lader G vide mig?
Og hvi lader G saa binde mig?" uG mG
16. "Det haver jeg at vide Dig,
Dine Brødre slog min Fader fra mig." uG mG
17. "Leg maatte der slet Intet i volde,
At mine Brødre vare blevet saa bolde."
18. Det sik G for Eders Faders Død,
Svp Tønder Sølv og Guld saa rød.
19. Min Herre! hvad lader G vide mig?
Og hvorfør lader G binde mig?" uG mG
20. "Det haver jeg at vide Dig,
Du komst ikke Mø i Bure til mig."
21. "Saa hjelpe mig Gud af al min Nød!
Som jeg kom i min Brudefeng Mø.
22. Herre Gud løse saa vel min Harem,
Som jeg kom Mø i Eders Arm."
23. "I Dag skal Du sidde inde,
Imorgen saa skal Du brænde."
24. Der stod hun saalænge,
Til hun hørte Ravnens Vinge.

25. "Hør Du Ravnen hin Unge!
Kan Du den Vægtertone sjunge?"
26. "O ja saamænd! jeg hænnem vel kan,
Jeg var saa lidet der jeg hænnem nam."
27. "Wil Du flyve for mig til Bonne By?
Der boe alle mine Frender udi."
28. Jeg giver Dig det røde Guldbaand,
Du bærer mit Bud til Hildebrand.
29. "Jeg giver Dig det røde Guldbaand,
Om Du vil sige ham af min Baande."
30. "Hvad skal jeg med Dit Guld saa rødt
Langt heller tager jeg min Ravnesød."
31. "Ravn lille! vil Du flyve for mig,
Min Herres Øjen giver jeg Dig."
32. Ravnen slog ud sineinger,
Saa fløj han over tre Kongeriger.
33. Ravnen fløj i Stuen ind,
Som Hildebrand drukker den klare Vin.
34. "Hør Du ungen Hildebrand!
Din Syster ligger fangen i haarden Baand."

35. Du sidder her og drikker Vin, —
Omorgen brænde de Søster Din."
36. Hildebrand sprang over breden Bord,
Den klare Vin paa Gulvet stod.
37. Hildebrand gaaer paa Stalde,
Han skuer de Folter alle.
38. Han skued' den brune, han skued' den graa,
Deu blakfed' lagde han Guldsaddel paa.
39. "Blæk lille! vil Du bære mig,
Torsken Hvede da giver jeg Dig."
40. "Saa gjerne da vil jeg bære Dig,
Men Du maa ikke nævne mig."
41. Hildebrand han satte sig paa Blakkes Bag,
Saa rendte han over det vildene Hav.
42. Den Tid han kom der midt paa Sund,
Da nævnte han Blæk i saa frank en Stund.
43. Blæk han svomte til Lande,
Men Hildebrand sank til Bunde.
44. Tomfruen stod paa Tinget,
Der hørte hun Blæk lille skrynne.

45. Blæk lille løber ad Tinget frem,
Der romte før ham baade Dvinder og Mænd.
46. Blæk lille han slog, og Ravnen han hug,
De stode i hundrede Mæneds Blod.
47. Blæk tog Tomfruen paa sin Bag,
Han gik af Tinget og var saa spag.
48. Der de kom til Strande,
Da Hildebrand stod paa Sande.
49. "Velkommen lidt Kirsten tjær Søster min!
Hvi blegner Dig Din Rosens Kind."
50. "Fordi blegner mig min Rosens Kind,
For jeg var langt fra Moder min."
51. Jeg rader nu hver Dannemand,
Gifte aldrig sine Børn til fremmede Land.
52. Wel faae de baade Sølv og Guld,
De er dog ved al deres Glæde stilt."
53. Hildebrand klapped' hende ved hviden Kind:
"Du sørge ikke, tjære Søster min!"
54. Min tjære Søster forlade mig,
Den Sorg har jeg forvoldet Dig."

55. Det melbte Blæk lille som han stod:
"Nu haver jeg frelst Dig ved Mandeblod.
56. Eiden Kirsten! vil Du nu minne mig,
Saa gjør og ved Ravn lille uden Svig."
57. Saa gladelig minte hun dem for deres
Mund,
Saa blev de frelste i samme Stund.
58. Hun minte dem baade med Billien god,
De blev til hendes Brødre, og hos hende stod.
59. De tog hende alle i deres Arm,
Under Lide.—
Forvunden er nu baade Angst og Harm.
Teg veed vel, hvor den Tomfru er som mig
tør bide.

LIII.

Harpen's Kraft.

1ste Vers.

1. "Hr. Peder han rider af Gaarde,
Hans unge Brud sukked' saa saare.
Min Hjertens allerkjæreste hvorfor sørge I saa?"
2. "Enten sørger I for Saddel eller Hest
Eller sørger I, for jeg haver Eder fæst?
Min Hjertens allerkjæreste hvorfor sørge I saa?"
3. "Ikke sørger jeg for Sadel eller Hest,
Ej heller sørger jeg, for I have mig fæst."
4. "Eller sørger I, for jeg er ikke rig,
Eller sørger I, for jeg er ikke Eders Lige?"
5. "Ikke sørger jeg, for I er jo rig
Ej heller sørger jeg, for I er jo min Lige."
6. "Eller sørger I for Eders Fader er død?
Eller sørger I for I er ikke Ms?"

7. "Ikke sørger jeg for min Fader er død;
Ikke sørger jeg for jeg er jo Mø.
8. Jeg sørge, jeg sørge, jeg sørge vel maa,
Jeg veed, hvad Skjebne jeg vil faae.
9. Jeg sørger fast mere for breden Bro,
Og der faldt ud mine Sødkende to.
10. Jeg sørger fast mere for striden Strom,
Og der faldt ud mine Sødkende fem."
11. "Min Kjærest! I skal hverken sørge eller quide,
Tolv af mine Svende skal hos Eder ride.
12. Tolv af mine Svende skal hos Eder ride,
Selv vil jeg holde Bidsel og Mile."
13. Og der de kom til Rosens Lund
Der spilled en Hjort med Guldtavel i Mund.
14. Alle saa toge de Hjorten vare,
Alle da lode de den unge Brud fare.
15. Der hun kom paa breden Bro,
Da snublede hendes Ganger paa fire Guldsto,

16. Fire Guldsø og femten Guldsom;
Den Tomfru faldt ud for striden Strøm.
17. Hr. Peder han vendte da om med Hast,
Ester sin unge Brud han ledte vel fast.
18. Han raabte paa sine Svende med Glid:
"S hente mig snart min Guldharpé hid!"
19. Hr. Peder han legte med saadan List,
At alle smaa Fugle de sjunge paa Øvist.
20. Den Havmand kom op fra Havsns Bund,
Han havde den unge Brud ved Haand.
21. "Kjære Hr. Peder! S lege ikke mer;
Her have S Eders Brud saa kjær."
22. "Jeg passer ikke paa min Brud saa væn,
Uden jeg saaer med hendes Søstre fem."
23. Hr. Peder han legte igjen med List,
At alle smaa Fugle kom ned af Øvist.
24. Den Havmand steg op fra Havsns Bund,
Og havde fem Tomfrier ved sin Haand.

25. "Hr. Peder! Hr. Peder! S lege ikke mer,
Teg haver nu ikke Tomfruer fler."

26. Nu haver den Tomfrau forbunden sin Harm,
Hun sover nu hver Nat i Hr. Peders Arm.
Min Hjertens allerkjæreste hvorfør sørge S saa?

LIV.

Finnekonster.

Hr. Thor og Tomfru Thure.

Iste Bise.

Iste Vers.

1. Hr. Thor han var en Ridder kjen,
Dertil var han en Kongeson.
Han hented sin Tomfru.

2. Han var en Ridder mandig og stærk,
Han prøved i Landet stor Hofværk.
Han hented sin Tomfru.

3. Han var en Ridder dydig og from,
Han stædte sin Manddom og til Rom.

4. Han tjente den Kejser til Haand og Hod,
Og alle hans Fiender var han imod.

5. Hans Fader var Konge i Norges Land ;
Saa vide ganger deraf Sagn.

6. Han var en Konge baade gammel og graa,
Derfor lod han hente sin Son dersra.
7. Han lod sin Son da hente dersra,
At han med. hannem funde Landet forestaae.
8. Den Eid Hr. Thor de Tidender monne faae,
Han strax til romerske Kejser mon gaae.
9. "Hil sidde I Kejser Ludvig en Herre saa sin,
Giver mig Forlov at rejse til Fader min."
10. "Gjerne skal Du Orlov faae,
Din Tjeneste Dig altid aaben skal staae."
11. Han hilfed de Herrer hver og en,
De bad hannem komme snarlig igjen.
12. Den Eid Hr. Thor kom hjem fra Rom,
Hans Fader favned saa vel hans Komne.
13. Han vilde gjerne sin Son da giste,
Og vilde Landet med hannem skifte.
14. Dersor sendte han sine Gesandter af Land,
At lede hannem op en Billievand.
15. De Gesandter fore omkring saa vide,
For de kunde finde hans Lige.

16. De fore saa vide over Land og Vand,
For de kunde komme til Sverrigs Land.
17. Der de komme til Sverrigs Rige,
Der fandt de en Tomfru kunde være hans Rige.
18. Tomfru Thure var den Tomfrues Navn,
Den skjønneste Mø i Sverrigs Land.
19. Den skjønneste Mø i al det Land,
Hendes Fader en Høvding hed Sadelmand.
20. Han var en Høvding mægtig og rig,
Udi Sverrigs Rige var ej mange hans lig.
21. De droge til Norge, de vare saa glade,
At de vare kommen saa vel til Maade.
22. De sagde den Herre Tidender saa,
At de havde funden saa skjøn en Tomfru.
23. Udi Sverrig var ikke en vennere Mø,
Ikke heller i de omliggendes Øer.
24. Hr. Thor han blev i Hjertet saa fro,
Der han hørte nævne den stolte Tomfru.
25. Han talde til sine gode Mænd,
Som hannem skulde følge derhen.

26. "J gjører Eder rede, vi ville affted,
Jeg havør svoret saa dyr en Ed.
27. At jeg kan snart til Sverrig komme,
Om jeg kan finde den Rosensblomme."
28. De vandt op Sejl i forgylde Raa,
Saa lode de af Havnen staae.
29. De sejled af Havnen, de være saa fro,
De kom til Sverrig mindre Maaneder to.
30. Den Herre han syred sin Snekke til Land,
Hr. Thor han tren den første paa Sand.
31. Den Herre sprang til Ganger rød,
Gud hjelp os snarlig til denne Ms!
32. De red igjennem Sverrigs Land,
De favned deres Komme Dvinde og Mand.
33. Hr. Thor red i Hr. Sallemands Gaard,
Ude stod den Høvding var svøbt i Maard.
34. "Hil stander J Hr. Sallemand i Silkevat,
Ville J laane mig Hus i Nat."
35. "J skal mig Gud velkommen være,
Vi gjør Eder al Hæder og Gre."

36. De fulgte hannem i den Fruerstue,
Hans Øjen stod til den siolte Tomfru.
37. De tog Vand, de gik tilbords,
De snakked saa maagt et gammens Ord.
38. Der de nu havde fanget dem Mad,
Da vilde de lege og gjøre dennem glad.
39. "Hør I Hr. Sallemand en Høvding sin!
Maa jeg lege Skattavel med Datter Din?"
40. "I maa lege med Datter min,
Hvad eller jeg er ude eller inde,"
41. Unge Hr. Thor og Tomfru Thure,
De legte Skattavel over Borde.
42. Des længer de legte, desbedre det gik,
God Villie de tilsammen sik.
43. "Hør I Tomfru Thure en Villievand!
Vil I give mig Eders Tro med hviden Hand?"
44. "Hør I Herre Thor, jeg siger Eder saa,
Udi Wren kan I min Villie saae.
45. I Wren vil jeg trolove Dig,
Bidte jeg, Du vilde ikke spige mig."

46. "Svige hannem Christ hin rige,
Hver andre agter at svige."
47. Hun gav hannem Tro med hviden Haand,
Det kunde ikke mærke Qvinde eller Mand.
48. Han tog et Guldbaand af sin Haand,
Han satte den om den Tomfries Arm.
49. "Hør I Tomfru Thure under Ø!
Hvor længe vil I bide mig Mø?"
50. "Det vil jeg, om jeg skulde,
I atten Vinter fulde."
51. "I bide mig meget mindre,
I bide mig otte Vintre."
52. Da otte Vintre forgangen vare,
Tomfru Thure tager til at længes saare.
53. Den Tomfru tager til at længes saare,
Dertil føldte hun de modige Saare.
54. Hende bad til en Hertug god,
Han var en Helt til Haand og Fod.
55. Den Hertug taler til den Fader rig,
"Maa jeg være Eders Datters lige,

56. Da vil jeg hende elſte og ære,
Og have hende til min Hjertenskjære."
57. Hr. Gallemænd var saa brædt en Mand,
Han gav hende den Hertug udi Haand.
58. "Teg giver Eder min Datter udi Haand,
Hun kommer aldrig udi Norges Land.
59. Hr. Thor skal aldrig den Tomfri faae,
At hun med hønem skal Norge forestaae."
60. Tomfri Thure længes saa saare,
Dertil fældte hun de modige Zaare.
61. Thi ganger hun paa Højelofts Bro,
Der seer hun Skibe i Sundet roe.
62. Hun saae Sejl baade brune og blaau,
Dem syede hun med sine Fingre smaa.
63. "Teg syede dem med mine Fingre smaa,
Teg tænker Hr. Thor han er derpaa"
64. Hun flagede sig saa saare,
Dog ingen det kunde høre.
65. "Hver Ridder kommer hjem til sin,
Mon jeg ikke og skulde vente min.

66. Christ give! jeg havde saa tro en Ven,
Mit Bud vilde bære til Strandens hen.
67. Jeg vil give ham nem baade Løn og Bon,
Om han vil bære mit Bud udi Løn."
68. Det da svared den liden Smaadreng:
"Jeg bærer Eders Bud til Strandens hen."
69. Den Dreng han rendte paa hviden Sand,
Herr Thor han styred sin Snekke til Land.
70. Herr Thor han tren der først paa Land,
Den Dreng han gik paa hviden Sand.
71. "Hvor lider Folket paa denne Ø,
Hvor lider Tomfru Thure min Fæstemø?"
72. "Wel da lider Eders Hjertens Kjære,
I Morgen da skal hendes Bryllup være.
73. En Hertug god haver fæst den Mø,
Han vil med hende baade leve og døe."
74. "Før han skal min Fæstemø faae,
Skal jeg i Kampen med hannem gaae."
75. Han tog over sig Sabel og Maard,
Saa drager han til Herr Sallemands Gaard.
Iste Del.

76. Han tager Guldtavelbord under sit Skind,
Saa ganger han sig i Salen inde.
77. "Er her Nogen i Salen inde,
Der Skaktavels Leg kan vinde?
78. Der Skaktavels Leg kan lege saa,
Og Guld fra fremmede Svenne kan faae?"
79. Alle sadde de og tavgte derinde,
Foruden Tomfru Thure hun vilde Legen vinde.
80. Foruden Tomfru Thure hun svarede dertil:
"Leg gjerne Skaktavel lege vil."
81. Tomfru Thure tager over sig Kaaben blaa,
Saa monne hun ind for sin Fader gaae.
82. "Hil sidder I Hr. Gallemann og drinker Vin
af Horn,
Og maa jeg gaae til Tavlebord?
83. En Skaktavels Leg at lege saa,
Den lange Dag hun maatte forgaae."
84. "Ja saamænd, min Datter vœn!
Det maa Du gjøre den Dag til End.
85. Det maa Du gjøre, kjære Datter min!
Hvad heller jeg er ude eller ind."

86. Det da svared hendes Møder,
Kunde flere onde Raad end gode.
87. "Du vogte Dig for Hr. Thor den Rige,
At han dig ikke ved Tavlebord spiger.
88. Du skal sidde i Bure hos dine Mør,
Dg ikke lege Guldtavle rød."
89. Tomfru Thure lydte ikke sin Moders Raad,
Men hun monne strax til Tavlebord gage.
90. Den første Leg paa Tavlebord randt
Da vandt Tomfru Thure den Lillievand.
91. "Drnen han flyver over Heden,
Han agter ikke Bejret hin vrede.
92. Han sluger Alt hvad han finder,
Saa gjør alle trolose Kvinder."
93. "Intet kan Du beskylde mig,
I otte Aar haver jeg bied efter Dig."
94. "Hør I Tomfru Thure en Lillievand,
Vil I følge mig til Norges Land?"
95. "Gjerne folger jeg Eder til Norges Land,
Kunde jeg komme med Eder til Strand."

96. "Snekken ligger for Lande,
Dg Gangeren staar færdig paa Sande."
97. Tomfru Thure hun var en Villievand,
Hun fulgte Hr. Thor til vilden Strand.
98. Han tog hende lyftelig i sin Favn,
Han løfted' hende i forgylde Stavn.
99. Hr. Thor vinder sine Sejl i Raa,
Saa lader han udad Havet staae.
100. De sit Bør hin blide,
Dg Snekken begyndte at skride.
101. Hr. Thor han visiter med sin Hat:
"I siger Hr. Sallemann tusind god Nat."
102. I siger den Hertug under D,
Hr. Thor han hented' sin Fæstemø."
103. Bradt kom Bud for Hr. Sallemann ind,
Hr. Thor sejler bort med Datter Din.
104. Det svared Hr. Sallemann under D:
"Det var hans egen Fæstemø."
105. Det da svared hendes Moder saa ond,
"Da skal de sejle til Havens Bund."

106. Da skal jeg Bejret rejse saa,
At de skal begge tilgrunde gaae."
107. Stolt Mette og hendes Troldqvinder ni,
Til Stranden ginge alle de.
108. Hun vakte op Bejret i Sunde
Og Sand fra Havsens Bunde.
109. Udi ni Nætter og ni Dage
Da stod tilsammen Himmel og Hav.
110. Alt det hendes Moder kunde sende,
Det kunde den Tomfru vel vende.
111. "O! vee og vok, jeg var saa brab,
Jeg lærde hende af mine hemmelige Raad."
112. Og der var Ingen inde,
Der Skibet raade kunde,
113. Foruden Tomfru Thure ene,
Og to af hendes lidet smaa Svenne.
114. "Eiden smaa Svend! stat vel med mig,
Guld vel skal jeg da lønne Dig.
115. Du skal slide det Skarlagen bedst,
Og ride skal Du saa god en Hest."

116. "Teg skal Eder trollig bistaae,
Saa længe til vi kan Vandet naae."
117. Det svarede Hr. Thor i Bunken laae:
"Mangen lidet Nød og lover ikke saa."
118. Mangen lover det i sin Nød,
Og holder det ikke ved sin Død."
119. "Eiden smaa Dreng! løb op i Haar,
Og see, om vi kan Vandet naae."
120. Hvad heller Du triner tilbage eller frem,
Trin ikke paa Thor min Fæstemand."
121. "Teg seer ikke mere af Lande
End Toppen af de Granne."
122. Teg seer ikke mere af Verdens Pris,
End Toppen af de Egeris."
123. "Seer Du enten Tre eller Ebp,
Da skal jeg vække min Fæstemand op."
124. Kom op Hr. Thor! og sid i Stavn,
Den rige Christ skal sende os til Havn."
125. Saa syred hun det Skib til Land,
Hr. Thor han tren der først paa Sand.

126. Alle de Folk i Norge var,
De favned saa vel deres Konge Hr. Thor.
127. De favned saa vel deres Konge Hr. Thor
Og bedre favned de Tomfru Thure.
128. Han tog den Tomfru, som han kunde bedst,
Og løsted' hende til højen Hest.
129. Han førte hende til sin egen Borrig,
Der skulle hun leve foruden Sorrig.
130. Med Wre lod han sit Bryllup boe,
Hende til Glæde, sig selv til Ro.
131. Han tog Tomfru Thure i sin Arm,
Han gav hende Guldkrone og Dronnings Navn.
132. Nu ganger hun i Kong Thor hans Gaard,
Hun slider rød Skarlagen og drager Maard.
133. Hun slider rød Skarlagen og selvspændte
Sko,
Saa skulde hver Ridder holde sin Tro.
134. Tak have Hr. Thor, han holdt sin Tro,
Saa gjør ogsaa den skjonne Tomfru.
Han henter sin Tomfru.

LV.

Hr. Thor og Tomfru Thure.

2 den Bise.

Iste Vers.

Den unge Her Thor og Tomfru Thure

De legte Guldtavel i deres Bure.

2. Og Tomfru Thure

De legte Guldtavel i deres Bure.

Des mere de Unge til Legen gif,

Des bedre Villie de sammen sik.

3. Til Legen gif,

Des bedre Villie de sammen sik.

”Hør I stolt Thurelille under Ø!

Hvor længe vil I bide mig Mø?”

4. Under Ø. o. s. v.

”Det vilde jeg, om jeg skulde,

I otte Vintre fulde.”

5. Var det foruden mine Frenders Brede,

I Vintere ni vilde jeg Eder bide.”

6. "Jeg vil ikke bede Eder halv saa længe;
J bide mig en Samling om til Ende."
7. Der samme Aar forgangen var,
Thurelille tager til at længes saare.
8. Tomfru Thurelilles Brødre de tage paa
Haandt.
"Vi ville give vor Søster en Mand.
9. Vi ville gifte vor Søster i Aar;
Hun skal ikke have hin unge Hr. Thor.
10. Hende bedes saa mangen gjever Svend,
Saa mangen Greve af fremmede Land.
11. Hende bedes de rige Grever fem;
En ville vi hende give af dem."
12. Hende ride Bejlere til og fra,
Og Ingen kan Ansvar af hende faae.
13. De gave hende bort den samme Dag,
Det var den Tomfrues meste Klage.
14. Det var om en Søndag saa hellige Tide,
Til Kirken saa vilde den Spedel ride.
15. Der de komme til Højeløsts Bro,
Da saae hun Segl i Sundet gaae.

16. Hun saae sig under Lide
Saa mangen Skib udfride.
17. Hun saae sig over Hærde
Saa mangen Skib udfærde.
18. "Nu blæser der Bør hin blide,
Nu seer man Skibe udfride.
19. Nu segle Riddere under Ø
Øg hver hjem til sin Fæstemø.
20. Nu rider hver Riddere hjem til sin,
Aldrig før jeg forvente min.
21. Hør Du Sallemand, Broder min!
Du rid til Strandé for Søster Din."
22. Hr. Sallemand rider sin Ganger paa Sand,
Hr. Thor han syrer sin Snekke til Land.
23. "Hør Du Svenden i Kjortelen rød!
Hvor lide de Mør paa denne Ø?"
24. Hvor lider Folket i dette Land?
Hvor lider Tomfru Thure den Lillevand?"
25. "Tomfru Thure haver saa længe biet,
Hun tænkte, Hr. Thor skulde kommet hid.

26. I Dag lader hun sig til Mand give;
Hun tænkte, Hr. Thor var ikke ilive.
27. Hun vrider sine Hænder alt saa saare,
Hun sælder i Hjertet saa modige Daare."
28. Alt stod den Svend og lytted derpaa,
Ham tyktes, hans Sinde vilde hannem forgaae.
29. Hin unge Hr. Thor gaaer sig til Kiste,
Han tager op Tavel og Harpe med Eiste.
30. Han tager Guldharpen i Hænde,
Han gaaer for Brudsalen at stande.
31. Først legte han en Leg, saa legte han to,
Alt sad Bruden og hørte derpaa.
32. Den unge Brud tænkte ved sig saa:
Teg hører min Kjæreste Harpen slæe.
33. Hr. Thor han svsber sit Hoved i Skind,
Han gaaer i Salen for Bruden ind.
34. "Er her nogen Mø eller Ridder inde,
Der Skaktavels Leg vel agter at vinde?
35. Er her nogen Ridder eller Mø saa vænne,
Der vil vinde Guld af fremmede Svenne.

36. Alle sad de Riddere og tagde stille,
Ingen uden hendes Fader Svare vilde.
37. "Her er hverken Mø eller Ungersvend inde
Der Skaktavels Leg agter at vinde,"
38. Foruden hende Tomfru Thure,
Dg hun sidder Brud over Borde."
39. Det svarede Fru Thorsærd hendes Moder,
Hun svarede dem begge tilgode:
40. "Den Midsommersdag den er saa lang,
Saa vel maa Bruden til Tavlebord gange.
41. Staa op Tomfru Thure under D!
Om I vil lege Guldtavel rød."
42. Det svarede Bruden med Tugt og Snilde,
Hun smilede saa listelig under Skind.
43. "Leg vil mig i Højeloft gaae,
Spørge vil jeg min Fader til Raad."
44. Tomfru Thure tager over sig Skarlagen smaa,
Saa monne hun i Højeloft gaae.
45. "Hil sidde I kjær Fader en Ridder rig!
En Skaktavels Leg saa lover I mig,

46. Maa jeg Skaktavels Leg lege saa
Den lange Dag maatte mig forgaae?"
47. Hr. Sallemann skulde sin Datter lære,
Hg tale med hende om Tugt og Ere.
48. "Du skal ikke Skaktavel vinde
Eller Guld fra fremmede Svenne."
49. Du vogte Dig vel fra Hr. Thor hin rige
Leg frygter, han agter Dig at svige."
50. Ikke lydte hun sin Faders Raad,
Saa monne hun til Tavlebord gaae.
51. Det første Tavel paa Bordet randt,
Hin unge Hr. Thor han Legen vandt.
52. "Ulven han løber i Skove,
En Vildbrad vil han sig love.
53. Han river og han laster,
Saa mangt et Dyr han laster.
54. Guld ondt er Guld at vinde,
Saa er og en troløs Drinde."
55. Tomfru Thure tog det Svar saa bradt,
Hun var sorgende og ikke glad.

56. Den anden Tavel paa Tavlebordet randt,
Det var Tomfru Thure hun Legen vandt.
57. "Drnen flyver over Heden
Hannem blæser paa Vejret hin vrede,
58. Drnen bygger paa Helde,
Sine Fjædre mon han følde.
59. Saa Mange de vilde deres Tro vel holde,
De have den ikke selv at volde."
60. "Wil I skjon Tomfru Eders Tro da holde?
Her er den Svend Eder vil beholde.
61. Wil I skjon Tomfru mig nu folge,
Teg bryder for Eder de stærke Bølger.
62. I stander op Tomfru Thure!
Dg ganger med mig til Skibsborde.
63. Hesten stander tilrede,
Dg ganger med mig til Skrede.
64. Hesten stander sadlet paa Sande,
Dg Skibet ligger for Lande."
65. Hin unge Hr. Thor tren inden Skibsborde,
Saa gjorde ogsaa Tomfru Thure.

66. Saa bradt kom Bud for Hr. Gallemann ind:
"Ungen Thor er borte med Datter Din."
67. Det svarede hendes Moder,
Hun vidste flere onde Raad end gode:
68. "Da skal jeg det gjøre saa,
At de skulle begge tilgrunde gaae."
69. De var ikke komme ret langt fra Land,
Før der rejste sig Vejr paa breden Strand.
70. Der rejste sig Vejr med Malm og Sky,
Saa de saae hverken Land eller By.
71. Der gik Stavn fra Styre,
Alle blegnede de Hellede dyre.
72. Skibet tager til at skramble saa,
At der kunde Ingen ved Roret staae.
73. Uden Tomfru Thure med Gingrene smaa,
Kunde der Ingen ved Roret staae.
74. Selv var hun deres Styresmand,
For hun læste efter som hendes Moder læste fram.
75. "Eiden Smaadreng! løb op i Raad,
Dg see, om vi kunde Landet naae."

76. "Nu seer jeg Land opstrukke,
Gud unde os Bør hin blide!"
77. Nu kan jeg see til Lande,
Gud stille os ved denne Baande!"
78. "Er det en Sanden Du siger for mig,
Saa vel da skal jeg lønne Dig."
79. Jeg skal sætte Dig over mit Bord,
Dg hvor Dag skal jeg vide Dig Ord.
80. Jeg skal give Dig Skjorten god,
Dg Tolen af den vilde Stod."
81. De kasted' deres Anker paa hviden Sand,
Hr. Thor han tren der først i Land.
82. Alle de Folk i Seland vare,
Saa vel de favnede unge Hr. Thor.
83. De ginge alle Hr. Thor imod,
Saa gjorde de ogsaa hans unge Brud.
84. Han lod den Tomfri til Sit hjemføre,
Med stor Gre lod han sit Bryllup giøre.

Anmerkninger.

76. Wie vroegt den land en dichter
Van harten der hin vleed.

77. Wie vroet den heren van Lantza,
Van den so verlorenen Maend.

78. Wie vroegt den heiligen Geest der stig.

79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86.

80. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

81. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

82. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

83. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

84. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

85. Wie vroet den heiligen Geest
Van den so verlorenen Maend.

Om

Første Afdelings Benævnelse Kjæmpeviser.

Den første Afdeling af disse gamle Sange har til Over-
skrift Kjæmpeviser, et Navn, som er hævdet ved sin Elde
og ved den Brug, Anders Cørensen Bedel gjorde deraf.
Han, som første Udgiver af disse gamle Nationalsgttnis-
ger, satte dette Slags Stridsange i Spidsen af sin Udgave,
og skriver derom i en Indledning saaledes: "Første
Part af denne Vissebog indeholder gamle Kjæmpeviser,
hvad deres Kamp Fægt og anden deslige Fdrat været ha-
ver. Men paa hvad Tid og Sted de have levet, er ikke
tilvisse at sige andet end hvad man fast gjætte kan og el-
lers have nogen Kundskab af de store Høje og andre Ste-
der som man vil vise, at de have boet paa og ere begrav-
ne. Saa sættes og undertiden mange Kjæmper at have
været tilsammen paa en besteden Tid og Plan, som dog
ikke have levet tilsammen; hvilket er skeet af deres Ufor-
stand, som den ene Digt og Vise have blandet med den
anden. Hvad som historisk Sandhed er ansrrende, vide

"endog smaa Børn, at der er en føje Ting at lide paa.
"Chi, som Poeten siger:

Omnia post obitum singit majora vetustas,
Major ab exeqviis nomen in ora venit.

o :

"De Gamle tage Libet, gjøre Meget deraf.

"Naar Kjæmper og Konger ere lagt i Grav,

"Saa gaaer da Gagn og fast større By,

"End Gjerningen var, udi Land og By.

"Hvad ellers Kjæmpernes Storlemhed Styrke og anden
"Bilkaar børrer, som overgaer de Menneskers der nu
"leve deres Vært og Kraft, det Styrke kan ikke her noksom
"nu forhandles, men skal i den danske Kronikles 3die Bog
"videligere omtales. Chi det jo i Sandhed befindes og be-
"vises af adskillige Documenter og Kundstab, at disle gamle
"Hellede, som de kaldes, have levet fast længer, og været
"mandeligere større sterkere og højere end den gemene Mand
"er, som nu lever paa denne Dag."

Benevnelsen Kjæmper seer man at Bedel bruger her i en dobbelt Betydning, nemlig saavel om Riser, Jetter, Folk af overordentlig Størrelse og Styrke, som om Stridsmænd, Krigere, Helte. Nhere Lexikrapher antage de her angivne Forsjel paa en Kjæmpe (Gigas) og en Kjæmper (Athleta, paa Islandsk Kappe, og paa Sydf. Kämpfer). Begge Slags, baade Kjæmper og Kjæmpere, forekomme i de her astrykte Viser. Her er baade Jetter eller, som de i det gamle Sprog kaldes, Riser, for Exempel Langben Rise og Berner Rise, og tillige Stridsmænd og Kjæmpere, Uler Krigere, vel med udmarket men ikke overnaturlig Kraft og Styrke.

De Helte, hvis Færd og Bedrifter her besynges, ere for det meste de som enten hørte til den berømte østgothiske Kong Dideriks Hof eller dog med ham stode i nogen Slags Forbindelse. Hans Residents antages Bern (Verona) for at have været. De berniske Kjæmpere udgjøre en Heltestamme, om hvis store Bedrifter og tappre Id vel kun hos Historiestriverne foresindes løse og ufuldstændige Begreb, men som Fortidens Skalde og Barder har fremstillet for os i den mest levende Phantasies klare Straale-glands. Den Glorie, som omgiver dem, viger kun lidet den, hvori vi see Kejser Carl den Store med sine tolv Færninge eller Kong Artus med sine Bissiddere ved det runde Bord. I Henseende til Sagnenes Elde her i Norden, da overgaar Digtingen om de berniske Helte udentvil lignt Alberen af de tvende nysnævnte Romanklasser. Det var ikke før i det trettende Aarhundrede, man finder, at det norske Kongehus, som ivrig Tilhænger og Under af den sydlige Romantik, lader adskillelige af de didhenhørende Værker oversætte i norsk Maal. Men da havde allerede Forfatterne til de eddiske Sange bemægtiget sig Emnet om Kongernes Theodoriks, Attilas, Ermaniks Krige og Etobringer, om Gothers Hunners Frankers og Burgunders Sammenstød og afværlende snart venstabelige og snart fiendtlige Forhold til hinanden. Disse nordiske Digteres Maade at behandle denne Materie paa, ejender man af den i Björners Nordiska Båmpedater udgivne Volbungasaga. Den indeholder prosaiske Oplossning af adskillelige endnu utrykte herhidhenhørende eddiske Sange, og den kaldes af Grimm (i Daubs und Creuzers Studien 1808. II. 238.) det nordiske Nibelungenlied; hvorimod den Tradition som ligger til Grund for nærværende Kjæmpeviser, nærmere

hænger sammen med den tydße *Seldenbuch* samt med den af Peringskjold udgivne *Vilkina-* og *Nislungasaga*.

At man langt tilbage i Fortiden her i Skandinavien har funnet besjunge de i hjerne Lande forefaldne Begivenheder og udøvede Heltedaad, er saameget mindre at undres over, da nordiske Folkeslag, som Longobarber og Goðher, selv var enten Deltagere i eller Tilskuere af de besjungne universalhistoriske Optrin. Udvanbrede Nordboere, der igjen vendte her tilbage, saavel som siden Norman-net og Wæringer, Gesandtere og Torslafarere, Pariser-kirker og rejsende Islandere forplantede fra Tid til anden det Slags Fortællinger fra Syden ind i Norden; hvor de dels blev bearbejdede i en anden Form, dels indflattede i Nordens gamle Myther og Sagn.

Den mærkelige Overensstemmelse imellem Skandinaviens og Sydslands Oltidsdigtninger er med Aand og dyb Anstuelse fremstillet af disse vore gamle Sanges ypperlige Oversætter Grimm, som desangaaende udlader sig saaledes: "Poesien udklebde sig i ethvert Land efterhaanden alt mere og mere, trak til sig hvad Stort og Deltageligt der frembød sig for den enten i nyere Begivenheder eller i Nationalssagn, og Alt mængede den sammen og blandt hinanden. Paa hvert Sted maatte Sangene med Tiden blive nationale, og deraf hentede de det Fjerne, og satte derimod det som var nærmere, hen i hemmelighedsfulde langt bortliggende Egne, samt omhyttede Tider og Folkeslag. — Som hver Nation har haft et den i Særbeleshed tilhørende Sagn, saa synes Sigfrid Horn, Wittich Wielandsson, o. s. v. at være nordiske; Wolfsieterich og Otnit og de constantinopolitanske Historier at være sydlige; Nibelungen Lied, Attila, Hagen, Günther, Chriemhilde egentlig at være tydße Tra-

ditioner. Thi i de førstnævnte viser sig det nordiske Dybe, det Uhyre, det Zetteagtige; i det andet Slags herstær et mere glimrende og varmere Colorit, mangen Mindelse om Østerlandene og deres Yppighed; i det sidste Slags en sjøn Forening, en formildet Storhed, og Elskoven, der i de nordiske Sagn næsten altid er fræk voldsom og vild, viser sig her mere blusfærdig og tugtig. — De nordiske dithenhørende Sagn ere nøje forbundne med de tydske, pege hen til dem, og de supplere hinanden verelvis. Diderich af Bern, uagtet han i enkelte Ting overgaaes af Andre, er til Slutning altid Sejerherre, er den tappreste og menneskeligste og den egentlige Middelpunct for denne hele Fiction o. s. v.” (Creuzers und Daubs Studien. IV Band S. 83-84.)

Med megen Kraft og Snildhed godtgjør Grimm siden ved anstillede Sammenligninger og passende Henvisninger, hvor urigtig den Mening er, som vor lærde Gram har ytret, at disse her leverede Kjæmpeviser skulle være oversatte af Tydse. Grim (pag. 241.) betragter Tinget saaledes: at begge Folkeslag, ved Ledingstog forenede, erhvervede sig en for dem begge fælles Poesi, som nordfra af udbredte sig gjennem hele Tydskland hen til Sonden, saavist Tydse trængde frem, og han anmærker, at det kan nojagtigen retfærdiggjøres, hvad den nordiske Digtning siger om Sigurd Gofnisbane, at hans Navn gaaer igjernem alle Tungemaal fra det græske Hav indtil Norden saalænge Verden staer. (Volsungasaga pag. 56. 86. Vilkinasaga pag. 249.)

Endelig lægger Grimm, paa det anførte Sted, ogsaa Mærke til det gammeldags ligesom ledeløse Spræg, hvor ved disse Heltesange adskille sig fra de i Wisebogens andre Afsdelinger. Stilen, siger han, er simpel, det man kan

Kalde raa; men denne Mangel paa zirlig Unde erstattes ved en Storhed, som for en poetisk Sands maa afgive Berøringspunkter. Underlig og af dyb Tanke er den Sang (her No. VII og VIII pag. 55 og 64) hvor den unge Helt gaaer til sin Faders Grav og vækker ham op fra de Døde for at han skal give ham sit Sværd til Kamp; og hvor han et Dyrs Trostskab og Hengivenhed fortælles mere rorende end i Sangen om Diderich Læven og Lindormen? (No. V. pag. 41). Chrimhildes Forræderi er Indholdet af 3 Sange (her No. XIV. XV. XVI.) hvoraf den ene ikke er som den anden, men enhver især i den Poesies Hand, der, ufor-gjængelig som et Stenbillede, med saa men betydnende Træk skuer herover fra hin Helteskab.

Vi gaae nu over til Betragtningen af hver enkelt Sang især.

No. I.

T u r n e r i n g e n.

Det er i Gyrs Udgave No. 5 i første Part, og i Grimms altdanske Seldenlieder und Balladen staar den S. 23. Vedel i sin Indledning siger, at "det er fast den ældste Kjæmpevisse, som af Arildstid herintil haver været meget brugt i Danmark. Her indføres de fornemste Kjæmpers Navne og Skjoldemærker, som ellers i andre Digt og Viser mangesteds berøres."

Formedelst dette Digits heransorte Egenstab, at man deri seer næsten alle de berømte berniske Helte ligesom passere Mynstring paa eengang, er det anset for passende til at staae i Spidsen for denne Afdeling. Da de i Viser

bestrevne Oprin have som Lyskampe megen Lighed med Turneringerne, hvis Forløbere de vare, har man tillagt dem dette Navn, for saaledes i Korthed at give et Slags Begreb om Indholdet.

I Henseende til Indholdet deler Visen sig i tvende Parter. Den første Del, som handler om Rjæmpernes Skjoldemærker, har stor Lighed med det 178 Capitel i Vilkinasaga, ligesom den sidste Halvpart, hvor Duellen beskrives, med det 180 og 181de Capitel i samme Saga.

1ste Vers. Ved Tallet "Syy og syv sindstyve" (eller 147) tilkjendegives uidentvil blot en ubestemt Mængde; og det forekommer ogsaa saavel i Rosmer Havmands tredie Visse (S. 229. Vers 2.) som i Visen om Kong Ever-
fer (Syy p. 194) og i Jon Nimaardsøns Skriftemaal (Syy p. 342). Hvem disse syv og syv sindstyve var, la-
der det som om Forfatteren, formedelst de Nejsendes hur-
tige Fart, ikke har haft Stunder at give tilkjende. De
følgende Vers viser, at det var de berømte Helte.

Beliggenheden af Stederne Hald og Brattingsborg har Bedel i Indledningen til Visen og Suhm i sin Crit. Historie II S. 851-52 gjort dem Umage med at efterfor-
stee. Og lægger den Sidsinevnte overmaade riktig til:
"Vore gamle Poeter og Historiekrivere have blandet Per-
soner Tider og Steder sammen, allene for i eet værk at
indføre mange berømte Helte og at lade dem handle paa
eengang sammien." Da Brattingsborg er en Benevnelse
der passer paa enhver Besæftning som er anlagt paa et
bradt og højt Sted, ester Suhms l. cit. anførte Bemærk-
ning, saa indseer man, hvorfor der i Danse Atlas findes
saal mange Brattingsborge, ligesom ogsaa Everig har en
Del Steder af det Navn. Det Brattingsborg, som af

alle de danske har den største Navnkundighed er det paa Samsoe. "Brattingsborg" — siger Wedel i sin Indledning — "holder man fore at skulle være det Slot som ligger saagodtsom midt paa Samsoe ved Tranberg Kirke, der som man endnu seer hine saare dybe trefoldte Graver og Hølde med Mur paa denne Dag." — Dette Sagn, at Scenen for de i denne Vise besjungne Optrin skulde være det samsoiske Brattingsborg, har foranlediget Ræsen til at indføre Visen hel og holden i sin 1675 udgivne *Descriptio Samsoæ*, ligesom ogsaa Ringo i sin samme Åar udgivne poetiske Beskrivelse over Samsoe har leveret en Paraphras herover.

Den samme Dondren i Torden, som Visens Omqvæd tillægger Hestenes Trav, forekommer igjen i No. II. v. 18.

Vers 2. Kong Nilaus heder i Wilkinsaga Islungr. Enhver Gjætning om Anledningen og Oprindelsen til dette i de gamle danske Viser saa hyppigt forekommende Navn Nilaus er uvis og usikker. Det Rimeligste er at tænke paa Menelaus i Grækenland, da den trojanske Krig som bekjendt, i Middelalderen var et af de mest behandlede Temner. Man har og paa Danse en særstilt Vise om Trojas Belejring, trykt første Gang hos Maas Bingaard i 1581 og siden oftere, der begynder saaledes: "Paris var saa liden en Dreng." Naar det i danske Atlas V. 452 og 57 siges, at Kong Nilaus, som boede paa Gjæringborg, er begravet paa Sandrup Kirkegaard paa Thy, saa vil det ikke sige andet, end at Almuen, som ikke har vidst Navnet til den der begravne Høfding, selv egenmægtig har høbt ham med dette unordiske uhistoriske og af Kjæmpeserne laante Udtryk.

V. 3. "Sivard Snarensvend" er Sivard Sven i Wilkinasaga og i den utrykte Sigurdurqvida II. Sigurd Hofsibane i Snorro-Edda og Volsungasaga, og der hørerne Siegfried i Heldenbuch i der Nibelungen Lied og andre tydse Digterverker.

V. 7. "Bidrik Verlandsen" er den for den nordiske Fiction særegne Helt, som i Wilkinasaga træder op under Navn af Bidga Belintsson og beskrives som en af sin Tids drabeligste Krigere. Den Hammer og Tang han fører i sit Skjold betegner hans Herkomst. Hans Fader var nemlig den i de eddiske Sange og i de ældste tydse Digte fra Middelalderen besungne konstige Smed Velent, Velant, eller Vaulunder, hvis Idrætter og Hændelser Øhlemlæger har udaf Wilkinasaga leveret oversat i det skandinaviske Selskabs Skrifter for 1809 pag. 355-403. efterat han allede i sine 1805 udkomne poetiske Skrifters 2den Del havde fremstillet dem romantisk.

Den Linie. "Han slaaer, og gribet Ingen tilfange" findes i Valentin Renhils Haandskrift saaledes forandret:

Han gribet de Kjæmper tilfange.

Men denne Læsemaade finder ikke Medhold i andre Codices. Meningen er vistnok, at han i Kampens Hebe hugger ned forsode; hvilket ogsaa bekræftes ved Pag. 80 B. 42. jævnf. Pag. 54. B. 28.

V. 9. "Olger Danse." — Denne, alle danske Ridderes og Heltes Mynster og Prydelse, har Wizens Forsat ter troet ikke burde savnes paa denne Liste, uagtet Roman tiken har anvist ham sin Plads blandt Carl den Stores tolv Tævninger, hvorved hans Levetid er sat en tre Hundredar efter Kong Dideriks Tidsalder.

V. 10. "Hildebrand" var Kong Dideriks Fosterfader, hans troeste Raadgiver og Vaabenbroder. Tilnavnet Meſſer gav man i Middelalderen enhver i sit Fag udmarket Mand. Muligen også at Benævnelsen her sigter til, at Hildebrand ved Kong Dideriks Hof beklebte den Militairpost, som kaldes Magisterium militare, eller også at han var Magister officiorum, eller Magister palatii, om hvilke Embeders Beskaffenhed kan sees *Du Canges Glossarium*.

V. 11. Det her forekommende Navn "Humble" — skrives i haandskrevne Wiseboger Summerlummer, og er Vilkinsasagas Anmlinger. Forandringen til Humble maa skrives paa Bedels Patriotismes Regning, som derved sikrer Navnet nationaliseret, da Danmark i det mythiske Tidsrum har dette Navn i sin Kongerøffe.

V. 14. "Ulf van Tern" forekommer der siden mere om i No. IX. Han nævnes hos Suhm i Crit. Historie III. 258, og hans Grav i danske Atlas. VI. 59.

V. 15. Det er ikke omsonst, at "Folker" kaldes Spillemand, og har et musikalsk Instrument til Skjoldemærke. Sit Musiktalent aflægger han Prover paa i Nibelangen. Her i Kjæmpeviserne træder han blot op som Helt og som Grimilds Broder.

V. 17: "Brand Hr. Vifferlin" er den i Vilkinsasaga S. 245 omtalte Herbrand eller Hr. Brand, der kaldes den vidt bevandrede og som i sit Skjold førte en brændende Gidslue. Det forunderlige Navn Vifferlin er hverken mere eller mindre end vidsørslig, under hvilket Navn han forekommer i Vilkinsasaga i Registret under Ordet Blir.

V. 19. "Ulsing", i Heldenbuch Uſan eller Uſan, er Munk og kaldes derfor "Broder". Han og Mester Hil-

debrand ere Brødre. Han er rimeligtvis den samme Munk, der træder op i den XXII. Vise.

V. 22. Denne Nunemester Raadengaard forekommer, ferud hen, blot i Viserne No. II. V. 21 og No. XIII. v. 20 ellers ingensteds. At han, ifolge danske Aelas V. 286. skal have boet i Sveden i Karup Sogn Børlum Herred t. Vendsyssel, er næppe værd at nævne, da flige løse uhhjemlede Sagn om poetiske Fictioners Hensførelse til bestemt Sted ingen Tildid fortjene.

V. 29—31. Disse tre Vers læses ikke i de ældste Udgaver, men ere først komne til i Peder Gybs "Humble Tersing" kunde tænkes at være dannet efter Aumlinger eller Hmlung Jarls Son, som forekommer i Vilkinsaga.— Mimrings Tilnavn "Dan" er sikkert det gamle Degen, Thegen, Than: en Helt. I danske Aelas VI. 281 har man behaget at fortælle, at der paa Syllinge Mark i Østerflakkebjerg Herred i Sjælland har været en Gravsten med Mimring Dans Navn paa. — I Anledning af "Iver Blaa" gjør Guhm i sin Crit. Histor. II. 59 den Erindring: "Denne Vise dynger sammen alle gamle bekjendte danske Kjæmper alene for at bringe dem alle frem paa eengang, ja deriblandt endog den svenske Hr. Iver Blaa, som levede midt i det 13de Seculo, hvoraf dens Nyhed sees."

V. 34. Givard foreslaer her at turnere om Heste. Ved det berømte Turnerspil som i Aaret 1284 blev holdt i Anledning af Modet mellem den svenske og den danske Konge, var Heste ogsaa Prisen for den der løftede sin Modstander af Gadde'en. (Gagerbring II. 617.)

V. 37. At humble til døre Øyst maatte see at fåae sig laant en Hest, sees der ingen Anledning til i Viserne,

men vel i *Vilkinasaga*. Der berettes S. 266, at han var blevet af med sin egen ved Lodkastning, da Kong Diderik og hans Mænd loddede om, hvis Hest skulde sendes Kong Isung til Førering. At Bidriks Hest Skimming eller Skemming, som Humble ønskede sig, var et Dyr af udmarkede Egenstæber, det skønnes af den høje Værd, Ejermanden lægger paa den, og som saadan beskrives den ogsaa i *Vilkina* S. 58.

V. 38—42. I Henseende til Samtalen imellem Humble og Diderik hersker i de forrige Udgaver en Norden, som man her har forsøgt at raade Bod paa. I de øldre Udgaver forekommer ogsaa en her udeladt Omstændighed, den nemlig, at Bidrik til Pant for sin Hest forlanger Losning Skov. Af dette Navn Losning er der en By og Sogn i Hatting Herred Vejle Amt Aarhus Stift.

V. 43. Dette Vers er i Marsvins Codex forandret saaledes:

Humble kom paa Skimmings Bag,
Han kunde ikke ret ride;
Han var aldrig for tilvant
At sætte Spore i Side.
en Ræsemaade, der endnu mindre er fri for Banskeligheder end den forrige, som er bibeholdt i den ny Udgave.

V. 62. At Givard rykker Egen op med Rob er et Styrkes Træk, som der ikke alene i nordiske men ogsaa i andre Folkeslags romantiske Fortællinger findes Mage til. (conf. Grimms Altdänische Seldenlieder p. 493). Man kan ogsaa påstaae, at deri ikke ligger noget overdrevent, naar man antager, at det kan have været et meget ungt Træ, da det her slet ikke kom an paa Træets Styrke, efterdi man finder i *Vilkina*, at de fleste af Dideriks Kjæm-

per, som blev overmanede og bundne af Kong Tsungs Sønner, ikke bandtes til andet end til deres egne i Torden stukne Spydkastere.

No. II. Pag. 15.

Kong Dideriks Kjæmpers Færd i Bertings Land.

Det er i Gyrs 1ste Part No. 20, og hos Grimm pag. 54. Man har ladet den følge tæt ovenpaa Turneringen som et Sidestykke til samme, da her ligeledes, som Bedek ogsaa anmærker, "opregnes fast alle de gamle Kjæmper, som ubi forbum Tid have været navnkundige af Mænddoms mørkelige Bedrift."

Ferskjellen imellem disse to Viser bestaaer blandt andet deri, at hisset var Kong Nilaus og her er Diderik Konge i Brattingsborg; der faaer Kjæmpemødet et glædeligt men her et voldsomt og sorgeligt Udfald.

Ligesom Brattingsborg, hvor Kjæmpestevnet var i den første Sang, betegner enhver fast Borg, saa er Bertings- eller Birtings-Land, som nu er Skuepladsen, udentvivl Navnet paa ethvert stridbart Land med krigerske Folk, og neppe betegnes derved Bretagne, som Grimm antager (Dán. Heldenlieder. Pag. 491).

Dette her bestrevne Kong Dideriks og hans Heltes Tog til Bertingsland imod Kong Thalb svarer til den i Wilkins saga S. 273-89 bestrevne Duellering imellem Diderik og hans tolv Kjæmper paa den ene Side og Kong Tsung med sine elleve Sønner og Sigurd Svend paa den anden, og stemmer Begyndelsen af Visen noje overens med det 170 og 71de Capitel i Wilkins Pag. 252.

V. 6. Den her omtalte Ulvegridsched og Graadighed ester Kjød af kristen Mand tillægges ogsaa Burmand i No. VI. Vers 17-18. samt den Nise som Svend Felsing dræbte No. XX. V. 12. Andre Exempler om Hedninger og Niser der øde Menneskehjød, ansører Grimm Pag. 502-3.

V. 23. Den her forekommende Sonne Folkerson er vel neppe en Son af Folker Spillemand. Antager man ved et Salio mortale, at Forsatteren herved har tænkt på Suno Folkerson af den berømte Folkunge-ætten i Særrig i det 13de Marhundrede, saa gjelder hvad ovenfor Pag. 365 blev erindret i Anledning af den svenske Riddere Iver Blaa.

V. 34. Den her forekommende "Diderik van Bern" der er forskellig fra Kongen af samme Navn, roses ogsaa som en af de vældigste Riddere i Bisen No. IX. V. 3. (jævns. Syvs udg. af 1764 pag. 48 Vers 18).

No. III. Pag. 25.

Diderik Verlandsens Kamp med Langben Nise.

Syv. I. No. 14, hos Grimm pag. 17. Indholdet er en Episode i det i No. II omtalte bernse Tog til Berslingsland, saaledes som dette Ledingstog adførlig beskrives i Vilkinasaga. Detten, som i Bisen hedder Langben Nise (og i haandskrivne Biseboger Rester, Riffer, Resser) faaer i Sagaen Navn af Etgejr. Dækampen imellem ham og Bidrik beskrives ganske eens paa begge Stederne. Nogle Vers og Læsemader, som ere anderledes her end i Bedels eller Syvs Udgaver, grunde sig paà Marsvins og Sandbergs Haandskrifter.

B. 3. Ifstedenfor "Mester Hildebrand" her og i de to paafølgende Vers, har der vist nok fra først af staet Hildebrand eller Hr. Brand von Desserlin, eftersom her staaer det tillæg om ham, at han havde vanket saa vide, og efter Vilkina S. 254 er det ogsaa ham der fører Kong Dideriks Banner, og viser Vej til Bertings Land.

B. 18. At Bidriks Moder her kaldes "Bodild" stemmer overens med Volundarqvida, hvor hun heder Bauhild, saaledes som Grimm pag. 491 rigtig gættede.

B. 20. Hesten "Skimming" kjende vi af Bisen No. I; Sværdet "Mimring" eller, som Vilkina har, Mimmung, af Volundarsaga, hvor dets udmærkede Hvashed prises. I Saxos 3die Bog p. 40 er Mimring Navnet paa den Skortrold, der ejer det konstige Sværd, som Hoher ikke for dermed at fælde Balder.

B. 25. Denne i Lin. 2 valgte Læsemaade "Hannem hyste alt længer at sove" ifstedenfor at de forrige Udgaver har ikke længer, grunder sig paa Marsvins og Val. Rentzils Haandskrifter.

B. 44. At den døde Krop her opstilles ved en Eg, for dermed at strække, er en Handling, som Grimm pag. 493 anfører Mage til af Saxo Grammaticus og andre Forfattere.

B. 55. Da her staaer udtrykkelig, at denne Tvekamp, hvori Langben Rise satte Livet til, gif for sig udenfor Danmark, begriber man ikke, hvorledes Sagnet, ifolge Danske Atlas VI. 107 og 245, har funet saae ham bragt her til. Hans Lig maatte da være blevet hissat derude, og siden ført her til Sjælland, enten til Dastrup i Namsøherred, eller til Nørsløv i Lønherred; thi begge Steder tilegne sig iste Del.

Æren af, at denne Jettes Ven hvile hos dem, en Ere som et Par Pastorater i Bahus Lehn og Giers Herred i Skaane, dog ogsaa gjøre dem stridig. (See Ordmans Bæhus's Beskrivning S. 173. 285. 86.)

No. IV. Pag. 35.

Diderik og Olger Danske.

Det er Syvs I No. 12, og førstilt trykt Aar 1685-1691, og ostere; indført i Bartholins *Dissertatio de Holgero Dano.* Hafn. 1677. og i Ugeskriftet Samleren for December 1797. Paa tydsk haves den i Gråters Bragur 2ter Band, samt hos Grimm p. 51.

I Begyndelsen af denne Vise see vi Diderik, ligesom i de to foregaaende, i al sin Valde, og som den, ingen anden Fyrste saa let torde veve at maale sig med. Han forheliges her af Digteren ved sine mange manhaftige Brodre- og Søstersønner; ligesom den saracenske Konge i Egnytten, Ajaschraf, roser sig af, at han i sin Hær havde totusinde Ryttere der alle vare hans Sonner, hans Brodre eller Bestægte (See Nachricht von dem Geschlechte von Schließen p. pag. 51.)

Kong Dideriks Omgivelse finde vi her ganske onderledes end vi ere vante til at see den. Ikke alene at Olger Danske som i No. I var i hans Folge, nu er Konge i Nørrejylland og hans Modstander; men ogsaa Vidrik og Ulf van Tern, og Hellede Hogen, og Orm Ungersvend, og Iver Blaa have skiftet Plads, og staae paa Olgers Side. Derimod er Diderik her omgivet med Karle saa høje, at de, i Vers 3, sees over Bogetoppe (ligesom Riseqvinden i Seltenbuch, udgiven 1590. fol. 101 columnna 3) og den sorte

Svend Sværtning er, som en anden Rile, bevæbnet med en Staalstang. Men uagtet alle hans Fetter, og uagtet han havde en Hør paa alten Lufinde Mand, da han drog mod Danmark, udrettede han dog ikke alene Intet, men maatte endog, efter et stædt Nederlag, flynde sig tilbage til sit Bern igjen.

Grimm har pag. 502 anmærket, at denne Digtning staar ganske isolert, uden at der enten i Traditionerne om Olger eller om Kong Diderik er Noget den kan støtte sig ved, og han kan vel have Ret, at dens Tendents har været at forherlige Danmark og den danske Olger. Forresten kan dog herved erindres, at Ideen om Dideriks og hans Kjæmpers Uovervindelighed dog ikke i Vilkinsaga er fastere, end at i Toget mod Kong Tsung blev, af 15 de vare, kun han selv og to Andre uovervundne. Diderik blev og siden ubeværet af sit Rige af sin Farbroder Kong Ermenrek.

No. V. Pag. 41.

Kong Dideriks og Lovens Kamp med Lindormen.

Dette er den 13de Rile i Gyvs I Part. Den findes førstet trækt 1713 og 1778, og staar ogsaa i Samleren for Dec. 1797. Paa Lydse hos Grimm pag. 13. I Ohlenschlägers Digte 1803 haves en Esterligning deraf.

Denne her beskrivne Kamp forekommer, paa nogle faa Omstændigheder nær, ligelydende i den af Wolfram von Eschenbach i Slutningen af det 12te og Begyndelsen af det 13de Maahundrede forfattede Toldenbuchs 2ter Th. og staar i Udgaven af 1560 paa Bladene 110-113. Den væsentligste Forskjel er, at hos Eschenbach faaer Loven samme En-

deligt som Hesten, hvorimod den her i Visen bidrager sit til at redde sin Belgjorer. (conf. Grimms Heldenlieder, Pag. 440-474.)

B. 12. Navnet "Aobelring" ligner Nøgelring, der forekommer i Vilkina Pag. 27 og 160, og allerede i Heinrich von Veldecks i det 12te Aarhundrede forfattede *Æneidt*. I Viserne VII og VIII omtales dette Sværd atter, men under Navn af Birting.

B. 13. Den her forekommende "Kong Sigfred" er sat isteden for Heidenbuchs Kejser Dinit. At denne Sigfrid er forskjellig fra den berømte Sigfred Horn, kan og sesjones deraf, at dennes Sværd, der bed saavel paa Zern som paa Klæde, hed Grame, og var, ifølge Edda Bolsungasaga og Vilkinasaga, forsædigt af den konstige Smed Mimer. Denne Kong Sigfred, som var blevet dræbt af en Lindorm, nævnes igjen i Viserne No. VIII 1ode Vers og No. X Vers 71.

B. 36. 57. Denne Riden paa en Löve forekommer ogsaa, ifølge Grimm Pag. 473, i et persisk Poem.

No. VI. Pag. 49.

Olger Danske og Burmand.

Hos Syv I No. 14, og særligt trykt 1691, 1723, og mangfoldige flere Gange. Paa tydse har Grimm den i sine altdanske Heldenlieder Pag. 309.

Den her besungne Begivenhed fortelles omstændelig i den bekendte franske Roman om Olger, som Christen Pedersen fordanssede i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, og hvis Litteratur er at læse i Maanedsskriftet Iris for Marts 1795.

At Visen, som her leveres, er ældre hertillands enb
hemeldte Oversættelse, det lærer et Sted i Christen Pe-
dersens Fortale, hvor det heder: "Den menige Mand her
i Riget vidste før ikke andet om Olger, end at han havde
alene været en dansk Kjæmpe som vandt Sejer over Bur-
mand, men det findes klarlig her, hvad Mand han var."
Visen, som her tydelig nok karakteriseres ved sit ansorte
Omqvæd, lød følgelig i det 15de Aarhundrede paa menige
Mands Tunge, og kan antages at være flux ældre.

Det her behandlede Emne, at en Prinds eller Rid-
der befrier en Kongedatter fra at verde givet en led Trold
eller et Tetteuhyre til Pris, — et Thema, der saa ofte
forekommer hos Saxo Grammaticus — varieres siden i de
to næstpaafølgende Sange. Af disse tre Viser af lignende
Indhold tilkommer første Plads billig den om Olger og
Burman, da baade Emnet og Navnene og alle Omstæn-
digheder enten ere oversørte fra benævnte franske Roman
Ogier le Danois, hvis Alder stiger op til det 13de Aar-
hundrede, eller maa udledes fra en og den samme Kilde,
hvorfra Romanen er udsluttet.

B. 1. "Islands Konge" er i Romanen *Cæsobel*,
Sultan i Rom. Hvor Visedigteren har taget sit Iceland
fra, er ikke let at gjætte. Ogsaa i *Nibelungen-Lied* fo-
rekommer Iceland (s. Gr. Vers 81 Pag. 68 udgaven Ber-
lin 1807) som en Recensent i Gött. gel. Anzeig for 1783
S. 355 holder for enten kan være en Følge af at Rejsende
fra Island, og derved Landet, blevet bekendte i Tydkland,
eller og at Iceland er det samme som Wisenland, et Land
hvor der er Ternverker. Bedel, som gjerne, hvor han
nogenlunde kan, vil have ethvert Udtryk nationaliseret, er
her i Forlegenhed, da her tales om Konge paa Island.

Han erklærer da til sidst: "Det er ikke muligt og ikke heller fornødent, at vide eller ransage Alting til Prikke, besynderlig i saadan poetisk Legeverk, som er ikun mest hensattet til en ørlig og lidelig Tidsfordriv." — Muligen at "Iceland," eller, som det i andre Viser skrives, "Iceland" maa ses i Norge, ligesom det i Sagaerne forekommende Grønland som man kunde komme til vandrende tilsods. I Hole Sogn (Annex under Aal Præstegjæld, Buskerud Amt, i Norge) er en Gaard Tjungst, hvor en Del Levninger af Ternvaaben ere fundne i Jorden, og Almuen har den Tradition, at et Slag har staet der, mellem Hadelands Konge og Islands Konge. Dette sidst Unførte staaer i en Indberetning fra Pastorloci Herr Leigh til Antiquitetscommissionen, som gjemmes i dens Arkiv under No. X. No. 35.

B. 27 — 29. At Burman og Olger midt under Kampen satte sig til No og tales ved, er ikke usædvanligt i Niborrromanerne, og det paaberaabes ogsaa som en almindelig Kjæmpestik i Saxos 2den Bog i Rolf Krages Historie (Bedels Overs. 1575. S. 55) Samtalen mellem de to Stridende, som her affærdiges saa kort i trende Vers, er i Romanen et vidtløftigt Religionscolloquium, hvori Olger fremstætter et fort System af den kristelige Dogmatik.

B. 28. Talemaaden: "Da tager jeg Dig tilfange" er Meningen af: Jeg vil i saa Falb fåane Dit Liv, og nøjes med at Du bliver min Fange. Derved oplyses da hen modsatte Talemaade om Vidrik Verlandsen No. I. v. 7.

No. VII. Pag. 55.

Berner Nise og Orm Ungersvend No. I

Syvs iste Part No. 15.

V. 1. Nisen "Berner", eller Bermer, var En af de store Kjæmpekrøppé som i Bisen No. IV. i Selskab med Kong Diderik gjæstede Danmark. Her staaer, at

"Han vorste over alle Mure."

hisset hed det om ham og hans Staldbrødre, at

"De saaes over Bøgetoppe."

V. 16. "Mysseling," det tydse Mäuslein (en liten Mus) og de "bøse Ord" synes at pege hen til en tydse Original. Men en saadan er endnu ikke opdaget. Ordet hos (ɔ: vred, fortrydelse) skal efter Sigende endnu være i Brug i Norge.

V. 17. Kong Sigfred, som her nævnes, saae vi i Bisen No. V. Vers 13 henslæbt i Bjerget og der bræbt af en Lindorm. For saavidt stemme Sagnene evereens; men i de senere Vers i denne Bise berettes Sigfred, som der kaldes Konge af Irland, at være bræbt af Thord af Valland, en Uoverensstemmelse som ikke er god at ubrede.

V. 20 — 23. Det her beskrevne Oprin er aldeles ligt hint i 7de Capitel i Hervararsaga, hvor Hervor maner Sværdet Tirsing frem, som Faderen Angantyr havde faaet med sig i Højen. Et Pendant hertil er ogsaa i Bisen om Unge Svegder No. XLII. samt hos Garo Grammaticus i Kong Hadings Historie i 1ste Bog Pag. II i Stephanii Udg. (conf. Vegtams qvida i Edda Sæmundi Pars I. p. 240 og Aupleji Asinus aureus- lib. II. Pag. 217 edit. Lugdun. ann. 1614.)

Hvilken højst vigtig Gjendom et godt Sværd var i hine den evige Fejdes og Tvekamps blodige Dage, er en Punkt, som i Sagaerne ofte nok bliver berørt. Saaledes ogsaa her "Birting." Som bekjendt, gav man de Døbe med i Graven hvad der i levende Live havde været dem Hjærest og vigtigst. Saaledes havde da Sigfrid faaet denne usætterlige Gjendom, Sværdet Birting, med sig i Højen (conf. Stephanii Notæ in Saxonem Gramm. Pag. 105)

B. 39. Risens Paastand, at det stred mod Ridder-estumet at følde en Kjempe saa nederlig, faaer Medhold i Turnerlovene, ifolge hvilke man ikke måtte ligte efter andet end Hovedet eller Brystet. (See Sainte-Palaye Ritterwesen des Mittelalters, durch Klüber. I. 55.)

No. VIII. Pag. 64.

Berner Rise og Orm Ungersvend No. 2.

Syv 1. No. 19.

Hvad von der Hagen i Pantheon 2ter B. 1stes Hest Leipzig. 1810 paastaar om de tre Viser om Fru Grimild, at de oprindeligvis kun er en eneste Sang, der, ved at gaae igjennem flere Munde, er bleven saaledes forandret, at man deraf har fremstillet tre, det gjælder unøgtelig om denne og den næstforegaaende Vise. Ikke blot Indholdet er det samme, men de fleste Stropher stemme endog Ord for Ord overens i dem begge Grimm har herfor ogsaa i sin Oversættelse, Pag. 39, gjort een Sang deraf, hvorom han erklærer sig Pag. 500. Forresten led der den Omstændighed, at her i Vers 45 nævnes Klokket, til den Slutning, at denne er yngere og en senere Bearbejdelse end No. VII.

V. 18. Bedel lader her Sigfrid sige:

"Uden Du hævner min Faders Død"

og i V. 19 lader han Orm svare:

"Gjerne vil jeg hævne Eders Faders' Død."

Syv har forandret det første Sted til din Faders, og saa maatte da Orms Replike blive min Faders. — Den Bes-delske Læsemaade kunde foranledige følgende Hypothese: Betingelsen, under hvilken Orm Ungersvend maatte blive Svædet Birting raadig, var at hævne Ens Død. Men var det Sigfrids eller Sigfreds Faders? Ved, i Overeens-stemmelse med Bedels Læsemaade, at antage det Sidste, bliver der mere Sammenhæng i det Hele. Spørges der saa, hvem denne Farfader var, kunde man, endskjønt noget vovelig, svare: Negner Lodbrog. Han omkom, ifølge Saxo, Stephanii Udg. p. 176, i Engelland, og i den forregaaende Vises 45 Vers taldes den, hvis Død blev hævnet, Konge i Irland. En af hans Sønner som hævnede hans Drab, var Sigurd (det samme Navn som Sigfred) med Tilnavn Orm i Øje. Af dette dobbelte Navn, Sigurd Ormisje, kan Sagnet have fåbt sine to Personer: Faderen Sigfred, som var inde i Bjerget, og Sonnen Orm Ungersvend som Faderen anbefalede den efter hine Tiders Tankemaade saa vedhørlige og nødvendige Hævns Udførelse.

V. 26. Ut afmaale Kredsen, inden hvilken Tvekam-pen skulde gaae for sig, var en fordums brugelig Skif, hvorom kan sees Thorlacius's Afhandling om Tvekampe i Videnskaberneselskabs Skrifter for 1811.

V. 55. Her staar "Gjord og Alf" som i foregaaende Vise ere sammensmeltede til den ene Thor af Valland. Da man ikke godt kan rime den Sammensætning af det

ægte nordiske Navn Thor med det aldeles fremmede Val-
land. (o. Italien eller Frankerig), maa Læsemaaden; Gjord
og Ulf nok holbes for den rigtigste.

V. 43—44. En lignende Galbren eller Baabnenes
Førgjørelse forekommer i No. II 48de Strophe. Der gal-
dres Sværdet istykker; her døves det blot saalænge til der
bliver givet Raad derimod. Hos Gaxo (Ed. Stephanii p.
67) er ogsaa En som havde den Skif med Tryllevers at døv-
gjore sin Modstanders Baaben; og sammeleds pag. 105
herettes om Kjæmperen Bisin, at han kunde døve alle
Sværd og Pike saa fage han blot saae paa dem.

No. IX. Pag. 73.

Bidrik Verlandsen og Ulf van Tern.

Det er Syvs I. No. II. Svimm pag. 44. En svensk
Oversættelse deraf, uden Steds og Aars Nævnelse, besid-
der Doctor Zetterstrøm i Upsala. Den haves i Renhils
Barnebigh's og Grams Haandskrifter, paa hvilke, saavel-
som paa Vedels Udgave, de Forandringer grunde sig, hvor-
der er afveget fra Syvs Text. Den saakalte Bidrik Ver-
landsens Vise, som Syv har i IV. Part No. 9 og Grimm
Pag. 59, er aabenbare kun et forvansket Udtog af den
nærværende. Vedel anmærker i sin Indledning, at denne
Vise om "Ulf van Tern eller van Bern" er meget gammel
og at den har "tvende Slags Omqvædninger, hvilke her
begge sættes til hver Mands Raat." Det ene, i Haands-
kristerne sjeldent forekommende og af os i denne Udgave her-
ovenfor ikke vedføjede Omqvæd heder:

"Men han bærer Guld og Humor paa sin Haand."
Den Konge, som det i denne Vise bestrevne Tog gjaldt,

taltes i Bedels Udgave i et Vers Konge af Brattens Ven-
del, i et andet af Blide Vendel, og i det tredie af Bjer-
tings' Vendel; i den gramiske Codex et Sted Konge af
Blidevinder, paa et andet af Breggivindt; i Barnevits's
blot Kong Boldevin; hos Svh i IVde Parts gde Vise
Blakmand Konge og Blakmænds Konge, om hvilken sidste
Benævnelse man har Suhms Uttringer i hans Crit. His-
tor. III. 257.

B. 2. "Som selv ville med Dig følge" er sat efter
Gisning, da Udgavernes og Haandskrifternes: "Dg selv
vil jeg Dig følge" syntes aldeles urigtigt.

B. 48. Dette Middel til at gjøre sig haard — at
binde en Silketraad om Hjelmen — bliver ogsaa anvendt i Trä-
gica No. 18. B. 44, men med ligesaa liden Nutte som her.

Nd. X. Pag. 83.

S v e n d   B o n v e d .

Svh I No. 16. Et særsfelt Aftryk af Aar 1727 og
ostere. Grimm Pag. 227. Versene 40—50 hos Svh (i
denne Udgave 37—47) udgjøre, efter Grimms Bemærk-
ning Pag. 527, med nogle smaa Forandringer, en paa Svenske
særsfelt udgivet Sang under Titel Swan Swan hvit.
Gefle 1800.

Denne Vise er saa salbeles forvansket, kommet til
vore Tider, at det neppe er muligt at faae den nogenledes
bragt i den Stand, som den omtrent kan være kommen
fra Forfatterens Haand. Det er især i Begyndelsen, ved
Sønvens og Moderens Adskillelse fra hinanden, at den
største Forvirring hersker saavel i de trykte Udgaver som i
Haandskrifter. Her har man forsøgt paa at bringe nogen
Sammenhæng tilveje.

I Indledningen siger Bedel: "Denne Visse synges ikke af En som en Unden, og gjøres stor Forskjel baade paa Mavn og denne Svend Bonveds Bedrift Nogle falde ham Svend Urmand eller Normand og hans Moder Fru Erme-lin. Nogle falde hende Fru Adelin, og fortælle denne Hendes Søns Færd og Bedrift anderledes."

Hvad Svend Bonveds mange Gaader og flere Spørgsmaal angaaer, da finder man noget Lignende i den engelske Gadevisse som staar paa Dydsk oversat i Herders Werke zur schbn. Litteratur VIII. 378 (conf. Jamiesons Popular Ballads II. 156 — 57.)

V. 26. Lin. 2. "Fogel" som Bedel har (Syy har ved en Trykfjæl Folgel) er ventelig det samme som nu herher Fugl. I Thres Glossarium findes ogsaa Ordet Fogel. Men hvad her sigtes til med de røde Fugle, bliver ikke siden oplyst i Visen.

V. 43. Lin. 2. Denne "Næse under Hagen" maa nok saaledes forstaaes, at Trolden har saa lang og krum en Næse, at den naar nedensfor Hagen. Krum Næse er i alle Sagaer et altid angivet Kjendemærke i et Troldehyfiognomi.

V. 44. Lin. 3. Her læser Universitetsbibliothekets Haandskrift:

"I Helvede er den ledeste Drif."

V. 71. Denne Strophe anseer Grimm for uægte og for et nyere Tillæg, der ganske forstyrrer det Heles Aand og Menning. (Altdånsche Seldenlieder Pag. 527 og Seidelberger Jahrbucher 1811. p. 377.)

No. XI. Pag. 96.

Sivard Snarensvends Endeligt.

Gyvs I No. 17. Grimm Pag. 37.

I de foregaaende Viser kan hvad der berettes om Sivard Snarensvend bringes i Overeensstemmelse med Sigurð Svend i Vilkina; men dette hans Endeligt finder man hverken der eller i andre Skrifter Hjemmel for. Det som Bisen har tilfældes med Sagaen er næsten alene den bals fyrlige Hest "Graamand" (i Sandbergs Visebog Gram, og i Vilkina Graane). At Sivard i det første Vers siges at have slaet sin Støfsader ihjel, funde man ogsaa henvore til den Begivenhed, da Sigurb Svend dræber sin Føsterfader Mimer.

No. XII. Pag. 100.

M i m m e r i n g T a n d.

Gyvs I No. 18. Grimm Pag. 62.

Helten "Mimmering Tand" nævnes her foran i No. I 31 Vers, samt hos Gyv I No. 6 sidste Vers. Mimmering (i Vilkina Mimming) er i No. IX. B. 49 Bencynelsen for Bidrik Verlandsens Sværbl. At "Tand" jo er en Fordrejelse af det gamle Thegen, Degen (en Kriger), derom kan der vel neppe være Twibl. Guhm i Crit. Hist. II. 330, mener dersor, at Mimmering Tand betyder en Helt der er saa hvas og skarp som Sværdet Minring. En Anledning af den lille Statur som tillægges ham i Bisen gjør Bedel følgende pragmatiske Grindring: "Endog han havør været lidén, saa havør han dog holdt sig til de Bedste og indlagt Sejr med de Vildeste. Her kommer han

især med en Kjæmpe som spotter ham, fordi han ikke var saa voren i Kroppen. Men han lærer denne Kjæmpe, at Styrke og Manddom er ikke bundet udi Skinbet og Kjødet, men staar meget mere udi mandeligt Hjerte Mod og Be-hændighed. Han kommer paa det sidste i Kamp med Birk Verlandsøn, hvilke svørge sig i Staldbrodrestab; dog det varede ikke lange; som det plejer almindeligen at gaae til med store Herrer, hvilke for Ergjerrigheds Skyld ikke gjerne ville vige hverandre."

No. XIII, Pag. 104.

Grimmer og Kamper.

Denne Bise, som er Søs I No. 21 og staar hos Grimm Pag. 298, grunder sig paa de i Bjørners Råmpedater indrykkede Rimur om Karl och Grym, som Mallet oversatte paa Fransk i Indledning til sin Historie af Danmark, og som Skjoldebrand udbreder sig udførlig over i sin Sammenligning imellem de osianiske Sange og de skandinaviske Skalders Dvad (i Vitterhets Akad. Handl. VII. 335—44.)

Suhm i Fortalen til den 4de Tome af sin Crit. Historie holder for, at disse Rimur ikke ere ældre end fra det 15de Aarhundrede.

Den af Bjørner l. cit. omtalte gamle Bise, der var saa gjænge i Nordlandene især i Medelpad, og hvis Indhold stemmede overens med hans Rimur, har ventelig været den samme som den nærværende paa Tungemalets Forskjellighed nær.

Bedel siger i sin Indledning: "Denne Digt er fast lige af eens Mening med Burmands og Berner Nises Biser.

Thi herpaa endes de gamle Kjæmpers Kamp mesteparten,
at de staaes enten for Styrkes Skyld at bevise, eller Land
at eje, eller Frenders Død at hævne, eller og for Dom-
fruers deres Eres Skyld. Et vel muligt, at en Del saa
stæet er i Sandhed, og en Part er ogsaa tilsat af hine
gamle danske Skjælder og Sangemestere."

V. 4. "Birtings Land" hedder hos Bjørner Bjarme-
land og i Marsvins Codex Bremmerland.

V. 15. Lin. 1. Her læser samme Codex "Vi ville
gaae opad Bjerget højt."

No. XIV — XVI.

Grimhilds Hævn.

Gyv I. No. 7. 8. 9. Paa Indst haves de af G. H. von
der Hagen i Buschings und Rannegiessers Pantheon. II.
Band. 1stes Heft 1810, og af W. C. Grimm først i Daubs
und Creuzers Studien IV B. 2tes Heft 1808, og siden i
hans Altdånske Heldenlieder Pag. 3 — 13.

Den hvenstre Krønike, som Vedel i Indledningen til
Viserne beraaber sig paa og anfører Noget af, er et Even-
tym, hvis Alder neppe stiger højere op, end til det 16te
Aarhundrede. Et Exemplar deraf, bestaaende af 7 Blad
i Folio, skrevne, som det synes, i det 17de Seculo, er paa
her værende Universitetsbibliothek. Det gives ud for at være
en Oversættelse af en latinſt Original, der skal have til-
hørt den berømte Jonas Jacobi Venustus; hvilken sidste
Omstændighed dog ventelig blot er Fiction. Disse tre Vis-
ser ere, som Grimm Pag. 422 seqv. har lagt for Dagen,
ikke tagne af Vilkina eller Niebelungen Lied. De maa nō
hidledes fra den samme mundtlige Tradition der har ligget

til Grund for de tvende bemeldte Verker. Dette synes ogsaa rimeligt deraf, at de historiske Omstændigheder afvige i Viserne saa meget fra dem i hine Skrifter, hvorimod de smaa Anekdoter stemme saa meget sammen. Thi ligesom Barnet tegner Bindver og Tagstene med megen Flid, ubetydret om Huset staer skjært eller lige, eller hvad Forhold der er imellem dette og hine Bitinz; saa hænge ogsaa, i Historiens Barndom, Anekdoter og Smaa-Omstændigheder ulige fastere i Hukommelsen, end Personernes Forhold til hinanden, eller Begivenhedernes Sted, Tidsfolge og Sammenhæng.

No. XIV. V. 3 — 7. Denne her omtalte Havfrue forekommer i begge hine Fortællinger (Vilkina og Nibelungen). Kun i den første dræber Haagen hende og hendes Datter, uden Aarsag, ligesom her. I Nibelungen har han Aarsag til Wrede, men begaer ikke dette umåltige Drab.

V. 8 — 11. I begge Fortællinger lovet Haagen Fær gemanden en Fortæring, og dræbet ham siden, men under Omstændigheder, forskellige i begge og fra dem her i Viserne.

V. 12. Denne rosværdige Handling findes i ingen af Fortællingerne.

V. 14 — 15. At Karen gik itu, have begge Fortællingerne; men det øgte nordiske Søhane-træk, at roe sig frem med Skoldene, tilhører den danske Digter allene.

V. 16. See herom Anmærkningen ved V. 39.

V. 17. Denne Beskrivelse paa Fruentimmerstønhed forekommer, men ikke saa udførlig, i flere Viser; og ligesledes i tydste Digte fra Middelalderen (see Grims Helden, p. 425.)

V. 34 — 37. Disse Huder — som der eller haves Mage til saavel i Eyrbyggiasaga som hos Saro i 5te Bog i Beretningen om Erik den Vise — taler Wilkina vel om, men ikke om Etterne, og ikke om den forunderlige Aftale mellem Grimhild og Haagen.

V. 39. Det er rimeligt, at her skal forstaaes den samme Tomfru, som Vers. 16 og 17 melde om; da hunellers indføres der ganste uden Nytte. Demonstrativet: "den Tomfru", synes ogsaa at henvise til en for omtalt Person. Ogsaa Wilkina omtaler den Omstændighed, at Haagen, skjont dodelig saaret, havde et Fruentimmer hos sig om Natten efter Kampen, og at hun havde en Søn med ham.

No. XV. Vers 14. Da Grimhild selv har' inbbudet saa mange Fremmede, er Portnerens Svar ventelig saaledes at forstaae, at han ikke tor indlade Nogen uanmeldt.

V. 21. At Middelalderen havde meget travlt med Troja, og sik det anbragt ved hver en Lejlighed, derom har Grimm en lerd Excursus S. 431 — 40.

V. 31. I Nibelungen Lied er det en ubenævnt Kjæmpe, som, paa Haagens Raad, stiller Tørsten med Blok, hvilket derefter en Del andre ogsaa gjøre. De vare nemlig i en brændende Bygning.

No. XVII. Pag. 132.

Brynhilds Vise.

Det er No. 4 i Tragica, og staarer hos Grimm pag. 31. I Levninger af Middelalderens Digttekunst zdet Høste p. 170 er den blevet indført ester af skrevet usfuldstændigt Exemplar, saaledes som den ogsaa læses i den Mar. spisne Codex.

1ste Del.

B 5

Grimhildsviserne i det hele taget stemme temmelig overeens med Fortællingerne i Nibelungen og Vilkins, nærværende Brynilds Vise derimod, uagtet den hører med til samme Cyclus af Begivenheder, og er taget af deres Begyndelse, har mere Lighed med hvad der forekommer i Volfsunga og de eddiske Sange. (Tævnsfer Grimm Pag. 496 — 98.)

V. 1. "Sivards Gole" — er Sigurds Hest Graane. Glashjerge forekomme ogsaa i Heldenbuch, men er ellers sat isteden for den "Wafurloga" som Brynhilds Sal, efter Edda og Volungsasaga, var omgivet af.

V. 2. Saaledes forteller Saxo i 1ste Bog, at Kong Gram overlod sin Hustru til sin Ven Bessus til Belønning for hans tro Ejendeste.

V. 8. Istedenfor at her toes Silke, er det i Volungsasaga og i Eddâ deres Haar de vase, da de yppé Kiv med hinanden.

V. 10 "Da han mig fæstet til sin", i Nibelungen og Volunga have de sagt Seug sammen.

V. 35 — 37. Der kunde være sterk Formodning om, at disse tre Stropher, maa ske af Bedel selv maa ske af Andre, ere tilslukede. Saadan Moral findes vel lagt til flere Viser i et Par Linier, eller i enkelt Strophe, men ikke som her i det 16de og 17de Aarhundredes udtværede Sprog, gjennem hele tre Stropher. — Visen røber ogsaa allevene Nyhed ved Sprog og Bendinger, især ved Rimene, for hvis Skyld Udtrykket ikke holdent har maattet lide.

No. XVIII Pag. 139.

Alf i Oddeskjær.

Denne Bise, som er Gyvs I. No. 29, og hos Grimm pag. 171, er aabenbare grundet paa Hervararsaga, som den i Hovedsagen stemmer overens med. Forskjelligheden af Navne og nogen Forbytning af Personerne og deres Handlinger har Grimm anmarket pag. 523-25. "Helmer Kamp" er nemlig Hjalmar i Sagaen, "Angelsyr" er Angantyr, og Bisens Erekamp er Duellen paa Samso.

V. 10. At Prindsessen ikke gjør Angelsyr Uret ved at fjælde ham for en Trold, en Voldsmænd, (i Hervararsaga er han og Brødrene Berserker) det har Digteren vist, først ved i 4de Vers at lade ham bruge de højre udtryk, som der just ellers ingen Anledning var til, dernæst ved hans grove Maade at fremhæve sit Wrænde paa i V. 7, og endelig ved at lade ham bruge forgiftede Vaaben i V. 18. Den Marsvinse Codex læser Ove istedenfor "Alf", Uthiskær for "Oddeskjær", og, hvilket er det mærkligste, til Slutning er Catastrophen anderledes end hos Gyv. Her dræber nemlig Faderen Angelsyr:

Det var Ove i Uthiskær

Og han sit Sværd uddrog,

Det var ungen Angelsyr

Han neder til Jorden hug.

"Eig nu, ungen Angelsyr!

Og Blodet rinde Dig tildøde!

Saa ve var jeg til Hjertet mit,

Da jeg saae Helmer bløde.

No. XIX. Pag. 144.

Ribolts Kamp med Dragen og Aller.

Gyv I. No. 19. Denne Vise har havt ret Omqvæb, men det er — synderligt nok — baade hos Bedel og Gyv blot udtrykt med det første Ord og forresten lutter enkelte Bogstaver, saaledes; "Det v. h. r. t. e". Da Omqvædene sjeldent svare til Bisens Indhold, saa kunne disse Begstaver læses paa mange Maader. f. Ex.:

"Det var Herr Ribolt rider ene"
eller

"Det var Herr Ribolt ramte En."

V. 3. Denne "Konge af Opsal" kan rimeligen være af Upsal, og nogle af denne Bisens første Begivenheder synes ogsaa at kunne henregnes til samme Sagn som det i den næstforegående No. 18.

No. XX. Pag. 150.

Svend Feldings Kamp med en Riese.

Gyv. I. No. 24. Ogsaa førstilt trykt Aar 1719 og oftere.

Svend Felding figurerer her som en udmarket danske Nationalhelt, eller som en Olger Danske den anden. Suhm har ellers i sin Danmarks Historie IV Del S. 753 anmæret, at den her beskrevne Begivenhed har megen Lighed med hvad der fortelles om Ridderen St. Jørgen, og i etledre Tider om Perseus og Andromeda; og det synes virkelig ogsaa, som her en Amalgamation fandt Sted imellem begge Slags Sagnene, det om St. Jørgen og det om Olgers Bedrifter. Ogsaa deri er der Overensstemmelse imel-

lem Traditionerne om Olger Danse og Svend Felding, at hvad der udmarkes sig ved Storhed Styrke og Colos-salshed, saaer Tilmavn snart af den ene snart af den anden. Saaledes viste man ved Opgangen til Konstammeret Olger Danses uhyre Øllebrodspotte, og paa Nakjær saavel som paa Lyngballegaard i Sjælland Svend Feldings store Davregryde.

Hvad Navnet "Felding" angaaer, da er det ikke usandsynligt, at det igrunden er det samme som Falling, ellersom han siges at have boet paa Gaarden Nakjær i Falling Sogn, Hads Herred, Aarhus Amt.

Om denne Svend Felding har Almuen i Egnen ved Gjelle Skovgaard i Gjelle Sogn Framlevherred i Aarhus Stift (ifolge den for det antiquariske Studium nidskjære Hr. Pastor Morsings Indberetning til Commissionen for Oldsagers Opbevaring af 11 Nov. 1808) en Tradition, der saa meget mere fortjener her at ansøres, som deri ikke blot opgives en Anledning til hans store Styrke og usædvanlige Graadighed, men Fabelen ogsaa muligen kunde have givet Anledning til den nedensfor under No. XXXIV forekommende Vise: "Jeg lagde mit Hoved til Elvehøj". Eventyret lyder da saaledes: "Svend Felding tjente som Småbrenge paa Gjelle-Skovgaard, og var en Dag i et Vrendende ridende til Ristrup. Da han skulde hjem igjen, var det Aften; hans Vej gik tæt forbi en Høj Borum Es Høj Kalvet; da han kom til den, var der en Brimmel af dansende Elve-Folk; en af Elvepigerne traadte til ham og bad ham drikke af et prægtigt Drilkehorn. Svend tog det, men slog Dranken bag over sig; saavidt det faldt paa Hesten tog det Haarene gandste rent af". — For saa vidt er Fortællingen overensstemmende med hvad der berettes at

være tildraget sig mangfoldige andre Steder; men nu kommer hvad ikke er saa almindeligt — "Svend Felding beholdt Hornet og gav sin Hest af Sporerne. Elvepigen bag ester. Dog var Svend saa heldig, at han kom over Vaen ved Trigebrands Mølle, førend hun kunde naae ham — og over det rindende Vand kunde hun ikke komme. Hun stod da ved hin Nabred og bad Svend saa indstændig, han dog vilde lade hende faae sit Horn, hun vilde til Gengjeld stasse ham hvadsomhelst han maatte faae isinde at onfse sig. Svend forlangde da 12 Mands Styrke. Det sik han da ogsaa, og hun sik Hornet; men han mærkebe snart, at ligesom han var bleven stærkere, saa havde han ogsaa faaet større Appetit, og kunde spise for Tolv."

Der har man Oprindelsen til de rummelige Hern-Gryder, hvoraf den ene, omtrent paa to Skjepper, efter Hr. Mersings Skrivelse, nu er paa Lyngballegaard i Eding Sogn Sabro Herred, og blev den flyttet dertil fra Gjellebekovgaard i den Sid Grev Bedel-Eris ejede begge Gaardene. Den anden, som er paa Gaarden Nakjær, er, efter Beretning fra Hr. Blicher i Randlev, af 30 Potters Indhold.

Ogsaa et stort Slagsverd, 3 Alen langt, bliver opbevaret paa Nakjær som en Reliqvie fra Svend Felding; men det synes ikke at have været der i de ældre Tider. Paa Gjellebekovgaard visste man derimod forдум ikke blot Fro-Lostgryden, men ogsaa hans Sværd, som man seer af den udførlige Indledning Bedel har sat foran denne Bise saaledes: "Denne Svend Felding, hvo og hveden han haver været, ere adskillige Meninger. Bisen figer, at han haver

boet paa Helsingborg, maavelste paa Selufsborg *). Thi det er alle Mand vitterligt ubi Aarhus Stigt, at han har ver været bosat og barnsødt ubi den sjonne Egn mellem Aarhus og Hothernæs. Og vises endnu hardt ved Nakjær ubi Skoven hos Adelvejen Spiegels Hus, som man falder det, og fort Tid forleden haver været asbrudt, der som Svend Feldings Stald skulde været, og han der skulde bundet sine Heste ubi Jernlenker, og det saa dannet, at Bandet af den Bæk der hos skulde løbet igjennem Stalden. Men dette er vist og fast, at ørlig og velbyrdig Mand saglig Jørgen Rostrup paa Seluf-Skovgaard ubi sin Tid fandt paa fornrvante Gaard en muret Grundvold og Nederdel af et Hus, som Svend Felsing skulde boet paa. Og sees der endnu paa denne Dag vindverne og Ørre deryaa; og er tilstede en mægtig stor Kobbergryde, som der blev funden ubi Gruen under den grønne Muld. Der fandtes og samme Tid et Harnisk, og et langt bredt Sværd, som en Tid lang hængde der i Borgestuen. Ubi Seluf Kirkebog findes indtegnet foran i Calendario, paa Latin skrevet, at den gamle Svend Felsing er død paa St. Matthiæ Apostoli Dag; hans Hustru Aase paa St. Michaëlis Dag; deres Datter Ingret paa St. Povels Omvendelses Dag; og hendes Son paa næste Søndag efter Ase Onsdag. Men dette fejler her, at Karstallet er ikke her hos antegnet, saa man ikke kan vide tilvisse, paa hvad Tid tenten Svend Felsing den unge eller gamle have levet. **) Her fandtes vel en tem*) Hermed mener Bedel Sjeller Skosgaard, nu Bedelslund kaldet.

*) Bedel har nok fejlet deri, at han har taget de betegnede Dage for Personernes Dødsdage, da Antegnelserne venselig bemærke de Dage, da de for deres Sjæle stiftede Messer skulde holdes. Det skulde ellers være sært om

melig lang Kampesten liggendes strax indenfor Kirkesdøren med sex Vers Runebogstave paa, hvilken tilforn havde ligget op imod Choret. Bogstaverne var mestenparten ukjendelige og en Del henslidne. Haver uden Tvil været denne Slægts Lizsten.”

Denne veldelße Indledning har Anne Krabbe Ord til andet indført i sin haandstrevne Bisesamling, og derpaa føjer hun til: ”Anno 1608 d. 16 Julii da var jeg Anne Krabbe sal. Jacob Bjørns, med flere Godfolk, paa Nakjær, og der saae baade Svend Feldings Gryde og den Stald hans Hest haver været udi bunden. Desligeste saae vi ogsaa den Plads, som hans Stald haver standen, som Grundvolden endnu af Ejendes, og jeg tog hjem med mig af Stenen derudi et. Og saae vi den Bæk, der har lobet igjennem Stalden, hvorved han haver vandet sin Hest, og er en rindendes Bæk; ligger et Pilskud udenfor Nakjær.”

Tager man alt det her Anførte tilhobe, synes det at Nakjær og Sjellevskovgaard kan gjøre hinanden den Ere stridig, at have været den dræbelige Svend Feldings Residents, og man fristes til at antage, at han har ejet begge Borgene, og havt Dif og Dug paa begge Steder.

Suhm i sin Danmarks Hist. IV Del S. 752 har den ikke usandsynlige Gisning, at ved denne Svend Felding sigtes til Svend Trundsen eller Thorgunnæ Søn, Fader til Bisshop Asker i Lund, og Descendent af den berømte Valnetoke.

her af disse 4 Personer skulde være død paa en Helligs dag. Rimeligere derfor, at disse Dage var de, da deres saa kaldte Varstdid holdtes.

Hvad den af Vedel omtalte Runesten i Gjelle Kirke angaaer, da findes den ikke i de wormiske Monumenter. Resen har derimod i sin stævne *Atlas Danicus* indført følgende Ord deraf: Freyr Sten seti her Ulu lisi finar trug guden, som visinok ikke er rigtig læst, men hvoraf man dog kan slutte at her slet ikke er Talen om nogen Svend Felding. Paa det anførte Sted i Danm. Hist. beretter Suhm, at der hvor efter Vedel skal have staet 6 Linier med Runer, der fandt Abildgaard 1771 kun 4 Linier, hvoraf den ene allene kunde læses.

I den ovenanførte Indberetning til den antiquariske Commission fra Hr. Morsing heder det om denne Runesten. "Da jeg havde hørt, at der paa den store flade Sten indenfor Døren i Gjelle Kirke var Runeskift, lod jeg den i disse Dage ved en kyndig Mand noje undersøge; han befandt, at Bogstaverne vare ganzke bortslidte; der vistes kun Spor af Linierne, hvor Bogstaverne havde staet."

Neppe kan antages at denne Mand har seet noje nok til, da de Runer, som Abildgaard fandt læselige 1771, vel ikke ganzke siden den Tid ere blevne udslidte. At det Abildgaard fandt og astegegne paa Stenen ikke belob sig til videre end de tvende Ord *Fraustain* sati (o: Fraustejn satte) det seer man af Werlaufs Anmærkninger i Antledning af den til de nordiske Oldsagers Opbevaring nedsatte Commission, pag. 56.

Den Efterretning i Danske Atlas 5te Tome S. 761, at Svend Feldings Bedrifster forestilles paa Altertavlen i Borberg Kirke i Hjerm Herred i Ribe Stift, er et ugrundet Sagn. Provsten i Herredet Hr. Skov i Forening med Hr. Krarup i Vejrum har derom meddelt Efterretningør, der vise, at Oprinnene paa bemeldte Altertavle snarere sigte til Legenden om St. Jørgen.

V. I. Linie I. "Helsingborg" mener Bedel muligen burde heller læses Sjellufsborg, en Hypothes, som ikke er at forkaste.

V. 3 Lin. 4. Det her forekommende "Høfdingss" erklærer Suhm loc. cit. at han intet hænder til.

V. 12 Ævens. her foran Pag. 368.

V. 15. o. følg. om de Heste som Svend Felding vragter, og hvorledes ingen duede før han fik en fra Danmark, alt dette forekommer paa samme Maade i Romanen om Olger Danse, der hvor han skal gaae i Kamp imod Soldanen Bruher.

V. 21. Her har et af de særskilte Uftryk af Visen istedenfor femten Pund sat femten Lispund. Udgiveren har nemlig ikke betænkt at her taltes om Pund Born, hvorfra hvert Pund er 4 Tønder.

V. 38. Da det i den første Øyst ikke lykkedes Svend Felding at overmande sin Modstander, foretager han sig de her beskrevne Handlinger, som efter hine Dages, endnu ikke ganske forsvundne, Overtro maatte staffe Held og Gejr.

V. 46 — 47. Det som Visen her tillægger Svend Felding, er egentlig hvad Historien beretter som Følger af Knud den Stores og Erik Ejegods Rosmerrejser.

No. XXI. Pag. 159

Svend Feldings Trette med Dronning Judte.

Syv I. No. 25. Grimm p. 316. At her tales om en anden Svend Felding, som har været en Slegfredsøn af Kongen eller af En til Kongehuset henhørende, og at denne

Vise uidentvist er yngre end den forrige, det har allerede
Bedel meget rigtig anmærket i sin Fortale til Visen.

"Det kommer mig rimeligt for" — siger Suhm i *Danm.*

Hist. IV. 753 — "at den senere Svend Fælding, som synes
at have levet i Erik Plogpennings Tid, stammede fra den
ældre." Deraf, saa og for Navnets Skyld, er Visen sat
her i den 2den Afdeling, uagtet den ikke angaaer den my-
thiske og heroiske Tidspunkt, som disse saakaldte Kjæmpe-
sange forresten ellers henhøre til. — Desuden, som Vise
af historisk Indhold betragtet, vidste man ikke lettelig hvor
den skulde bringes hen, da den suhmiske Hypothes ikke støt-
ter sig paa faste Grunde.

V. 26. Deane Strophe er noget dunkel, og det uag-
tet Lin. 1-2 er et endnu den Dag i Dag gjængse Ordsprog.
Det er vist nok, at det er Ord som ere lagte Svend Fel-
ding i Munden, og at dermed udtrykkes Ringeagt imod
Dronningen.

No. XXII. Pag. 167.

Den stridbare Munk.

Syvs IV. 74. Grimm pag. 313. Af denne Vise har
man et særligt Aftskyd, prentet 1696, og et nyere uden Mars-
tal. Den haves ikke i Bedels første Udgave, men kom si-
den, tilligemed Axel Thordssens Vise, ind i Udgaven
af 1643.

Her synes flere forskellige Sagn at være sammensmel-
tede. Munken Alsing er gamle Hildebrands Broder Yl-
fan, som i *Heldenbuchs* 3die Del spiller den store Rolle.
I Sagnet om ham har blandet sig det om Wolf Dieteriks
Bedrift, da han imod Enden af 2den Del af *Heldenbuch*

befriede det Kloster, han havde indgivet sig i, fra den store hedenste Hær. Det lader ogsaa til, at en Fortælling er kommet til em en anden haandfast uregjerlig Munk, maaske i et dansk Kloster. Noget lignende forekommer ogsaa, efter Grimms Bemærkning pag 532, i Romanen om Kejser Carl Magnus og de 12 Fævninge.

Af Gyvs Ord i Forklaringen over denne Visse: "den maa være digtet efter den Anledning, som findes i den gamle Visse om Munk Broder Alsing" har Grimm pag. 494 draget den Slutning, at der om denne Munk maa have eksisteret en særligt dansk Sang som her var blevet bearbejdet. Men deri fejler han udentvil; da Gyv unægtelig blot sigter til den 19de Strophe i Visen No. 1, her foran pag. 6.

Anden Afdeling.

Biser om Tryllest i o. s. v.

No. XXIII. S. 175.

Eline af Villenskov.

Syvs zden Part No. I. og et særligt Aftryk uden Sted og Aar. Hos Grimm pag. 279. Ligesom Trolden i denne Bise ved at kyssе Elline Bondens Hustru blev forvandlet til en Midder saa sjøn, saaledes seer man ogsaa at Lindormen ved at kyssе Signelille (i No. L) samt Hesten og Ravnen (i No. LII) ved at kyssе Hildebrands Gøster løses af de dem besvarende magiske Baand. En Del vide henhørenoe Parallelsteder og lignende Exempler har Grimm opregnet i sine Anmærkninger p. 528. Hertil kan nu lægges, at i det af Ulrich von Zatzichoven i det 13de Aarhundrede forfattede og af Hoffstäter 1811 i Wien udgivne Digt bliver en føl og hæsselfig Drage ved et Kys af den berømte Midder Lancelot de Lac omfåbt til det sjønneste Fruentimmer. (Altdeutsche Gedichte aus den Seiten der Tafelrunde durch Hoffstäter. I Th. S. 197.)

No. XXIV. Pag. 182.

Dalby Bjørn.

Syv II No. 4, ogsaa optrykt i Samleren for December 1797. Paa Tydse er den oversat i Gråters Bragur Vter B. 2te Abtheil. S. 77-82, og i Grimms Altdánijsche Heldenlieder und Balladen pag. 300.

No. XXV. Pag. 186.

Germania Gladensvend.

Er Syvs II No. 2, hos Grimm p. 79.

No. XXVI. Pag. 195.

Berner Ravn.

Syv II No. 3, og i Forening med Bisen om Thor af Hassgaard særskilt trykt mange Gange, saasom 1697, 1701, 1709, 1726. Paa Tydse hos Grimm pag. 150.

Denne Sang stemmer vel i en Del Poster overeens med den næstforegående, men Alt synes her at være bedre motiveret, og Enden er ikke tragisk. En Efterligning heraf staar pag. 88 i Ohlenslægers 1803 udgivne Digte.

Miraklet i 3ode Vers, om Barnet de bad tillive igjen, har Eighed med det som fortelles i Slutningen af den rimede Fortælling om Alexander og Ludvig.

No. XXVII. Pag. 201.

Hedebyes Gjenganger.

Syvs I Part No. 5. Paa Tydse i Bragur V. 2. S. 74-77 og hos Grimm pag. 296.

No. XXVIII. Pag. 205.

Den Dødes Ugjenkomst.

Af denne Visse som er Gyvs IV. No. 78, og staar hos Grimm pag. 147, haves en noget forskellig udgave i den danske Litteraturjournal for 1781 obet St. G. 92-94. De vigtigste Varianter ere, naar det imellem det 7de og 8de Vers hedder:

De drak Bryllup i Dagene fire eller fem,
De smaa Born græd i alle dem.

De drak Bryllup i Dagene otte eller ni,
De smaa Born græd i alle de.

I stedetfor hun her, i Overeensstemmelse med Gyvs Udgave, i det 18de Vers kommer "til Borgeled" hedder det der:

Og der hun kom til Klevedor,
Saasom hun plejed at komme for,

Og der stod naglet Jesu Kors
Saa gik hun ind ab Maverbors Hul.

Den vigtigste Orstandighed i Aftrykket i Litteraturjournalen er, at her forekommer den Hanegalen, som det 15de Vers synes at kræve, og som derfor er her indført i Versene 33-35.

Denne Stivmodervise haves ogsaa i svensk Oversættelse, med den underlige Forandring, at den afdeude Mos der kaldes Drønning Damma. Dette maatte da vistnok være Drønning Dagmar, og det lader næsten som om man derved har tenkt at ville forsøge den Cyclus af Sange man har om hende. Vi kjende denne svenske Bearbejdelse

blot af følgende tvende af Hr. Doctor Ruthström i Stockholm meddelte Stropher:

JUNIOR. 112

Iag lemnade Dig mina høstrar blå,
Att mina små Barn skulle hvila deruppå.
Gud frøgde Din Själl, Drottning Damma!
Om Du ville vara mina små Barn en Mor,
I Himmelriket skall jag bereda Dig en Stol.
Gud frøgde Din Själl, Drottning Damma!

I den nyere danske æsthetiske Litteratur er denne Visse bleven indlemmet ved den rækkefølge Efterligning.

Visens Omqvæd: "Favre Ord fryde saa mangt et Hjerte" er en Sentents der nogle Gange forekommer i Be-dels Saro, og fuldstændigst pag. 224 (Udgaven 1575) hvor den heder: "Favre Ord fryde Daarer og ofte saa viser en Mand." Syv har følgende Yttringer i sin Antegnelse til denne Visse: "Her opregnes idelige papistiske Fabler, Dodes Gjenkomst, om at bede sig Forlov af Vorherre, om Hanegalen, o. s. v. Denne ene vilde jeg dog indføre af flere som jeg haver af lige Overtro, at man heraf kan see, hvad for tyk Vildefællesmørke de forдум have svæved udi. Ellers om Hanegal haver man og andet anderledes, nemlig at Dødningen ej agtede den sorte eller hvide Hane men ik-kun den røde, om hvilken hun sagde:

Nu gal Hanen den røde,
Til Torden stunder den Døde."

Saaavidt Peder Syv. Om Hanegalens Kraft kan man ogsaa see her ovenfor S. 236.

No. XXIX. S. 210.

Aage og Else.

Denne Sang har Sandvig den Fortjeneste først at have meddelt Publicum i Levninger af Middelalderens Digtet-
Konst 1ste Heste. Ohlenschläger anbragte den i sin Axel og
Valborg. Efter disse tvende Ustryk leveredes den som 2den
Prøve paa den ny Udgave af de gamle Viser. I nærvæ-
rende nyeste Ustryk er den blevet suppleret ved Hjælp af
to haandskrevne Visesøger, den ene Comtesse Christianes
og den anden Barnewitz's. I dem findes endnu 3 Stro-
pher, som med Glid her ere udeladte af Texten, da de ses
nes at være interpolerede. De følge efter det 1ode Vers
saaledes.

"Sadan er der under sorten Jord

I Graven hos mig,

Som i det sydlig Himmerig;

Thi glæd Du Dig."

"Hør I Ridder Hr. Aage,

Merkjæreste min!

Maa jeg følge i sorten Jord

I Graven Din?"

"Sadan er der under sorten Jord

I Graven hos mig,

Som i det sorte Himmel;

Gjør Kors for Dig!"

Den Mage til dette Strophevad, som Sandvig i de
nyssicerte Levninger siger skulde findes i Percy's Reli-
ques, er ustridig den oprindelig af Allan Ramsays Tea-
tiske Del.

sable Miscellany tagne, og fra Herders Blätter von deutscher Art und Kunst, Chans samlede Værker 8 Bind i Afselingen zur sch. Litt. und Kunst) samt fra Ursinus's Balladen und Lieder alt-englischer und schotscher Dichtart (Berlin 1777) notsom bekjendte scottiske Ballade Sweet Williams Ghost. En anden engelsk Ballade af lignende Indhold The soffolk miracle, or a relation of a young man, who a month after his death appeared to his sweetheart, and carried her on horseback behind him for forty milles in two hours, findes omtalt i Monthly Magazine 1796 Sept., som den formodentlige Original til Bürgers berømte Ballade Leonore (oversat ved Prof. Olufsen i Minerva 1790). Bürgers Ven og Biograph, Doctor Ulthof, har i fjerde Bind af hans Skrifter ikke blot benægtet dette paa Grund af et fuldgyligt Vidnesbyrd fra Digerens værdige Fortroligste, Boie, der ikke engang selv kjendte denne Ballade, saa bevandret han end var blandt alle det gøttingske Bibliotheks Skatte i dette Fag; (hvilket synes saa meget begribeligere, som den 1723 udkomne Samling, hvor den i Monthly Magazine siges at findes, tillige erklæres i Engeland selv at være meget sjælven); men han har tillige anvist os det egenlige Sædkorn, hvorfra denne bürgerste Romanze er udspræret, i en gammel tysk Folkesang, Bürger havde hørt en Bondesøge synde i Maanskin, og hvorfaf følgende tre Linier:

Der Mond, der scheint so helle,

Die Todten reiten schnelle;

Feins Liebchen! graut dir nicht?

vare blevne i hans Hukommelse, men som han al anvendt Umage uagtet ej var i stand til at komme paa videre Spor

af, og som siden er blevet fuldstændig aftrykt i Wimderhorn II. S. 19. En lignende norsk Almuesang omtaler Sagen i Idunna for 1812 S. 60, men hvoraaf han ikke erindrer videre end disse 3 Linier:

Maanen skinner,

Dødmand griner;

Vorde du ikke rød!

Som Dehlenschäger har bevaret i sin Palnatoke.

Det være imidlertid langt fra Udgiverne, af denne Fæmilieelighed at ville udlede eller formode mindste anden Filiation, end at de samtlige ere Afsædninger af Nordens mørke Øs, Melancholia, Digtninger, af hvilke, som Heder i ovenansørte Skrift anmærker, hvert vort Nordens Folk sikkertlig har hundrede lignende, om ikke i Viser, dog i det mindste i Sagn.

V. 4. Linie 2. Det er en gammel Forestilling at Gjengangere tage deres Kiste med. Det sees af de Tresnit i Heldenbuch, hvor en Benråd nogle Gange forekommer bærende paa en Ligkiste, f. Ex. ved Enden af Heldenbuchs 2den Del foran Wolf Dietrichs Poenitentsbegagt.

V. 20. Til denne Anmodning kan ikke vel tænkesanden Grund, end at Nage er saa omisfolende, at han vil spare sin Elise for vemodig Afsædstagelse, og derfor beder hends see op til Stjernene, medens han synker ned.

Den Grimmiske Oversættelse staaer pag. 73.

No. XXX. Pag. 215.

Hr. Morten af Fogelsang.

Den er taget af tvende med hinanden sammenholdte Codices, den marsvinse nemlig og Anne Krabbes.

Emnet er bearbejdet af Hölty i en bekjendt Sang, som Madam Boye har oversat paa Danske.

No. XXXI-XXXIII. S. 218-233.

Rosmer Havmand.

Det er Syvs. II. No. 6, 7, 8. Neppé har enhver af disse 3 Viser sine førstkalte Forfattere som Bebel holder for, naar det heder i Indledningen til den sidste af dem: "Uden-
tvil have afstellige Poeter og danske Skaldre tagen sig for
eet Slags Eventyr, og det hver ester sit Hoved og Ind-
sald besattet udi Gangvis. Ligervis som vi og see, at af-
stillinge Poeter have øste tracteret een Slags Materie, dog
ikke hvor paa en Maner eller Form". No. XXXI, som sy-
nes at være bygget paa en anden Tradition end No. XXXII
og XXXIII, har ventelig en anden Forfatter end disse,
hvilke nok i Grunden er en og samme Sang, forandret hist
og her ved muntlig Overlevering, maaskee i forskellige
Provinsier.

Fortællingerne om Rosmer findes bearbejdede saavel
af Pram i Stærkodder som af Ohlenschläger i de 1803
udgivne Digte. Hos Grimm staar No. XXXI p. 201 og
No. XXXII p. 204.

Jamieson, der i sine Popular Ballads Vol. II. p.
202-3 har leveret den første Bise om Rosmer og i Vol. I.
p. 215 Noget af den æden, gør Vol. I. p. 217 den An-
mærkning, at der er en stor Lighed imellem Fortællingen
om Rosmer Havmand og en slotst Romance om Ung Row-
land, som Mad Tom i Shakespear citerer. Den britiske
Fortælling, lægger Jamieson til, er i enhver Henseende
smukkere end den danske, og ung Rowland (den yngste Son
af Kong Arthur til Carlisle) opfører sig langt mere ære-

fuldt og mandigt end hans islandiske Navne. Ifstedenfor at krybe i en Krog for at sejle sig, springer han frem, trækker sin Faders gode Sverd Escalibar, og råber: "Ra til, Du Helvedeskabat! om Du ter." En fort men rasende Kamp begynder, og Ellekongen bliver slægt til Jorden. Ung Noroland sparer ham, paa Bildaar, at han skal sætte hans Gøster, sejen Ellen, i Frihed, og bringe hanc te Brodre tillive igjen, som laa dode henne i en Krog i Bjerget.

Om Rosmer erindrer Jamieson, at det synes et være et godt Stykke Djævel, og i Grunden den bedste Kristen af de tre.

XXXII. 1ste V. Bukkebjorn (her Bokkeben) og Elvesten siges i Topograph. Journal for Norge XI. 62 at have været to Brodre, og formodes at deres virkelige Navne har været Bjørn og Sten. Men samme steds forekommer Intet hvorved den norske Tradition om disse to Mænd kunde bringes i Forbindelse med Visens Indhold.

V. 2. "Den hvide Gaas" var ventelig Elibets Navn.

V. 8. "Ridder" var foran p. 368 et af Langben Nisses Tilnavne.

No. XXXIV. S. 234.

Elvehøj.

Syv II. No. 9. Denne er en af de udenlands mest bekjente Viser, da den læses paa Tydst saavel i Gerstenbergs Briefe über Merkwürdigkeiten der Litteratur I B. S. 110, som i Herders Volkslieder I. S. 152 (Werke zur schönen Litteratur VIII. 446) og hos Grimm p. 156. Paa Engelsk oversat baabe i Lewis's Tales of Wonder I. 31, og i Jamiesons Popular Ballads I. 225. Den er

esterlignet af Ohlensläger i hans 1803. udgivne Digte
S. 56.

De smaa Forandringer, hvorved den i nærværende
Udgave er forskellig. frz Syvs., grunde sig, paa Læsemåas-
der i Haandskrifter.

Man har særlige Aftryk af den, saavel enkelt trykt
1729, som ogsaa udgivet i Forening med Syvs. IV. 89.

Et Vers deraf i den jydske Dialect, og en med Visens
Indhold overenstemmende Fortælling fra Østerlygum.
Gonderrangstrup Herred i Hertugdommet Slesvig fore-
kommer i de Antiquariske Annalers 1ste Bind ødet Hæste.
Ogsaa i en anden Indberetning til den antiquariske Com-
mission Indregistreret VI. 21. a.) omtales et Bjerg i Egh-
holm Sogn. Framlev Herred Aarhus Amt, hvorom Al-
muen fortæller en Del Fabler angaaende de Elvefolk som
der skulle boe, og at det engang gif Svend Telding med
dem omrent som Visen beretter.

No. XXXV. Pag. 237.

Elveſkuð.

Denne Sang, som er af Syvs. IV Part No. 87,
staar paa Thys oversat i Herders Volklieder 2ter Theil
261 og i Des Knaben Wunderhorn I Th. S. 261. Paa
Engelsk haves den i Lewis's Tales of Wonder I. 53 samt
i Jamiesons Ballads I. 219. Paa sidstnævnte Sted gjør
res opmærksom paa den egne Maade hvorpaa Omqvædet
er anbragt i 1ste Vers, at det i Meningen gjør Overgang
til det derpaa følgende ødet Vers. Jamieson har deraf ta-
get Anledning til, af Omqvædet at donne en hel Strophe
saaledes:

Sir Oluf the Wend has ridden sue wide,
All unto his bridal feast to bid.
And lightly the elves, suefeat and free,
They dance all under the green wood tree.
And there danced four, and thera danced five &c.

Sangen habes ogsaa i en islandss. Overtættelse i de
magnæanse Manuscripter paa Universitetsbibliotheket No.
147. 8vo. hvor den begynder:

Olaus reid med Bjørgum fram,

Raudur Login brann
Hitte syrit sier Alsa ran ic.

Sagnet fra Hedenop om Alser har under nogle Modi-
ficationer vedligeholdt sig indtil vore Tider. Blandt vor
Almoe synes Dokalserne at have gjort mest Sensation;
altid forestilles Elbefolk som stædende Væsener. Dog kan
man og sige, at deres Indbildung har været rørt af Ly-
kalserne, for saavidtsom den vidtudbreede Overtro om Nis-
ser — disse spøgende vel enbog godgjørende Væsener — ver-
væb er foranlediget. Muligt ogsaa at Norges Jældre skri-
ve sig dersra.

No. XXXVI-XXXVIII. Pag. 241-49

Disse trende Viser, som staae hos Syp II. No. 10.
IV No. 57, og i Levninger af Middelalderens Digte-
konst zdet Hæste No. 2, har det samme Beskaffenhed med
som med de tre om Fru Grimild eller de tre om Rosmer
Havmand. Det samme Sagn behandles af forskellige For-
fattere, eller vel snarere en og ben samme gamle Visse
bliver ved den muntlige Overlevering saa sonderlemt

og sammensat, forøget og formindsket, at Identiteten ikke altid strax falder i Øjnene. I No. XXXVI (hvoraf haves en Bearbejdelse i Ohlenslægers Digte 1803) lader det som om de første Strofher mangledo, hvoreover Læseren er aldeles uvidende om, hvad der liggest fæst i denne sære Fugl. Det lader sig formode, at de manglende Vers har indeholdt Beretning om Tomfrenns første Omstabelse til en Hind, saaledes som i No. XXXVII og XXXVIII, — No. XXXVIII staar hos Grimm pag. 121.

No. XXXIX. Pag. 250.

Nattergalen.

Denne Sang leveres ester tre sammenligneblede trykte Exemplarer, det ene mod Karstal 1721. De afvige meget lidet fra hinanden. Et skrevet Exemplar har en Del Varianter, men som ikke give saa gode Læsemader som de trykte Exemplarer. Visen haves ogsaa trykt paa Svenske haade i Expeditionssekretær Thomæs og i Doctor Zetterströms Samlinger.

No. XL. Pag. 255.

Den omflabte Ridder.

Det er Syvs IV No. 34. At Signelits Brødre i gde og gde Strophe lade Lindormen føre hende bort uden Modstand, maa vel forklares deraf at de rimelig vare ubevæbnete; eller og de fornami, at her var noget Overnaturligt forhaanden, som det var forgjørves at ville satte sig imod.

No. XLI. Pag. 258.

Ridderen i Hjorteham.

Gvvs IV. 51. Hos Grimm p. 198.

Vers 22—23. Det Træf, at Usalille i sin Forlenghed finder paa at skuffe Ridderen med Opdigtsen om den jordgravede Slat, har Wicens Forfatter muligen laant af Rejnke Hos.

No. XLII. Pag. 253.

Ungen Svegder.

Gvvs IV. 24. Grimm pag. 168.

Svegder heder i Barnewicz's Codex Svendal og i Marsvins Svejdal. Det sidstnævnte Haandfrift har, imellem den 16de og 17de Strophe, følgende:

"Jeg skal give Dig saa god en Pung,

Den skal være Dig huld,

Du skal aldrig saa tage af den,

Han skal jo altid være fuld." —

Hvilket synes at være en nyere Tilfældning, laant af Eventyret om Fortunatus's Pung.

Versene 9 og 10 ere de samme som her foran S. 59 og 66 forekom i Viserne om Drm Ungersvend og Berner Rise.

No. XLIII. Pag. 261.

Den onde Svigermoder No. I.

Gvvs IV. 90. Grimm Pag. 250.

V. 1. Den Vanfælighed med det ikke siden forekommende Navn Elling, er Grimm med Held gaaet hen over ved et oversætte:

Das gab er zur Eh' einen Ritter fein.
 Syv i sine Antegnelser til denne Sang gjør opmærksom paa den lignende Troldom eller Førgjørelse i Hercules's Historie, da Alcmena ej kunde føde ham, for hendes Pige løj for Lucina, som hindrede Fødselen, indbildende hende, at det allerede var overstaaet.

Barnewitz's Codex har efter den 22de Strophe, følgende Tillag:

Herre Gud naade mig arme Vib!

Kan jeg ikke skille den Svinde ved Vib.

Der jeg var i min Unsetid,

Då kunde jeg skille hver Svinde ved Vib.

Jeg kunde gange ved Strande,

Og vinde op Reb af Sande.

Jeg kunde med de Reb af Sand

Op til Maanen løbe paa Stand.

Jeg kunde med den Manerings

Vende Verden trindt omkring.

I Comtesse Christianas Codex haves denne Visse med saa betydelige Foranbringer, at man ansæt det for ikke
passende, tillige at tilføje en Copie deraf under
No. XLIV. Pag. 277.

Den onde Svigermoder No. 2.

No. XLV. Pag. 281.

Hr. Tonne.

Af denne Visse, som Syv ikke har, er der en færdigt
trykt Udgave, et Ark i Octav, uden Steds og Mårs Næs-

nelle, Den staer indført i Christentse Tuels og Anne Krabbes strevne Bisebsger, ligeledes i Universitetsbiblio-
thekels Codex, og i den thottiske No. 1516 i Dvart.

Det er ikke rimeligt, at den skulde have sand Begis-
venhed til Grund, derfor har den saa meget mere æsthe-
tiske Værd som ganse digterstæt Opfindelse. Maaden dette
lille lyriske Epos er fremført paa, forhøjer Digterens For-
tjeneste. De mange moderne Udryk prægtet gaaer Digters
Alder op, i det mindste til Midten af det XVI Jahrhun-
drede, da det findes i Anne Krabbes Collectanea, som ere
fra Enden af det Jahrhundrede.

V. 28. Vi ere saa vante til et Island i disse Viser,
hvorved dog ikke er at tænke paa Den Island, saa det ikke
lengere fælder. Antager man, i Overensstemmelse med
Anmærkningen til Visen No. VI her foran pagt 374, at
det var et Sted i Norge, saa er et Par Maaneders Segs-
lads dertil fra Alss (Strophe 73) ikke en upassende Be-
stemmelse. At det rette Island aldrig har haft egne Nor-
ger, kunde neppe være ubekjendt for nogen dansk eller norske
Digter.

V. 32. At Datteren her tillægges samme Navn som
Moderen i 27de, kan være en Skjødeslosshedsfejl; men
kan ogsaa være sat med Forsæt, da Slight vel er sjelbent,
men dog ikke ganse uden Exempel.

V. 52. "Tilrygge" (det tydste Zurück) findes ogsaa
i andre gamle danske Bøger, som ogsaa foran S. 104 B. 2.

No. XLVI. Pag. 295.

Ridder Stig og Findal.

Denne tilforn utrykte Sang findes saavel i Christentse
Tuels som Anne Krabbes Bisebog. Paa sidstnævnte Sted

Balbes den: "en smuk gammel Bise om Hr. Stig Krogenus af Heyreholm i Sæane." Den giver en levende Forestilling om hvad man for tre fire Hundrede Aar siden ansæt for den største Grab af Luxus.

V. 48. At have Bjørne ved Porten istedenfor Hun-
de, var ikke den ringe Mands Sag.

V. 53. Lin. 1. Når man betænker den overordent-
lige Mængde af Nav som forud udførtes fra disse Nor-
derlande, kan man nok troe, at her har været god Forraad
deraf, og det bliver da ikke saa overdrevent, det her be-
rettes, at Loftet var beklædt mellem Bjællerne med den
røde (altsaa almindeligste) Nav. — De forgylde Bogsta-
ver, som endnu findes i gamle Codices, gjør Lignelsen Lin.
2. forstaaelig.

V. 54. Lin. 1. Skal ventelig forstås om Forgyld-
ning.

V. 55. Lin. 2. Istedenfor "Hvalsben" læser et Frag-
ment "Elsenben"; men det maatte da nok hede Filsben,
da, som bekjendt, det gamle Norben kaldte Elefanten Fil,
og Elsenben Filabein siden Filsben.

No. XLVII. Pag. 302.

Runernes Magt No. VI.

Syb IV No. 60.

V. 7. Om denne her og i flere af Sangene omtalte
Kraft hos Runerne til at opvække Kjærlighed kan, foruden
Rune-Capitlet og andre Steder, sees Rudbecks *Atlantica*
Tom. III, pag. 43.

V. 26 og 27. Disse to Vers staar ikke hos Syb, men

fundtes i den Afskrift, om staer i den ørste Bisbog af Aar 1555.

No. XLVIII. Pag. 308.

Kjæmperne paa Dovrefjeld.

Staaer hos Gyv i IVde Part No 89. Paa Tydte i Herders Volkslieder II. 153 (Werke zur schön. Litteratur VIII. 448) og hos Grimm pag. 146.

Man har i Dansken et særligt Astryk, hvor Begyndelsen er lidt anderledes:

Paa Dovrefjeld.

Der ligge de Kjæmper som ere saa snild'.

Men hvo skal føre vo're Runer o. s. v.

Der ligge inde de Kjæmper saa bold'

Dronning Ingeborgs Sønner og de vare telv.

Men hvo skal o. s. v.

Dette særlige Astryk skyldes den, udentvis bedre, læsemaade, som er anbragt i det 9de Vers, hvor Gyv har: "Ja mere kunde han og formaae."

No. XLIX. Pag. 310.

Den forræderiske Havmand.

Hos Gyv IV No. 91. Paa Tydte i Herders Volkslieder II. 155. (Werke zur schön. Litt. VIII. 450) i Göthe's Fisherin, og hos Grimm p. 403. Paa Engelsk i Lewis Tales of Wonder I. 56. samt i Gamisons Popular Ballads. I. 208. Paa sidstnævnte Sted er den ledfaget med gode Anmerkninger.

No. L. Pag. 313.

Agnete og Havmanden.

Er særligt trykt. Synes ellers at være et Fragment, som Slutningen er blevet borte af.

I stedetfor Omqvædet "Haa! Haa! Haa!" læser den trykte: Haa ja! Forresten kan man (det ogsaa begge Digterne Baggesen og Øhleßlæger, der hver paa sin Maade har behandlet dette Emne, har gjort) ved at synde Visen, godt undvære disse Udraab. Man gentager blot de tre sidste Stavelser af sidste Linie, og derpaa selve Linien.

No. LI. Pag. 316.

Maribos Kilde.

Syv. IV. 35. Grimm pag. 84.

Gamtalen her imellem Dronningen og Algreven er et fuldkommen Sidesycke til Gamtalen mellem Baldemær IV og Torelille hos Syv IV. No. 44.

"Algreven" skulde, efter Syv Pag. 624, være en Greve fra Valeholm i Solland.

V. 18 — 20. At denne her mødende Folke-Overtro ikke heller er ubekjendt i Thydkland, sees af Grimms Anmærkning p. 507.

No. LII. Pag. 319.

Det uheldige Giftermaal.

Denne Visse er taget af den thottiske Codex som gjemes i det Kongelige Bibliothek under No. 1516 i Kvart.

V. 30. At biske Råvne forsmaae hvad Gøl og Guld
dem bydes, derpaa haves Exempler foran i Viserne om
German Gladensvend og Verner Navn. (No. XXV og
XXVI.)

V. 40 — 43. Denne her forekommende Nisi o veb
at nævne Ens Navn er der Sidestykke til i Nibolts Vise
hos Syv IV No. 88. (conf. Sigurqvida II. Strophe I. Mst.
og Macrobius i 3die Bog, 9de Capitel). Hermed kan man
og sammenligne Overtroen ved Skattegravning, da Ingen
maa mæle et Ord.

V. 56 seqv. Om Trylleriets Ophævelse formedelst et
Kys see her foran i Anmærkningerne Pag. 377.

No. LIII. Pag. 326.

Harpens Kraft.

Leveres her efter en trykt Udgave prentet 1679 uden
Trykkesteds Nævnelse.

No. LIV. Pag. 330.

Hr. Thor og Tomfru Thure I.

Haves trykt med to andre Sange under Titel Trende
af de Gamles Viser eller Heltesange, til en Prøve for
Dem som deraf ere Elffere. 1719. uden Trykkested. 2
Ark i Octav. Heraf er den tredie den samme som No. 13
i Tragica. Den første som begynder: Kong David sen-
der sine Gesandter af Land, er i høj Maade ubetydelig. Den
anden er den som nu læses her.

Med Overflisten Finnekonster sigtes til det i Versene
106-9 forekommende Hexeri, hvorved Storm og Uvejr rej-
ses, et Slags Troldom hvori Finnerne, som bekjendt, i gam-
le Dage vare saa store Mestere.

No. LV. Pag. 344.

Hr. Thor og Tomfru Thure. 2.

Et afstrevet af Dorothea Thots Bisbhog.

Ordforklaring.

A.

Aa, i Imperfect aatte (ejer, ejede), forekommer S.

134. Vers 15. S. 179. B. 25. S. 189. B.

20. S. 216. B. 7. S. 241. B. 1.

Aarsag, (en tillagt Sags Fralæggelse) S. 299 B.

39. (sv. Ursåkt. isl. Afsakan. 2: Undskyldelse)

Ageruld, (er efter Videnskaberneselskabs Ord-
bog en Græsart, i hvis Top er en uldaglig
Materie, Eriophorum polystachium) fore-
kommer S. 265. B. 13. S. 300. B. 54.

Alle, Den Form "med alle" forekommer i Bethynin-
gen af aldeles, S. 58. B. 17. S. 98. B.
II. S. 141. B. 10. S. 218. B. 1. S. 233.
B. 23. (isl. med öllu)

And, (undte. Hader paa islandiske unndi, af
Præsens ann.) forek. S. 196. B. 8.

Arg, (ondt, slem, slet. Islandsk argr) forekommer
S. 162. B. 16. S. 243. B. 1.

Altraa, (Længsel.) Det samme samme som Trå i
Ihres Glossarium) forek. S. 256. B. 21. S.
257. B. 22. S. 268, B. 32 og 33.

1ste Dei.

D v

Avet, (baglænds. Isl. ófugr. Efter Junges Dialecticon i Bogen om den norske og Islandsske Måsme betyder "avet om" til venstre Side) forekommer S. 71. V. 44. S. 310. V. 4.

Nomur (Stenklever) S. 378. Paa Dansk er Nuw en Eng.

Axler, (sætter ilave) S. 140. V. 5. S. 144. V. 3. S. 160. V. 9.

B.

Baad, (Begge) forekommer S. 11. V. 46. S. 31. Daarder de

V. 38. S. 47. V. 38. og oftere. (isl. Bádir)

Bane, (Død. Drab.) S. 130. V. 35.

Basse, (Vildsvin) S. 68. V. 18. S. 235. V. 8.

Bed, (Jagt) S. 75. V. 13. (jævnf. Badens Forklæring af Ordene i Bedels Saro.)

Beder, (jager; gjør Jagt paa) S. 203. V. 14. 15. S. 243. V. 7. S. 281. V. 2. 3.

Bedes, (forlanger Noget til sig selv. Isl. heidast.) forekommer S. 66. V. 15. og oftere.

Beretter, (Nyder Alterens Sacramente). forek. S. 156. V. 38.

Bert, (smuk, glimrende. Isl. biartur). forek. S. 88. V. 31.

Bider, (støver, bier. Isl. bida) forek. S. 7. V. 22. S. 10. V. 45. S. 13. V. 62. S. 25.

V. 2. S. 27. V. 14 og oftere.

Blaa, (blev, som en Dødning) S. 125. V. 9.

Bles, (det samme som blisset i Videnskabernes Selskabs Dædbog) S. 165. V. 36.

Blikker op, (seer op) S. 82. V. 23.

Blomme, (Blomst. Tydste Bluhme. Isl. Blöni)

S. 14. V. 64. S. 254. V. 22. S. 288. V.
43.

Blød, "hug han i Blød" skal der nok læses S. 170.

V. 21. Lin. 1. som det heder i Syvs Udgave
og hvorved faaes et halv Rim til 3die Linie.

(Faenfør Vid.: Selskabs Ordbog Ordet Blød
S. 412.)

Boe, (tillaver, bereder. Isl. bua) forekommer ofte
i Talemaaden "at lade sit Bryllup boe" f. E.

S. 245. V. 15. S. 293. V. 70. S. 307.
V. 33. S. 343. S. 130. S. 198. V. 18.

Bolde, (ypperlig, fortreffelig) S. 133. V. 7. S.
134. V. 13.

Bolster, (Sengeklæder. See Vidensk. Selsk. Ordb.)
S. 206. V. 9 og 30. S. 273. V. 14.

Braad, (er, ifølge Videnskaberneselsk. Ordbog, en
vis Skovplet) S. 182. V. 4 og 6.

Brad, (Steg, Fode, Madning) S. 43. V. 10. S.
242. V. 4. 5. 7. S. 245. V. 11.

Brad, (hastig, overilet) S. 341. V. 111.

Bradelig, (hastig, Isl. brædliga, Adverb. af bradr,
Adject) S. 66. V. 11. S. 154. V. 28.

Bradser, (Bryst, eller Arnsmykker) S. 277. V. 2.

Bradt, (hurtig) S. 119. V. 15. S. 275. V. 25.
og oftere.

Brande, (Master og Rører paa Skibe) S. 144. V.
1. S. 218. V. 3.

Braft, (Skade, Forlis) S. 176. V. 7. S. 180. V.
28. S. 184. V. 17.

Brudeſkebens Færd, som forekommer S. 163. B.
882 26, er formodentlig det samme som Bryllups-
færd, da Brudeſkeben ventelig er sammensat
af Ordet Brud, og det islandſke og svenske
ſkipa $\circ$: ordinare $\bowtie$ constituere.

Bulſter. See Bolſter.

Bunken (Det nederste i et Skib, Bunden i et Far-
tøj) S. 162. B. 20.

Bur (Kammer) S. 50. B. 6. S. 83. B. 1. S. 192.
B. 34. S. 195. B. 2. og øftere.

Bør (en føjelig vind. Isl. Byr) S. 125. B. 9. S.
146. B. 16. S. 147. B. 18. S. 187. B. 4.
og øftere.

Bøs (vred, arrig. Æydſt bøs) S. 68. B. 24.

D.

Dannebroget Hest (S. 153. B. 20. 21.) er ventelig
en dansk blakket Hest.

Dannes (god, retskaffen) S. 317. B. 9 og 12.

Dele (Proces. Rettergang) S. 216. B. 6.

Dere S. 75. B. 10. staer istedenfor der.

Djærves (fordriſter sig til) S. 59. B. 25.

Donner (giver en stærk Lyd. Udtales ogsaa dunner)
forekommer S. 3 i Ømqvædet.

Drenge, som forekommer S. 141. B. 12, bruges, lige-
som i Islandſken Dreingr, om stridbare Mænd.

Driver (vanker om) S. 139 i Ømqvædet.

Drotten (Herren Christus) S. 84. B. 9, S. 129.
B. 30.

Dvale, at lægges i, som forekommer S. 17. V. 11.

og 236. V. 10. betyder at miste Livet.

Dyst (Kamp) S. 4. V. 5. S. 8. V. 33. og østere.

Dyster (Kjæmper) S. 164. V. 31 og 32.

E.

Elvesærde, Elvehøj, Elvelone, Elvelunge, Elvestud. Disse Ord, som forekomme S. 234. 235. 237. 239, ere alle Sammensætning med Elv, i det gamle Sprog Alf. I Bidenskab. Selsk. Ordbog findes Ordene Pag. 42 under Elle.

F.

Faaer (flyer, forskaffer, leverer) S. 21. V. 34. S. 106. V. 10. S. 165. V. 37.

Faaer af eller fanger af (bekommer, erholder). S. 60. V. 29. S. 67. V. 20. S. 241. V. 3. S. 242. V. 4. S. 255. V. 5.

Falsk (Falskhed, Svig, Urvished, Upanalidelighed. Isl. Fals) S. 130. V. 38. S. 184. V. 20. S. 226. V. 11.

Fast (hurtig) S. 183. V. 8. S. 228. V. 22.

Fast (tagtet, omendskjøndt. Isl. fyrst, Sved. fast) S. 113. V. 27.

Favner (Tager imod med Glæde eller med Høfligheds Bevisning) S. 292. V. 69. S. 331. V. 12. S. 333. V. 32. S. 343. V. 126.

- Sedel** (Violin, Isl. Sidla) S. 113. V. 22. 23. S. 114. V. 32. S. 121. V. 26. S. 128. V. 22. 23.
- Seldten** (Marken. Fævns. Vid. Selsk. Ordbog) S. 49. V. 1. S. 50. V. 7.
- Sig** (Hast, Skyndig) S. 237. V. 3.
- Sinnekonster** S. 330. See **Unmærkn.** S. 394. No. LIV.
- Sjæderham** (isl. Sjadrhamr; en med fuglefjædre besat ham, som Overtronen fordum indbildte sig, der kunde flyves med) S. 23. V. 50. C. 190. V. 25. 26. 28. S. 193. V. 43.
- Sjælede** (skjulte) S. 202. V. 9.
- Slidt** (støvet, saet bragt tilveje) i Præsens fler eller rettere flyer, bør altsaa skrives: flyet) forekommer S. 122. V. 28.
- Sogel** forekommer S. 87. V. 26. See **Unmærkn.** her foran S. 380.
- Sole** (Hest) S. 117. V. 3. S. 124. V. 2. S. 132. V. 1. og østere.
- Forde** (Færd, Adfærd) S. 85. V. 12.
- Fordøjer** (sætter overstyr, tilsætter) S. 125. V. 5.
- For langen** (lønge siden) S. 158. V. 47.
- Formue** (Evne, Kraft) S. 51. V. 15.
- Forsnímen** (nylig) S. 184. V. 15.
- Fortylke** — "I lader Eder ikke fortylke" betyder: tager det ikke ilde op, fortryder ikke paa. Forekommer S. 4. V. 5. S. 151. V. 9. S. 156. V. 39. (Paa Islandst: láta sér fyrir þydia).

Førder (ødelægger) S. 167. V. 1. 2. S. 178. V. 21. (Bleve forødt S. 137. V. 34- betyder egentlig: gik tilgrunde; i hvilken bemærkelse Ordet ogsaa forekommer i Vægterverset: "al Torden var forødt.")

Fram (frem) S. 84. V. 6. S. 85. V. 15. S. 94. V. 67. og østere. (isl. fram)

Fremmerstavn (Forstavn) S. 144. V. 2.

Fri — som forekommer S. 9. V. 37, skal maaske være frid, af fridur, som i Islandskon er et almindeligt hædrende Ord.

Frister (prøver, undersøger. Isl. freista) S. 3. V. 3. S. 47. V. 35. S. 88. V. 32. S. 96. V. 1.

Fro (glad) S. 68. V. 22. S. 137. V. 30. S. 179. V. 23. og østere.

From (tapper, mandhaftig. Tævnfor Thres Glos-
sarium) S. 130. V. 38. S. 152. V. 14.
S. 171. V. 27. S. 330. V. 3.

Fromme (Gavn) S. 69. V. 29. S. 288. V. 43.

Fund (Paafund) S. 45. V. 24.

Fus (hæftigt begjærende Isl. fus, conf. Ihre sub
voce fus) S. 165. V. 35.

Færd — "at ride med En en Færd" S. 52. V. 21.
bemærker at binde an med, give sig ikast med.
Færd S. 93. V. 60. betyder Selskab. og S.
121. V. 26. Allarm, Hurlumhej. Ingen af
disse Betydningser passer sig til S. 104. V. 1.
Fæste (besæstet Sted) S. 15. V. 2. S. 294. V. 78.

- Sæster** (trolover, øgter) S. 157. B. 44. 45. S. 326.
B. 2. 3. S. 337. B. 73. (isl. festa, fastna)
Søje (liden. sv. føga) S. 40. B. 29. S. 43. B. 11.
Sør (frisk, dulig til. Isl. fær) S. 51. B. 11.
Sører "fører mig hjem" (holder Bryllup med mig)
S. 283. B. 13.
Sørre (før, førend) S. 52. B. 16. S. 53. B. 22.
S. 106. B. 15. (isl. fyrrí)

G.

- Galdrer** (tryller, signer) S. 84. B. 8.
Gam (et Slags Drne. Isl. Gammr) S. 4. B. 8.
Gammen (Spøg, Munterhed, Lystighed. Island.
Gaman) S. 74. B. 8. S. 192. B. 36. S.
228. B. 23. og østere.
Gjælder i Imperfect. gjald (kriger, raaber, giver
lyd) S. 61. B. 39. S. 66. B. 13. S. 119.
B. 13. S. 141. B. 13. S. 162. B. 20.
Gjem — "at give gjem" som forekommer S. 20. B.
33. S. 118. B. 4. betyder at mindes, erin-
dre sig. Ligesaa "Han tog til Gjemme" S.
36. B. 9. (isl. at géfa grum: lægge Mærke til)
Giller (bejler til. Isl. gilia) S. 242. B. 1. S. 283.
B. 11. S. 288. B. 43.
Glarbjerg (Glasbjerg. Paa Islandst heder Glas
Gler) S. 132. B. 1. S. 133. B. 6.
Gram (vred, fortrydeslig, epbragt, it. bidst og arrig)
S. 46. B. 30. S. 52. B. 17. S. 94. B. 67.
S. 101. B. 8. S. 107. B. 17. og østere.

Grander (Fader. See Ihres Glossarium) S. 220.

B. 15. (isl. granda)

Grob (Groft) S. 88. B. 28. (Ifølge Hællagers Gloss-

sarium bruges Ordet i Norge, og ifølge Vid.

Selst. Ordbog ogsaa i Jylland).

Gruen (Ildstedet) S. 371. (See den danske Ordbog)

H.

Haand — "at tage Nogen paa Haand". S. 9. B. 39.
er at tage Noget i Pant. Men S. 345.
B. 8. betyder "de tage paa Haand" at de
vedtage.

Haand — "at gaae Nogen til Haand" S. 36. B. 5.
og S. 106. B. 14, bemærker Underdanighed,
og at overgive sig til En.

Haardt "Haardt en Fange" S. 51. B. 14. Kan vel
betegne det langvarige Fangeskab. conf. Ihre
Ordet framhærdæ.

Hadingsliv, som forekommer S. 76. B. 17. om
Strid, hidledes muligen af det islandiske Had-
dingiar o: Krigshelte; snarere kommer det dog
af det obsolete Had. See Vid. Selst. Ordbog S. 487. Hadingsord S. 259. B. 8.
er haanlige Udtryk, Spotteglosser. (isl. Hæ-
dung, Forhaanelse)

Hald (en Klippe, en Sten, en Høj, stejlt Bjerg. Isl.
Hallur) S. 5. B. 10. S. 43. B. 15. S. 66.
B. 13. S. 67. B. 20. S. 76. B. 17. og oftere.

Salvmindre (meget mindre. Isl. halsu minna) S.
76. B. 18.

Sam (Et Skjul, Beklædning, Noget som En isorer sig) S. 193. V. 43. Lin. 3. (Bruges mest i Sammensætning, saasom **Hjædreham**. Det S. 179. V. 27. forekommende Trolleham er Trollestikkelse eller Trollesignelse; see Ære under Ordet **Sam**.)

Sammer (hej og stejl Klippe. Isl. **Samar**) S. 115. V. 38.

Sardt (haardt, stærk) (S. 58. V. 21.

Seder (kalder paa) S. 159. V. 2. S. 316. V. 2. S. 317. V. 7. S. 221. V. 17. (i den danske Ordbog skrives Ordet hedder).

Seld Dig, en S. 110. V. 4. og østere forekommende Hilsen, af isl. **Heil** (fortuna).

Selde, S. 201. V. 1. er det samme som **Gilde**, sved. **Gálda**. (See Vidensk. Selst. nyønevnte danske Ordbog).

Selde, som forekommer S. 350. V. 58. er det samme som **Gald**, sved. **Gåll**.

Selled (en Helt) S. 10. V. 44. S. 25. V. 2. S. 50. V. 8. S. 54. V. 30. og østere.

Sere (her) S. 248. V. 14.

Serreford (Krigstog. Isl. **Herferd**, af **Her** en **ær**). S. 43. V. 14. S. 85. V. 10 S. 135. V. 22.

Hjalte (Fæstet eller Haandsanget, Haandgrebet paa et Sværd. Isl. **Hjallt**) S. 23. V. 49. S. 42. V. 8. S. 60. V. 33. S. 67. V. 21, S. 136. V. 24.

Hjemferd (Hjemrejse) S. 94. V. 66.

Hjemføre (føre hjem til sig som sin Brud) S. 53.

V. 22.

Hjemorlov (Tilladelse til at rejse hjem) S. 226. V. 15.

Hil. Dette S. 56. V. 5. S. 75. V. 15. S. 144.

V. 4. S. 161. V. 10. og østere forekommende Ord, har følleds Herkomst med Ordet **Held**, nemlig det islandiske **Heill**, der baade betyder **Held**, og tillige sund, heldig adjektivisk. Det er det samme Ord, hilser og **Hilsen** ere dannede af. (conf. Ærre under Ordet **Hel**.)

Hindeham (Hindeskikkelse. See **Ham**) S. 248. V.

13 S. 249. V. 17.

Hio, som forekommer blot S. 300. V. 50. er formodentlig Ærres **Ho** o: et Drug til at vande Kreaturer i.

Hofverk (ridderlige Øvelser) S. 5. V. 14. S. 132.

V. 4. og østere.

Holder (beholder) S. 70. V. 34. (isl. halda)

Holdig (som holder godt fast). S. 60. V. 33.

Hu eller **Hue** (Sind) forekommer S. 19. V. 25. S. 20. V. 31. S. 21. V. 35. S. 26. V. 6.

S. 30. V. 30. og østere. (isl. hugr)

Hure (hvørledes. Sv. huru) S. 13. V. 59. 60.

S. 34. V. 52. S. 39. V. 25. S. 65. V. 4. og østere.

Hveden. S. 28. V. 16. betyder hvorfra, og S. 11.

V. 47. hvorfra, af hvad Herkomst.

Hverver (forhverver) S. 34. V. 54.

Hænde — S. 74. V. 6. er den islandiske **Dativus Singularis** **Hendi**.

Sænder (skaffer, lader vedvaretes. jævnf. den danske Ordbog) forekommer S. 148. V. 28.
Særder (Skuldre) S. 238. V. 13. S. 346. V. 17.
Søder (truer, løfter haanden i Vejret, som for at slæge) S. 23. V. 48. S. 183. V. 10. (isl. hóta)
Søfdingsstorm (Heltestrid) S. 77. V. 27.

S.

I — "I saa fast" forekommer S. 23. V. 49. S. 42. V. 8. S. 80. V. 45. Her er i den gamle forstærkende Partikel e eller æ (Dgsaa S. 242. V. 7. bør Lin. 1. læses "i saa fast" istedens for jo).

Jamling (Aar og Dag) S. 345. V. 6.

Igjen (imod, imøde. Isl. ligégn) S. 50. V. 6. S. 230. V. 6.

K.

Kaar (Balg. island. Kiðr) S. 140. V. 9.

Karm (Vogn) S. 163. V. 25. S. 273. V. 13. og 15.

Kavle (Kaardfæste isl. Kasfli sved. Kasfle) S. 22. V. 45.

Kjender (underviser, lærer) S. 235. V. 7. S. 296. V. 9. (isl. kenna)

Kind (Barn) S. 221. V. 20. (Ordet er øldgammelt Skandinavisk. I Islandsken betyder Kindin min, min Lille, min Bedste!)

Kirkekam S. 310. V. 4. — Ordet synes at skulle betyde Nygningen af Kirketaget, men denne betydning passer ikke her.

- Rive (stride, slæes. Paa Islandst bemærker Rive
Trætte, Strid, Kamp) S. 17. V. 17.
- Rjæde (Overhaands Glæde, See Ihre Ordet Fåt) S.
231. V. 13. (isl. Rjæti)
- Rjæmpesæd. See Sæd.
- Rjære (Klagemaal) S. 175. V. 2. S. 299. V. 37.
- Rjærer (klager) S. 148. V. 27. S. 182. V. 2. S.
245. V. 13. og østere.
- Rjøn (rask, tapper) S. 330. V. 1. — Derimod bes
tyder Rjønt S. 133. V. 6. skinnende, smukt.
- Rjøs S. 23. V. 48. 49 er Imperfectum af Ryser,
forskrækker. isl. Rusa.
- Klapper S. 58. V. 21. betyder hanker; paa Tydse
Klopfen. isl. Klappa. Klænder?
- Klode (den runde Kugle paa Enden af Fæstet eller
Haandgrebet af en Haarde. sv. Kluns,
holl. Klont) S. 67. V. 21.
- Knar (et Slags Skibe. hos Ihre Knor) S. 224.
V. 1.
- Knegt (Ridder, det engelske Knight) S. 125. V. 6.
- Kny — betyder S. 31. V. 38 bevæge; S. 193. V.
43 at fare efter, sætte efter.
- Krank (slet, uheldig) S. 123. V. 37. S. 323 V. 42.
S. 195. V. 1. S. 208. V. 32.
- Krank (syg. isl. Krankr) S. 138. V. 37.
- Kreng (snild) S. 17. V. 11.
- Kronet Sværd S. 156. V. 35 var rimeligtvis Tur,
nerlantsen med den brede Parerplade.
- Krus (vred, ørgerlig, fortræden. Isl. Kruus.) S.
44. V. 17=

Kure ell. Kurer (Vægter, En der holder Vagt) S.
21. V. 36. S. 127. V. 20. S. 305. V. 18.

L.

Ladt - end gjort ² latte sig
Last betyder Ned, Skade, Ulykke, og staer som oftest med et andet Ord af lignende Betydning saasom Last eller Brast S. 180. V. 28. Last og Qvide S. 171. V. 24. Last og Skam S. 46. V. 30. og S. 84. V. 6. Last og Men S. 185. V. 28. conf. Thres Glos- sar. in voce Last.

Led (Vej. Næsse) S. 21. V. 35. S. 97. V. 7. S. 296. V. 11. (isl. Leid)

Leding (Krigstog. island. Leidángr) S. 135. V. 22.

Lide (Siden af et Bjerg. isl. Slid, sv. Lid, næsse Lie) S. 33. V. 46. S. 40. V. 28. S. 76. V. 16. S. 81. V. 51. S. 86. V. 17. og østere.

Lilievand, som forekommer S. 9. V. 38. S. 65. V. 8. S. 205. V. 3. S. 331. V. 14. S. 334. V. 43. og østere, betyder en rank Mo; af Lilie og Vaand: en smal Gren, en Vojr; isl. Vöndr, sved. Wand. Til den saa hyppig forekommende Talemaade, der med dette figurlige Udtryk staaer i Forbindelse, "smal i Midten" anfører Grimm i sine Anmærkninger Pag. 425. Parallelsteder af tydiske Digte fra Middelalderen.

Linde (Belte, Isl. Lindi) S. 187. V. 7. 8.

Linne. See Prikke.

List, (Konst, Behændighed. Det islandiske List har samme Betydning) S. 59. B. 22. S. 220. B. 14. S. 222. B. 25. S. 242. B. 6. S. 328. B. 19 og 23.

Listelig, (konstigen, behænbig, forsiktig) S. 47. B. 36. S. 119. B. 14. S. 153. B. 20. og østere.

Lover, (priser, berommer) S. 150. B. 2. Lin. 3. "Lover sig en Piligrimsgang" ibid. Lin. 1. er at gjøre Lofte om at ville rejse til hellige Steder.

Lover sig (trolover, forlovet sig med) S. 51. B. 13. S. 180. B. 32. S. 190. B. 22.

Lur (et langt Horn at blæse i. Islandsk Lúdr. Ordet og Tingen endnu i Brug i Norge) S. 309. B. 6. S. 316. B. 1.

Lyd (Farve) S. 75. B. 11. (isl. Litr)

Læst (saaret. Heraf lemlestået) S. 32. B. 45. (isl. lesta)

Læst betyder S. 286. B. 31. indelukk, og S. 79. B. 34. iklædt. Tævns. Ordene Lås og låsa i Hres Glossarium.)

M.

Maa (kan) S. 308. i Omqvædet. (See maatto)

Maaer (lider, befinder sig) S. 13. B. 60. (Ordet bruges endnu i samme Betydning i Sverrig og Island.)

Maar (Mo) S. 320. B. 14. Dette obsolete Ord Maar er det islandiske Mær: Tomfru, Print-

fesse, rimeligvis beslægtet med Ordet Mey, et
Mo.

Maar les Maard (et Slags kostbar Skind. Paa
svensk Mård) S. 160. V. 6. S. 260. V. 56. S.
291. V. 58. S. 333. V. 33. S. 337. V. 75.
Maatte (kunde. See må hos Thre) S. 188. V. 12.
Mag (Magelighed, Bequemmelighed) S. 133. V. 7.
S. 227. V. 18.

Mareviv S. 118. V. 5. S. 119. V. 10. Mare-
spind S. 125. V. 4 og 5. betyder Havfrue.
Ordene ere sammensatte saf det gamle poetiske
Udtryk Mar o: Hav. Hvad Maremind S.
118. V. 6. og S. 125. V. 8. angaaer, da er Mind
et islandskt Ord som bemærker Gestalt, Stikkelse.
Neden (imeden, imen, imens, isl. amedan) S. 15.
i Omqvædet, og S. 92. V. 53.

Men (Ulykke, Skade, Fortræd. isl. Mein) S. 46.
V. 31. S. 59. V. 24. S. 102. V. 12. 13.
S. 137, V. 33. og østere.

Mile (Hestetømme) S. 327. V. 12.
Minder ell. **minner** (kysser. See Thres Gloss.) S.
179. V. 26. 27. S. 255. V. 5. S. 256. 6.
S. 298. V. 28. og østere. (isl. mynnast)

Mister (slaer fejl, rammer ikke. Paa isl. er missa
at forsegle Maalek. conf. mista hos Thre) S.
30. V. 28.

Mod (Sind) S. 78. V. 30. S. 204. V. 16.
Mod Adjekt. betydet S. 122. V. 30. modig og træt;
S. 141. V. 11. fortrydelig. S. 212. V. 12. S.
213. V. 16. sorrigfuld.

Modig (sorrigfuld, fortædelig) S. 319. B. 1. (Sel.
módugr).

Myseling (liden Mus, isl. Mýslíngr, tydst Måus-
lein) S. 58. B. 16. 17. S. 65. B. 9. S.
66. B. 10.

Mænd — "hun svor om Mænd" S. 189. B. 20.
De Mænd, her sværges ved, ere Helgener, hvilke
ogsaa forstaaes under i den hyppig forekommens-
de Formular Saæ Mænd.)

Møde (Uimage, Besvær, Fortræd) S. 59. B. 25. S.
241. B. 3. S. 194 B. 50. S. 245. B. 13.

Møde S. 54 B. 31. betyder udmattede, mædige, og
er Pluralis.

Mødig (af mod, sorrigfuld) See modig.

N.

Nam (lært) S. 100 B. 3 og 4. (er Imperfectum af
nemmer. Paa islandst nema, nam.)

Nymær (Ny Tidende) S. 37. B. 14. (Paa svensk
Nymære.)

Nysse op ell. Nyse op (staae sig, gjøre Modstand.)
S. 291. B. 59.

O.

Orlov (Tillabelse til at rejse eller begive sig bort.) S.
295 i Omqvædet, og S. 331. B. 10.

Ormefind ell. finds, som forekommer S. 256. B. 7
1ste Del.

E e

og 14, er det Skjæl (sqvama) der bedækkede Ormens (ɔ: Slangens) Krop. (See Ihre under Ordet Sena.)

Ormeham S. 256. V. 15 betyder Ormessikkelse; men ved Orm forstaes i det gamle Sprog en Slange. (See Ihre.)

P.

Padde (Pugge, Skruptudse.) S. 90. V. 44. (isl. Padda).

Paltug (pjaltet) S. 148. V. 26.

Pare, som forekommer S. 74. V. 7, fortolker Syv i sit Glossarium ved Gjøkkesnak. Hos Ihre betyder Par fraus, technæ.

Passer paa (agter paa, bryder sig om) S. 69. V. 30.

Pilker (piller) S. 297. V. 16. 25.

Plade — "at slæe til Plade." S. 169. V. 13. er at slæe flad.

Prikke — "Jeg skal Dig en Priske linne." S. 155. V. 34. Da Prik er en Punkt og Linna hos Ihre er cessare, saa betyder Talemaaden maaſſe, at lindre en Smule.

Pris (Belønningen som i Turneringer tilkjendtes den Sejrende) S. 11. V. 48. S. 114. V. 28. 29. 30.

Prude (prægtig, herlig, stolt. Isl. prudur.) S. 46. V. 32. S. 239. V. 18. S. 255. V. 1.

Q.

Q.

Qvag, der forekommer S. 186. B. 3, er formodentlig samme Ord som det svenske Qwaf, hvilket Thre forklarer ved Havets Bund.

Qveld (Aften) S. 41. B. 2. S. 53. B. 27. S. 71. B. 45. S. 87. B. 23. (Ordet bruges i Æsland Sverrig og Norge, og er heller endnu ikke ganske ude af det danske Almuesprog.)

Over (taus, stille) S. 82. B. 53. S. 291. B. 62. S. 296. B. 15. (isl. Fyrr).

Qvide (Sorg, Angst. Isl. Kvida) S. 30. B. 33. S. 33 B. 45. S. 41. B. 3. S. 126. B. 12. S. 148. B. 23 og oftere.

Qvider (sørger) S. 97. B. 8. S. 188. B. 14. S. 189. B. 16.

Qvinde (Hustrue) S. 279. B. 20.

Qviste — "qviste mig til det Maal" S. 88. B. 33. formodentlig det samme som kaste.

Qvæg (livlig, munter; sv. kvick isl. Kvickr) S. 188. B. 10.

Qvæler (piner) S. 136. B. 28. (isl. Kvelia).

Qvær, see qver.

R.

Raader (styrer, faaer bugt med, sv. ráða S. 55. B. 2 S. 146. B. 14.)

Raader (forklarer, udtolker. Paa Æslandst er ráða det samme; paa tydsk er rathen, at gjætte) S. 124. B. 3.

- Rakke (Hunde) S. 76. V. 19. S. 243. V. 3. S. 246. V. 3. og østere. (isl. Rakki).
- Ram (stærk, kraftig, isl. rammur) S. 235. V. 7. S. 280. V. 25. S. 303. V. 7. 8. 9.
- Rand ell. randt S. 27. V. 11 og S. 339 V. 90 er Imperfectum af render isl. renna, at løbe.
- Rast (Ro) S. 145. V. 6.
- Red — "være paa Red" som forekommer S. 17. V. 15, er formodentlig i samme Betydning som til-rede, være færdig til at rejse med.
- Red (Rid, Ridt) S. 164. V. 33. S. 165. V. 39 og østere. (isl. Reid).
- Rig (mægtig) S. 6. V. 21. S. 18. V. 21. S. 84. V. 4. S. 130. V. 39. S. 147. V. 17. S. 148. V. 24. (isl. ríkr.)
- Rise (en Kjæmpe, et Menneske af usædvanlig Størrelse.) S. 25 og østere. Tævnsf. Rese hos Thre.)
- Ro (Fornojelse, Moro) S. 197. V. 19. S. 269. V. 38. S. 299. V. 42. (sv. Ro).
- Ros (Hest, isl. Gross, engl. dansk og sv. Hors) forekommer i Omqvædet til 1ste Bise.
- Rosensblomme (Rosensblem, er ligesom Lilievand Benævnelsen paa en smuk Mø) S. 276. V. 30.
- Runer (Forstaar sig paa at omgaaes med Runer) S. 6. V. 21.
- Runde — S. 151. V. 10, er Imp. Pl. istedenfor randt af rinde.
- Rystgalen (rasende gal. See Thre under Ordet ryst) S. 146. V. 12 og 13.
- Ryst (stærk, isl. hraustr, sv. röst) S. 281. V. 1.

Ryst — forekommer S. 289. B. 46, men ingen af de Betydninger, Ordet kan have, enten som det islandiske Hreysti, Styrke, eller det svenske Röst, fiducia, synes her at passe.

S.

Saamænd og Saa Mænd ved, som forekommer S. 180. B. 31. S. 230. B. 7, og oftere, er en Lazar lemaade til at forsikre og bevidne Noget med.

Saarer — som forekommer S. 69. B. 33. Lin. 4, heder i Islandskæn særa, efter hvilken Udtale det har kunnet bedre time med Ordet førre, Lin. 2. Ligesom adskillige Ord, som Stue, Hue, vilde i Viserne være bedre Rim, hvis de sattes efter deres gamle sprindelige, nu kun hos Bonde-Almuen brugelige Udtale, Stove, Hove.

Sabel (Sobel, kostbar Skind, isl. Safali, conf. Thres Sabel) S. 160. B. 6. S. 320. B. 8. S. 337. B. 75.

Schraa, som forekommer S. 298. B. 26, er ventelig en Skrivesejl, istedenfor Slaa eller Skode.

Sylie (er, ifølge Syvs Glossarium, hvid Poppel) S. 164. B. 30. S. 175. B. 3. S. 300. B. 51.

Silketjeld S. 149 B. 29 — rettere: Silke og Pel, conf. Thre Ordet Pell.

Silkevat (Silke Klædesmon) S. 333. B. 34.) af Silke og Vad, sv. Wad.)

Sinde (Gang) S. 77. B. 23. Lin. 1. — haves ogsaa i det sammensatte Ord "syvsindsthyve" S. 3. B. 1. Lin. 1.

Skjellig — S. 12. B. 55. — Ifolge Ihres Glossarium Tom. II. S. 569 betyder det hollandske schelligt: gal, balstygig; hvilket ventelig her er Meningen. Paa Islandsk er skialigr, fripostig, dumdristig, fremfusende.

Skind (al Slags Klædesmon til Kroppen og Hovedet) S. 56. B. 8. S. 83. B. 1. S. 98. B. 15. S. 113. B. 24 og 26. S. 160. B. 9. S. 296. B. 6 og 8, og oftere.

Skrede — S. 350. B. 63. — maa ventelig være det samme som Ihres Skred (gressus, passus) See Ordet **Frøda**.

Skrøller (striger. sv. **skrikia**, isl. **skrækia**) S. 226. B. 11.

Skrønner, som forek. S. 323. B. 44, bruges om Hestenes Brinsten, naar de udtrykke Længsel efter andre Heste.

Slaa (Slaanbaer) S. 89. B. 39. S. 90. B. 43. (Heder ogsaa hos Ihre **Slå**.)

Slynger (striker, hos Ihre **slinga**) S. 155. B. 29 og 30.

Sned (Svig, Kneb. sv. **Sned**, isl. **Snid**) S. 32. B. 42. S. 97. B. 7.

Snel (hastig. sv. **snell**, isl. **sníallur**) S. 261. B. 20.

Snekke (**Skib**) S. 106. B. 12. S. 108. B. 24. S. 163. B. 22. og oftere.

Snilde (**Snildhed**) S. 253. B. 19.

Sommer i By, som omtales S. 14. V. 65, var en gammel Skik paa Landet ved St. Hans Dags Tid at fryde sig ved Sommerens Komme, da man udmajede sig med Qviste og Lov fra Skoven.

Spaan (et Spænde, hos Thre Spann) S. 17. V. 14. Spedel — forekommer S. 345. V. 14 som Benevnelse paa en Printsesse. Der skal ventelig læses Spegel, og Meningen er, at hun var som et Spegl for alle Fruentimmer: et figurligt Udttryk, som ogsaa forekommer i andre Viser.

Spranget (spraglet, stribet. See Ordet sprengt hos Thre.) S. 162. V. 17.

Stang (et Spær) S. 52. V. 20.

Stind (skarp, hvas) S. 76. V. 18. (isl. stinner).

Stod (Stutteri) S. 28. V. 20. S. 352. V. 80. Hvæ Straale (Pil.) S. 146. V. 11. (See Stråle hos Thre.)

Strid — "atten Strid." S. 69. V. 33. Denne Plurialis er en Icelandisme.

Strutte — S. 291. V. 59 — er maaskee beslægtet med stritte: staae imod, stræbe imod.

Stunder (attræger, længes) S. 222. V. 23.

Stunder ind (Skynder sig ind.) S. 159. V. 1. (conf. Stund hos Thre).

Stævne (syre kaasen etsteds hen, isl. stefna.) S. 224 V. 1.

Sved — S. 79. V. 37 er Blod. (isl. Sveiti).

Svik (er, efter Syvs Udtolkning i hans Glossarium, en Skjøge) S. 162. V. 17.

Svælge (opsluge.) S. 227. V. 21.

Sæd (Sædvane, Skif) S. 155. B. 34. (isl. Sidr.)

Sæde (bemærke, betyde) S. 118. B. 4.

Sømmer (forsommer) S. 42. B. 8. (Denne Aphoresis omtaler Syv i sine Betenkninger om det cimbriske Sprog S. 117.) Paa tydst: såu-men.

L.

Tabesvenne — forekommer S. 22. B. 41. — Syv forklarer Ordet ved homines perdit. Thre anmærker, at "tapa sér" paa Islandsk betyder: sese perdere, h. e. mortem sibi consiscere. — Kan man maaſſee tænke paa det franske ensans perdus o: Frivillige, udsendte eller udsatte, hvor der er øjensynlig Livsfare? Tagde S. 87 B. 27 er Imperfectum af det gamle ti-ger (isl. þegia, þagdi.)

Tant (Usandt) S. 13. B. 58.

Tegnelse (Korsets Betegnelse) S. 177. B. 14.

Tenge S. 230. B. 5. er, efter Syvs Fortolkning, Gloje. (conf. Tånge hos Thre.)

Tjald (et Delt. isl. Tjald, sved. Tjäll) S. 3. B. 1 og 3. Pag. 4. B. 4.

Tige (en Tævehund. isl. Tik) S. 152. B. 16.

Tilrygge (tilbage) S. 104. B. 2. S. 290. B. 52. S. 291. B. 62. (S. Thre under Ordet Rygg).

Times (udvises, vedersares) S. 94. B. 65. S. 106. B. 13. S. 163. B. 24.

Tind (det Overste paa en Bygning, paa en Mur o. s. v.) S. 3. B. 2. S. 93. B. 58. S. 98. B.

14. S. 127. V. 20. S. 197. V. 15. S. 198.
V. 20.

Tove (Tog, Reb) S. 93. V. 59. S. 260. V. 14.

Traa — som betyder hæftig og Sygdem voldende Læng,
sel efter Nogen, skulde muligen have staet S.
264. V. 4 Lin. 4, og som en Folge deraf har
der da i Lin. 2 staet frae istedenfor fange.

Trampler S. 127. V. 20 er det samme som tram-
per, som heder paa hollandske trampelen,
paa engelsk trample.

Troest (dristig, uferfaerdet, sikker og paalidelig. island.
traustr) S. 18. V. 18. S. 20. V. 28. S. 97.
V. 9. S. 115. V. 37. S. 191. V. 29. S.
266. V. 20. S. 281. V. 1.

Tvilik (deslige, saadan, sv. dylik; isl. þvilikur
o: likur þvi, lig med det) S. 14. V. 64.

Tylvt S. 112. V. 20 er Antallet af 12; altsaa er
"trende Tylvter Land" 36 Riger og Lande,
hvilket svarer til Bisens Begyndelse, hvor Ind-
bydelsen gaaer til Ridderne "i alle fremmede
Lande".

Tøsser (to Gange. isl. tvisvar ell. tysvar) S. 310.
V. 4.

U.

Ullivs (bødelig) S. 142. V. 18. 20. 27.

Usnilde (Uforstand) forekommer S. 226. V. 14, hvor
istedenfor "Der" hør læses Det.

B.

Vaabbenprøve, som forekommer S. 28 B. 17, er det tydße Wapenschau, hvorom kan læses saavel i Abelungs Lexicon, som i Grimms dānische Heldenlieder Pag. 495.

Vaan (vart til) forekommer S. 17 B. 14. S. 20. B. 32. og nærmest denne Skrivemaade sig noget den Udtale af Ordet, som endnu høres af den fynske Bondealmue; den lyder nemlig som vun. Det samme er Tilfældet med Ordet

Vaand, der med den Skrivemaade Vand haves enkelt S. 301. B. 56. 57, og i Sammensætning med Lilie meget hyppigt. See Lilievand.

Vaande (Kummer, Smerte, Fortræd) S. 76. B. 21. 106. B. 13. 142. B. 17. 20. S. 152. B. 11. og østere. (isl. Vandi).

Vare (Bevogtning) S. 286. B. 29.

Vare paa — S. 94. B. 65 og S. 112. B. 18 bemærker at opvarte og være til Ejendom.

Være paa S. 17. B. 10 bemærker at være belavet paa, eller vente.

Vedergjører (hævner, gjengjelder. See Ordet væder hos Thre) S. 30. B. 32.

Vejer (dræber, ihjelstaaer. isl. vega) S. 45. B. 24. S. 70. B. 35. S. 118. B. 6.

Ven, see væn.

Vene sig (beklage sig. Paa Isl. veina) S. 244. B. 10.

Verker (smarter, gjør Ondt) S. 7. B. 27.

Vern ell. Værn (et Varetæarn.) S. 21. B. 36. S. 98. B. 12. S. 305. B. 18.

Vider det islandiske veita, svenske weta, og tila
dels tydste wissen, forekommer i forskjellige
Talemaader og Betydninger, saaledes er

Vide Ansvar, S. 140. B. 6. S. 144. B. 4.
at give Svar

Vide En sin Ven S. 59 B. 26. at efterkomme
eller indromme Ens Begjæring. Ligeledes
Vide En Ord S. 161. B. 11 at gjøre
Ens Fortslangende, og vide vort Bedste
S. 151. B. 7 et at gjøre hvad vi bede om
til vor Hjælp.

Vide En Noget S. 188. B. 15. at sige og
forklare Noget for En. — Vider En
Noget, i Visen No. LII. S. 319-25 er
at bebrejde eller forekaste En Noget. isl.
vita.

Vildbrad (Stegt Vildt) S. 349.

Visser — "at visse En en Kamp", som forekommer
S. 67. B. 16, er at love at mode En i Eve-
kamp. Jævnfor Ostersøns Glossarium un-
der Ordet Visjen.

Vog Imperfetum af veser; paa islandse vo ell. vog,
haves S. 44. B. 20. S. 46. B. 28. S. 62.
B. 44. 45. S. 63. B. 49. S. 86. B. 16. og
ostere.

Volder (Raader over, bliver Herre over) S. 105. B.
4. S. 128. B. 26. S. 166. B. 43. S. 178.
B. 19. S. 185. B. 25. S. 350. B. 59.

Volder S. 79. B. 37 betyder formaaer. Derimod
betyder det S. 115. B. 34 og S. 193. B. 42.
forsaarsager, er Skyld i.

Vorde (vederfares, hændes) S. 225. B. 4. — Naar
det S. 17 B. 15 heder "han vorde saa højt
at lee" mener Hr. Knæ - som har leveret ad-
skillige Oplysninger til dette Glossarium — at
det betyder: han kunde ikke andet end lee; thi af
det gamle verda kommer Imperf. vard i plur.

- urdø, det danske vorde. Verda med et Verb. Insin. betyder at maatte; "hann vard at gjøra hat" o: han maatte gjøre det.
- Vorherre**, som nævnes S. 156. V. 38, var enten et Crucifix eller maaße en saceret Hostie.
- Vrekker** (hævner. isl. rekla, tydsk rächen, angelsar vrekjan) S. 290. V. 52.
- Vunde op**, som haves S. 160. V. 7. 162 V. 21. og 266. V. 17. er Imp. Pl. isteden for vandt, af Præsens vinder op (isl. i Imp. Pl., undu).
- Vælde** (Magt. Bold) S. 230. V. 8.
- Væn ell. ven** (hyndig, smuk, island. vænn, sveb. vånn) S. 28 V. 18. S. 49. V. 1. S. 56. V. 9. 180. V. 32. S. 205. V. 1 og østere.
- Værre** (ringere) S. 81. V. 47.

Y.

- Ypper** (begynder. isl. yppa) S. 23. V. 47. Men derimod har ypper S. 30. V. 33. S. 77. V. 23. S. 148. V. 23. mere Betydningen af at volde, foraarsage.
- Yste**, som nævnes S. 11. V. 48 og S. 242. V. 4. maa formodentlig hidledes fra det hos Jhre forekommende yr, som forklares ved indomitus, lascivus. Saa blev da "yste Svend" det samme som nu en frisk Syr.

Æ.

- Ædling** bruges S. 63 V. 50 om en adelig Dame; S. 89 V. 35 om en Ridder, og 127 V. 20 er "to Ædelinge" to Adelspersoner.
- Æt** (Herkomst) S. 28 V. 17.

O.

- Ørke** (Kiste) S. 274. V. 20. (isl. Ørk.)
- Ørs** (Hest) S. 153. V. 17. S. 163. V. 23. S. 165. V. 35. (Af Jhre sees, at Ordet ogsaa var i det gamle Svenske.)

Alphabetisk Register,
indrettet efter de Ord, Sangene begynde med.

A.

Agnete stander o. s. v. er No. L	513.
Alf han hoer o. s. v. er No. XVIII	139.
Algrevens blæser, No. LI	316.

B.

Bukke Ben og Elver Sten, No. XXXII	224.
Burman holder i Felten, No. VI	49.

C.

De vare syv og syvsindsthyve, No. I	3.
Den unge Hr. Thor, No. LV	344.
Der hoer en Frue i Danmark, No. XXXI	218.
Der gaar en Bjørn, No. XXIV	182.
Der ligger et Kloster, No. XXII	167.
Der ligger en Bold, No. XXIII	175.
Der stunder ind til Danmark, No. XXI	159.
Det var Ridder Herr Uage, No. XXIX	210.
Det var stolten Fru Grimild, No. XIV p. 109 og XV	117.

Det var højen Berner Rise, No. VII og VIII	55 og 64.
Det var ungen Svegder, No. XLII	263.
Det var Herre Peder, No. XLI	258.
Det var Mester Kong Diderik, No. V	41.

Det var ungen Ulf van Tern,	No. IX	73.
Det var Herr Morten af Fogelsang,	No. XXX	215.

G.

Grimmer han gaaer paa Gulvet,	No. XIII	104.
-------------------------------	----------	------

S.

Herr Oluf rider saa vide,	No. XXXV	237.
Herr Ove har ej Datter uden een,	No. XLIII	271.
Herr Peder han red sig op under Ø,	No. XLIV	277.
Herr Peder han rider af Gaarde,	No. LIII	326.
Herr Thor han var,	No. LIV	330.
Herr Tonne han rider,	No. XLV	281.
Herre Gud løse,	No. XLVII	502.
Hildebrand han sin Søster bortgav,	No. LII	319.

J.

Jeg lagde mit Hoved til Elvehøj,	No. XXXIV	234.
Jeg red mig ad Qvelde,	No. XXVII	201.
Jeg seer saa mangt et Drøgsstib,	No. XIX	144.
Jeg tog Øren paa min Bag,	No. XXXVI	241.
Jeg veed vel, hvor der stander et Slet,	No. XXXIX	250.
Islands Konning lader bygge,	No. XXXIII	229.

K.

Kjære Moder! Kjende mig Raab,	No. XLIX	310.
Kongen og vor unge Dronning,	No. XXV	186.
Kongen raader for Borgen,	No. II.	15.
Konning Diderik sidder i Bern,	No. III	25.

M.

Mimmering var den mindste Mand,	No. XII	100.
Min Fader red sig op paa Land,	No. XXXVII	

og XXXVIII . . . . . 243 09 46.

P.

Paa Dovrefjeld i Norge, No. XLVIII . . . . . 308.

R.

Ravnens han flyver om Aftenen, No. XXVI . . . . . 195.

Ridder Stig og Findal, No. XLVI . . . . . 295.

S.

Signelit sidder i Bure, No. XL . . . . . 255.

Sivard slog sin Stivsader, No XI . . . . . 96.

Sivard han havør en Gole, No. XVII . . . . . 132.

Slig Kjæmper, som Helled Haagen, No. XVI . . . . . 124.

Stærk Diderik boer sig ubi Vern, No. IV . . . . . 35.

Svend Dyring han rider, No. XXVIII . . . . . 205.

Svend Felding sidder paa Helsingborg, No. XX . . . . . 150.

Svend Bonved sidder i Bure, No. X . . . . . 83.

Ery fejl.

P

Pag. 49. B. 1. Lin. 5 for Íslands, Kongee, læs: Íslands Konge.

- 72. B. 46. Lin. 1. for varm, læs: var.
- 106. Lin. 3. nedenfra, for striden, læs: Striden.
- 117. Lin. 2. nedenfra, for Søled, læs: Sole.
- 120. B. 18. Lin. 2. Skind, læs: Skind.
- 153. B. 20. Lin. 1. gangedes, læs: gangendedes.
- 218. B. 1. Lin. 1. en i Frue, l. en Frue i.
- 226. B. 14. Lin. 4. Der, læs: Det.
- 293. B. 71. Lin. 1. Irland, læs: Island.
- 316. B. 1. Lin. 1. blæsser, læs: blaſer.

Desuden er i Arket R i Sidetallene sat 252 istedenfor 262. 256 for 266. 257 for 267. 260 for 270.

Eigeledes istedenfor 307 staar der 407. Gaa og i Arket Cc istedenfor 401 staar 381 og saaledes urigtig til det Urks Ende.

Tillæg til Ordforklaringen.

Det S. 60. B. 32 forekommende "Jeg hiet det albrig Bod" er det islandiske ég bið þess aldreyr Bætur o: Jeg seer aldrig dets (den Skades) Oprettelse.
